

ENQUESTA ALS JOVES D'ANDORRA

Novembre 2006

**Centre de Recerca Sociològica
Institut d'Estudis Andorrans**

ÍNDEX

1.- INTRODUCCIÓ	5
1.1.- Marc teòric general	5
1.2.- Estructura demogràfica de la població d'Andorra	11
1.2.- Metodologia	14
1.3.- Dades sociodemogràfiques de la mostra de joves.....	14
2.- TREBALL I ESTUDIS	20
2.1.- En quina de les situacions següents et trobes?	22
2.2.- Has treballat anteriorment?	24
2.3.- Com vas aconseguir el teu primer treball?	25
2.4.- Quants treballs remunerats has tingut fins avui que hagin durat més d'un any?	26
2.5.- Quant temps fa que treballes a la feina actual?	27
2.6.- En què treballes actualment?.....	28
2.7.- En quin sector treballes (o treballaves)?	30
2.8.- En quines condicions laborals treballes (o treballaves)?.....	30
2.9.- La feina és (o era) a jornada completa o a temps parcial?	32
2.10.- La teva feina és (o era)...?	33
2.11.- En relació a la teva feina actual, és la que busques o t'agradaria canviar de feina si poguessis?	37
2.12.- T'has plantejat alguna vegada crear la teva pròpia empresa o convertir-te en treballador autònom?	38
2.13.- T'agradaria marxar fora d'Andorra per treballar o prefereixes treballar a Andorra?	39
2.14.- T'has plantejat continuar la teva formació?	40
2.15.- Creus que el programa d'estudis que estàs fent (o que has fet) respon a les teves expectatives de futur professional?	40
2.16.- Quins estudis tens?	41
2.17.- On has cursat els estudis obligatoris?.....	42
2.18.- En quin sistema educatiu has cursat els estudis obligatoris?	43
2.19.- Has rebut o vas rebre al centre d'estudis, informació i orientació sobre el teu futur professional?	45
3.- FAMÍLIA	47
3.1.- Quin és el teu estat civil?.....	48
3.2.- Quants fills o filles tens?	50
3.3.- Quina és la teva situació actual?	50
3.4.- Quantes persones viuen a la teva llar?	55
3.5.- A quina edat vas emancipar-te?	56
3.6.- Quines dificultats has tingut o penses que pots tenir per anar a viure pel teu compte?.....	57
3.7.- Si poguessis triar i si depengués de tu, on preferiries viure?	59
3.8.- De les situacions següents quina és la teva?	61
3.9.- A quina edat vas començar a viure exclusivament o principalment dels teus ingressos o dels de la teva parella?.....	63
3.10.- Quants diners disposes de mitjana al mes?	63
3.11.- En quina mesura comparteixes les tasques de la llar amb la teva parella? ..	64
3.12.- A la teva llar qui fa la majoria de les tasques domèstiques?	65
3.13.- Estàs satisfet/a amb la teva vida familiar actual?.....	68

4.- TEMPS LLIURE I PARTICIPACIÓ.....	70
4.1.- En una jornada laborable (dia feiner de treball o estudi), de quant temps lliure disposes?.....	71
4.2.1.- Escoltar música	78
4.2.2.- Veure TV.....	78
4.2.3.- Estar amb amics/amigues	78
4.2.4.- Passejar/estar al carrer.....	79
4.2.5.- Entretenir-se amb l'ordinador (jugar, xatejar...)	79
4.2.6.- Llegir diaris i revistes.....	79
4.2.7.- Anar de discoteca o de copes	80
4.2.8.- Llegir llibres	80
4.2.9.- Anar de compres per oci.....	81
4.2.10.- Descansar, no fer res	81
4.2.11.- Activitats de caràcter esportiu (anar a la muntanya, fer esport, assistir a activitats esportives)	81
4.2.12.- Activitats de caràcter cultural o artístiques (anar a veure o participar en activitats culturals).....	81
4.2.13.- Activitats relacionades amb els jocs (d'atzar, videojocs, assistir a sales de jocs).....	82
4.3.- Estàs afiliat en alguna associació o organització?.....	84
4.4.- Participes en alguna associació o organització?.....	86
4.5.- T'agradaria participar més activament en l'entorn social que vius?.....	88
5.- SATISFACCIÓ I VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ.....	89
5.1.- Estàs satisfet/a amb la teva situació personal actual?	89
5.2.- Com veus la situació de la gent jove, en general, en l'actualitat?.....	92
5.3.- Com veus la situació general d'Andorra?	94
5.4.- Quins són els tres problemes que et preocupa principalment com a jove?....	96
6.- POLÍTICA I IDENTITAT NACIONAL	99
6.1.- En política s'utilitza l'expressió esquerra o dreta. Com et definiries en una escala entre 1 (esquerra) i 10 (dreta)?.....	100
6.2.- Quin partit polític està més a prop de la teva manera de pensar?	104
6.3.- En quin grau et sents andorrà, en una escala de l'1 (gens andorrà) al 5 (molt andorrà)?.....	105
6.4.- I en quin grau et sents europeu/a?	106
7.- RELIGIÓ.....	108
7.1.- Com et consideres en matèria religiosa?.....	109
7.2.- Amb quina freqüència participes en l'església o en el centre de culte?.....	112
8.- HÀBITS I VALORS SOCIALS	114
8.1.- Amb quina freqüència utilitzes els mitjans de transport següents?.....	115
8.2.- De les situacions següents, quines justificaries?	118
8.2.1.- Conduir amb una copa de més	119
8.2.2.- Prendre drogues il·legals	120
8.2.3.- Embrutar els carrers	121
8.3.- Segons la teva opinió, en el teu entorn, en quina mesura creus que estan estesos els hàbits o situacions següents, entre els joves?	122
8.4.- Quina d'aquestes accions has fet al menys una vegada al llarg dels últims dotze mesos?.....	125
8.5.- En quina mesura et trobes a disgust amb la gent que té idees, creences o valors diferents dels teus?.....	128
8.6.- Tens por d'anar sol/a durant la nit per la parròquia o barri on vius?	129

9.- SEXUALITAT	130
9.1.- Avui en dia la sexualitat per a tu és important?	131
9.2.- Parles o has parlat dels temes següents relacionats amb la sexualitat...?.....	134
9.2.1.- Amb els pares	134
9.2.2.- Amb els amics o amigues.....	135
9.2.3.- Amb els teus professors	136
9.3.- En cas de problemes o dubtes relacionats amb la sexualitat, a qui et dirigeixes?.....	139
10.- CONEIXEMENT I UTILITZACIÓ DEL CATALÀ	141
10.1.- Quin és el teu nivell de coneixement del català?	142
10.2.- Normalment en quina llengua parles a casa?	144
10.3.- Normalment en quina llengua parles amb els teus amics o amigues?	146
11.- INFORMACIÓ I DEMANDA D'ACTIVITATS	149
11.1.- Coneixes la programació de les activitats esportives i culturals organitzades a la teva parròquia?.....	149
11.2.- I les organitzades al país?.....	149
11.3.- Per quins mitjans t'informes habitualment?	150
11.4.- Hi ha algun curs que t'agradaria realitzar i que no existeix l'oferta a Andorra?.....	150
11.4.1.- Quin curs t'agradaria realitzar i que no existeix l'oferta a Andorra?..	151
11.5.- Trobes a faltar alguna activitat, espai o servei per als joves a Andorra? ...	152
11.5.1.- Quina activitat, espai o servei per als joves trobes a faltar a Andorra?153	
12.- SERVEIS DE JOVENTUT	156
12.1.- Amb quina freqüència utilitzes el Punt jove d'Andorra?	156
12.2.- Amb quina freqüència utilitzes els serveis comunals de joventut?.....	158
13.- CONCLUSIONS	160
ANNEXOS	167
Problemes que preocupen els joves	167
Cursos que els agradaria realitzar i que no hi ha oferta a Andorra.....	175

1.- INTRODUCCIÓ

Entre dels treballs previs per elaborar el Pla Nacional de la Joventut, la Secretaria d'Estat d'Habitatge i Joventut del Govern d'Andorra, juntament amb els Departaments de Joventut de tots els Comuns d'Andorra, van acordar la necessitat de realitzar una diagnosi de la situació de la joventut d'Andorra en l'actualitat. Una de les accions necessàries per realitzar la diagnosi era la de realitzar una enquesta per valorar la situació actual dels joves i conèixer de primera mà les seves actituds, creences, problemes i necessitats. Aquests organismes, agrupats en la Taula de la Joventut andorrana, van confeccionar un primer esborrany d'enquesta que va tenir de model una enquesta de joventut realitzada al País Basc. El Centre de Recerca Sociològica de l'Institut d'Estudis Andorrana va rebre l'encàrrec d'acabar de perfilar el qüestionari, realitzar el pretest, dissenyar i realitzar treball de camp, l'anàlisi i redacció de l'informe final.

Tot i que la metodologia emprada en aquest treball té una finalitat fonamentalment descriptiva, hem volgut incloure, encara que sigui breument, alguns dels plantejaments teòrics que orienten els estudis sobre la joventut i que han de servir per reflexionar sobre els resultats obtinguts en l'enquesta. Per això, en el primer apartat es presenta un marc teòric general sobre l'evolució de la joventut en les darreres dècades arran dels canvis experimentats les societats del nostre entorn (aplicables també a la societat andorrana), fins el punt que aquests canvis han alterat el mateix concepte de joventut. En els següents apartats, abans de l'anàlisi de les diferents qüestions tractades en l'enquesta, també s'inclou una introducció teòrica sobre cada un dels àmbits temàtics en que s'han agrupat.

1.1.- Marc teòric general

La realitat social en la que es desenvolupen els joves està determinada per condicionants similars als que actuen en la societat en general. D'aquesta manera podem afirmar que les transformacions i/o variacions d'aquesta afectaran als joves tant a nivell individual com a nivell de col·lectivitat. Les característiques socials actuals com per exemple la consolidació del sistema econòmic capitalista neoliberal, la influència dels mitjans de comunicació i les noves tecnologies, determinaran els processos de producció i reproducció social dels joves.

Actualment, i a nivell de tota la societat occidental, l'evolució de la joventut es troba en un moments de profunda transformació de les seves condicions d'existència i dels seus comportaments. Si durant pràcticament tot el segle XX "ser jove" ha tingut significats similars, tot i les diferències entre societats, classes o gènere, actualment no només ha canviat el significat, la dimensió i la temporalitat, sinó que a més a més sota el concepte de jove podem parlar de realitats molt diferents.

El creixement econòmic que havia permès que generació rere generació es produís un moviment social ascendent, es trenca per les transformacions econòmiques dels darrers anys (el pas d'una societat *fordista* a una de *postfordita* o industrial avançada, que ha comportat també una modificació en les relacions laborals) i aquests canvis afecten de ple a aquells grups que encara no havien consolidat les seves posicions socials abans

dels canvis. Els joves es veuen afectats de manera especial, fins el punt de transformar el que fins en aquells moments s'havia entès per jove.¹

¹ Serracant, Pau (2001), *Viure al dia: condicions d'existència, comportaments i actituds dels joves catalans*, Generalitat de Catalunya, Departament de la presidència, Secretaria general de la Joventut.

De la linealitat a la incertesa en les trajectòries vitals dels joves

L'homogeneïtat dels itineraris dels joves en la transició a la vida adulta característica de bona part del segle XX, ens permetia identificar unes condicions d'existència i maneres de fer determinades a uns grups d'edat molt concrets. Avui en dia continuem tenint individus d'un mateix grup d'edat, però amb formes de viure, prioritats, etc. molt diversificades.

De la mateixa manera ens trobem que abans l'edat ens servia per poder identificar col·lectius que compartien característiques comunes. Ara la diversitat d'itineraris vitals i la falta d'homogeneïtat, fa que els grups no siguin tant clarament identificables.

Com afirma Serracant (2001), fins a cert punt *“es podria dir que la principal característica comuna als joves d'avui és precisament la seva “etiquetació” com a tals a partir de la seva edat”*

Així doncs una de les hipòtesis centrals que ens permeten entendre la “nova joventut” és que la seva transició cap a la maduresa està patint un procés de desestandardització caracteritzada per uns nivells de vulnerabilitat i heterogeneïtat fins aquest moment desconeguts. Aquesta situació condiciona les seves actuacions i possibilitats, el seu comportament i les seves respostes davant el dia a dia.

Durant l'era industrial, la joventut era conceptualitzada, per tant entesa, viscuda i reproduïda, com una fase de la vida, una transició entra la infantesa i l'edat adulta. Un procés clarament lineal, en el que es donaven lloc biografies “normalitzades” i diferents segons el sexe. Aquestes vides eren estructurades a partir del treball remunerat, en el cas dels homes, i pel rol de mares i dones de casa en el cas de les dones. Aquesta arribada a la maduresa lineal i considerada com a “natural” es trenca amb els canvis econòmics de l'era postindustrial, donant lloc a una joventut que ja no només és una fase de la vida, sinó una condició vital plena d'incertesa, vulnerabilitat i reversibilitat (Cavalli i Galland, 1995; Bynner et al, 1997, Walther et al, 1997; Coté, 2002, Plug et al., 2003).

En aquest sentit quan parlem de joventut hem d'entendre que estem parlant de situacions i condicions molt diverses, no només com a conseqüència de les diferències existents de gènere, ètnia, classe social, etc., sinó també per la fragmentació i la individualització de la joventut. Procés que com afirma Beck² ve donat pel progressiu debilitament dels models col·lectius de socialització i un augment de l'auto-responsabilitat. D'aquesta manera els processos de transició es converteixen en moments més incerts i menys estandarditzats, trencant-se alhora el procés lineal que permetia establir una trajectòria fiable i tradicional amb un punt de partida i de finalització coneguts pels individus.

En aquesta nova situació, i seguint les observacions realitzades per la Comissió Europea,³ podem parlar de tres nous elements claus. D'una banda l'ampliació de l'etapa de joventut. Com a conseqüència de factors econòmics (atur, precarietat laboral...) i socioculturals, els joves arriben a les diverses fases de la vida com ara l'acabament de l'educació formal, l'accés al mercat de treball o la formació d'una família pròpia amb

² Beck, U. (1992), *Risk society. Towards a new modernity*, London: Sage.

³ Commissariat Général du Plan (2001), *Jeunesse, le devoir d'avenir, report from committee chaired, by Dominique Charvet*, March 2001. paris.

una mitjana d'edat més gran. En segon lloc els itineraris vitals són menys lineals, ja que la societat no pot oferir les mateixes garanties com ara una estabilitat laboral, prestacions socials, etc. En el context actual els joves poden ser simultàniament estudiants, tenir responsabilitats familiars, tenir una ocupació estable, estar buscant feina, viure amb els pares... L'execució d'una variabilitat de rols sembla ser obligatòria entre els joves d'avui en dia. En tercer lloc i davant la progressiva individualització de les trajectòries vitals dels joves, els models col·lectius tradicionals van perdent pes i terreny. Tots aquests canvis tenen conseqüències molt importants sobre les polítiques públiques de joventut.

La nova construcció social de la joventut

Com a conseqüència dels canvis en els rituals de vida i en la desestandardització de les biografies dels joves ens trobem davant de categories com edat o generació amb un nou caràcter altament ambigu, que fa replantejar el procés de construcció social de la joventut. Com hem comentat anteriorment, l'edat ha deixat de ser el paràmetre fonamental per distingir el pas d'una fase vital a l'altre. Ara les condicions i característiques sota les quals es passa de la joventut a l'edat adulta adquireixen una rellevància individualitzada molt important.

Tot i així, a nivell polític es segueix utilitzant l'edat per definir la joventut i les etapes de transició. Aquest fet provoca fortes contradiccions, creant situacions de desequilibri importants. Així per exemple en l'àmbit educatiu els joves passen a ser considerats com a adults en el moment en que acaben la formació obligatòria,⁴ mentre que en l'àmbit laboral són considerats joves fins els 25 anys d'edat. També ens trobem que els "joves" treballadors o desocupats reben un salari o unes prestacions socials que són inferiors al que reben els "adults", quan a vegades no podem distingir elements que ens facin diferenciar la situació del jove respecte el de l'adult.

D'altra banda, la situació dels joves és força diferent segons el nivell de desenvolupament de l'estat de benestar en els seus respectius països. En alguns països europeus on han s'estan estenent les formes familiars postnuclears (unipersonals, monoparentals, etc.), hi ha molts joves que s'emancipen malgrat que no tinguin una independència econòmica, ja que les seves condicions de vida depenen fonamentalment de les característiques del sistema de benestar. En canvi, en els països mediterranis i alguns del centre d'Europa on la família nuclear tradicional (formada per pare, mare i fills) es manté estable i encara és una institució central, el sistema de benestar és familíctic i molts joves continuen vivint amb els pares fins edats properes als trenta anys.

Aquesta variabilitat de situacions emmarcades en uns límits en forma d'edat amb poca concordança amb la realitat actual, fa que ni tan sols els joves es concebien a si mateixos com a tals. En aquest procés de ruptura de la linealitat tradicional en les transicions vitals, els joves no poden sentir-se únicament joves o adults, D'aquesta manera es trenquen els tradicionals dualismes entre jove/vell, jove/adult, estudiant/ no

⁴ Tot i que en la majoria dels països europeus l'educació obligatòria és fins els 16 anys, en aquest aspecte també s'observen diferències importants entre països, oscil·lant entre els 14 anys (Portugal) als 18 anys (Bèlgica, Alemanya i Holanda). Font: IARD (2001): *Study on the state of young people and youth policy in Europe*.

estudiant, actiu/ inactiu... donant lloc a un ampli ventall d'estadis intermedis i reversibles més o menys transitoris. Com a conseqüència conceptes com el de "joves adults" s'ha anat estenent fins en ocasions arribar als 35 anys d'edat⁵.

Els nous itineraris vitals

El concepte de transició subratlla l'adquisició d'habilitats i drets associats a la vida i al estatus d'adult. De la mateixa manera el desenvolupament personal i la individualització a partir de processos d'aprenentatge i de interiorització de regles culturals (socialització) són necessàries per tal de que la societat reconegui a l'individu com a adult. Actualment aquest procés de transició es caracteritza per tres elements o propietats claus: augment de la complexitat en tot el procés, la diversificació de les rutes que porten cap a la maduresa i la individualització en el procés.

Aquest nou concepte d'individualització⁶ implica que són els joves els que tenen que construir la seva pròpia biografia amb independència de l'estabilitat dels contextos o de les tradicions en les que es mouen. Quan ja no tenim una transició normalitzada i tipificada cap a la vida adulta, el jove es troba davant d'una incertesa i una pressió nova respecte les generacions anteriors. Així la incertesa a l'hora de prendre decisions importants pel futur del individu es converteix en un tret característic de les transicions a la vida adulta, agreujada per la seva prolongació en el temps d'aquesta situació.

Tot i la progressiva individualització dels processos de transició, no desapareix la importància de l'estructura social, que continua generant desigualtats socials en funció d'elements com les oportunitats relatives a l'educació, el gènere, l'origen social... D'aquesta manera es poden establir diferents tipus o models de transició discontinus⁷:

- joves adults amb recursos limitats que es veuen obligats a alternar treballs precaris, amb situacions d'atur o plans de formació de caràcter compensatori.
- joves adults amb importants recursos que disposen de llibertat per escollir entre les seves opcions segons les seves necessitats i preferències.
- joves adults que voldrien provar noves combinacions de formació i treball, però que es veuen obligats a sotmetre els seus desigs professionals i formatius a unes trajectòries professionals estandarditzades i limitades.
- joves adults que es veuen forçats a viure una prolongada dependència respecte a l'ajuda dels pares, com a conseqüència d'una insuficient cobertura social en cas de desocupació.

Aquesta diversificació i individualització contribueix al canvi social, no només perquè afecta directament a l'emancipació dels joves, sinó que també té efectes sobre les seves aspiracions i demandes. Amb la qual cosa es dibuixa un nou panorama amb situacions i possibilitats diferents que abans es presentaven organitzades de manera marcadament

⁵ Walther, A., Stauber, B. El al (eds) (2002), *Misleadins Trajectories- integration policies for young adults in Europe?*. Opladen: Leske+Budrich

⁶ de Bois- Reymond, M. (1998), *I don't want to commit myself yet*. Young people's life concepts. *Journal of Youth Studies*, Vol.1, nº 1

⁷ Alguns autors com Machado Pais (1996, 2002) i du Bois-Reymond (1998) parlen de *models de transició tipus yo-yo*, per descriure la característica de discontinuïtat i reversibilitat de les transicions cap a la vida adulta actual.

lineal i seqüencial, però que en l'actualitat apareixen superposades, intercanviables, progressives i regressives al mateix temps.

Per Bauman (1995)⁸ aquestes transicions fragmentades segueixen diferents ritmes i tenen lògiques diverses, la qual cosa ens indica el canvi que es produeix de la societat moderna a la post-moderna. Els joves en aquest sentit han de conciliar les diferents trajectòries fragmentades que mantenen la lògica interna dins les seves pròpies biografies. En aquest punt s'explica l'augment de la *reflexivitat* en les estratègies individuals de presa de decisions: el jove necessita avaluar constantment la relació entre les seves necessitats i expectatives individuals i les exigències procedents de l'exterior. Aquesta reflexivitat en les decisions dóna lloc al que molts autors han denominat "biografització"⁹, que consisteix en el procés intern de gestió de les noves oportunitats i riscos, i a la manera en com es dóna sentit a aquesta relació en la pròpia vida de l'individu.

Com a conseqüència de la desaparició de la "biografia normal" amb rols de gènere, classe... perfectament definits, els joves han de prendre constants decisions, legitimar les seves accions i autoavaluar-les de forma constant.

En aquest nou context les polítiques destinades al col·lectiu de joves han de redefinir-se acceptant i integrant aquesta no linealitat en les transicions a la vida adulta. Si les polítiques continuen tendint a la re-normalització de les transicions dels joves es crea una ficció de linealitat que no s'ajusta al curs vital de molts joves, creant contradiccions i efectes no desitjats. Cal doncs ajustar les noves formes en que els joves viuen i passen d'un cicle vital a l'altre amb unes noves polítiques que s'adeqüin a aquests canvis propis de l'era postindustrial.

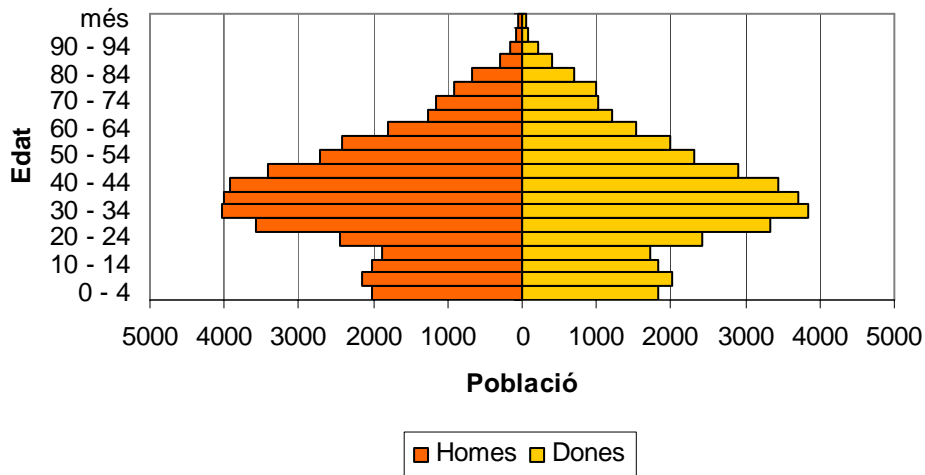
⁸Bauman, Z. (1995), *Life in Fragments. Essays in Postmodern Morality*, Oxford: Blackwell.

⁹Alheit, P., (1995), *The biographical approach in European adult education*, Viena: ESREA.

1.2.- Estructura demogràfica de la població d'Andorra

La piràmide d'edat de la població d'Andorra mostra una base regular més estreta que els trams centrals en les que hi ha les franges més nombroses de població (entre els 20 i els 50 anys) degut a la important immigració en edat laboral, i una part alta molt estreta per l'efecte de retorn dels immigrants als seus països d'origen.

Piràmide d'edats de la població d'Andorra 2005

Font: Departament de Treball. Ministeri de Justícia i Interior: *Estadístiques de població any 2005*.

En conjunt, els menors de 15 anys representen un 15% de la població d'Andorra, un 73% té entre 15 i 64 anys i a partir dels 65 anys representen gairebé un 12% de la població. L'índex d'envelliment (nombre de persones de 65 anys o més dividit pel nombre de menors de 15 anys) és de 0,75, perquè el nombre de joves encara supera la població més gran. Als països veïns aquest índex és superior: 1,17 a Espanya, 0,88 a França i 1,07 a Portugal.¹⁰

Pel que fa a l'evolució en les darreres dècades s'observa una reducció important de la població menor de 15 anys (passant del 24,4% l'any 1976 al 15,5% l'any 1996), alhora que augmenta la proporció de població adulta i dels majors de 65 anys (que l'any 1976 representaven un 6,6% del total de la població i l'any 1996 ja representaven un 11,2%),¹¹ augmentant l'índex d'envelliment.

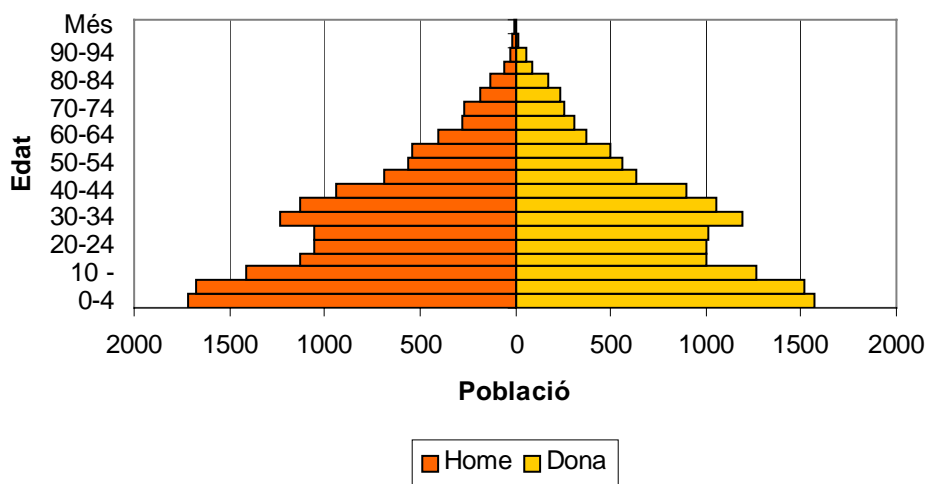
També cal destacar les importants diferències en la distribució de la població per edat segons la nacionalitat. En la piràmide d'edat dels andorrans hi ha una base molt ampla degut a la nacionalització dels infants nascuts al país, mentre que la piràmide dels espanyols, francesos i sobretot dels portuguesos es concentra en els trams intermedis (immigrants en edats laborals) amb una base i una part alta molt estretes, i els residents d'altres nacionalitats presenten una part alta més ampla per la presència d'immigrants de més edat, sobretot britànics i d'altres països europeus, que han arribat a Andorra després de jubilar-se (residències passives).

¹⁰ Departament de Treball. Ministeri de Justícia i Interior: *Estadístiques de població any 2005*.

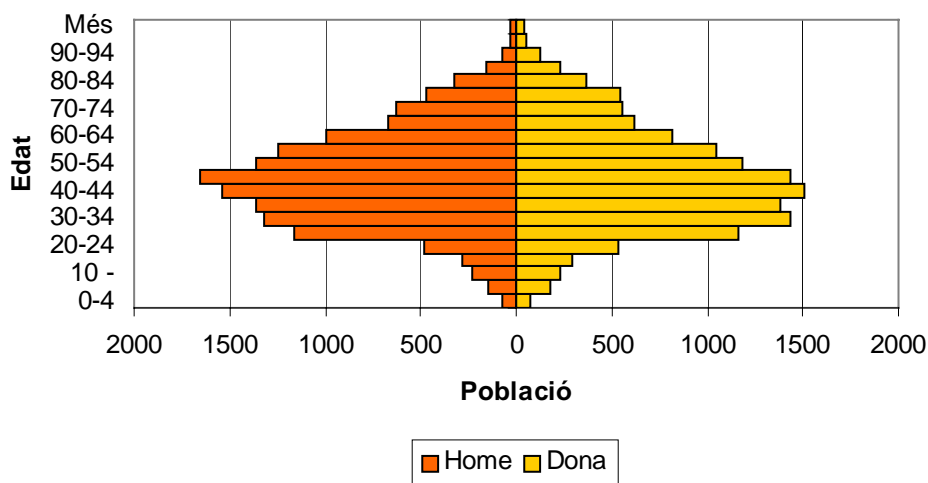
¹¹ Ros Pascuet, F. (2001): *Evolució, estructura i dinàmica demogràfica andorrana*. Andorra: Ministeri d'Educació, Joventut i Esports del Govern d'Andorra.

Degut a aquesta desigual distribució per edats en funció de la nacionalitat, la proporció d'andorrans és molt superior entre els joves. Així, mentre que en el conjunt de la població hi ha un 36% d'andorrans per un 64% de residents estrangers (un 35,7% d'espanyols, un 14,4% de portuguesos, un 6,4% de francesos i un 7,5 d'altres nacionalitats), entre els més joves la proporció d'andorrans és majoritària.

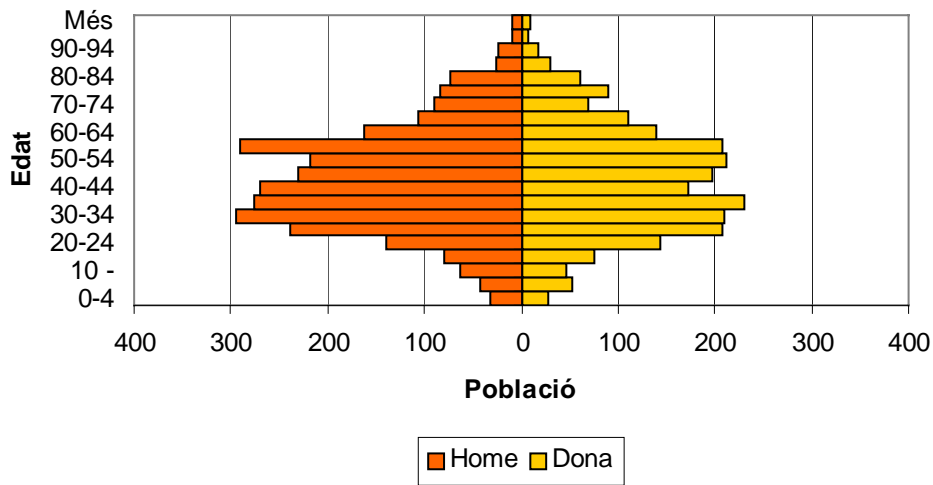
Piràmide d'edats dels andorrans

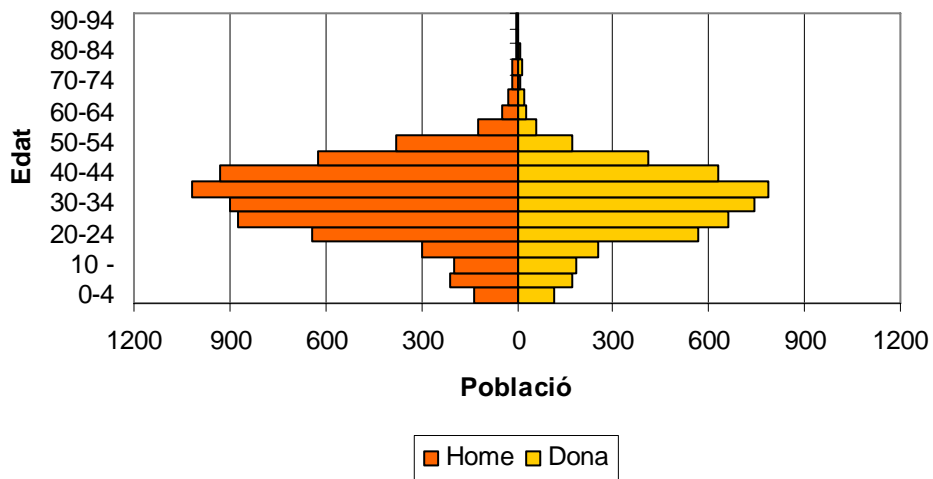
Piràmide d'edats dels espanyols

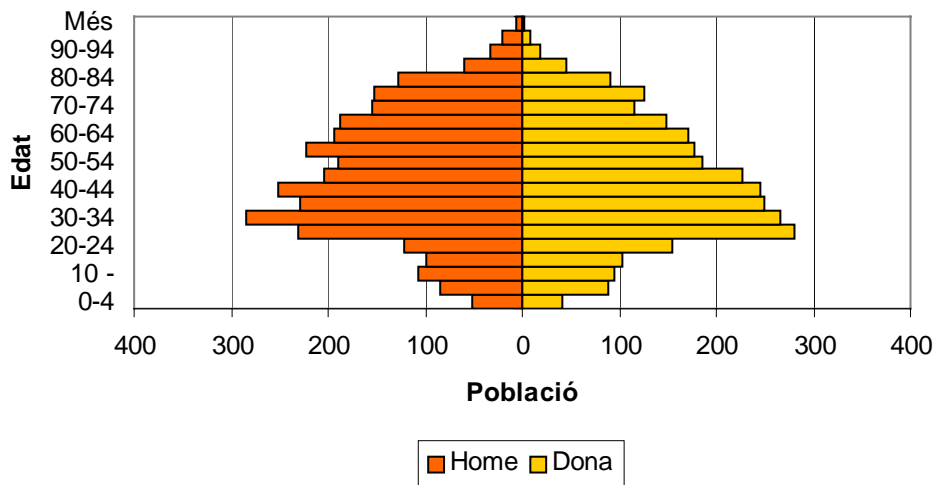
Piràmide d'edats dels francesos

Piràmide d'edats dels portuguesos

Piràmide d'edats de les altres nacionalitats

1.2.- Metodologia

Les dades presentades en aquest estudi són el resultat d'una enquesta als joves que inclou preguntes sobre l'àmbit laboral i formatiu, l'àmbit familiar i l'emancipació, sobre les tasques de la llar, el temps i activitats d'oci, sobre la participació en organitzacions, la valoració de la situació i les principals preocupacions dels joves; també s'ha demanat el posicionament polític i el sentiment de pertinença al país dels joves o sobre la seva identificació i participació religiosa, i aspectes relacionats amb els valors i hàbits de la joventut, sobre la sexualitat, sobre el coneixement i utilització del català i sobre la informació i demandes d'activitats i la utilització dels serveis de joventut del país.

L'enquesta s'ha realitzat entre el 20 de juliol i el 20 de setembre del 2006 a una mostra de 1036 joves d'entre 16 i 29 anys residents a Andorra,¹² a partir de quotes en funció del sexe (52% d'homes i 48% dones), la nacionalitat (43% andorrana, 28% espanyola, 4% francesa, 20% portuguesa i 6% d'altres nacionalitats)¹³ i també distribuïts segons la Parròquia de residència, per tal d'obtenir les proporcions que s'observen en la població.

Tot i que es tracta d'un mostreig per quotes, els resultats es poden equiparar als que s'obtidria amb un mostreig probabilístic estratificat. En el supòsit d'un mostreig aleatori simple el marge d'error és del 2,99% per al total de la mostra, amb un nivell de confiança del 95,5% i $P=Q$.

1.3.- Dades sociodemogràfiques de la mostra de joves

Segons les dades de la mostra, el 42% dels joves han nascut a Andorra, el 28% van néixer a Espanya (d'aquests, més de la meitat a Catalunya), el 20% a Portugal, el 4% a França, i el 6% a altres països (majoritàriament a Argentina i altres països d'Amèrica del Sud).

La majoria dels seus progenitors són originaris d'Espanya (al voltant del 54%), aproximadament un 22% són nascuts a Portugal, un 10% a Andorra, entre un 4% i un 5% a França i entre un 9% i un 10% en altres països (sobretot d'Amèrica del Sud). En la majoria dels casos el pare i la mare són originaris del mateix país (el 5% tots dos són d'Andorra, el 47% d'Espanya, el 3% de França, el 21% de Portugal i el 7% d'altres països), però també hi ha un 10% amb un dels progenitors d'Andorra i l'altre d'Espanya i un 7% on el pare i la mare són de països diferents.

És evident la relació entre el país de naixement i la nacionalitat, ja que la majoria dels joves tenen la nacionalitat del país on han nascut (els nascuts a Andorra són andorrans, els nascuts a Espanya tenen la nacionalitat espanyola, etc.). També s'observa una relació entre la nacionalitat i l'edat, ja que hi ha més proporció d'andorrans entre els que tenen entre 16 i 19 anys, mentre que s'observen proporcions més altes d'espanyols i portuguesos entre els grups de més edat.

¹² Segones les estadístiques de població de l'any 2005 a Andorra hi havia 14.685 joves entre els 16 i els 29 anys, que representen el 18,7% del total de la població.

¹³ Proporcions corresponents a la població entre 16 i 29 anys.

Un 45% dels joves andorrans han viscut sempre a Andorra (la majoria dels nascuts a Andorra, més alguns que han nascut fora però que des del primer any han viscut al Principat; d'altra banda alguns dels nascuts a Andorra han viscut uns anys fora), un 28% hi resideixen des de fa cinc o menys anys, un 16% entre 6 i 15 anys i un 11% fa 16 o més anys que hi viuen.

Edat

	Freqüència	Percentatge
De 16 a 19 anys	249	24,0
De 20 a 24 anys	332	32,0
De 25 a 29 anys	455	43,9
Total	1036	100,0

Sexe

	Freqüència	Percentatge
Home	535	51,6
Dona	501	48,4
Total	1036	100,0

Nacionalitat

	Freqüència	Percentatge
Andorrana	446	43,1
Espanyola	289	27,9
Francesa	40	3,9
Portuguesa	204	19,7
Altres	57	5,5
Total	1036	100,0

Parròquia de residència

	Freqüència	Percentatge
Canillo	36	3,5
Encamp	175	16,9
Ordino	37	3,6
La Massana	91	8,8
Andorra la Vella	399	38,5
Sant Julià de Lòria	103	9,9
Escaldes-Engordany	195	18,8
Total	1036	100,0

País de naixement

	Freqüència	Percentatge
Andorra	435	42,0
Espanya	290	28,0
França	39	3,8
Portugal	208	20,1
Altres països	64	6,2
Total	1036	100,0

País de naixement del pare

	Freqüència	Percentatge
Andorra	104	10,0
Espanya	556	53,7
França	43	4,2
Portugal	230	22,2
Altres països	101	9,7
Ns/Nc	2	,2
Total	1036	100,0

País de naixement de la mare

	Freqüència	Percentatge
Andorra	107	10,3
Espanya	561	54,2
França	53	5,1
Portugal	223	21,5
Altres països	92	8,9
Total	1036	100,0

Anys de residència a Andorra

	Frecuencia	Porcentaje
Sempre ha residit a Andorra	462	44,6
5 anys o menys	291	28,1
6 a 15 anys	165	15,9
16 anys o més	118	11,4
Total	1036	100,0

Nacionalitat per país de naixement

		País de naixement					Total
		Andorra	Espanya	França	Portugal	Altres països	
Nacionalitat	Andorrana	92,6%	11,0%	5,1%	3,4%	3,1%	43,1%
	Espanyola	5,7%	88,6%	,0%	,0%	10,9%	27,9%
	Francesa	,9%	,0%	92,3%	,0%	,0%	3,9%
	Portuguesa	,7%	,0%	2,6%	96,2%	,0%	19,7%
	Altres	,0%	,3%	,0%	,5%	85,9%	5,5%
	Base	435	290	39	208	64	1036

Nacionalitat per edat

		Agrupació d'edats			Total
		De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Nacionalitat	Andorrana	57,8%	45,8%	33,0%	43,1%
	Espanyola	18,9%	24,7%	35,2%	27,9%
	Francesa	4,0%	2,4%	4,8%	3,9%
	Portuguesa	15,3%	23,5%	19,3%	19,7%
	Altres	4,0%	3,6%	7,7%	5,5%
	Base	249	332	455	1036

L'ocupació dels pares mostra una distribució diferent de les mares, ja que hi ha més proporció d'homes propietaris, directius o comandaments intermedis que de dones (18% dels pares davant el 9% de les mares), mentre que hi ha una proporció més alta de dones entre els treballadors no qualificats (14% de les mares pel 2% dels pares), indicant que en l'ocupació d'homes i dones es manifesta una segmentació vertical (els homes ocupen en major proporció les categories superiors, mentre que les dones tenen més presència en les ocupacions menys qualificades). També permet observar una segmentació horitzontal (per sectors laborals), ja que els homes estan ocupats en major proporció en el sector primari i secundari que les dones (el 35% dels pares són treballadors de la indústria, construcció o l'agricultura, pel 2% de les mares), mentre que les dones treballen en major proporció en el sector serveis que els homes (com a personal administratiu, treballadors del comerç, restauració i serveis personals).

Els sectors d'activitat corroboren aquesta segmentació: els pares estan ocupats en major proporció en el sector primari, l'industrial, la construcció i en els transports, mentre que les mares ho estan en major proporció en el comerç, l'hoteleria, l'ensenyament, la sanitat, els serveis personals i en el servei domèstic.

Ocupació actual Pare

	Freqüència	Percentatge
Professionals, tècnics i similars	91	8,8
Propietaris, directius i comandaments intermedis	187	18,1
Personal administratiu i similar	60	5,8
Personal del comerç, restauració i serveis personals	125	12,1
Qualificats i semiqualicats industria, construcció, agric.	364	35,1
Treballadors no qualificats	19	1,8
Jubilats	89	8,6
Mestresses de casa	1	,1
Altres no ocupats (aturats, baixa definitiva...)	5	,5
Nc	95	9,2
Total	1036	100,0

Ocupació actual Mare

	Freqüència	Percentatge
Professionals, tècnics i similars	82	7,9
Propietaris, directius i comandaments intermedis	90	8,7
Personal administratiu i similar	112	10,8
Personal del comerç, restauració i serveis personals	272	26,3
Qualificats i semiqualicats industria, construcció, agric.	17	1,6
Treballadors no qualificats	144	13,9
Jubilats	61	5,9
Mestresses de casa	218	21,0
Altres no ocupats (aturats, baixa definitiva...)	7	,7
Nc	33	3,2
Total	1036	100,0

Sector ocupació pare

	Freqüència	Percentatge
Sector primari	30	3,5
Sector industrial i garatges	52	6,1
Construcció i annexes	266	31,4
Comerç	173	20,4
Hoteleria i restauració	85	10,0
Transport	51	6,0
Organismes financers i assegurances	38	4,5
Professions liberals	26	3,1
Administració pública	37	4,4
Ensenyament	10	1,2
Sanitat	9	1,1
Personal domèstic	2	,2
Parapúbliques	19	2,2
Activitats immobiliàries, serveis empresarials	42	5,0
Serveis personals	5	,6
Oci	3	,4
Total	848	100,0

Sector ocupació mare

	Freqüència	Percentatge
Sector primari	11	1,5
Sector industrial i garatges	12	1,7
Construcció i annexes	6	,8
Comerç	234	32,7
Hoteleria i restauració	105	14,7
Transport	7	1,0
Organismes financers i assegurances	23	3,2
Professions liberals	3	,4
Administració pública	24	3,4
Ensenyament	52	7,3
Sanitat	45	6,3
Personal domèstic	106	14,8
Parapúbliques	7	1,0
Activitats immobiliàries, serveis empresarials	40	5,6
Serveis personals	38	5,3
Oci	2	,3
Total	715	100,0

2.- TREBALL I ESTUDIS

En les societats contemporànies s'està produint un allargament de l'etapa juvenil degut a que s'ha endarrerit l'edat a la que una persona finalitza els seus estudis, té una feina, i s'emancipa de la llar familiar formant la seva pròpia família. Si en el passat la joventut tot just durava uns pocs anys (la majoria de les persones ja havia finalitzat els estudis als quinze anys i s'incorporava al mercat de treball), actualment aquesta etapa s'ha allargat i a Europa molts joves amb més de vint anys encara estan estudiant, no han començat a treballar i en molts casos continuen depenent de la família d'origen. Igualment s'ha endarrerit l'edat a la que es casen o formen una parella i l'edat a la que tenen el primer fill.¹⁴

L'allargament del període formatiu es pot explicar en part per la modernització de l'economia que ha comportat una demanda de nivells de formació superiors en el mercat de treball, i per la consolidació dels estats de benestar que han incrementat les inversions en educació, però sobretot constitueix una estratègia per als joves per poder accedir amb millors condicions al mercat de treball en un context de crisi econòmica i d'instabilitat laboral. Tot i que és cert que els joves amb nivells formatius més baixos (sense estudis o estudis primaris) tenen més probabilitat d'estar a l'atur o de tenir treballs temporals que els que tenen estudis secundaris o superiors, també s'observa que en alguns casos les expectatives no es compleixen i molts joves estan sobrequalificats en relació als llocs de treball que acaben ocupant (tenen nivells d'estudis superiors als que es requereixen). També cal destacar que el nivell d'instrucció d'una persona està condicionat, en gran mesura, per la seva procedència social, en funció del nivell d'instrucció dels seus pares i per l'ocupació de la persona de referència de la llar (la probabilitat de tenir un nivell d'estudis elevat augmenta entre els joves procedents de famílies amb un alt nivell d'instrucció i amb professions de més estatus).¹⁵

A Andorra, igual que en els països de l'entorn, el nivell formatiu dels joves s'ha incrementat en relació al de les generacions anteriors. D'altra banda, hi ha una gran oferta de llocs de treball (especialment en els sectors de comerç, hoteleria i serveis relacionats amb el turisme), però el mercat laboral andorrà també es caracteritza per una elevada rotació i per la segmentació,¹⁶ i en general els joves es troben en situacions de major precarietat laboral.

En aquest punt cal tenir en compte que la situació dins el mercat de treball no depèn només de característiques adquirides de la població (com el nivell d'educació, comentat anteriorment), sinó que també s'observa una distribució desigual en funció de determinades característiques "adscriptives" (sexe, edat, nacionalitat...) dels diferents grups de població.

¹⁴ IARD (2001): *Study on the state of young people and youth policy in Europe*.

¹⁵ Serracant, Pau: *Viure al dia. Condicions d'existència, comportaments i actituds dels joves catalans*. Informe sobre la joventut catalana al 2001.

¹⁶ Segons la teoria de la segmentació, com a conseqüència de la desregulació del mercat laboral i del procés de globalització de l'economia, el mercat laboral es divideix almenys en dos segments: el sector primari (persones amb treballs ben remunerats, estables, amb possibilitats de promoció i amb un important control i domini sobre el seu treball), i el sector secundari (persones amb treballs precaris, amb poca estabilitat, salaris baixos i poques oportunitats de promoció o persones excloses del mercat de treball)

La segmentació del mercat per raons de gènere es dona en funció dels sectors (segmentació horitzontal), ja que els homes treballen en major proporció en sectors com la indústria i garatges, i en la construcció i annexos, mentre que les dones estan ocupades més sovint en activitats com el comerç, l'ensenyament o la sanitat, i també es dona en un sentit jeràrquic (segmentació vertical), de manera que els homes tenen en major proporció ocupacions directives, mentre que la proporció d'ocupacions no qualificades és molt superior entre les dones.

La segmentació laboral per raons d'origen fa que els diferents tipus de feina i els diferents càrrecs jeràrquics siguin ocupats per diferents grups nacionals, de manera que en el mercat laboral andorrà, en general, les posicions més baixes de l'escala ocupacional les ocupen els immigrants més recents, per sota dels andorrans o dels immigrants més antics, els quals ocupen posicions més privilegiades. Aquesta afirmació està matisada per la formació del treballador i la gran demanda de treballadors de tot tipus que hi ha dins del mercat laboral andorrà que ha facilitat que molts treballadors (tant andorrans com no andorrans) hagin tingut oportunitat d'ascendir dins de l'escala ocupacional a feines millor remunerades i/o càrrecs intermedis, si bé aquestes oportunitats han estat molt més elevades pels andorrans (les noves generacions, molts amb formacions superiors, s'han incorporat al mercat laboral amb molts pocs problemes), que a més a més s'han beneficiat del gran augment de llocs de treball que ha ofert el sector públic.¹⁷

Segons Casal,¹⁸ en el procés de transició a la vida adulta els joves tradicionalment segueixen dos tipus de trajectòries: d'*èxit precoç* (joves amb un alt nivell d'instrucció que aconseguen una integració ràpida i satisfactòria en el mercat laboral) o *trajectòries obreres* (joves poc qualificats que s'incorporen aviat al mercat de treball en ocupacions manuals i poc qualificades, i que no aconseguen una posició sòlida), però degut a la dualització social i als canvis en el sistema productiu i en les relacions laborals, en l'actualitat emergeixen tres nous tipus de trajectòries: *desestructurades* (joves amb nivell d'instrucció baix i que troben un bloqueig a l'hora d'integrar-se en el mercat de treball), *precàries* (joves que accedeixen al mercat de treball però en condicions d'instabilitat permanent) i trajectòries d'*aproximació successiva* (joves amb expectatives de millora professional però que passen per situacions de precarietat i comporten una lenta progressió de la seva carrera professional).

Tenint en compte aquestes consideracions, tot seguit s'analitzen diferents aspectes relacionats amb la inserció laboral dels joves d'Andorra i amb la seva formació (situació ocupacional, condicions de treball, característiques i valoració de la feina, nivell d'estudis, relació entre la formació i les expectatives professionals, etc.).

¹⁷ Centre de Recerca Sociològica: *Anàlisi del panorama laboral andorrà*.

¹⁸ Casal, J. (1996): "Modos emergentes de transición a la vida adulta en el umbral del siglo XXI: aproximación sucesiva, precariedad y desestructuración", a *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, número 75, juliol-setembre.

2.1.- En quina de les situacions següents et trobes?

	Freqüència	Percentatge
Estudiar	111	10,7
Treballar	689	66,5
Estudiar i treballar	113	10,9
Estudiar i treballar eventualment	95	9,2
A l'atur	20	1,9
Tasques de la llar	3	,3
Altres situacions	5	,5
Total	1036	100,0

La majoria dels joves (66%) estan treballant, mentre que un 11% són estudiants i un 20% compagina les dues activitats (estudien i treballen alhora). El 3% restant es troba en altres situacions (atur, tasques de la llar...).

La proporció dels que només estudien és més alta entre els de menys edat (30% dels que tenen entre 16 i 19 anys) i va disminuint en augmentar l'edat (9% dels que tenen entre 20 i 34 anys i 2% dels que tenen entre 25 i 29 anys) i també disminueix la proporció d'aquells que compaginen els estudis amb la feina, alhora que augmenta la proporció dels que treballen (del 30% dels que tenen entre 16 i 19 anys, al 87% dels que tenen entre 25 i 29 anys). En funció del sexe les diferències no són significatives. Per nacionalitats s'observa que els andorrans estan estudiant en major proporció que la resta de grups, mentre que els no nacionals treballen en major proporció. Això s'explica d'una banda per la influència de l'edat –entre els que tenen de 16 a 19 anys hi ha més proporció d'andorrans i aquest grup d'edat és el que també té més proporció de joves que només estudien–, i d'altra banda per la presència de joves immigrants que han vingut a Andorra per motius laborals.

Activitat per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Estudiar	9,3%	12,2%	29,7%	9,0%	1,5%
Treballar	68,2%	64,7%	29,7%	65,7%	87,3%
Estudiar i treballar	11,4%	10,4%	14,5%	12,3%	7,9%
Estudiar i treballar eventualment	7,9%	10,6%	20,9%	11,4%	1,1%
A l'atur	2,6%	1,2%	4,0%	1,5%	1,1%
Tasques de la llar	,0%	,6%	,4%	,0%	,4%
Altres situacions	,6%	,4%	,8%	,0%	,7%
Base	535	501	249	332	455

Activitat per nacionalitat

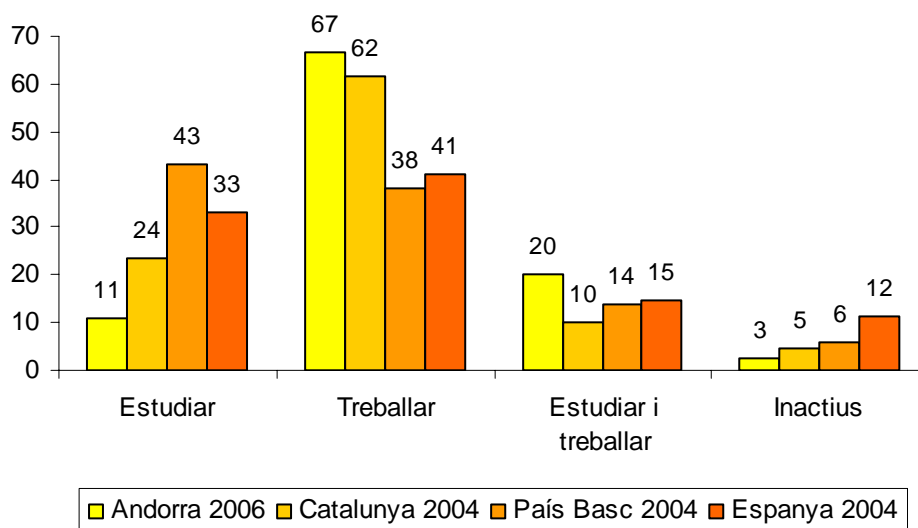
	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Estudiar	16,1%	8,3%	2,5%	4,9%	7,0%
Treballar	53,1%	71,6%	77,5%	83,8%	75,4%
Estudiar i treballar	13,7%	11,4%	17,5%	4,9%	3,5%
Estudiar i treballar eventualment	14,3%	6,2%	2,5%	3,9%	7,0%
A l'atur	2,0%	2,1%	,0%	1,5%	3,5%
Tasques de la llar	,0%	,0%	,0%	1,0%	1,8%
Altres situacions	,7%	,3%	,0%	,0%	1,8%
Base	446	289	40	204	57

Mitjana d'edat per activitat

	Quants anys tens?	
	Mitjana	N vàlid
Estudiar	18,5	N=111
Treballar	24,5	N=689
Estudiar i treballar	22,1	N=113
Estudiar i treballar eventualment	19,5	N=95
Altres situacions	21,6	N=28
Total	23,1	N=1036

Comparant aquest resultat amb les dades de Catalunya,¹⁹ el País Basc²⁰ i el conjunt d'Espanya,²¹ destaca que a Andorra hi ha una proporció superior de joves treballant, i són menys els que es dediquen exclusivament a estudiar o que estan a l'atur o en altres situacions, si bé hi ha més proporció dels que compaginen estudis i treball. La diferència és més accentuada amb el País Basc i el conjunt de l'estat espanyol, on hi ha més proporció de joves que estudien.

Activitat dels joves d'Andorra i Espanya

* Percentatges arrodonits

(Als que actualment no treballen. N=139)

2.2.- Has treballat anteriorment?

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Sí	77	7,4	55,4
No	59	5,7	42,4
Ns/Nc	3	,3	2,2
Total	139	13,4	100,0
Treballen	897	86,6	
Total	1036	100,0	

Entre els que actualment no treballen (és a dir els que només estudien o es troben en altres situacions: atur, tasques domèstiques, etc.), un 55% ha treballat anteriorment. S'observa que els que han treballat anteriorment en major proporció són els joves de més de 25 anys (el 82%) disminuint aquest percentatge amb l'edat (fins el 43% dels que tenen entre 16 i 19 anys).

¹⁹ Font: *Enquesta de la Població Activa*. Dades facilitades per l'Institut d'Estadística de Catalunya. http://www6.gencat.net/Joventut/catala/sgj/observatori/docs/3_1_1.pdf

²⁰ *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

²¹ CIS. *Estudio n° 2.576. Sondeo sobre la juventud española, 2004* (Primera Oleada). Octubre 2004.

(Als que treballen actualment o han treballat. N=977)

2.3.- Com vas aconseguir el teu primer treball?

	Freqüència	Percentatge
Per recerca directa, personal	411	42,1
A partir d'una beca o d'unes pràctiques d'estudi	25	2,6
Mitjançant una ETT	24	2,5
Per borsa de treball	38	3,9
Mitjançant un familiar, amic o conegut	474	48,5
Altres	3	,3
Ns/Nc	2	,2
Total	977	100,0

Les principals formes per les que els joves han aconseguit el seu primer treball són la recerca personal (42%) o a través d'una persona coneguda (49%), mentre que només un 4% va ser mitjançant una borsa de treball, un 3% mitjançant una empresa de treball temporal (ETT) i un altre 3% a partir d'una beca o pràctiques d'estudi.

En funció del sexe o la nacionalitat les diferències no són significatives (tot i que els portuguesos han utilitzat en major proporció els contactes de persones conegudes), i per edat destaca que els més joves són els que en major proporció van aconseguir el seu primer treball mitjançant una persona coneguda (el 65% dels que tenen entre 16 i 19 anys).

Entre els joves bascos (*Juventud vasca 2004*) els mètodes més utilitzats per buscar feina són també la recerca directa i personal (38%) o mitjançant un familiar, amic, etc. (36%), mentre que un 9% el va aconseguir a partir d'una beca o pràctiques d'estudi, un 8% mitjançant una empresa de treball temporal, un 3% per una borsa de treball i un 2% mitjançant algun altre organisme; així, igual que a Andorra, les empreses i organismes dedicats a la recerca de feina són els menys utilitzats pels joves per aconseguir un treball.

Com vas aconseguir el teu primer treball? Per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Per recerca directa, personal	39,6%	44,7%	30,2%	49,1%	42,3%
A partir d'una beca o d'unes pràctiques d'estudi	2,9%	2,2%	1,0%	1,2%	4,2%
Mitjançant una ETT	2,5%	2,4%	1,5%	2,2%	3,1%
Per borsa de treball	4,1%	3,7%	2,5%	3,7%	4,6%
Mitjançant un familiar, amic o conegut	50,2%	46,7%	64,8%	43,2%	45,2%
Altres	,4%	,2%	,0%	,3%	,4%
Ns/Nc	,2%	,2%	,0%	,3%	,2%
Base	512	465	199	324	454

Com vas aconseguir el teu primer treball? Per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Per recerca directa, personal	40,6%	41,5%	48,7%	42,2%	50,9%
A partir d'una beca o d'unes pràctiques d'estudi	3,1%	2,9%	2,6%	1,5%	,0%
Mitjançant una ETT	3,9%	1,5%	2,6%	1,0%	1,9%
Per borsa de treball	3,9%	4,8%	5,1%	2,5%	3,8%
Mitjançant un familiar, amic o conegut	47,6%	48,9%	41,0%	52,8%	43,4%
Altres	,7%	,0%	,0%	,0%	,0%
Ns/Nc	,2%	,4%	,0%	,0%	,0%
Base	414	272	39	199	53

2.4.- Quants treballs remunerats has tingut fins avui que hagin durat més d'un any?

	Sexe		Agrupació d'edats			Total	
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys		
Més d'un any	cap	27,3%	31,2%	71,9%	33,3%	7,5%	29,2%
	un	24,0%	24,3%	19,6%	29,0%	22,7%	24,2%
	dos	26,2%	27,7%	4,5%	25,9%	37,4%	26,9%
	tres o més	21,9%	16,3%	2,5%	11,7%	31,9%	19,2%
	ns/nc	,6%	,4%	1,5%	,0%	,4%	,5%
Entre 6 mesos i un any	cap	44,1%	49,9%	69,8%	43,2%	39,4%	46,9%
	un	25,0%	26,5%	16,1%	29,0%	27,5%	25,7%
	dos	15,2%	14,2%	7,5%	17,0%	16,3%	14,7%
	tres o més	13,7%	8,2%	4,5%	10,2%	14,5%	11,1%
	ns/nc	2,0%	1,3%	2,0%	,6%	2,2%	1,6%
Menys de sis mesos	cap	40,0%	37,2%	21,6%	32,7%	50,4%	38,7%
	un	16,6%	25,4%	31,7%	20,4%	16,3%	20,8%
	dos	16,0%	14,0%	22,1%	14,8%	12,1%	15,0%
	tres o més	26,8%	22,8%	24,6%	31,5%	20,3%	24,9%
	ns/nc	,6%	,6%	,0%	,6%	,9%	,6%

Entre els joves que treballen actualment o que han treballat, un 29% no ha tingut cap treball de més d'un any, pel 71% que n'ha tingut algun; destaca que els que tenen entre 16 i 19 anys són els que en major proporció (72%) no han tingut encara cap treball de més d'un any, mentre que els de 25 anys o més sí que han tingut majoritàriament algun treball d'aquesta durada.

El 47% dels joves que treballen o han treballat no han tingut cap treball entre sis mesos i un any, mentre que el 52% sí que n'ha tingut un o més. També són els més joves (entre 16 i 19 anys els que no han tingut cap treball d'aquesta durada, disminuint en els grups de més edat.

Finalment, en relació als treballs de menys de sis mesos de durada, el 39% dels joves diuen que no n'han tingut cap, mentre que el 61% sí que n'ha tingut (un 25% ha tingut tres o més treballs d'aquesta durada). En aquest cas són els grups de més edat els que no

han tingut cap treball de curta durada en major proporció (el 50% dels que tenen 25 anys o més, davant el 22% dels més joves).

Aquestes dades indicarien que els més joves són els que tenen amb major freqüència treballs de curta durada, ja sigui perquè tenen més dificultats per incorporar-se al mercat de treball o perquè busquen aquests tipus de treball temporal per compaginar-ho amb els estudis. Les diferències entre nois i noies no són significatives.

2.5.- Quant temps fa que treballes a la feina actual?

(o quan temps van treballar a l'última feina els que no treballen actualment)

	Freqüència	Percentatge
Menys d'un any	474	48,5
Entre un i tres anys	316	32,3
Més de tres anys	184	18,8
Ns/Nc	3	,3
Total	977	100,0

Gairebé la meitat dels joves (49%) fa menys d'un any que treballen a la seva actual feina (o van treballar menys d'un any a la seva última feina els que ara no treballen), mentre que el 32% fa entre un i tres anys que treballen al mateix lloc i el 19% fa més de tres anys.

Novament es reflecteixen les diferències en funció de l'edat ja que els més joves són els que fa menys temps que treballen (el 80% dels que tenen entre 16 i 19 anys fa menys d'un any), mentre que la majoria dels més grans de 25 anys fa més d'un any que treballen en la seva ocupació actual (només un 29% té la feina des de fa menys d'un any, un 41% entre un i tres anys i un 30% més de tres anys). No hi ha diferències destacables en funció del sexe.

Al País Basc²² l'antiguitat en la feina dels joves és menor ja que un 55% treballa des de fa menys d'un any en la seva actual feina, un 27% fa entre un i tres anys que té la feina, i només un 16% fa tres o menys anys que hi treballa.

Durada de la feina per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats			Total
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Menys d'un any	47,7%	49,5%	80,4%	56,5%	28,9%	48,5%
Entre un i tres anys	31,3%	33,5%	18,6%	28,1%	41,4%	32,3%
Més de tres anys	20,5%	17,0%	,5%	14,8%	29,7%	18,8%
Ns/Nc	,6%	,0%	,5%	,6%	,0%	,3%
Base	512	465	199	324	454	977

²² *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

2.6.- En què treballes actualment?**(o darrer treball per als que no treballen actualment)**

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Professionals, tècnics i similars	113	10,9	11,6
Propietaris, gerents i comandaments intermedis	35	3,4	3,6
Personal administratiu i similar	166	16,0	17,0
Comerciants, venedors i similars	277	26,7	28,4
Personal dels serveis de restauració, personals	177	17,1	18,1
Qualificats i semiqualficats indústria, construcció, agric.	173	16,7	17,7
Treballadors no qualificats	30	2,9	3,1
Nc	6	,6	,6
Total	977	94,3	100,0
No treballen ni han treballat	59	5,7	
Total	1036	100,0	

Hi ha un 6% dels joves que no treballen ni han treballat anteriorment. Entre els que treballen o han treballat, amb més freqüència han treballat com a personal en el comerç (28%) o la restauració (18%), com a treballadors de la indústria, construcció o agricultura (18%) i com a personal administratiu (17%). Un 12% estan (o han estat) ocupats com a professionals o tècnics i en menor proporció són propietaris, gerents o comandaments intermedis (4%) o treballadors no qualificats (3%).

Les dones treballen en major proporció en els serveis (comerç, hoteleria i restauració, personal administratiu), mentre que els homes destaquen com a treballadors de la indústria i la construcció. Per edats s'observa que els majors de 25 anys tenen més presència en les ocupacions més qualificades (són en major proporció professionals i tècnics, propietaris, gerents o comandaments intermedis), mentre que en el comerç i els serveis d'hoteleria i restauració hi ha més proporció dels més joves. En funció de la nacionalitat s'observa que els andorrans treballen en major proporció com a professionals o tècnics, gerents o comandaments intermedis i com a personal administratiu, mentre que els joves no andorrans (i especialment els que fa menys anys que viuen a Andorra) treballen en major proporció en el comerç i els serveis d'hoteleria i restauració.

Ocupació per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Professionals, tècnics i similars	10,7%	12,5%	,5%	10,2%	17,4%
Propietaris, gerents i comandaments intermedis	3,7%	3,4%	,0%	3,1%	5,5%
Personal administratiu i similar	10,7%	23,9%	15,1%	17,0%	17,8%
Comerciants, venedors i similars	21,9%	35,5%	37,2%	24,7%	27,1%
Personal dels serveis de restauració, personals	16,2%	20,2%	22,6%	22,8%	12,8%
Qualificats i semiquaificats industria, construcció, agric.	32,4%	1,5%	19,1%	18,5%	16,5%
Treballadors no qualificats	3,5%	2,6%	5,5%	2,8%	2,2%
Nc	,8%	,4%	,0%	,9%	,7%
Base	512	465	199	324	454

Ocupació per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Professionals, tècnics i similars	15,7%	12,9%	17,9%	1,5%	5,7%
Propietaris, gerents i comandaments intermedis	5,3%	2,2%	2,6%	2,5%	1,9%
Personal administratiu i similar	24,9%	15,1%	2,6%	7,5%	11,3%
Comerciants, venedors i similars	19,3%	33,1%	51,3%	34,2%	35,8%
Personal dels serveis de restauració, personals	14,5%	19,1%	17,9%	23,6%	20,8%
Qualificats i semiquaificats industria, construcció, agric.	15,7%	16,2%	7,7%	26,1%	17,0%
Treballadors no qualificats	3,6%	1,1%	,0%	4,5%	5,7%
Nc	1,0%	,4%	,0%	,0%	1,9%
Base	414	272	39	199	53

2.7.- En quin sector treballes (o treballaves)?

	Freqüència	Percentatge
Sector primari	2	,2
Sector industrial i garatges	18	1,8
Construcció i annexes	106	10,8
Comerç	365	37,4
Hoteleria i restauració	112	11,5
Transport	14	1,4
Organismes financers i assegurances	36	3,7
Professions liberals	9	,9
Administració pública	84	8,6
Ensenyament	36	3,7
Sanitat	21	2,1
Personal domèstic	7	,7
Parapúbliques	19	1,9
Activitats immobiliàries, serveis empresarials	77	7,9
Serveis personals	29	3,0
Oci	36	3,7
Ns/nc	6	,6
Total	977	100,0

Els sectors d'activitat més freqüents de les empreses on treballen els joves són el comerç (37%), l'hoteleria i la restauració (12%) i la construcció i annexes (11%). Prop d'un 9% treballa en l'administració pública i un 8% en activitats immobiliàries o serveis empresarials. Les diferències entre nois i noies són les assenyalades anteriorment (hi ha més noies en el comerç i en activitats com l'ensenyament o la sanitat i més nois en la construcció i annexes. Els joves no andorrans treballen en major proporció en el comerç, l'hoteleria i restauració i en la construcció i annexes, mentre que els andorrans els superen en l'Administració pública, parapúbliques i, juntament amb els espanyols, són la majoria dels ocupats en l'ensenyament i els organismes finances o assegurances.

2.8.- En quines condicions laborals treballes (o treballaves)?

	Freqüència	Percentatge
Contracte indefinit	680	69,6
Contracte temporal	230	23,5
Treball per compte propi	20	2,0
Treballs esporàdics	45	4,6
Ns/Nc	2	,2
Total	977	100,0

Gairebé el 70% dels joves treballen amb un contracte indefinit, un 24% amb contracte temporal i un 5% només fa treballs esporàdicament. D'altra banda un 2% treballa per compte propi.

Els que tenen més de 25 anys són els que en major proporció tenen un contracte indefinit (85%), mentre que la temporalitat i els treballs esporàdics són més freqüents entre els més joves (un 39% dels que tenen entre 16 i 19 anys tenen contractes temporals i un 16% treballs esporàdics, mentre que el 44% treballa amb un contracte indefinit). En funció del sexe les diferències no són significatives estadísticament, tot i que lleugerament els nois tenen amb més proporció contractes indefinits que les noies. Els joves que només treballen tenen en major proporció contractes indefinits (87%) que els que estudien i treballen (un 49% dels que compaginen estudis i treball i un 7% dels que treballen eventualment). Els joves de nacionalitat andorrana diuen en menor proporció que tenen contractes indefinits que la resta de grups i més contractes temporals. Això es pot explicar en part perquè entre els andorrans hi ha més proporció de joves que encara estan estudiant i compaginen els estudis amb treballs temporals.

La temporalitat en el cas dels joves bascos²³ és força superior: un 54% tenia un contracte temporal i només un 31% un contracte indefinit.

Tipus de contracte per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Contracte indefinit	71,9%	67,1%	44,2%	63,3%	85,2%
Contracte temporal	20,5%	26,9%	39,2%	32,4%	10,4%
Treball per compte propi	2,1%	1,9%	1,0%	,9%	3,3%
Treballs esporàdics	5,3%	3,9%	15,6%	3,1%	,9%
Ns/Nc	,2%	,2%		,3%	,2%
Base	512	465	199	324	454

Tipus de contracte per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Contracte indefinit	52,9%	78,3%	79,5%	86,9%	83,0%
Contracte temporal	36,7%	17,3%	7,7%	10,1%	15,1%
Treball per compte propi	3,4%	1,1%	,0%	1,0%	1,9%
Treballs esporàdics	7,0%	2,6%	12,8%	2,0%	,0%
Ns/Nc	,0%	,7%	,0%	,0%	,0%
Base	414	272	39	199	53

²³ *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

2.9.- La feina és (o era) a jornada completa o a temps parcial?

	Freqüència	Percentatge
Jornada completa	882	90,3
Temps parcial	94	9,6
Ns/Nc	1	,1
Total	977	100,0

La majoria dels joves treballen (o han treballat en la seva última feina) a jornada completa (el 90%), mentre que només un 10% treballa a temps parcial o mitja jornada.

Els més grans de 25 anys són els que en major proporció treballen a jornada completa (94%) i els més joves en menor proporció, tot i que també és la majoritària (84%). No s'observen diferències significatives entre homes i dones, i en funció de la nacionalitat els andorrans treballen menys a jornada completa (85%) que la resta de grups (entre el 92% i el 98%). Els joves que només treballen també treballen més sovint la jornada completa (95%) que els que estudien i treballen o els que es troben en altres situacions actualment (79%). Per ocupacions els treballadors no qualificats (63%) i el personal dels serveis d'hoteleria i restauració (82%) són els que treballen a jornada completa en menor proporció.

Jornada laboral per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Jornada completa	89,8%	90,8%	83,9%	88,6%	94,3%
Temps parcial	10,2%	9,0%	16,1%	11,4%	5,5%
Ns/Nc	,0%	,2%	,0%	,0%	,2%
Base	512	465	199	324	454

Jornada laboral per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Jornada completa	84,8%	94,5%	92,3%	93,5%	98,1%
Temps parcial	15,0%	5,5%	7,7%	6,5%	1,9%
Ns/Nc	,2%	,0%	,0%	,0%	,0%
Base	414	272	39	199	53

2.10.- La teva feina és (o era)...?

	Molt	Bastant	Poc	Gens	Ns/Nc
Qualificada	23,5%	42,6%	25,3%	7,5%	1,1%
Interessant	31,5%	42,3%	19,5%	6,3%	,3%
Repetitiva	28,6%	36,6%	25,9%	8,5%	,4%
Estressant	13,8%	30,4%	36,9%	18,4%	,4%
Peril·losa	5,4%	10,8%	24,7%	58,5%	,5%
Té futur	21,0%	38,0%	19,7%	19,7%	1,7%
Relacionada amb la teva formació	24,7%	16,2%	13,7%	45,0%	,4%
Estable	30,6%	49,1%	12,3%	7,1%	,9%
Ben pagada	15,3%	44,0%	30,7%	9,0%	1,0%

La majoria dels joves que treballen actualment o han treballat, consideren que la seva feina és molt o bastant estable (80%), interessant (74%), qualificada (66%), amb futur (59%) i ben pagada (59%), però també pensen majoritàriament que és repetitiva (65%). En canvi, la majoria pensa que la seva feina no és peril·losa (83%) ni estressant (55%), però també pensen que està poc o gens relacionada amb la seva formació.

2.10.1.- Qualificada

El 66% considera que la seva feina és molt o bastant qualificada, davant el 33% que diu que és poc o gens qualificada. Per sexes no s'observen diferències significatives, mentre que en funció de l'edat augmenta la proporció dels que diuen que la seva feina és qualificada entre els més grans. Per ocupacions, els propietaris, gerents o comandaments intermedis, així com els professionals o tècnics i el personal administratiu són els que més consideren que les seves feines són molt o bastant qualificades.

2.10.2.- Interessant

Gairebé un 74% dels joves que treballen o han treballat consideren la seva feina molt o bastant interessant, mentre que un 26% la considera poc o gens interessant. Els joves de més de 25 anys són els que diuen en major proporció que la seva feina és interessant, així com els propietaris, gerents o comandaments, els professionals o tècnics i el personal administratiu (que també són els que la consideren més qualificada). Per sexe no hi ha diferències significatives.

2.10.3.- Repetitiva

Els que consideren que la seva feina és molt o bastant repetitiva són un 65%, mentre que el 35% la qualifica de poc o gens repetitiva. En aquest cas, els més joves són els que consideren en major proporció que tenen una feina repetitiva, i per ocupacions la majoria les considera repetitives excepte els professionals i tècnics i els propietaris, gerents i comandaments intermedis. Per la resta de variables no s'observen relacions significatives.

2.10.4.- Estressant

La majoria dels joves (55%) no consideren que la seva feina sigui estressant, mentre que el 44% diu que ho és molt o bastant. Les dones diuen en una proporció lleugerament superior als homes que tenen una feina estressant, i en funció de l'edat les diferències no són significatives a nivell estadístic. Segons l'ocupació destaca que els propietaris, gerents i comandaments intermedis, els professionals i tècnics i el personal administratiu consideren la seva feina molt o bastant estressant en proporcions superiors a la resta de grups.

2.10.5.- Perillosa

Només un 16% qualifica la seva feina de perillosa, mentre que el 83% considera que no ho és. En aquest cas, els homes consideren en major proporció que les dones que la seva feina és molt o bastant perillosa. Per edats no hi ha una relació significativa i per ocupacions els que més consideren la seva feina perillosa són els treballadors no qualificats i sobretot els treballadors de la indústria i la construcció.

2.10.6.- Amb futur

El 59% dels joves que treballen pensen que la seva feina té futur, davant el 39% que diuen que en té poc o gens. No hi ha diferències entre homes i dones, però en funció de l'edat sí que augmenta proporcionalment el percentatge de joves que pensen que la seva feina té futur, mentre que els més joves són els més pessimistes en aquest aspecte (probablement són els que s'han incorporat recentment al mercat de treball i no la veuen com una feina definitiva, ja que de fet són molts dels que la compaginen amb els estudis). També hi ha una relació directa amb l'ocupació, ja que les persones amb ocupacions més qualificades (propietaris, gerents o comandaments intermedis, professionals o tècnics i personal administratiu) són les que veuen les seves feines amb més futur.

2.10.7.- Relacionada amb la teva formació

Més de la meitat (59%) dels joves pensen que la seva feina està poc o gens relacionada amb la seva formació, mentre que el 41% diu que està molt o bastant relacionada. En augmentar l'edat, també augmenta la proporció de joves que tenen una feina relacionada amb la seva formació, mentre que els més joves diuen majoritàriament que no ho està, i les persones amb ocupacions més qualificades (propietaris, gerents o comandaments intermedis, professionals o tècnics i personal administratiu) també són les que consideren en major proporció que està relacionada. En funció del sexe no hi ha diferències significatives.

2.10.8.- Estable

El 80% dels joves consideren que la seva feina és estable pel 19% que no ho pensa. L'estabilitat va augmentant amb l'edat, ja que la proporció de joves que qualifiquen la seva feina d'estable és superior entre els més grans, i per ocupacions destaca que els que menys la consideren estable són els treballadors de l'hoteleria i restauració i els treballadors no qualificats.

2.10.9.- Ben pagada

En la majoria dels casos (59%) els joves pensen que tenen una feina ben pagada, tot i que un 40% no ho considera així. Els homes i els majors de 25 anys diuen en proporcions superiors que tenen una feina ben pagada, i per ocupacions els que ho diuen amb un percentatge més alt són els propietaris, gerents o comandaments intermedis, i els professionals o tècnics.

Característiques del treball per sexe i edat

		Sexe		Agrupació d'edats			Total
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Feina qualificada	Molt	24,2%	22,8%	13,1%	20,7%	30,2%	23,5%
	Bastant	41,6%	43,7%	34,2%	44,1%	45,2%	42,6%
	Poc	24,4%	26,2%	34,2%	25,6%	21,1%	25,3%
	Gens	8,6%	6,2%	15,6%	8,0%	3,5%	7,5%
	Ns/Nc	1,2%	1,1%	3,0%	1,5%	,0%	1,1%
Feina interessant	Molt	30,3%	32,9%	26,6%	32,1%	33,3%	31,5%
	Bastant	41,2%	43,4%	40,2%	37,3%	46,7%	42,3%
	Poc	21,3%	17,6%	22,1%	22,8%	16,1%	19,5%
	Gens	6,6%	6,0%	11,1%	7,4%	3,5%	6,3%
	Ns/Nc	,6%	,0%	,0%	,3%	,4%	,3%
Feina repetitiva	Molt	27,5%	29,7%	34,7%	29,3%	25,3%	28,6%
	Bastant	37,1%	36,1%	37,7%	38,9%	34,6%	36,6%
	Poc	27,3%	24,3%	19,6%	25,3%	29,1%	25,9%
	Gens	7,2%	9,9%	7,0%	6,2%	10,8%	8,5%
	Ns/Nc	,8%	,0%	1,0%	,3%	,2%	,4%
Feina estressant	Molt	12,3%	15,5%	13,6%	12,7%	14,8%	13,8%
	Bastant	28,3%	32,7%	30,2%	30,9%	30,2%	30,4%
	Poc	39,6%	34,0%	34,7%	37,0%	37,9%	36,9%
	Gens	18,9%	17,8%	20,6%	19,1%	17,0%	18,4%
	Ns/Nc	,8%	,0%	1,0%	,3%	,2%	,4%
Feina perillosa	Molt	8,8%	1,7%	6,5%	4,3%	5,7%	5,4%
	Bastant	15,6%	5,6%	9,5%	10,5%	11,7%	10,8%
	Poc	28,3%	20,6%	22,6%	29,3%	22,2%	24,7%
	Gens	46,5%	71,8%	59,8%	55,6%	60,1%	58,5%
	Ns/Nc	,8%	,2%	1,5%	,3%	,2%	,5%
Feina amb futur	Molt	20,9%	21,1%	14,1%	19,4%	25,1%	21,0%
	Bastant	36,5%	39,6%	24,6%	38,0%	43,8%	38,0%
	Poc	21,3%	17,8%	27,6%	17,0%	18,1%	19,7%
	Gens	20,1%	19,1%	31,7%	22,5%	12,3%	19,7%
	Ns/Nc	1,2%	2,4%	2,0%	3,1%	,7%	1,7%
Feina relacionada amb la formació	Molt	22,3%	27,3%	10,6%	23,5%	31,7%	24,7%
	Bastant	16,0%	16,3%	10,6%	17,6%	17,6%	16,2%
	Poc	15,2%	12,0%	12,1%	12,0%	15,6%	13,7%
	Gens	45,7%	44,3%	65,8%	46,6%	34,8%	45,0%
	Ns/Nc	,8%	,0%	1,0%	,3%	,2%	,4%
Feina estable	Molt	30,5%	30,8%	19,6%	27,8%	37,4%	30,6%
	Bastant	48,2%	50,1%	45,7%	46,9%	52,2%	49,1%
	Poc	11,7%	12,9%	19,1%	16,0%	6,6%	12,3%
	Gens	8,0%	6,0%	14,1%	7,7%	3,5%	7,1%
	Ns/Nc	1,6%	,2%	1,5%	1,5%	,2%	,9%
Feina ben pagada	Molt	17,0%	13,3%	13,6%	13,0%	17,6%	15,3%
	Bastant	44,7%	43,2%	40,2%	41,7%	47,4%	44,0%
	Poc	29,5%	32,0%	35,2%	33,0%	27,1%	30,7%
	Gens	7,2%	11,0%	9,0%	11,1%	7,5%	9,0%
	Ns/Nc	1,6%	,4%	2,0%	1,2%	,4%	1,0%
Total	Base	512	465	199	324	454	977

(Només als que treballen actualment. N= 897)

2.11.- En relació a la teva feina actual, és la que busques o t'agradaria canviar de feina si poguessis?

	Freqüència	Percentatge
Tinc la feina que buscava	417	46,5
Canviaria la feina si pogués	279	31,1
No tinc la feina que buscava però no la canviaria	176	19,6
Ns/Nc	25	2,8
Total	897	100,0

Gairebé el 47% dels joves que actualment treballen estan satisfets amb la seva feina actual, ja que diuen que tenen la feina que buscaven, i un 20% diuen que tot i que no tenen la feina que buscaven no la canviarien, davant el 31% que canviaria de feina si pogués. Tot i que les dones es mostren més satisfetes que els homes (diuen que tenen la feina que buscaven en major proporció), la relació no és significativa. En funció de l'edat i l'ocupació sí que hi ha diferències significatives, ja que els més grans de 25 anys i els propietaris, gerents o comandaments intermedis, els professionals o tècnics i el personal administratiu són els que diuen en major proporció que tenen la feina que buscaven o no la canviarien. Per nacionalitats, els que diuen en major proporció que canviarien són els espanyols i els portuguesos.

Satisfacció amb la feina per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Tinc la feina que buscava	43,6%	49,7%	40,1%	41,1%	52,5%
Canviaria la feina si pogués	34,8%	27,0%	32,7%	36,7%	26,7%
No tinc la feina que buscava però no la canviaria	19,0%	20,3%	19,8%	19,2%	19,9%
Ns/Nc	2,6%	3,0%	7,4%	3,0%	,9%
Base	468	429	162	297	438

Satisfacció amb la feina per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Tinc la feina que buscava	47,2%	44,6%	56,4%	41,8%	61,2%
Canviaria la feina si pogués	26,5%	36,8%	23,1%	37,6%	16,3%
No tinc la feina que buscava però no la canviaria	21,3%	16,3%	20,5%	20,1%	22,4%
Ns/Nc	5,0%	2,3%	,0%	,5%	,0%
Base	362	258	39	189	49

(A tots/es)

2.12.- T'has plantejat alguna vegada crear la teva pròpia empresa o convertir-te en treballador autònom?

	Freqüència	Percentatge
No m'ho he plantejat	446	43,1
No m'ho he plantejat, però en un futur pot ser necessari	93	9,0
M'ho he plantejat, però he decidit no fer-ho	88	8,5
M'ho estic plantejant	81	7,8
M'ho he plantejat i en un futur m'agradaria poder fer-ho	277	26,7
Ja sóc empresari/a o treballador/a autònom/a	46	4,4
Ns/Nc	5	,5
Total	1036	100,0

En general la majoria dels joves no es mostren massa disposats a treballar per compte propi, ja que un 43% no s'ho ha plantejat i un 9% s'ho ha plantejat alguna vegada però té decidit no fer-ho, mentre que un altre 9% es mostra indecís (tot i que no s'ho ha plantejat pensa que pot ser necessari en un futur). D'altra banda hi ha un 8% que s'ho està plantejant i un 27% que s'ho ha plantejat i li agradaria fer-ho en un futur. Només un 4% afirma que ja treballa pel seu compte com a empresari/ària o treballador/a autònom/a.

Hi ha més dones que no s'han plantejat mai treballar pel seu compte però també hi ha més dones que homes que els agradaria fer-ho en un futur, mentre que els homes diuen en major proporció que les dones que s'ho han plantejat però han decidit no fer-ho, i també que s'ho estan plantejant. En funció de l'edat augmenta la proporció de joves que són empresaris i treballadors autònoms, però també són més els que s'ho han plantejat alguna vegada i han decidit no fer-ho.

Treballar per compte propi per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
No m'ho he plantejat	40,4%	45,9%	43,4%	40,1%	45,1%
No m'ho he plantejat, però en un futur pot ser necessari	9,5%	8,4%	10,0%	10,5%	7,3%
M'ho he plantejat, però he decidit no fer-ho	11,4%	5,4%	6,8%	7,5%	10,1%
M'ho estic plantejant	9,3%	6,2%	9,6%	7,2%	7,3%
M'ho he plantejat i en un futur m'agradaria poder fer-ho	24,1%	29,5%	29,3%	31,3%	22,0%
Ja sóc empresari/a o treballador/a autònom/a	4,7%	4,2%	,0%	3,0%	7,9%
Ns/Nc	,6%	,4%	,8%	,3%	,4%
Base	535	501	249	332	455

2.13.- T'agradaria marxar fora d'Andorra per treballar o prefereixes treballar a Andorra?

	Freqüència	Percentatge
M'agradaria marxar fora d'Andorra	340	32,8
Prefereixo treballar a Andorra	479	46,2
M'és indiferent	204	19,7
Altres	1	,1
Ns/Nc	12	1,2
Total	1036	100,0

Un 46% dels joves prefereixen treballar a Andorra, davant el 32% que els agradaria marxar fora i un 20% que els és indiferent. No hi ha diferències significatives entre homes i dones ni entre les diferents ocupacions. En funció de l'edat destaca que els majors de 25 anys són els que en major proporció prefereixen treballar a Andorra, mentre que els més joves són els que els agradaria més marxar fora o els és indiferent.

Per nacionalitats, els portuguesos i el grup d'altres nacionalitats són els que més prefereixen treballar a Andorra, mentre que els espanyols i francesos diuen en major proporció que els agradaria marxar fora.

Treballar a Andorra o marxar per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
M'agradaria marxar fora d'Andorra	32,1%	33,5%	38,2%	34,3%	28,8%
Prefereixo treballar a Andorra	45,8%	46,7%	39,8%	38,9%	55,2%
M'és indiferent	20,7%	18,6%	20,5%	25,3%	15,2%
Altres	,0%	,2%	,0%	,3%	,0%
Ns/Nc	1,3%	1,0%	1,6%	1,2%	,9%
Base	535	501	249	332	455

Treballar a Andorra o marxar per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
M'agradaria marxar fora d'Andorra	30,9%	42,2%	42,5%	22,1%	31,6%
Prefereixo treballar a Andorra	46,9%	36,0%	42,5%	57,8%	54,4%
M'és indiferent	20,6%	20,8%	12,5%	19,6%	12,3%
Altres	,2%	,0%	,0%	,0%	,0%
Ns/Nc	1,3%	1,0%	2,5%	,5%	1,8%
Base	446	289	40	204	57

(Només als que no estan estudiant actualment. N=689)

2.14.- T'has plantejat continuar la teva formació?

	Freqüència	Percentatge
Sí	394	57,2
No	280	40,6
Ns/Nc	15	2,2
Total	689	100,0

La majoria dels joves que actualment treballen i no estan estudiant al mateix temps s'han plantejat continuar la seva formació (57%), mentre que un 40% no ho ha fet. Les dones diuen que s'ho han plantejat en major proporció que els homes (un 62% i un 53% respectivament). En funció de l'edat les diferències no són significatives, tot i que disminueix lleugerament la proporció dels que s'ho han plantejat en augmentar l'edat. Per nacionalitats els espanyols (67%) i andorrans (63%) són els que s'ho han plantejat en major proporció. En relació a l'ocupació són sobretot els propietaris, gerents o comandaments intermedis i el personal administratiu els que més ho afirmen.

2.15.- Creus que el programa d'estudis que estàs fent (o que has fet) respon a les teves expectatives de futur professional?

	Freqüència	Percentatge
Sí	601	58,0
No	400	38,6
Ns/Nc	35	3,4
Total	1036	100,0

El 58% dels joves pensen que el programa d'estudis que segueix o ha seguit respon a les seves expectatives professionals, mentre que un 39% no ho creu. Les dones, els més joves i sobretot els que estan estudiant, són els més positius en aquesta qüestió ja que diuen en major proporció que el programa d'estudis respon a les seves expectatives professionals; per ocupacions destaca un percentatge superior d'acord entre els professionals i tècnics, mentre que els treballadors de la indústria i la construcció i els treballadors no qualificats opinen majoritàriament el contrari.

2.16.- Quins estudis tens?

	Freqüència	Percentatge
Cap	1	,1
Primària	21	2,0
1ºESO/cinquième	20	1,9
2ºESO/quatrième	59	5,7
3ºESO/troisième	88	8,5
4ºESO/seconde	167	16,1
1ºbatxillerat/première	65	6,3
2ºbatxillerat/terminale	201	19,4
FP	35	3,4
Mòduls FP grau mig	95	9,2
Mòduls FP grau superior	81	7,8
Diplomatura	121	11,7
Llicenciatura	80	7,7
Doctorat	1	,1
Ns/Nc	1	,1
Total	1036	100,0

Nivell d'estudis

	Freqüència	Percentatge
Primaris	22	2,1
ESO/Secundaris	334	32,2
Batxillerat	266	25,7
FP	211	20,4
Superiors	202	19,5
Ns/Nc	1	,1
Total	1036	100,0

El 2% dels joves només tenen estudis primaris, un 32% tenen estudis secundaris (ESO), un 26% té estudis de batxillerat, un 20% Formació Professional i gairebé un 20% estudis superiors (universitaris), si bé cal tenir en compte que un 31% dels joves encara estan estudiant (en alguns casos compaginant-los amb una feina) i per tant poden assolir nivells de formació superiors. No hi ha diferències en el nivell d'estudis entre homes i dones, i per edats sí que destaca que els més joves tenen en major proporció estudis secundaris o batxillerat i els més grans tenen amb més freqüència estudis de FP i universitaris, però aquest diferencial és degut a que els més joves encara no han acabat la seva formació. Per nacionalitats destaca que els portuguesos són els que tenen en major proporció estudis secundaris/ESO i tenen amb menys freqüència estudis superiors, tot i que entre els més joves la relació no és significativa.

2.17.- On has cursat els estudis obligatoris?

	Freqüència	Percentatge
Andorra	639	61,7
Espanya	179	17,3
França	38	3,7
Portugal	129	12,5
Altres	47	4,5
Ns/Nc	4	,4
Total	1036	100,0

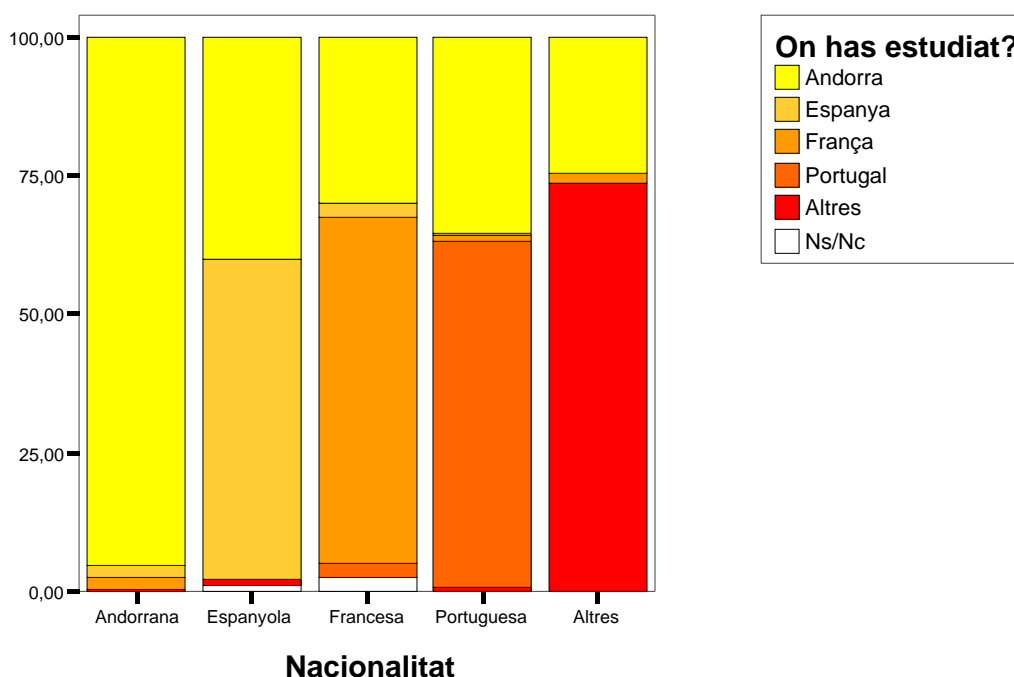
La majoria dels joves (62%) han cursat els estudis obligatoris a Andorra, tot i que un 38% els ha fet fora d'Andorra: el 17% han estudiat a Espanya, el 13% a Portugal, el 4% a França i un 5% en altres països. Els més joves han estudiat en major proporció a Andorra, degut a que molts dels més grans han vingut a Andorra per motius laborals. Aquestes dades es relacionen amb el país de naixement i la nacionalitat dels joves, ja que la gran majoria dels andorrans han estudiat a Andorra (95%), els espanyols han estudiat a Espanya (58%) i a Andorra (40%), els francesos han estudiat majoritàriament a França (63%) tot i que un 30% ha estudiat a Andorra, i els portuguesos a Portugal (63%) i també a Andorra (35%), mentre que el 74% d'altres nacionalitats han estudiat a altres països (un 25% ho ha fet a Andorra).

Lloc on ha estudiat per sexe i edat

		Sexe		Agrupació d'edats		
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
On has estudiat?	Andorra	60,0%	63,5%	85,9%	64,2%	46,6%
	Espanya	17,4%	17,2%	6,4%	15,4%	24,6%
	França	4,7%	2,6%	1,6%	2,4%	5,7%
	Portugal	12,9%	12,0%	4,4%	15,4%	14,7%
	Altres	4,5%	4,6%	1,6%	2,4%	7,7%
	Ns/Nc	,6%	,2%	,0%	,3%	,7%
Total	Base	535	501	249	332	455

Lloc on ha estudiat per nacionalitat

		Nacionalitat				
		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
On has estudiat?	Andorra	95,3%	40,1%	30,0%	35,3%	24,6%
	Espanya	2,2%	57,8%	2,5%	,5%	,0%
	França	2,2%	,0%	62,5%	1,0%	1,8%
	Portugal	,0%	,0%	2,5%	62,7%	,0%
	Altres	,2%	1,0%	,0%	,5%	73,7%
	Ns/Nc	,0%	1,0%	2,5%	,0%	,0%
Total	Base	446	289	40	204	57

2.18.- En quin sistema educatiu has cursat els estudis obligatoris?

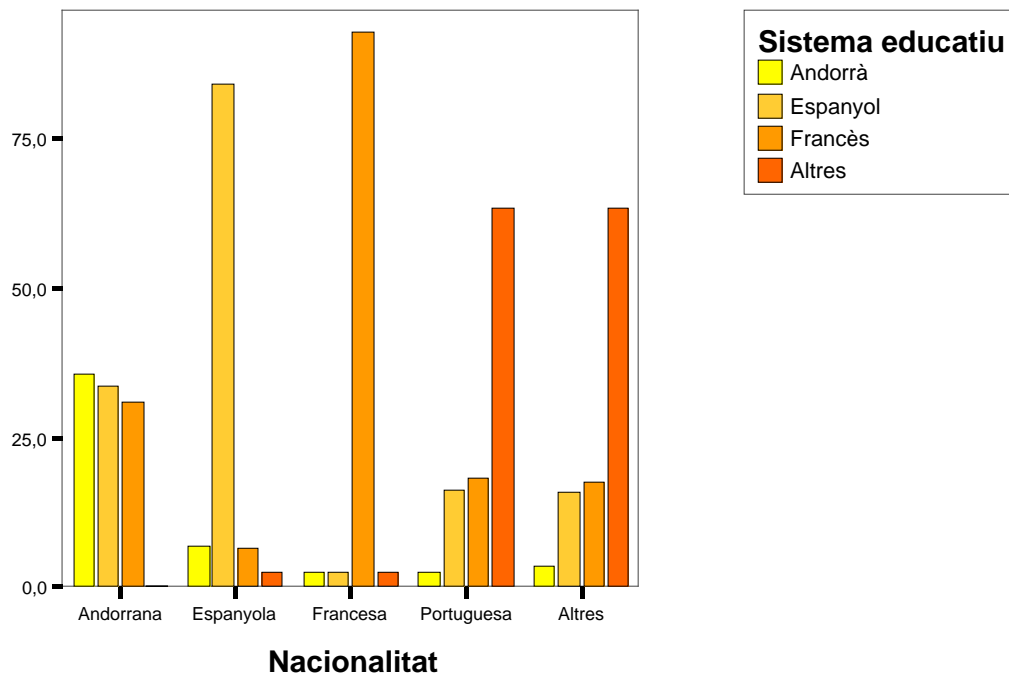
	Freqüència	Percentatge
Andorrà	186	18,0
Espanyol	436	42,1
Francès	240	23,2
Altres	174	16,8
Total	1036	100,0

En total, un 18% dels joves han estudiat seguint el sistema educatiu andorrà, un 42% l'espanyol, un 23% el francès i un 17% altres (sobretot el portuguès). Els més joves en major proporció han seguit el sistema educatiu andorrà (el 31% dels que tenen de 16 a 19 anys pel 21% dels que tenen de 20 a 24 anys i només el 9% dels majors de 25 anys) i el francès (el 33% dels més joves, el 23% del segon grup d'edat i el 18% dels més grans), mentre que els més grans han estudiat en major proporció amb els sistema espanyol.

Entre els que han estudiat a Andorra, el 29% ha fet els seus estudis obligatoris en el sistema andorrà, el 40% en l'espanyol i el 31% en el francès. En tot cas també s'observa una relació en funció de la nacionalitat (i el país de naixement), ja que els andorrans es distribueixen entre els tres sistemes educatius que s'ofereixen al país (amb una proporció lleugerament superior del sistema andorrà), els espanyols han estudiat majoritàriament en el sistema espanyol i els francesos en el francès. Els portuguesos han estudiat majoritàriament en el sistema del seu país, però si es considera només els que han estudiat a Andorra, es reparteixen entre el sistema francès (49%) i l'espanyol (44%).

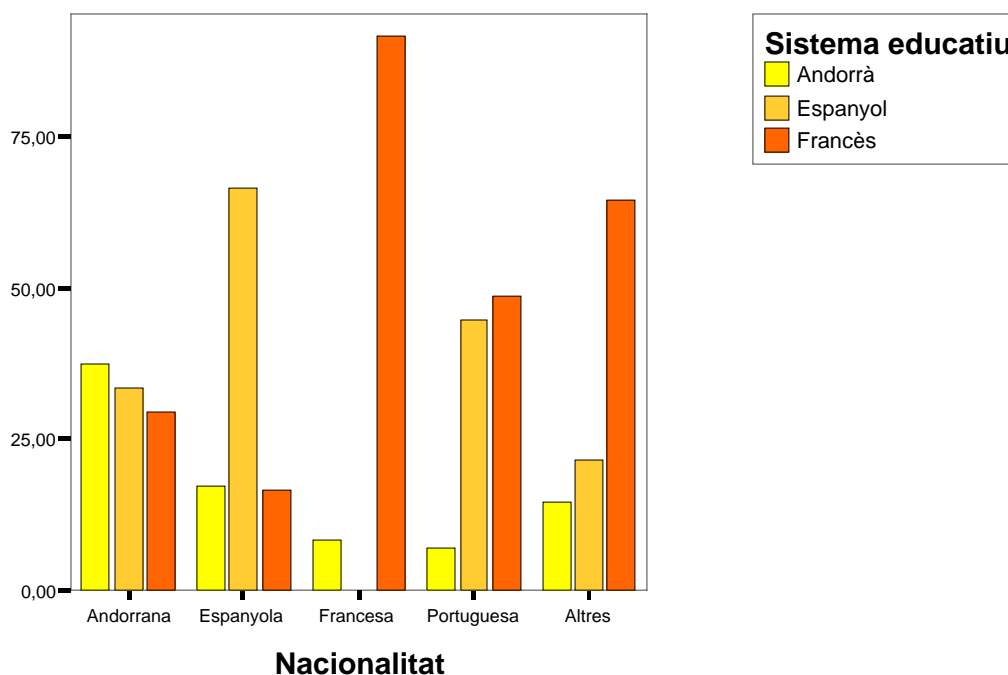
Sistema educatiu per nacionalitat

		Nacionalitat					Total
		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres	
En quin sistema educatiu has estudiat?	Andorrà	35,4%	6,9%	2,5%	2,5%	3,5%	18,0%
	Espanyol	33,6%	84,1%	2,5%	16,2%	15,8%	42,1%
	Francès	30,7%	6,6%	92,5%	18,1%	17,5%	23,2%
	Altres	,2%	2,4%	2,5%	63,2%	63,2%	16,8%
	Base	446	289	40	204	57	1036

Sistema educatiu per nacionalitat (Només els que han estudiat a Andorra. N=639)

		Nacionalitat					Total
		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres	
En quin sistema educatiu has estudiat?	Andorrà	37,2%	17,2%	8,3%	6,9%	14,3%	29,1%
	Espanyol	33,4%	66,4%	,0%	44,4%	21,4%	39,7%
	Francès	29,4%	16,4%	91,7%	48,6%	64,3%	31,1%
Total	Base	425	116	12	72	14	639

* Només els que han estudiat a Andorra (N=639)

2.19.- Has rebut o vas rebre al centre d'estudis, informació i orientació sobre el teu futur professional?

	Freqüència	Percentatge
Sí	539	52,0
No	489	47,2
Ns/Nc	8	,8
Total	1036	100,0

El 52% dels joves diuen que en el centre d'estudis han rebut informació i orientació sobre el seu futur professional, mentre que un 47% diu que no n'ha rebut.

Els joves entre 16 i 19 anys són els que diuen en major proporció que han rebut informació i orientació sobre el seu futur professional (66%), disminuint entre els que tenen més edat. També destaca una major proporció de respostes afirmatives entre els

joves andorrans que en la resta de grups nacionals o d'altres països d'origen, però aquesta relació només és significativa entre els majors de 25 anys degut a les diferents proporcions d'edat segons la nacionalitat o país de naixement. Igualment diuen en major proporció que han rebut informació i orientació els joves que han estudiat a Andorra i en el sistema educatiu andorrà, però la relació només és significativa entre els més grans.

3.- FAMÍLIA

L'endarreriment que s'ha produït en l'edat d'emancipació familiar dels joves, especialment en els països del sud d'Europa (Portugal, Espanya, Itàlia i Grècia), es pot atribuir a la interrelació de diversos factors (l'allargament del període formatiu, la situació dels joves en el mercat laboral i la dificultat d'accedir a un habitatge). D'una banda, l'increment del nivell formatiu dels joves retarda la seva incorporació al mercat de treball i la seva emancipació, malgrat que l'allargament del període de formació s'ha produït precisament per millorar la inserció laboral dels joves. D'altra banda, la posició que ocupen els joves quan s'incorporen al mercat laboral no els permet assolir un nivell d'ingressos suficient per emancipar-se a curt termini, ja que ocupen llocs de treball més precaris i inestables. Aquesta situació de precarietat, junt a la situació del mercat immobiliari (preus dels habitatges) representen la principal dificultat per a l'emancipació dels joves, ja que la desproporció entre els seus ingressos i el cost de l'habitatge suposa un impediment per accedir a un pis de lloguer o per la concessió d'una hipoteca.²⁴ Un altre factor determinant per a l'emancipació dels joves és la formació d'un nou nucli familiar, que en la majoria dels casos passa pel matrimoni o la convivència amb la parella, i que generalment també s'endarrereix fins que han finalitzat els estudis i assoleixen una posició sòlida en el mercat de treball.

En relació a l'emancipació també cal tenir en compte altres factors culturals o les polítiques socials que explicarien les diferències entre països en relació a la dependència familiar dels joves. Així, en els països del sud d'Europa amb un Estat del benestar menys desenvolupat, la família assumeix les funcions assistencials dels seus membres, com en el cas dels joves que no poden emancipar-se.²⁵ A més, en aquestes societats, els joves segueixen lògiques de protecció i seguretat, i la majoria no s'emancipen fins que es casen o van a viure en parella, mentre que en els països del centre i nord d'Europa els pares afavoreixen l'autonomia dels joves i els estimulen a emancipar-se abans de formar una parella.²⁶

D'altra banda, les expectatives i la valoració de l'autonomia personal dels joves, així com la situació de major llibertat i permissivitat en relació als horaris, costums, etc., i la comoditat i benestar de que gaudeixen en molts casos els joves que viuen a la llar familiar, també poden contribuir a endarrerir l'emancipació, ja que abans de marxar esperen aconseguir una situació similar o millor. Per la seva banda, els pares també s'adapten a aquesta situació de convivència amb els fills que allarguen la seva permanència a la llar, adoptant l'estratègia de la negociació, de manera que la família es converteix en una família de negociació continua davant els problemes que van sorgint.²⁷

En relació amb l'organització familiar també cobra importància el tema del repartiment de les tasques domèstiques, que en la mesura que les dones s'han incorporat al mercat de treball comporta la necessitat d'una reorganització per facilitar la conciliació entre la vida laboral i familiar, encara que en general encara no s'ha arribat a la

²⁴ Centre de Recerca Sociològica: *L'emancipació dels joves d'Andorra*.

²⁵ Parella, S. (2000): "La relació entre política familiar i estructura social: el cas espanyol". *Revista Catalana de Sociologia*, núm. 12.

²⁶ Gaviria, S. (2002): "Retener la juventud o invitarla a abandonar la casa familiar. Análisis de España y Francia", *Revista de Estudios de Juventud*, núm. 58.

²⁷ INJUVE: Informe juventud en España 2004.

corresponsabilització per part dels homes en l'àmbit domèstic, que continuen assumint majoritàriament les dones (doble presència).

En aquest apartat es tracten qüestions de l'àmbit familiar dels joves: la situació de convivència, l'emancipació, l'autonomia econòmica, les tasques domèstiques, la satisfacció amb la vida familiar, etc.

3.1.- Quin és el teu estat civil?

	Freqüència	Percentatge
Solter/a	740	71,4
Casat/ada	95	9,2
Viu en parella	192	18,5
Separat/ada Divorciat/ada	9	,9
Total	1036	100,0

La majoria dels joves són solters (71%), gairebé un 19% viu en parella i un 9% estan casats, mentre que un 1% estan separats o divorciats. L'estat civil està relacionat amb l'edat ja que el 99% dels que tenen entre 16 i 19 anys són solters, disminuint aquesta proporció en els grups de més edat (el 77% dels que tenen entre 20 i 24 anys i el 53% dels majors de 25 anys), alhora que augmenta la proporció de joves que viuen en parella o estan casats. Els homes diuen en major proporció que les dones que estan solters (un 77% dels homes i un 66% de les dones), degut a que en general els homes es casen o formen una parella de fet a partir d'una edat superior que les dones. També hi ha més proporció de solters entre els andorrans que en els altres grups. Les relacions entre l'estat civil i el sexe o la nacionalitat són significatives en els diferents grups d'edat excepte entre els més joves on la gran majoria són solters.

Estat civil per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Solter/a	77,0%	65,5%	98,8%	76,8%	52,5%
Casat/ada	7,1%	11,4%	,0%	5,7%	16,7%
Viu en parella	15,0%	22,4%	1,2%	17,2%	29,0%
Separat/ada Divorciat/ada	,9%	,8%	,0%	,3%	1,8%
Base	535	501	249	332	455

Estat civil per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Solter/a	83,2%	67,1%	65,0%	55,4%	63,2%
Casat/ada	3,6%	5,9%	12,5%	22,1%	21,1%
Viu en parella	12,8%	25,6%	22,5%	21,6%	14,0%
Separat/ada Divorciat/ada	,4%	1,4%	,0%	1,0%	1,8%
Base	446	289	40	204	57

3.2.- Quants fills o filles tens?

	Freqüència	Percentatge
0	958	92,5
1	61	5,9
2	16	1,5
3	1	,1
Total	1036	100,0

La majoria dels joves no té fills (el 93%) i només un 7% en té. Hi ha més proporció de dones (10%) que d'homes (5%) que tenen algun fill, i evidentment també augmenta la proporció amb l'edat (un 15% dels majors de 25 anys tenen algun fill, davant el 3% dels que tenen entre 20 i 24 anys i menys d'un 1% dels més joves). La diferència més destacada s'observa en relació a l'estat civil ja que el 42% dels joves que estan casats i el 13% dels que viuen en parella tenen algun fill, per només un 1% dels solters.

3.3.- Quina és la teva situació actual?

	Freqüència	Percentatge
Visc amb la meua família d'origen (pares, germans)	472	45,6
Visc en un pis diferent de la meua família d'origen	443	42,8
Visc durant setmana en una residència, pis diferent família	87	8,4
Altres situacions	34	3,3
Total	1036	100,0

Pel que fa a la situació de convivència, el 46% dels joves viuen amb la família d'origen i un 43% viuen en un pis diferent de la família d'origen, mentre que un 8% està en una situació intermèdia (viu entre setmana en un pis diferent del familiar però els caps de setmana amb la família) i un 3% que es troba en altres situacions (viu amb altres familiars, en un hotel...).

La situació de convivència també està estretament relacionada amb l'edat ja que els que viuen amb els pares (família d'origen) són en major proporció els més joves (el 89% dels que tenen entre 16 i 19 anys), mentre que la majoria dels que tenen més de 25 anys ja s'han emancipat de la llar familiar (70%). En la situació intermèdia (els joves que entre setmana viuen en un pis diferent al familiar i els caps de setmana amb la família) destaquen els que tenen entre 20 i 24 anys, ja que en molts casos són els que estan estudiant en universitats fora d'Andorra. Evidentment, també hi ha una clara relació de la situació de convivència en funció de l'estat civil, en el sentit que la majoria de joves solters viuen amb els pares (63%) mentre que la majoria dels casats, parelles de fet i separats o divorciats viuen en una llar independent de la seva família d'origen.

D'altra banda es pot comprovar que les dones s'emancipen de la llar familiar abans que els homes ja que hi ha més dones que viuen en un pis diferent al de la família d'origen (el 46% de les dones pel 39% dels homes) mentre que els homes viuen amb els pares (o la família d'origen) en major proporció que les dones (el 49% dels homes pel 42% de les dones). Aquesta relació només és significativa en el tram de 20 a 24 anys en el que s'observa una diferència més gran entre homes i dones (el 52% dels homes viuen amb els pares pel 35% de les dones, mentre que el 41% de les dones estan emancipades de la llar familiar davant el 27% dels homes); malgrat que entre els més joves i els majors de 25 anys també hi ha més dones que viuen en un pis diferent al de la família d'origen, les diferències no són significatives.

També destaca que els joves andorrans o nascuts a Andorra viuen en major proporció a la llar familiar (63%) que la resta dels grups nacionals (entre els 30% i els 37%) que viuen majoritàriament en una llar diferent (emancipats), fet que s'explica per l'arribada dels joves immigrants per motius laborals que en molts casos ja han vingut a Andorra sense la seva família d'origen, és a dir ja emancipats. Tot i això, aquestes diferències no són significatives en els cas dels més joves, que en tots els casos viuen majoritàriament amb els pares. Tanmateix es confirma que en conjunt la majoria dels joves immigrants que fa pocs anys que viuen a Andorra així com els que han arribat amb més edat estan emancipats de la llar familiar, mentre que els joves nascuts a Andorra o els que van arribar sent menors d'edat viuen en major proporció amb els pares.

En funció de l'activitat s'observa que els joves que estudien o compaginen els estudis amb una feina viuen majoritàriament amb els pares, mentre que els que treballen estan emancipats.

Situació de convivència per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Visc amb la meua família d'origen	48,6%	42,3%	89,2%	43,7%	23,1%
Visc en un pis diferent de la meua família	39,4%	46,3%	5,6%	33,4%	69,9%
Visc durant setmana en un pis diferent família	7,7%	9,2%	3,2%	18,7%	3,7%
Altres situacions	4,3%	2,2%	2,0%	4,2%	3,3%
Base	535	501	249	332	455

Situació de convivència per nacionalitat

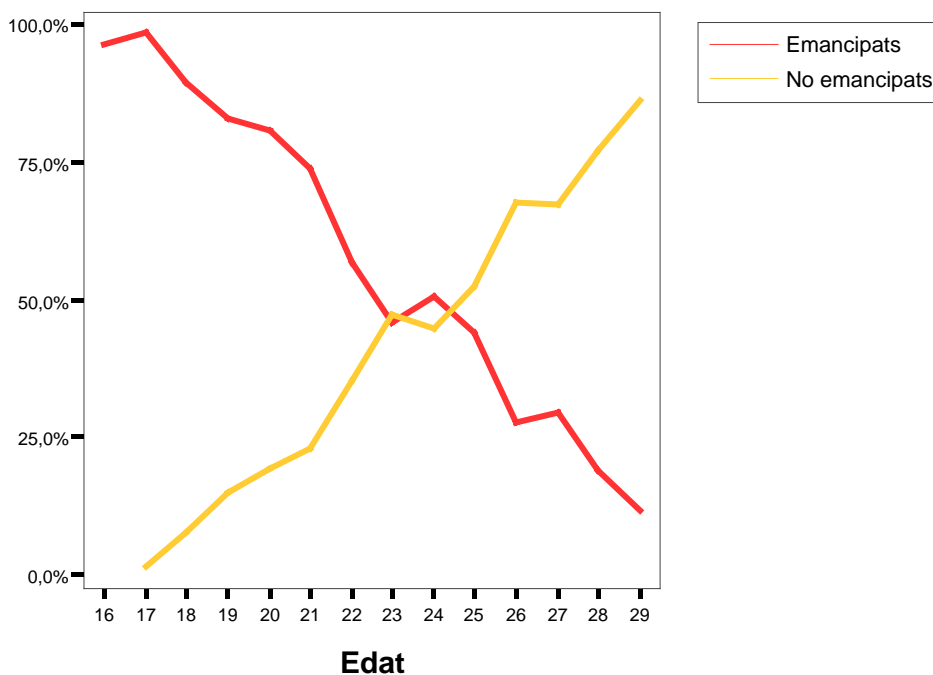
	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Visc amb la meua família d'origen	62,8%	32,5%	37,5%	32,4%	29,8%
Visc en un pis diferent de la meua família	22,0%	55,7%	62,5%	60,3%	63,2%
Visc durant setmana en un pis diferent família	13,2%	6,6%	,0%	3,4%	3,5%
Altres situacions	2,0%	5,2%	,0%	3,9%	3,5%
Base	446	289	40	204	57

Situació de convivència per activitat

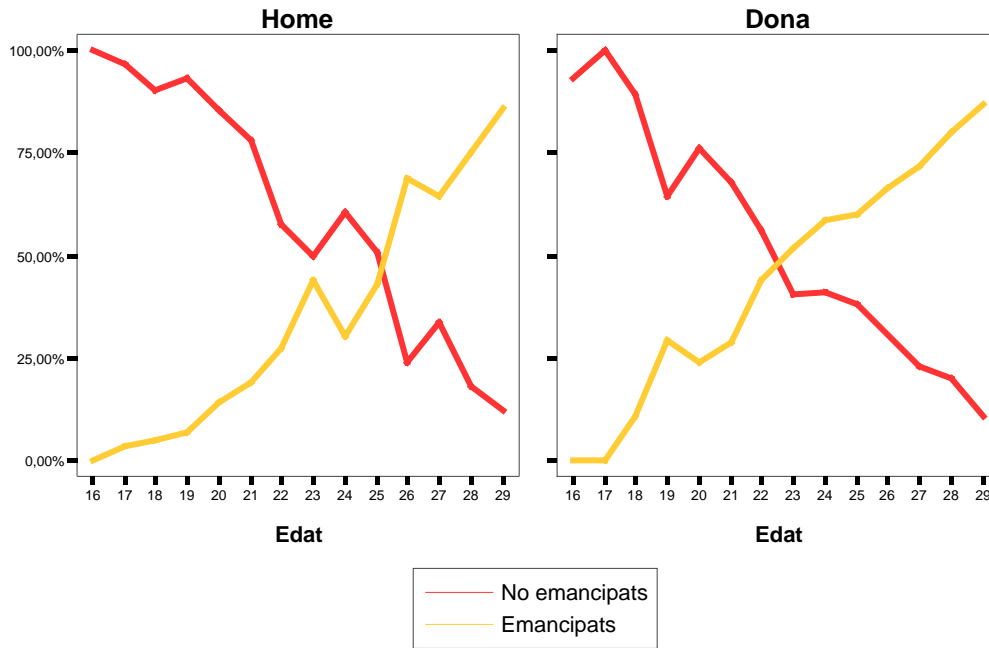
	Activitat			
	Estudiar	Treballar	Estudiar i treballar	Altres situacions
Visc amb la meva família d'origen	64,6%	36,6%	61,1%	64,3%
Visc en un pis diferent de la meva família	2,4%	58,6%	22,1%	32,1%
Visc durant setmana en un pis diferent família	31,6%	,7%	15,0%	,0%
Altres situacions	1,5%	4,1%	1,8%	3,6%
Base	206	689	113	28

En els següents gràfics es pot veure l'evolució del percentatge dels joves que viuen amb la família en funció de l'edat, i també les diferències entre homes i dones, i entre joves de nacionalitat andorrana i els no andorrans (agrupant la resta de nacionalitats). Els joves que entre setmana viuen en un habitatge diferent i els caps de setmana amb la família, els hem considerat com a no emancipats, ja que la majoria estan estudiant, encara que alguns ho compaginen amb un treball eventual. Si en el conjunt dels joves, a partir dels 25 anys més de la meitat viuen en un pis diferent al de la família d'origen, en el cas dels homes és a partir dels 26 anys quan més del 50% estan emancipats i entre les dones a partir dels 23 anys; per nacionalitats aquestes diferències són també evidents, ja que entre els joves andorrans no és fins els 27 anys quan trobem més del 50% d'emancipats mentre que els no andorrans a partir dels 22 anys ja diuen majoritàriament que viuen en una llar diferent de la família d'origen.

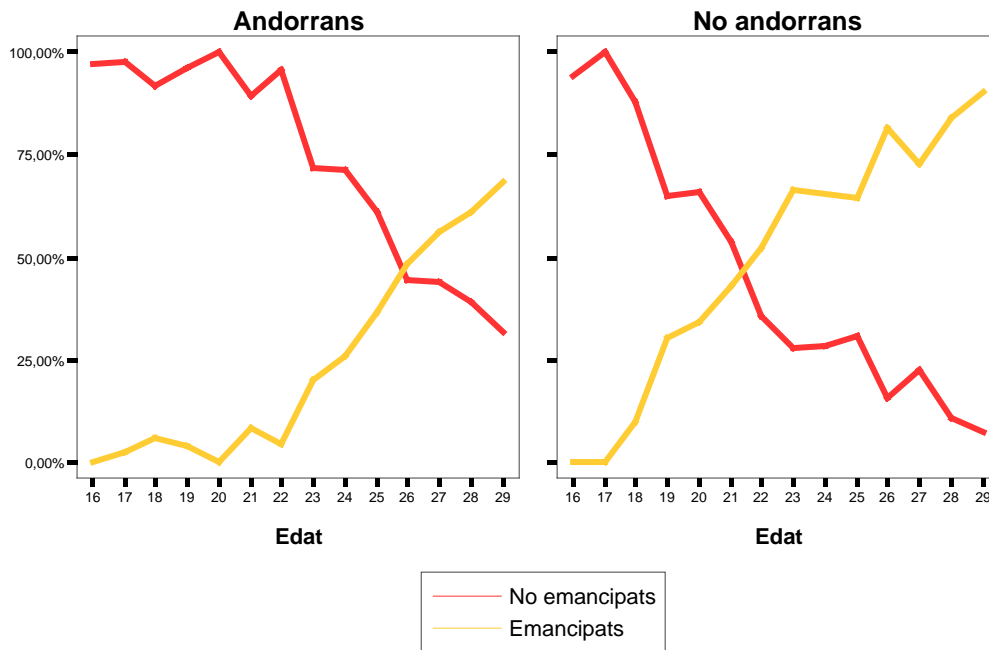
Evolució de l'emancipació per edat

Evolució de l'emancipació per edat i sexe

Evolució de l'emancipació per edat i nacionalitat

Comparant amb els països veïns la situació de convivència dels joves, destaca que a Andorra la proporció de joves no emancipats, és a dir, els que viuen amb els pares sempre o només els caps de setmana i festius (el 54%) és molt inferior a la d'Espanya (el 69% dels joves) i lleugerament inferior a la de França (el 57% dels joves).²⁸

També resulta interessant comparar l'edat a partir de la qual almenys el 50% dels joves estan emancipats (no viuen amb els pares). En el cas d'Andorra és a partir dels 26 anys entre els nois i els 23 anys entre les noies. Espanya, juntament amb Itàlia, Grècia i Portugal són els països que més endarrereixen l'edat d'emancipació; en l'altre extrem els països en els que més de la meitat dels joves estan emancipats a una edat inferior són: Gran Bretanya, Luxemburg i Països Baixos.

Edat en la que almenys el 50% dels joves ja no viuen amb els seus pares (any 2004)

	Homes	Dones
Bèlgica	24	23
Alemanya	24	22
Grècia	31	27
Espanya	30	29
França	24	22
Itàlia	31	28
Luxemburg	24	21
Països Baixos	24	21
Àustria	26	24
Portugal	28	26
Gran Bretanya	23	20

Font: Eurostat- Sondeo capacidad productiva²⁹

²⁸ Les dades d'Espanya i de França fan referència als joves de 15 a 29 anys, mentre que les d'Andorra són dels joves de 16 a 29 anys. Fonts: INJUVE: *Informe Juventud en España 2004*. INSEE - Enquête Emploi de 2004.

²⁹ INJUVE: *Informe Juventud en España 2004*.

<http://www.injuve.mtas.es/injuve/contenidos.item.action?id=1729623244&menuId>

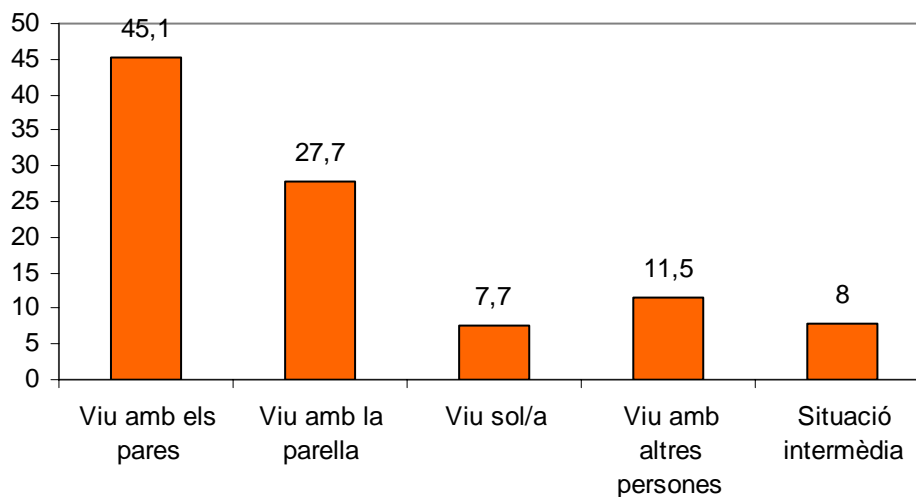
3.4.- Quantes persones viuen a la teva llar?

	Freqüència	Percentatge
Una	85	8,2
Dues	321	31,0
Tres	287	27,7
Quatre	237	22,9
Cinc o més	103	9,9
Ns/Nc	3	,3
Total	1036	100,0

El 31% dels joves viuen en llars de dues persones, un 28% en llars de tres persones i un 23% en llars de quatre persones, mentre que un 10% viu amb cinc o més persones i un 8% viuen sols/es. La mitjana de persones de la llar és de tres persones.

A partir d'aquestes dades i de la situació de convivència i l'estat civil, es pot determinar que el 45% dels joves viuen amb els pares (majoritàriament són solters i només alguns separats), un 27% viu amb la seva parella (parelles de fet o casats), un 8% viuen sols i un 12% viu amb altres persones (companys de pis, altres familiars...). L'altre 8% correspon als joves que es troben en una situació intermèdia, ja que entre setmana viu en un habitatge diferent del familiar, però entre setmana viuen amb la família (són majoritàriament joves que estudien fora d'Andorra).

Convivència dels joves

(Només als que no viuen amb la família d'origen. N= 443)

3.5.- A quina edat vas emancipar-te?

	Freqüència	Percentatge
14	1	,2
15	4	,9
16	6	1,4
17	26	5,9
18	67	15,1
19	56	12,6
20	71	16,0
21	42	9,5
22	31	7,0
23	47	10,6
24	24	5,4
25	34	7,7
26	7	1,6
27	10	2,3
28	10	2,3
Ns/Nc	7	1,6
Total	443	100,0

Els joves que viuen en un habitatge diferent de la seva família d'origen, diuen que es van emancipar amb una edat de 21 anys de mitjana. Tot i que les diferències són mínimes sembla que els nois i els joves de nacionalitat andorrana i espanyola obtenen mitjanes lleugerament superiors.

Edat d'emancipació per sexe i nacionalitat

		A quina edat vas emancipar-te?	
		Mitjana	N vàlid
Sexe	Home	21,1	N=209
	Dona	20,7	N=227
Nacionalitat	Andorrana	21,3	N=98
	Espanyola	21,3	N=158
	Francesa	20,9	N=25
	Portuguesa	20,1	N=119
	Altres	20,5	N=36
Total		20,9	N=436

3.6.- Quines dificultats has tingut o penses que pots tenir per anar a viure pel teu compte?

	Sí	No	Ns/Nc
Preu de l'habitatge	86,3%	13,4%	,3%
Assolir una font de ingressos pròpia	44,9%	54,0%	1,2%
Oposició familiar	8,9%	90,1%	1,1%
Estar millor vivint amb la família	29,7%	62,2%	8,1%

Entre els possibles motius que dificulten l'emancipació dels joves, el 86% dels joves consideren que és el preu de l'habitatge, un 45% també considera que és degut a les dificultats per assolir la independència econòmica (font d'ingressos pròpia) i un 30% pensa que el fet d'estar millor vivint amb la família, mentre que només un 9% pensa que l'oposició familiar és el motiu que dificulta la seva emancipació.

En relació a la dificultat d'emancipar-se degut al preu de l'habitatge no s'observen diferències significatives en funció de l'edat, el sexe, la nacionalitat o l'ocupació, tot i que els més joves i els que estan estudiant són els que consideren en major proporció que és difícil anar a viure pel seu compte per aquesta causa. La relació sí que és significativa segons la situació de convivència ja que els que viuen a la llar familiar són els que més afirmen que el preu de l'habitatge és la causa (93%).

La dificultat per assolir ingressos propis com a causa de la dificultat per independitzar-se és considerada en major proporció per les noies (49%) que pels nois (43%), i pels més joves que pels de més edat (el 60% dels que tenen entre 16 i 19 anys, pel 43% dels que tenen de 20 a 24 anys i el 38% dels més grans de 25 anys). Tanmateix els joves de nacionalitat francesa, portuguesa i del grup d'altres nacionalitats responen que la possibilitat d'assolir una font d'ingressos pròpia dificulta l'emancipació en major proporció (entre el 53% i el 57%) que els andorrans (42%) i espanyols (39%), i també ho diuen més els joves que estan estudiant (53%) i sobretot els no actius (68%). Per ocupacions destaca que ho diuen més els treballadors del comerç (59%), els treballadors no qualificats (53%) i els de la restauració o serveis personals (50%).

Dels que consideren que la causa és l'oposició familiar (només un 9%), ho diuen en major proporció les noies que els nois (12% i 6% respectivament), els més joves (un 13% dels menors de 20 anys). Per nacionalitat i ocupació no destaquen diferències significatives i segons la situació de convivència els que ho afirmen més són els que viuen amb els pares (un 12%).

En conjunt la majoria dels joves no pensen que el fet d'estar millor amb la família dificulti la seva emancipació, i no hi ha diferències significatives entre nois i noies. En funció de l'edat sí que hi ha una relació significativa, disminuint entre els més grans la proporció dels que diuen que el fet d'estar millor a casa dificulta l'emancipació alhora que augmenta la proporció dels que diuen que no. Els que estudien diuen en major proporció que els que treballen que el fet d'estar millor amb la família dificulta l'emancipació (un 34% i un 27% respectivament) i els solters també estan d'acord en major proporció (35%) que els casats o els que viuen en parella (al voltant d'un 16%) i que els divorciats (11%); finalment, els que viuen a la llar familiar estan més d'acord que els que ja no hi viuen (un 42% i un 18% respectivament).

Dificultats per emancipar-se per sexe i edat

		Sexe		Agrupació d'edats		
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Preu de l'habitatge	Sí	87,3%	85,2%	90,0%	87,7%	83,3%
	No	12,7%	14,2%	10,0%	12,0%	16,3%
	Ns/Nc	,0%	,6%	,0%	,3%	,4%
Assolir una font de ingressos pròpia	Sí	41,3%	48,7%	59,8%	42,8%	38,2%
	No	58,1%	49,5%	39,0%	54,8%	61,5%
	Ns/Nc	,6%	1,8%	1,2%	2,4%	,2%
Oposició familiar	Sí	5,8%	12,2%	13,3%	9,6%	5,9%
	No	93,3%	86,6%	84,7%	89,5%	93,4%
	Ns/Nc	,9%	1,2%	2,0%	,9%	,7%
Estar millor vivint amb la família	Sí	28,8%	30,7%	45,0%	30,1%	21,1%
	No	61,5%	62,9%	46,6%	61,4%	71,2%
	Ns/Nc	9,7%	6,4%	8,4%	8,4%	7,7%
Total	Base	535	501	249	332	455

Dificultats per emancipar-se per nacionalitat

		Nacionalitat				
		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Preu de l'habitatge	Sí	85,9%	88,2%	80,0%	85,8%	86,0%
	No	13,9%	11,1%	20,0%	14,2%	14,0%
	Ns/Nc	,2%	,7%	,0%	,0%	,0%
Assolir una font de ingressos pròpia	Sí	42,2%	39,1%	52,5%	53,9%	57,9%
	No	55,8%	60,6%	47,5%	45,6%	40,4%
	Ns/Nc	2,0%	,3%	,0%	,5%	1,8%
Oposició familiar	Sí	8,3%	7,3%	12,5%	10,8%	12,3%
	No	90,6%	91,3%	87,5%	88,7%	86,0%
	Ns/Nc	1,1%	1,4%	,0%	,5%	1,8%
Estar millor vivint amb la família	Sí	31,8%	24,2%	20,0%	32,8%	36,8%
	No	59,0%	65,1%	75,0%	65,2%	52,6%
	Ns/Nc	9,2%	10,7%	5,0%	2,0%	10,5%
Total	Base	446	289	40	204	57

3.7.- Si poguessis triar i si depengués de tu, on preferiries viure?

	Freqüència	Percentatge
A casa de la meua família	139	13,4
En un pis diferent de la meua família	730	70,5
Entre setmana pis diferent família, caps de setmana família	75	7,2
Altres	70	6,8
Ns/Nc	22	2,1
Total	1036	100,0

Sembla clar que la majoria dels joves (gairebé el 71%) prefereixen viure en un pis diferent del de la seva família i només un 13% prefereix viure a la llar familiar, mentre que un 7% optaria per una situació intermèdia (entre setmana en un habitatge diferent i els caps de setmana amb la família) i un 7% preferiria altres opcions.

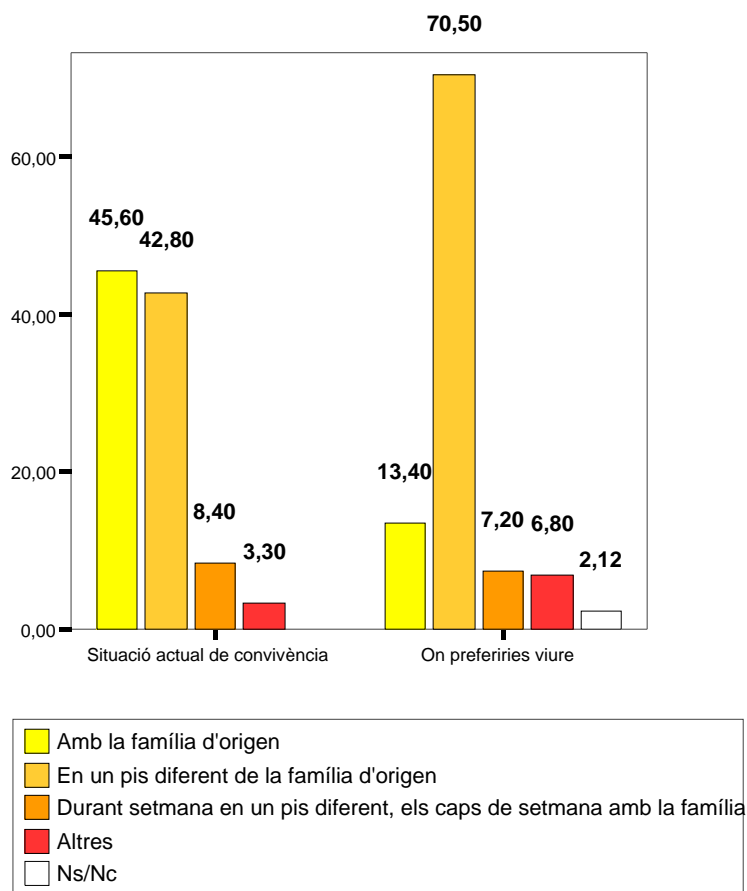
En aquest cas les diferències en funció del sexe no són significatives. Per edats s'observa que va disminuint la proporció dels que prefereixen viure amb la família al passar als grups de més edat, alhora que augmenta la proporció dels que prefereixen viure en un pis diferent (del 58% dels més joves al 80% dels majors de 25 anys). En funció de l'activitat i l'estat civil s'observa que els estudiants (18%) i els solters (17%) diuen amb més freqüència que prefereixen viure a la llar familiar, encara que en tots els casos l'opció majoritària és la de viure en un pis independent de la família.

Aquests resultats es contraposen a la situació de convivència actual dels joves, ja que en tots els grups l'opció preferida és la de viure en una llar independent: la majoria dels que viuen amb els pares preferirien viure en una llar independent (65%) encara que un 22% triaria a la llar familiar; el 80% dels que viuen en una llar diferent diuen que aquesta és la seva preferència i només un 5% preferiria viure amb els pares; i el 56% dels que estan entre setmana en un pis diferent també triaria viure en una llar independent, davant el 9% que preferiria viure amb els pares, tot i que un 30% considera preferible la seva situació (viure entre setmana en un pis diferent i els caps de setmana amb la família). És a dir que, sigui quina sigui la seva situació actual, la majoria desitjaria viure en la seva pròpia llar.

Lloc on preferirien viure els joves segons la situació de convivència actual

		Situació de convivència			
		Visc amb la meua família d'origen	Visc en un pis diferent de la meua família	Situació intermèdia	Altres situacions
On preferiries viure?	A casa de la meua família	22,0%	5,4%	9,2%	8,8%
	En un pis diferent	64,8%	80,4%	56,3%	55,9%
	Entre setmana pis diferent, caps de setmana família	7,0%	3,2%	29,9%	5,9%
	Altres	4,4%	8,6%	1,1%	29,4%
	Ns/Nc	1,7%	2,5%	3,4%	,0%
Total	Base	472	443	87	34

Situació de convivència actual i lloc on preferirien viure els joves

Aquesta tendència també es constata a Espanya on el 67% dels joves diuen que voldrien viure a la seva pròpia llar, un 18% a casa dels pares i un 15% compartint la llar amb amics, en residències d'estudiants o a la llar d'altres persones, tot i que la majoria viuen amb els pares (69%) i només un 23% a la seva pròpia llar i un 8% amb amics, en residències d'estudiants o a casa d'altres persones.³⁰

³⁰ INJUVE: *Informe juventud en España, 2004.*

3.8.- De les situacions següents quina és la teva?

	Freqüència	Percentatge
Visc dels ingressos de la meua família	216	20,8
Visc dels meus ingressos	347	33,5
Visc dels ingressos de la meua parella	13	1,3
Visc dels meus ingressos i de meua família	222	21,4
Visc dels meus ingressos i de la meua parella	237	22,9
Ns/Nc	1	,1
Total	1036	100,0

Pel que fa a la independència econòmica, un 34% dels joves viuen dels seus propis ingressos i un 23% dels seus ingressos i dels de la seva parella, mentre que un 21% viu dels ingressos de la seva família i un altre 21% disposa dels seus ingressos i els de la seva família. Només un 1% diu que viu dels ingressos de la seva parella. Així doncs, en conjunt un 57% té independència econòmica respecte la seva família d'origen (viuen dels seus ingressos o dels ingressos propis i/o dels de la seva parella), mentre que el 42% depèn totalment o en part dels ingressos de la seva família.

Hi ha més nois que noies que viuen exclusivament dels seus ingressos (37% i 30% respectivament) i dels que viuen dels seus ingressos i dels ingressos de la seva família (el 25% dels nois pel 18% de les noies), però hi ha més noies que viuen dels seus ingressos i dels de la seva parella (29% de les noies pel 17% dels nois). Per edats els més joves són els que en major proporció viuen dels diners familiars (exclusivament o juntament amb els ingressos propis) i va disminuint progressivament amb l'edat alhora que augmenta la proporció dels que viuen dels seus ingressos o dels ingressos propis i de la parella. També destaca la diferència entre andorrans i no andorrans, ja que els primers són els que amb més freqüència viuen dels ingressos familiars o dels propis i de la família alhora, mentre que els no andorrans viuen en major proporció dels ingressos propis i compartits amb els de la seva parella. Aquestes relacions són coherents amb les dades anteriors que mostraven com augmenta amb l'edat la proporció dels joves que treballen i que estan emancipats i la major proporció d'andorrans que viuen amb els pares i que estan estudiant.

També resulta lògica la relació observada en funció de l'activitat (els que estudien i els inactius viuen majoritàriament dels ingressos familiars, els que estudien i treballen alhora diuen en major proporció que viuen dels seus ingressos i dels familiars, mentre que els que treballen viuen dels ingressos propis o els ingressos propis més els de la parella) i la situació de convivència (els que viuen amb els pares i els que estan entre setmana fora de la llar d'origen viuen en major proporció dels ingressos familiars i en alguns casos dels propis o compartits, mentre que els que viuen en una llar diferent viuen sobretot dels seus ingressos i també compartits amb els de la parella).

Situació econòmica per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Visc dels ingressos de la meva família	19,6%	22,2%	55,4%	19,3%	3,1%
Visc dels meus ingressos	37,0%	29,7%	10,8%	33,1%	46,2%
Visc dels ingressos de la meva parella	1,1%	1,4%	,0%	,9%	2,2%
Visc dels meus ingressos i de meva família	25,2%	17,4%	32,5%	27,4%	11,0%
Visc dels meus ingressos i de la meva parella	16,8%	29,3%	1,2%	19,0%	37,6%
Ns/Nc	,2%	,0%	,0%	,3%	,0%
Base	535	501	249	332	455

Situació econòmica per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Visc dels ingressos de la meva família	30,7%	14,2%	7,5%	13,2%	14,0%
Visc dels meus ingressos	25,6%	44,3%	42,5%	30,9%	43,9%
Visc dels ingressos de la meva parella	,7%	1,0%	5,0%	1,5%	3,5%
Visc dels meus ingressos i de meva família	29,1%	16,6%	20,0%	14,7%	10,5%
Visc dels meus ingressos i de la meva parella	13,7%	23,9%	25,0%	39,7%	28,1%
Ns/Nc	,2%	,0%	,0%	,0%	,0%
Base	446	289	40	204	57

Situació econòmica per activitat

	Activitat			
	Estudiar	Treballar	Estudiar i treballar	Altres situacions
Visc dels ingressos de la meva família	72,3%	4,4%	18,6%	57,1%
Visc dels meus ingressos	2,4%	44,7%	24,8%	21,4%
Visc dels ingressos de la meva parella	,5%	1,3%	,9%	7,1%
Visc dels meus ingressos i de meva família	24,8%	16,7%	47,8%	7,1%
Visc dels meus ingressos i de la meva parella	,0%	32,8%	8,0%	7,1%
Ns/Nc	,0%	,1%	,0%	,0%
Base	206	689	113	28

Situació econòmica per convivència

	Situació de convivència			
	Visc amb la meva família d'origen	Visc en un pis diferent de la meva família d'origen	Situació intermèdia	Altres situacions
Visc dels ingressos de la meva família	35,6%	,2%	49,4%	11,8%
Visc dels meus ingressos	26,5%	43,8%	10,3%	55,9%
Visc dels ingressos de la meva parella	,2%	2,7%	,0%	,0%
Visc dels meus ingressos i de meva família	36,9%	2,3%	40,2%	8,8%
Visc dels meus ingressos i de la meva parella	,8%	51,0%	,0%	20,6%
Ns/Nc	,0%	,0%	,0%	2,9%
Base	472	443	87	34

(Als que viuen dels seus ingressos i/o dels de la seva parella. N=597)

3.9.- A quina edat vas començar a viure exclusivament o principalment dels teus ingressos o dels de la teva parella?

	Freqüència	Percentatge
14	5	,8
15	7	1,2
16	39	6,5
17	43	7,2
18	104	17,4
19	73	12,2
20	90	15,1
21	54	9,0
22	36	6,0
23	45	7,5
24	33	5,5
25	28	4,7
26	7	1,2
27	7	1,2
28	9	1,5
29	3	,5
Ns/Nc	14	2,3
Total	597	100,0

Els joves que viuen dels seus ingressos i/o dels de la seva parella diuen que van començar a ser independents econòmicament a l'edat de 20 anys de mitjana.

3.10.- Quants diners disposes de mitjana al mes?

	Freqüència	Percentatge
Menys de 60 euros	45	4,3
De 61 a 300 euros	95	9,2
De 301 a 600 euros	87	8,4
De 601 a 900 euros	99	9,6
De 901 a 1200 euros	196	18,9
De 1201 a 1500 euros	135	13,0
Més de 1500 euros	343	33,1
Ns/Nc	36	3,5
Total	1036	100,0

Els més joves i els que estan estudiant així com els que viuen amb els pares, són els que disposen de menys diners al mes, mentre que els més grans, els que treballen i els que viuen en una llar diferent a la de la família d'origen tenen majoritàriament ingressos superiors a 1.500 euros al mes. Aquesta relació s'explica per la incorporació al mercat de treball que suposa l'assoliment d'ingressos propis, mentre que els joves que estan

estudiant només disposen dels ingressos que els donen els pares. Així, els que han dit que viuen dels ingressos de la família tenen ingressos més baixos que els que viuen dels seus ingressos i que els que tenen ingressos propis i de la parella (que són els que disposen d'ingressos més alts). En canvi, tot i que s'observen diferències entre nois i noies, no són estadísticament significatives.

Entre els ocupats destaca una major proporció dels que disposen de més ingressos entre els propietaris, gerents o comandaments intermedis i els professionals o tècnics que en la resta de grups.

(Només als casats o que viuen en parella. N=287)

3.11.- En quina mesura comparteixes les tasques de la llar amb la teva parella?

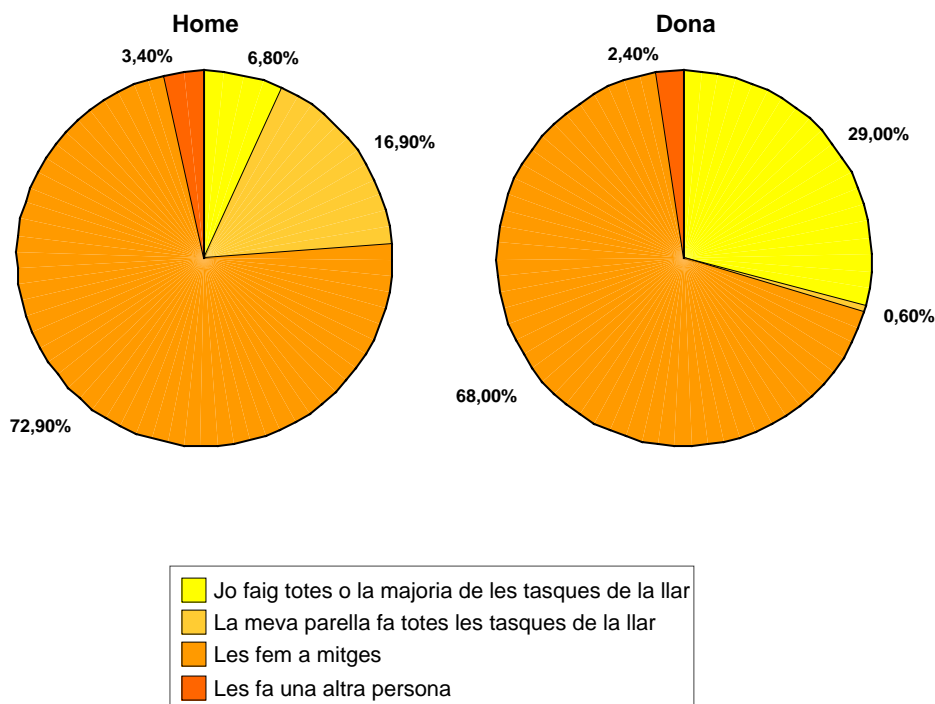
	Freqüència	Percentatge
Jo faig totes o la majoria de les tasques de la llar	57	19,9
La meua parella fa totes les tasques de la llar	21	7,3
Les fem a mitges	201	70,0
Les fa una altra persona	8	2,8
Total	287	100,0

La majoria dels joves casats o en parella diuen que fan les tasques de la llar a mitges amb la seva parella, mentre que el 27% diuen que les fan en solitari (la persona enquestada sola o la seva parella), i en un 3% dels casos les fa principalment una altra persona (sobretot contractant els serveis de personal domèstic).

Les respostes en funció del sexe presenten diferències significatives, ja que si bé tant els homes com les dones diuen majoritàriament que comparteixen les tasques amb la seva parella, els homes ho diuen en major proporció que les dones (73% i 68% respectivament), alhora que diuen que les seves parelles fan la major part de les tasques de la llar (un 17% dels homes per menys d'un 1% de les dones) i en menor proporció són ells els que fan les tasques domèstiques (un 6% dels homes pel 29% de les dones). Tot això indica que malgrat que entre els joves es tendeix a compartir les tasques de la llar, encara les realitzen amb més freqüència les dones.

Per edat no s'observa una relació significativa (tenint en compte els pocs casos de joves casats o que viuen amb parella que hi ha entre els menors de 20 anys), i en funció de l'ocupació, els que més fan les tasques a mitges són els professionals o tècnics (81%) i el personal administratiu (78%). També destaca que les parelles de fet diuen en major proporció que comparteixen les tasques domèstiques (79%) que les parelles casades (53%).

Tasques de la llar dels joves casats o parelles de fet per sexe

(Als que no viuen amb la parella. N=749)

3.12.- A la teva llar qui fa la majoria de les tasques domèstiques?

(Multiresposta)

	Freqüència	Percentatge
Jo mateix/a	443	59,1
La meva mare	465	62,1
El meu pare	127	17,0
Altres persones	147	19,6
Ns/Nc	12	1,6
Base	749	

En aquesta pregunta els joves que no viuen en parella (soters o separats/divorciats) havien de dir totes les persones que participen habitualment en la realització de la majoria de les tasques domèstiques i per tant s'han agrupat totes les respostes (en alguns casos només era una i fins a un màxim de quatre).

Entre aquests joves, les tasques domèstiques són realitzades per la mare en el 62% dels casos (la mare en solitari o compartides amb alguna altra persona) i un 59% diu que les fan els propis joves (en solitari o les comparteixen), i només en un 17% dels casos hi intervé el pare. Un 20% també diu que les tasques les fan altres persones (personal de

servei, altres membres de la família –sobretot germans– o companys de pis, en el cas dels joves que no viuen amb la família).

Cal destacar que hi ha una evident diferència en funció de la situació de convivència, ja que entre els joves que viuen a la llar familiar diuen en un percentatge molt superior que és la mare qui fa les tasques de la llar (87%) tot i que també les fan els joves (47%), el pare (25%) i/o altres persones (14%); mentre que els joves emancipats (que viuen en una llar diferent de la familiar) diuen majoritàriament que són ells/es qui fan les tasques de la llar (94%) encara que en alguns casos són altres persones (32%) o la mare (3%) malgrat que no viuen a la mateixa llar. Pel que fa a aquells que es troben en una situació intermèdia (viuen entre setmana en un habitatge diferent i els caps de setmana amb la família) el 61% diu que la mare fa les tasques, el 53% també les fan els joves enquestats i el 13% també intervé el pare, a més d'un 16% en que participen altres persones.

També hi ha més proporció de noies que de nois que fan les tasques domèstiques (en solitari o amb altres persones) i amb l'edat augmenta el nombre de joves que fan les tasques de la llar, alhora que disminueix el dels que diuen que és la mare o el pare qui les fa, com a resultat de la major proporció de joves emancipats (que no viuen amb els pares).

Entre els joves que viuen amb els pares, la majoria diuen que les tasques les fa la mare sola (39%) o la mare i el jove (23%) o entre la mare, el pare i el jove (18%). Els joves que viuen en una llar diferent a la familiar, les tasques les fan sobretot els joves sols (64%) o compartides amb altres persones (26%).

Tasques de la llar dels joves solters o separats per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Jo mateix/a	52,8	67,2	47,2	53,5	76,9
La meua mare	61,2	63,3	80,1	66,0	40,1
El meu pare	18,7	14,8	25,2	14,5	11,3
Altres persones	19,9	19,3	15,0	16,4	27,5
Ns/Nc	1,4	1,8	1,2	3,1	,4
Base	417	332	246	256	247

Tasques de la llar dels joves solters o separats per situació de convivència

	Situació de convivència			
	Visc amb la meua família d'origen	Visc en un pis diferent de la meua família d'origen	Visc durant setmana en un pis diferent de la família	Altres situacions
Jo mateix/a	46,9	93,6	53,0	71,4
La meua mare	86,9	3,5	61,4	7,1
El meu pare	24,6	,6	13,3	,0
Altres persones	13,7	32,2	15,7	53,6
Ns/Nc	,9	,0	8,4	3,6
Base	467	171	83	28

Tasques de la llar dels joves solters o separats per situació de convivència

	Situació de convivència				Total
	Visc amb la meva família d'origen	Visc en un pis diferent de la meva família d'origen	Visc durant setmana en un pis diferent família	Altres situacions	
Jo sol/a	4,3%	64,3%	22,4%	40,7%	21,4%
La meva mare sola	38,9%	,6%	34,2%	,0%	28,1%
El meu pare sol	1,3%	,0%	,0%	,0%	,8%
Altres persones	5,0%	5,8%	1,3%	22,2%	5,4%
Jo i la mare	19,2%	2,3%	11,8%	3,7%	14,0%
La mare i el pare	3,9%	,0%	3,9%	,0%	2,8%
La mare i altres persones	2,8%	,0%	2,6%	3,7%	2,2%
Jo, la mare i el pare	13,8%	,6%	9,2%	,0%	9,8%
Jo, la mare, el pare i altres	4,1%	,0%	1,3%	,0%	2,7%
Jo, la mare i altres	4,1%	,0%	3,9%	,0%	3,0%
Jo i altres persones	,9%	26,3%	9,2%	29,6%	8,7%
La mare, el pare i altres	,9%	,0%	,0%	,0%	,5%
Jo i el pare	,9%	,0%	,0%	,0%	,5%
Base	463	171	76	27	737

(Als que viuen entre setmana en un pis diferent de la família d'origen, i els caps de setmana amb la família. N=87)

3.12.1.- Durant la setmana, a la teva llar, qui fa la majoria de les tasques domèstiques?

	Freqüència	Percentatge
Jo mateix/a	81	93,1
Company/a de pis	42	48,3
Germans	1	1,1
Servei domèstic	3	3,4
Àvia	2	2,3
Ns/Nc	1	1,1
Base	87	100,0

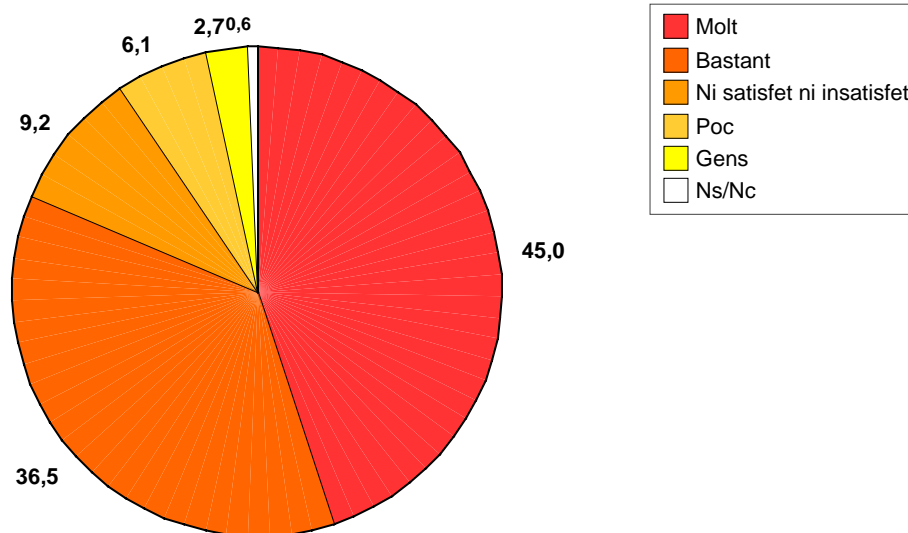
3.12.2.- I durant el cap de setmana, festius o vacances?

	Freqüència	Percentatge
Jo mateix/a	28	32,2
La meva mare	76	87,4
El meu pare	20	23,0
Germans	5	5,7
Servei domèstic	7	8,0
Àvia	1	1,1
Ns/Nc	1	1,1
Base	87	100,0

Tot i que hi ha pocs casos en aquest grup, les dades permeten observar que els joves que viuen entre setmana en un pis diferent de la família d'origen i els caps de setmana i festius amb la família, fan les tasques domèstiques ells mateixos entre setmana, compartides sovint amb els companys de pis o altres persones, mentre que els caps de setmana –a la llar familiar– són les mares les que assumeixen la majoria de les tasques domèstiques, i en menor proporció són els joves, els pares o altres persones qui les fa. En tots els casos, les noies diuen en proporcions superiors als nois que fan les tasques de la llar.

3.13.- Estàs satisfet/a amb la teva vida familiar actual?

	Freqüència	Percentatge
Molt	466	45,0
Bastant	378	36,5
Ni satisfet ni insatisfet	95	9,2
Poc	63	6,1
Gens	28	2,7
Ns/Nc	6	,6
Total	1036	100,0

La majoria dels joves estan molt (45%) o bastant (37%) satisfets amb la seva vida familiar, un 9% no està satisfet ni insatisfet i un altre 9% no està satisfet (poc o gens).

Agrupant els que se senten molt o bastant satisfets per un banda i els que se senten poc o gens satisfets per l'altra, s'observa que les noies diuen en una proporció lleugerament superior que estan molt o bastant satisfetes amb la seva vida familiar que els nois (el

83% i el 80% respectivament), i també augmenta amb l'edat el percentatge dels que estan satisfets.

Segons la situació de convivència i l'estat civil, destaca que els joves que viuen en una llar diferent a la família d'origen (emancipats) i els que estan en una situació intermèdia es mostren més satisfets (84% i 86% respectivament) que els que viuen amb els pares (79%), i també diuen en major proporció que estan satisfets amb la seva vida familiar els casats (96%) i els que viuen en parella (89%) que els solters i els separats o divorciats (78%).

Satisfacció amb la vida familiar per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Molt	42,6%	47,5%	39,4%	46,1%	47,3%
Bastant	37,2%	35,7%	36,5%	37,3%	35,8%
Ni satisfet ni insatisfet	10,8%	7,4%	11,6%	7,5%	9,0%
Poc	5,2%	7,0%	6,8%	5,7%	5,9%
Gens	3,0%	2,4%	5,2%	3,3%	,9%
Ns/Nc	1,1%		,4%		1,1%
Base	535	501	249	332	455

Satisfacció amb la vida familiar per situació de convivència

	Situació de convivència			
	Visc amb la meva família d'origen	Visc en un pis diferent de la meva família d'origen	Visc durant setmana en un pis diferent família	Altres situacions
Molt	40,3%	50,8%	48,3%	26,5%
Bastant	39,0%	33,4%	37,9%	38,2%
Ni satisfet ni insatisfet	10,2%	8,6%	6,9%	8,8%
Poc	6,4%	5,0%	5,7%	17,6%
Gens	4,0%	1,4%	1,1%	5,9%
Ns/Nc	,2%	,9%	,0%	2,9%
Base	472	443	87	34

Satisfacció amb la vida familiar per estat civil

	Estat civil			
	Solter/a	Casat/ada	Viu en parella	Separat/ada Divorciat/ada
Molt	40,7%	61,1%	52,6%	66,7%
Bastant	37,2%	34,7%	35,9%	11,1%
Ni satisfet ni insatisfet	11,1%	3,2%	4,2%	22,2%
Poc	7,0%	1,1%	5,2%	,0%
Gens	3,5%	,0%	1,0%	,0%
Ns/Nc	,5%	,0%	1,0%	,0%
Base	740	95	192	9

4.- TEMPS LLIURE I PARTICIPACIÓ

Amb el temps han anat variant els conceptes que defineixen i estructuren el temps lliure o temps d'oci. De la mateixa manera la societat en general, i els joves en particular, viuen, entenen i valoren aquest temps de forma molt diferent que les seves generacions passades, canviant paral·lelament els hàbits tradicionalment associats a aquest temps.

Per començar cal tenir en compte que, en general, la quantitat disponible de temps lliure en una jornada laboral ha augmentat considerablement com a conseqüència de canvis com ara la reducció de la jornada laboral, l'ampliació del número de dies de vacances, les prejubilacions, etc. També l'ús d'aquest temps ha variant orientant-se cada vegada més cap a un oci de consum.

Durant els anys vuitanta i noranta es produeix una fragmentació del fenomen de l'oci. Es multipliquen les ofertes de productes de bens i serveis culturals, turístics, esportius i recreatius. Al mateix temps es busca la incorporació de nous clients a aquest mercat com ara la gent gran, les dones, les persones amb discapacitats..., augmentant alhora la presència de joves.

La irrupció del món de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació es pot considerar, també en el cas del temps lliure, com una autèntica revolució que marca un abans i un després en els hàbits de consum, comportament i valors en el temps lliure. Aquesta extensió de l'ús de les noves tecnologies de la informació és precisament un dels aspectes més interessants que cal anar observant en els propers anys i es especial entre les noves generacions.

Amb tots aquests canvis es produeix un nou i tens diàleg entre el denominat temps "*d'oci virtual*", que creix en possibilitats, i el temps "*d'oci real*".

Moltes teories, i des d'àmbits molt diferents (pedagogia, psicologia, medicina...), apunten a la necessària recuperació del sentit de l'oci tradicional en les seves diferents funcions com la creativa, lúdica, festiva, solidaria, productiva, preventiva, terapèutica, etc. i les seves també tradicionals manifestacions culturals, esportives, turístiques i recreatives. Per altra banda també es necessari profunditzar en el concepte de desenvolupament de l'individu a partir de l'oci, des de les seves diferents variants: personal, social, comunitària...

Un altre element important a destacar en l'esfera del temps lliure és la continuada davallada d'activitats de caràcter cultural i/o artístiques realitzades tant de manera individual com col·lectiva. En aquest sentit tot i l'augment continuat del nivell d'instrucció entre la població jove, no trobem un augment substancial d'aquelles activitats que han estat vinculades en diverses teories a aquest factor. Així els joves continuen llegint molt poc, anant poc a espectacles culturals, participant poc en associacions, realitzant poques activitats artístiques com teatre, música...³¹

Podem plantejar-nos la hipòtesis que alguns hàbits de la població adulta s'han reproduït en la població jove. Ara bé, tot i aquesta semblança aparent entre les pràctiques dels joves i adults, alguns aspectes ens poden orientar sobre l'evolució de les pràctiques culturals dels joves, i en especial de la manera com aquests les viuen. Així per exemple

³¹ Cal tenir en compte que el nivell de desenvolupament d'infraestructures o el ventall d'ofertes artístiques i/o culturals també influeix en que els joves hi accedeixin en major o menor grau.

veurem com escoltar música, veure la TV, estar amb els amics o al carrer, entretenir-se amb l'ordinador... s'han convertit en parts integrants de l'oci juvenil, el qual cada vegada pren més importància en les seves vides, ja que es poden considerar activitat d'oci diari.

Aquests i altres elements relacionats, entre d'altres, amb els canvis que han tingut lloc al món laboral (com per exemple la alta discontinuïtat en alguns casos entre els estudis o formació desenvolupada i ocupació laboral), ens fan pensar que els joves comencen a desplaçar la seva identitat cap a l'esfera de l'oci, la que, en certa manera, els permet desenvolupar més les seves potencialitats. Poc a poc es va dibuixant una generació on la vella identitat basada en l'esfera laboral deixa pas a un nou tipus d'identitats, encara en construcció, molt més vinculades a l'oci.

Com a conseqüència ens estem trobant que la formació ja no només s'entén com la manera d'adquirir habilitats a utilitzar en el món de la producció sinó que cada vegada es valora més que aquesta confereix recursos que poden utilitzar-se en la formació de noves pràctiques culturals. L'exemple més clar el trobem amb Internet, on existeix una clara vinculació entre recursos formatius i possibilitats d'oci.

En aquest capítol s'analitzarà l'oci dels joves a través de tres elements essencials: la disponibilitat de temps lliure, les activitats d'oci segons característiques i freqüència de realització i l'associacionisme i participació.

4.1.- En una jornada laborable (dia feiner de treball o estudi), de quant temps lliure disposes?

	Freqüència	Percentatge
Menys d'una hora	82	7,9
D'una a dues hores	384	37,1
Tres o quatre hores	230	22,2
Més de quatre hores	328	31,7
Ns/Nc	12	1,2
Total	1036	100,0

Com podem veure en la taula els joves enquestats disposen en un 37,1% d'una a dues hores diàries de temps lliure per jornada laborable. En segon lloc trobem un 31,7% que disposa de més de quatre hores al dia i en tercer lloc un 22,2% disposa de tres a quatre hores diàries.

Aquesta distribució o quantitat diària de temps lliure pot canviar segons hi intervinguin altres variables com el sexe o l'edat.

Distribució del temps lliure diari per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats			Total
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Menys d'una hora	7,5%	8,4%	5,2%	6,6%	10,3%	7,9%
D'una a dues hores	37,0%	37,1%	26,9%	34,6%	44,4%	37,1%
Tres o quatre hores	19,8%	24,8%	22,9%	24,7%	20,0%	22,2%
Més de quatre hores	34,2%	28,9%	43,0%	33,4%	24,2%	31,7%
Ns/Nc	1,5%	,8%	2,0%	,6%	1,1%	1,2%
Base	535	501	249	332	455	1036

Pel que fa a la distribució de les hores per sexe no trobem diferències significatives. Així doncs el temps lliure del que disposen els joves andorrans és molt similar quan parlem de nois o de noies. Tot i així podem veure que les noies tenen un percentatge més elevat quan parlem de tres a quatre hores de temps lliure (amb un 24,8% respecte el 19,8% dels nois). En sentit contrari quan ens fixem en el temps lliure de més de quatre hores diàries, els nois tenen un percentatge de 34,2% respecte el 28,9% de les noies.

Si tenim en compte la distribució del temps lliure pel que fa als grups d'edat establerts veiem unes diferències estadísticament significatives. En primer lloc observem que aquells joves que menys temps lliure tenen (menys d'una hora al dia) són els compresos en l'última franja d'edat (de 25 a 29 anys), amb un 10,3% respecte el 6,6% i el 5,2% dels altres grups d'edat. Quan ens fixem en un temps lliure d'una a dues hores diàries, torna ser l'última franja d'edat la que té un percentatge més elevat (44,4%). Per tant són aquest joves els que en major mesura tenen aquest temps lliure. En segon lloc trobem els joves de 20 a 24 anys (34,6%) i finalment els de 16 a 19 anys amb un 26,9%. En sentit contrari podem dir que aquells joves que de més temps lliure disposen per jornada laboral (més de quatre hores diàries) són els de menys edat amb un 43%, seguits dels de 20 a 24 anys amb un 33,4% i per últim els de l'última franja d'edat amb un 24,2%.

Distribució del temps lliure diari per nacionalitat

	Nacionalitat					Total
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres	
Menys d'una hora	5,8%	10,7%	5,0%	8,8%	8,8%	7,9%
D'una a dues hores	28,0%	35,6%	65,0%	49,5%	50,9%	37,1%
Tres o quatre hores	24,4%	23,2%	15,0%	16,7%	24,6%	22,2%
Més de quatre hores	40,1%	29,1%	15,0%	25,0%	14,0%	31,7%
Ns/Nc	1,6%	1,4%	,0%	,0%	1,8%	1,2%
Base	446	289	40	204	57	1036

També podem veure la relació que tenim entre la disponibilitat de major o menor temps d'oci al dia i la nacionalitat pels diferents grups d'edat. A la primera franja d'edat (de 16 a 19 anys) no hi ha diferències rellevants amb el fet de tenir una determinada nacionalitat i gaudir de major o menor temps lliure. Entre aquells joves de 20 a 24 anys tenen menys temps lliure els de nacionalitat espanyola amb un 11%. Contràriament tenen el màxim temps lliure establert (més de quatre hores) els joves andorrans amb un 40,8%. Entre aquests dos pols trobem aquells que disposen d'una a dues hores en que

destaquen de forma majoritària (75%) els joves francesos i els que disposen de tres a quatre hores on destaquen aquells joves amb altres nacionalitats no tant presents a Andorra com els argentins, italians o marroquins (41,7%), seguits de prop pels andorrans amb un 32,2%. En la tercera franja d'edat tornem a trobar relacions significatives entre tenir temps lliure, nacionalitat i edat. D'aquesta manera s'estableix que aquells que disposen de menys temps lliure són els joves de nacionalitat espanyola (13,1%). Els que tenen d'una a dues hores lliures són en gran majoria els de nacionalitat francesa amb un tant per cent molt elevat (81,8%). Els joves espanyols són els que disposen en un 23,1% de tres a quatre hores lliures al dia i finalment els andorrans són els que tenen més temps lliure de tots els joves amb un 33,3%.

Seguint el mateix esquema, si ens fixem en la relació entre disponibilitat de temps lliure, treballar i nacionalitat trobem una relació important i significativa. Els joves treballadors espanyols i d'altres nacionalitats minoritàries (argentins, italians i marroquins principalment) són els que tenen menys temps lliure (menys d'una hora al dia) amb un 11,1% i un 11,6% respectivament. En canvi els joves treballadors amb nacionalitat francesa són majoritàriament aquells que disposen d'una a dues hores al dia de temps lliure (77,4%), seguits dels joves d'altres nacionalitats més minoritàries amb un 58,1%. Aquells que tenen de tres a quatre hores de temps lliure al dia són principalment els joves treballadors de nacionalitat espanyola amb un 21,3%, seguit de prop dels andorrans amb un 20,7%. Finalment aquells que disposen de més temps lliure són els nois/es treballadores de nacionalitat andorrana.

Distribució del temps lliure segons formes de convivència

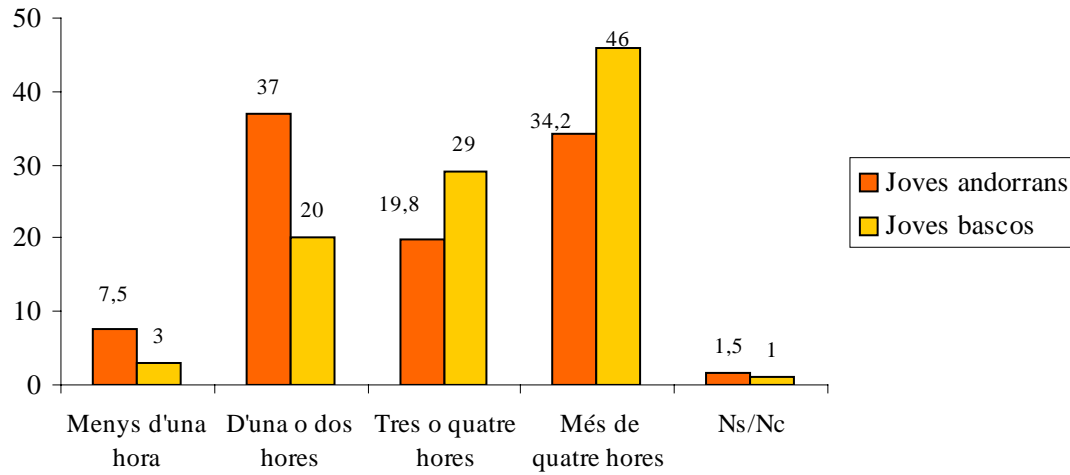
	Viu amb els pares	Viu amb parella	Viu sol/a	Viu amb altres persones	Situació intermèdia*	Total
Menys d'una hora	5,1%	11,5%	12,5%	8,4%	6,0%	7,9%
D'una a dues hores	29,8%	51,2%	50,0%	38,7%	14,5%	37,1%
Tres o quatre hores	23,3%	19,5%	16,3%	20,2%	33,7%	22,2%
Més de quatre hores	40,0%	17,4%	17,5%	32,8%	45,8%	31,7%
Ns/Nc	1,7%	,3%	3,8%	,0%	,0%	1,2%
Base	467	287	80	119	83	1036

* Les situacions intermèdies corresponen a aquells joves que entre setmana viuen en una llar diferent a la familiar i els caps de setmana o festius continuen vivint amb la família.

A partir d'aquesta taula podem veure quins són els joves que disposen de més o menys hores diàries d'oci segons la forma de convivència que tenen. Així veiem que els que disposen de més quantitat d'hores són aquells que es troben en el que hem anomenat situacions intermèdies (com per exemple viure durant la setmana sol i als caps de setmana amb la família) i aquells que viuen amb la família, és a dir que no s'han independitzat. Per altra banda aquells que disposen de menys temps lliure diari (menys d'una hora o d'una a dos hores) són els que viuen sols, ja siguin solter, divorciats o separats.

Comparativa temps lliure dels joves d'Andorra i el País Basc

Podem comparar la quantitat de temps lliure que tenen els joves andorrans amb els joves del país basc. D'aquesta manera podem veure que en línies generals els joves bascos disposen de més hores lliures per jornada laboral, especialment entre aquells que afirmen tenir més de quatre hores al dia de temps lliure.

4.2.- Amb quina freqüència fas les activitats següents en el temps lliure?

	Cada dia o gairebé cada dia	Els caps de setmana i festius	De tant en tant els caps de setmana o entre setmana	Mai o molt poques vegades	Ns/Nc
Escoltar música	80,2%	6,6%	9,8%	3,3%	,1%
Estar amb els amics o amigues	46,3%	21,4%	27,2%	5,0%	
Passejar o estar al carrer	45,1%	18,5%	26,7%	9,5%	,2%
Anar a la muntanya	3,7%	12,5%	33,9%	49,7%	,2%
Fer esport	19,7%	10,2%	30,2%	39,8%	,1%
Anar a la discoteca, de copes	3,7%	36,7%	29,0%	30,5%	,2%
Assistir a espectacles culturals	,9%	4,5%	29,8%	64,7%	,1%
Assistir a espectacles esportius	1,4%	5,3%	24,0%	69,1%	,1%
Mirar la TV	70,7%	6,8%	14,8%	7,8%	
Anar a les sales de jocs	1,7%	4,0%	13,5%	80,2%	,6%
Jugar amb videojocs	9,2%	5,3%	23,1%	62,1%	,4%
Jugar a jocs d'atzar	1,4%	2,0%	16,8%	79,3%	,5%
Entretenir-se amb l'ordinador	44,6%	11,3%	20,6%	23,5%	,1%
Llegir revistes i/o periòdics	44,6%	12,9%	30,2%	12,3%	
Llegir llibres (no estudi)	21,1%	10,5%	35,0%	33,3%	
Anar de compres (oci)	5,3%	21,4%	52,1%	21,1%	
Realitzar alguna activitat artística	6,8%	3,8%	14,3%	74,7%	,5%
Descansar o no fer res	27,1%	24,9%	29,4%	18,3%	,2%
Altres activitats de lleure	5,8%	11,1%	23,9%	48,1%	11,1%

A l'hora d'analitzar quines són aquelles activitats que els joves andorrans realitzen de manera més freqüent podem optar per realitzar una classificació d'aquestes activitats en cinc grans grups:

- Activitats individuals: veure la TV, escoltar música, llegir llibres, diaris o revistes, realitzar activitat artístiques (tocar un instruments, cantar...), descansar o no fer res.
- Activitats relacionals: estar amb els amics o amigues, passejar o estar al carrer.
- Activitats relacionades amb les noves tecnologies: jugar a videojocs, entretenir-se amb l'ordinador, xatejar...
- Activitats relacionades amb el consum: anar a la discoteca o de copes, anar a comprar per oci, anar a sales de jocs, jugar a jocs d'atzar, assistir a espectacles culturals.
- Activitats lúdico-esportives: anar a la muntanya, fer esport, assistir a espectacles esportius.

També podem classificar les activitats realitzades en el temps lliure segons el temps en el que es realitzen. D'aquesta manera trobem activitats d'oci diàries o més pròpies del cap de setmana.

Activitats en el temps lliure per sexe i edat

		Sexe		Agrupació d'edats			Total
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Escoltar música	Cada dia o gairebé cada dia	82,8%	77,4%	87,6%	81,9%	74,9%	80,2%
	Els caps de setmana i festius	5,4%	7,8%	1,6%	5,4%	10,1%	6,6%
	De tant en tant	8,8%	11,0%	9,6%	7,8%	11,4%	9,8%
	Mai o molt poques vegades	3,0%	3,6%	1,2%	4,5%	3,5%	3,3%
	Ns/Nc	,0%	,2%	,0%	,3%	,0%	,1%
Estar amb els amics o amigues	Cada dia o gairebé cada dia	52,3%	39,9%	67,9%	47,0%	34,1%	46,3%
	Els caps de setmana i festius	18,9%	24,2%	17,3%	21,7%	23,5%	21,4%
	De tant en tant	24,3%	30,3%	14,1%	25,6%	35,6%	27,2%
	Mai o molt poques vegades	4,5%	5,6%	,8%	5,7%	6,8%	5,0%
Passejar o estar al carrer	Cada dia o gairebé cada dia	46,5%	43,5%	60,6%	43,4%	37,8%	45,1%
	Els caps de setmana i festius	17,0%	20,2%	14,5%	17,5%	21,5%	18,5%
	De tant en tant	26,2%	27,3%	20,1%	29,2%	28,6%	26,7%
	Mai o molt poques vegades	10,1%	8,8%	4,8%	9,9%	11,6%	9,5%
Anar a la muntanya	Ns/Nc	,2%	,2%	,0%	,0%	,4%	,2%
	Cada dia o gairebé cada dia	5,4%	1,8%	5,2%	2,1%	4,0%	3,7%
	Els caps de setmana i festius	14,6%	10,4%	7,6%	13,9%	14,3%	12,5%
	De tant en tant	34,4%	33,3%	32,5%	33,4%	34,9%	33,9%
	Mai o molt poques vegades	45,2%	54,5%	54,2%	50,3%	46,8%	49,7%
Fer esport	Ns/Nc	,4%	,0%	,4%	,3%	,0%	,2%
	Cada dia o gairebé cada dia	24,9%	14,2%	18,1%	20,8%	19,8%	19,7%
	Els caps de setmana i festius	12,7%	7,6%	14,9%	8,1%	9,2%	10,2%
	De tant en tant	33,3%	26,9%	32,1%	27,7%	31,0%	30,2%
	Mai o molt poques vegades	29,2%	51,1%	34,9%	43,4%	39,8%	39,8%
Anar a la discoteca, de copes	Ns/Nc	,0%	,2%	,0%	,0%	,2%	,1%
	Cada dia o gairebé cada dia	6,2%	1,0%	4,4%	4,5%	2,6%	3,7%
	Els caps de setmana i festius	37,9%	35,3%	54,2%	36,4%	27,3%	36,7%
	De tant en tant	28,4%	29,5%	23,3%	33,1%	29,0%	29,0%
	Mai o molt poques vegades	27,1%	34,1%	17,3%	25,9%	41,1%	30,5%
Assistir a espectacles culturals	Ns/Nc	,4%	,0%	,8%	,0%	,0%	,2%
	Cada dia o gairebé cada dia	1,3%	,4%	,4%	,6%	1,3%	,9%
	Els caps de setmana i festius	4,5%	4,6%	4,8%	4,5%	4,4%	4,5%
	De tant en tant	27,7%	32,1%	28,1%	31,3%	29,7%	29,8%
	Mai o molt poques vegades	66,5%	62,7%	66,7%	63,6%	64,4%	64,7%
Assistir a espectacles esportius	Ns/Nc	,0%	,2%	,0%	,0%	,2%	,1%
	Cada dia o gairebé cada dia	2,1%	,8%	2,4%	1,5%	,9%	1,4%
	Els caps de setmana i festius	7,3%	3,2%	6,0%	6,6%	4,0%	5,3%
	De tant en tant	32,5%	15,0%	25,3%	23,2%	24,0%	24,0%
	Mai o molt poques vegades	57,9%	81,0%	65,9%	68,7%	71,2%	69,1%
Mirar la TV	Ns/Nc	,2%	,0%	,4%	,0%	,0%	,1%
	Cada dia o gairebé cada dia	68,8%	72,7%	71,5%	68,4%	71,9%	70,7%
	Els caps de setmana i festius	7,1%	6,4%	5,6%	6,9%	7,3%	6,8%
	De tant en tant	14,8%	14,8%	14,5%	15,7%	14,3%	14,8%
	Mai o molt poques vegades	9,3%	6,2%	8,4%	9,0%	6,6%	7,8%

Enquesta als joves d'Andorra 2006

		Sexe		Agrupació d'edats			Total
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Anar a les sales de jocs	Cada dia o gairebé cada dia	2,1%	1,4%	4,8%	1,5%	,2%	1,7%
	Els caps de setmana i festius	4,7%	3,2%	8,0%	3,6%	2,0%	4,0%
	De tant en tant	18,3%	8,4%	22,9%	12,7%	9,0%	13,5%
	Mai o molt poques vegades	74,6%	86,2%	63,9%	81,3%	88,4%	80,2%
	Ns/Nc	,4%	,8%	,4%	,9%	,4%	,6%
Jugar amb videojocs	Cada dia o gairebé cada dia	16,1%	1,8%	16,9%	6,9%	6,6%	9,2%
	Els caps de setmana i festius	8,2%	2,2%	6,4%	6,0%	4,2%	5,3%
	De tant en tant	31,4%	14,2%	28,1%	24,7%	19,1%	23,1%
	Mai o molt poques vegades	44,1%	81,2%	48,2%	62,0%	69,7%	62,1%
	Ns/Nc	,2%	,6%	,4%	,3%	,4%	,4%
Jugar a jocs d'atzar	Cada dia o gairebé cada dia	1,5%	1,2%	2,4%	,9%	1,1%	1,4%
	Els caps de setmana i festius	2,8%	1,2%	2,4%	3,3%	,9%	2,0%
	De tant en tant	18,7%	14,8%	16,1%	19,9%	14,9%	16,8%
	Mai o molt poques vegades	76,4%	82,4%	78,3%	75,6%	82,6%	79,3%
	Ns/Nc	,6%	,4%	,8%	,3%	,4%	,5%
Entretenir-se amb l'ordinador	Cada dia o gairebé cada dia	47,5%	41,5%	64,3%	42,2%	35,6%	44,6%
	Els caps de setmana i festius	12,7%	9,8%	9,6%	11,7%	11,9%	11,3%
	De tant en tant	16,8%	24,6%	12,9%	21,7%	24,0%	20,6%
	Mai o molt poques vegades	23,0%	24,0%	13,3%	24,4%	28,4%	23,5%
	Ns/Nc	,0%	,2%	,0%	,0%	,2%	,1%
Llegir revistes i/o periòdics	Cada dia o gairebé cada dia	45,0%	44,1%	36,1%	44,9%	49,0%	44,6%
	Els caps de setmana i festius	12,7%	13,2%	11,6%	11,7%	14,5%	12,9%
	De tant en tant	26,5%	34,1%	33,7%	30,7%	27,9%	30,2%
	Mai o molt poques vegades	15,7%	8,6%	18,5%	12,7%	8,6%	12,3%
	Ns/Nc	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
Llegir llibres (no estudi)	Cada dia o gairebé cada dia	16,6%	25,9%	20,1%	20,8%	22,0%	21,1%
	Els caps de setmana i festius	8,4%	12,8%	7,6%	9,3%	13,0%	10,5%
	De tant en tant	32,7%	37,5%	32,5%	31,9%	38,7%	35,0%
	Mai o molt poques vegades	42,2%	23,8%	39,8%	38,0%	26,4%	33,3%
	Ns/Nc	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
Anar de compres (oci)	Cada dia o gairebé cada dia	3,7%	7,0%	7,2%	5,4%	4,2%	5,3%
	Els caps de setmana i festius	16,8%	26,3%	25,3%	19,6%	20,7%	21,4%
	De tant en tant	52,1%	52,1%	48,2%	53,0%	53,6%	52,1%
	Mai o molt poques vegades	27,3%	14,6%	19,3%	22,0%	21,5%	21,1%
	Ns/Nc	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
Realitzar alguna activitat artística	Cada dia o gairebé cada dia	7,1%	6,4%	10,0%	8,1%	4,0%	6,8%
	Els caps de setmana i festius	3,6%	4,0%	1,6%	3,6%	5,1%	3,8%
	De tant en tant	15,7%	12,8%	13,7%	12,0%	16,3%	14,3%
	Mai o molt poques vegades	72,9%	76,6%	73,9%	75,9%	74,3%	74,7%
	Ns/Nc	,7%	,2%	,8%	,3%	,4%	,5%
Descansar o no fer res	Cada dia o gairebé cada dia	30,8%	23,2%	44,2%	28,3%	16,9%	27,1%
	Els caps de setmana i festius	21,9%	28,1%	16,5%	26,5%	28,4%	24,9%
	De tant en tant	30,5%	28,3%	29,3%	28,9%	29,9%	29,4%
	Mai o molt poques vegades	16,6%	20,2%	10,0%	16,0%	24,6%	18,3%
	Ns/Nc	,2%	,2%	,0%	,3%	,2%	,2%
Altres activitats de lleure	Cada dia o gairebé cada dia	7,1%	4,4%	7,6%	6,6%	4,2%	5,8%
	Els caps de setmana i festius	12,1%	10,0%	13,7%	9,0%	11,2%	11,1%
	De tant en tant	23,6%	24,4%	24,5%	26,2%	22,0%	23,9%
	Mai o molt poques vegades	44,3%	52,1%	44,2%	47,9%	50,3%	48,1%
	Ns/Nc	12,9%	9,2%	10,0%	10,2%	12,3%	11,1%

De les diferents activitats que realitza la joventut andorrana en el seu temps d'oci, analitzarem en primer lloc, quines són les activitats realitzades tots o gairebé tots els dies. Podem denominar aquestes activitats com "oci diari".

a) Activitats realitzades majoritàriament cada dia o gairebé cada dia

4.2.1.- Escoltar música

Escoltar música és una de les activitats principals dels joves andorrans, que realitzen de manera pràcticament diària (80,2%). No podem especificar diferències significatives entre fer aquesta activitat i d'altres variables com el sexe, la nacionalitat, el tipus d'activitat realitzada habitualment (estudiar o treballar) o la categoria laboral. Sí que trobem però diferències per grups d'edat. Tot i que aquesta activitat és realitzada molt freqüentment per tots els grups d'edat podem considerar que és en la franja de menys edat establerta on trobem un percentatge més elevat (87,6), i que aquests disminueixen tan bon punt augmentem les edats considerades (81,9% i 74,9% en la segona i tercera franja respectivament).

4.2.2.- Veure TV

En aquest cas ens trobem davant d'una activitat que es realitza en un 71% de forma diària o pràcticament i que a més a més no presenta cap diferència significativa per cap de les variables en que l'hem relacionat. Podem afirmar doncs que mirar la TV és un hàbit molt estès entre els joves andorrans ja siguin nois o noies, treballin o estudiïn...

4.2.3.- Estar amb amics/amigues

Estar amb els amics o amigues és una altra de les activitats que realitzen un 46% dels joves andorrans enquestats de manera habitual cada dia o gairebé cada dia. Tant pels nois com per les noies és una activitat important, però que els primers realitzen en un tant per cent superior de forma habitual (52,3%, respecte el 39,9% de les noies), mentre que les noies ho fan amb percentatges més elevats quan ens fixem en temporalitats més espaiades com fer aquesta activitat de tant en tant (24,3% nois i 30,3 noies).

També trobem diferències per grups d'edat. Hem pogut comprovar que a mesura que augmenta l'edat disminueix proporcionalment la freqüència en que els joves queden amb els amics o amigues. D'aquesta manera en la franja d'edat més jove realitzen aquesta activitat pràcticament cada dia el 67,9%, mentre que en l'última franja d'edat (de 25 a 29 anys) el percentatge baixa fins a un 34,1%.

El fet d'estar estudiant o treballant també influeix en la freqüència en la que els joves queden amb els seus amics i amigues. Aquells que estudien o bé no treballen (situació de baixa, atur...) ho fan de forma pràcticament diària (60,2% i 64,3% respectivament), mentre que aquells que treballen realitzen aquesta activitat de forma més esporàdica, centrant tant per cent més elevats en períodes de temps menys freqüents com ara caps de setmana.

Per categories laborals trobem relacions significatives, però aquestes poden estar més associades a l'edat que a la professió en si mateixa. Podem considerar la mateixa situació si ens referim a les nacionalitats dels joves. És a dir, que la relació entre la

frequència en que els joves queden amb els seus amics, estigui més relacionada amb l'edat o la professió que no en el fet de ser de nacionalitat andorrana o no.

4.2.4.- Passejar/estar al carrer

Passejar i estar al carrer també és una activitat que podem considerar “d'oci quotidià” entre els joves andorrans, que practiquen de forma especial en la franja d'edat més jove (60,6%), i que es converteix en més esporàdica a mesura que ens situem en edats més elevades.

També trobem una relació important entre aquesta activitat i la situació en que es troba el jove. Aquells que no treballen ni estudien (atur, tasques de la llar...), són els que més realitzen aquesta activitat durant el dia a dia (89,3%), mentre que aquells que treballen o estudien concentren aquesta activitat als caps de setmana o de forma encara més esporàdica.

Contràriament al que ens hem anat trobant anteriorment, aquesta activitat no presenta una relació significativa amb el fet de tenir una o altra nacionalitat, ja que és practicada de manera habitual per tots els joves.

4.2.5.- Entretenir-se amb l'ordinador (jugar, xatejar...)

Entretenir-se a l'ordinador és també una activitat “d'oci quotidià” que els joves andorrans realitzen en un 45% diàriament o gairebé. No podem destacar diferències pel que fa al sexe, però sí per les franges d'edat. D'aquesta manera trobem una relació inversament proporcional respecte l'edat: a més edat s'utilitza l'ordinador com a forma d'entreteniment més centrada als caps de setmana o de forma menys freqüent.

Si ens fixem amb la situació dels joves pel que fa a la seva ocupació principal, veiem que aquells que més realitzen aquesta activitat són els joves estudiants, metre que els que ho fan més de tant en tant són els que tenen com a principal activitat treballar. Sembla doncs clara la relació que hi ha entre tenir més o menys temps lliure i estudiar, treballar o altres situacions com estar de baixa o a l'atur.

4.2.6.- Llegir diaris i revistes

Entre els joves andorrans llegir diaris i/o revistes és una activitat realitzada en el temps lliure de manera diària o gairebé diària en un 45%. Tot i així trobem diferències significatives per als diferents grups d'edat establerts. Es tracta d'una relació inversament proporcional, ja que a més edat es llegeix de forma menys esporàdica i més quotidianament. Així per exemple entre els joves de 16 a 19 anys trobem un percentatge de 36,1 que diuen llegir revistes i/o diaris cada dia o gairebé cada dia. Aquesta proporció augmenta en un 44,9% en la franja de 20 a 24 i fins un 49% en els joves de 25 a 29 anys.

També trobem diferències pel que fa al sexe de l'enquestat, ja que proporcionalment les noies llegeixen de forma més freqüent que no pas els nois.

Per aquesta activitat del temps lliure trobem diferències significatives entre aquells joves amb categories ocupacionals diferents. En aquest sentit aquells joves que llegeixen revistes i/o diaris de manera més freqüents són els propietaris, gerents i els professionals o tècnics. Contràriament aquells que realitzen aquesta activitat de forma més esporàdica són els treballadors qualificats i semiqualficats de la indústria, l'agricultura i la construcció.

b) Activitats realitzades majoritàriament durant els caps de setmana o festius

Com podem veure en la taula inicial d'aquest apartat és necessari destacar com algunes activitats són pròpiament activitats "d'oci de cap de setmana".

4.2.7.- Anar de discoteca o de copes

Entre aquestes activitats destaca anar a la discoteca o de copes, realitzada per gairebé el 37% dels joves durant els caps de setmana. Aquesta activitat però té intensitat o percentatges diferents segon el sexe dels joves. Tot i tenir valors semblants trobem que els nois fan aquesta activitat els caps de setmana amb un percentatge superior a les noies. Per edats també trobem diferències significatives. D'aquesta manera els joves andorrans de menys edat, entre 16 i 19 anys, realitzen aquesta activitat els caps de setmana en un percentatge del 54,2%, mentre que en les dos franges d'edat superior (de 20 a 24 i de 25 a 29), ho fan en un 36,4% i 23,7% respectivament.

Si ens fixem amb l'activitat principal dels joves enquestats observem que aquells que estudien o es troben en la situació de no treballar (atur, baixa, activitats domèstiques...) són els que van a les discoteques o de copes en un percentatge superior. Mentre que els que menys ho fan són els que treballen.

c) Activitats realitzades de tant en tant, els caps de setmana o entre setmana (o festius)

Els joves andorrans enquestats han manifestat que aquelles activitats que realitzen només de tant en tant són llegir llibres que no siguin d'estudi (35%), anar de compres per oci (52,1%) i descansar o no fer res (29,4%).

4.2.8.- Llegir llibres

Si ens fixem en el tant per cent de joves que llegeixen llibres que no siguin d'estudi veiem que un cop més hi ha una diferència significativa entre sexes. Tot i que en general els joves llegeixen poc, ho fan més les noies que els nois. De la mateixa manera trobem diferències per franges d'edat, sent aquells més grans (de 25 a 29 anys) els que llegeixen en menys proporció. En canvi no s'han destacat diferències significatives pel que fa a l'activitat diària principal dels joves (estudiar, treballar...) ni per la categoria laboral.

4.2.9.- Anar de compres per oci

En aquest cas, anar a comprar com a activitat d'oci, tot i no trobar unes diferències en percentatges molt importants, i ser una activitat realitzada de manera bastant esporàdica (de tant en tant), s'observa que les noies joves ho fan més sovint que els nois.

4.2.10.- Descansar, no fer res

Descansar o no fer res en el temps lliure és una altre de les activitats que els joves enquestats han dit en major proporció que realitzen només de tant en tant (29%), tot i que també hi ha bastants joves que ho fan diàriament (27%) o només els caps de setmana (25%). En aquest cas no trobem diferències prou significatives entre sexes, edat o activitat principal.

d) Activitats realitzades de forma molt esporàdica ("mai o molt poques vegades")

Entre aquestes activitats que els joves andorrans enquestats afirmen realitzar-les molt de tant en tant trobem principalment activitat de caràcter esportiu (practicar algun esport, anar a la muntanya o assistir a espectacles esportius), culturals o artístiques i activitats relacionades amb els jocs (jocs de taula, joc d'atzar...).

4.2.11.- Activitats de caràcter esportiu (anar a la muntanya, fer esport, assistir a activitats esportives)

Aquestes activitats de caràcter lúdic-esportiu són realitzades pels joves andorrans de forma molt esporàdica. Així trobem que gairebé un 50% de joves afirmen anar a la muntanya molt de tant en tant, un 40% fan la mateixa afirmació respecte realitzar algun esport i pràcticament un 70% no va gairebé mai a veure espectacles esportius. Aquestes tres activitats són però realitzades, dins la poca freqüència, més pels nois que per les noies, en especial pel que fa assistir als espectacles esportius i realitzar esport en general. De la mateixa manera aquestes dos activitats les realitzen en percentatge més elevats els estudiants que els treballadors.

4.2.12.- Activitats de caràcter cultural o artístiques (anar a veure o participar en activitats culturals)

Les activitats culturals o artístiques són en termes generals realitzades amb molt poca freqüència, ja que els enquestats afirmen en gairebé un 65% que mai o molt poques vegades van a veure espectacles culturals, i en un 75% que mai o pràcticament mai fan activitats artístiques (dansa, pintura, teatre...).

Tot i la seva poca freqüència, veure espectacles culturals o realitzar alguna activitat artística ho fan més els joves estudiants que no els treballadors. I dintre d'aquest els que ho fan encara menys són els comerciants, venedors i similars.

4.2.13.- Activitats relacionades amb els jocs (d'atzar, videojocs, assistir a sales de jocs)

Els joves andorrans enquestats afirmen realitzar mai o pràcticament mai totes aquelles activitats relacionades amb els jocs com anar a sales de jocs (afirmat per un 80%), jugar a videojocs (afirmat per un 62%) o jugar a jocs d'atzar (afirmat per un 79%).

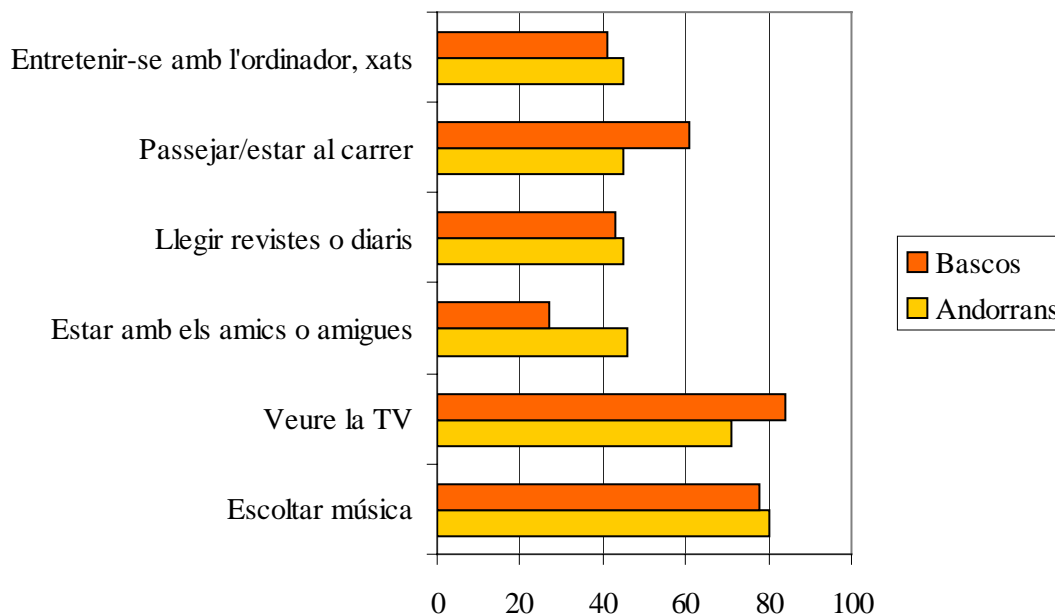
En les tres activitats relacionades amb el joc, excepte en els jocs d'atzar, hi ha diferències importants entre sexes, sent les dones les que encara menys realitzen aquestes activitats.

Pel que fa a la variable edat veiem també diferències. Excepte un cop més els jocs d'atzar, que es mantenen igual en totes les edats, en les altres activitats hi ha una relació proporcional, a més edat menys es realitzen.

Finalment trobem algunes diferències en la freqüència que es realitzen aquestes activitats, en funció de si els joves estudien, treballen o bé es troben en una altre situació (baixa, atur, tasques domèstiques...). Jugar a jocs d'atzar o anar a sales de jocs són activitats poc freqüents però més realitzades per aquells que estudien, mentre que jugar a videojocs ho fan per igual estudiants o treballadors, però dins d'aquests més els treballadors qualificats o semiqualicats de la indústria, el comerç o l'agricultura.

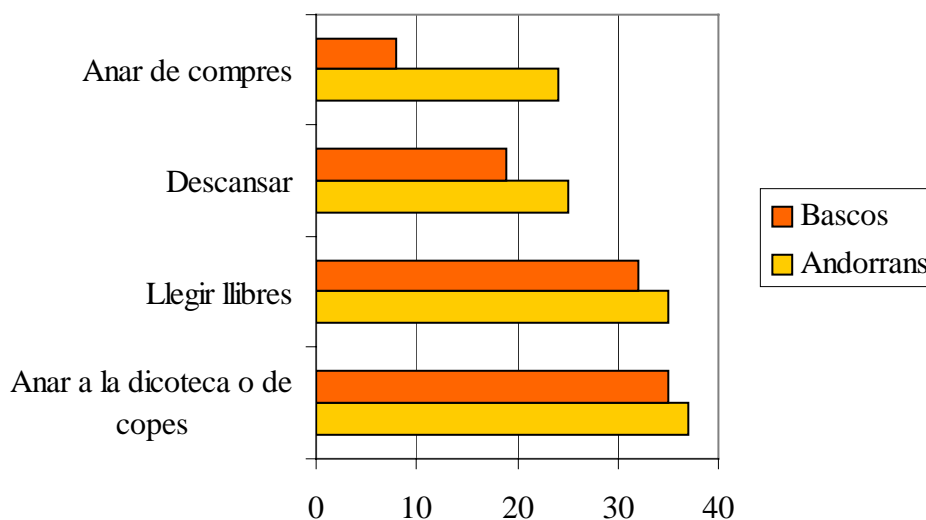
Comparativa joves andorrans i bascos

Activitats realitzades cada dia o gairebé

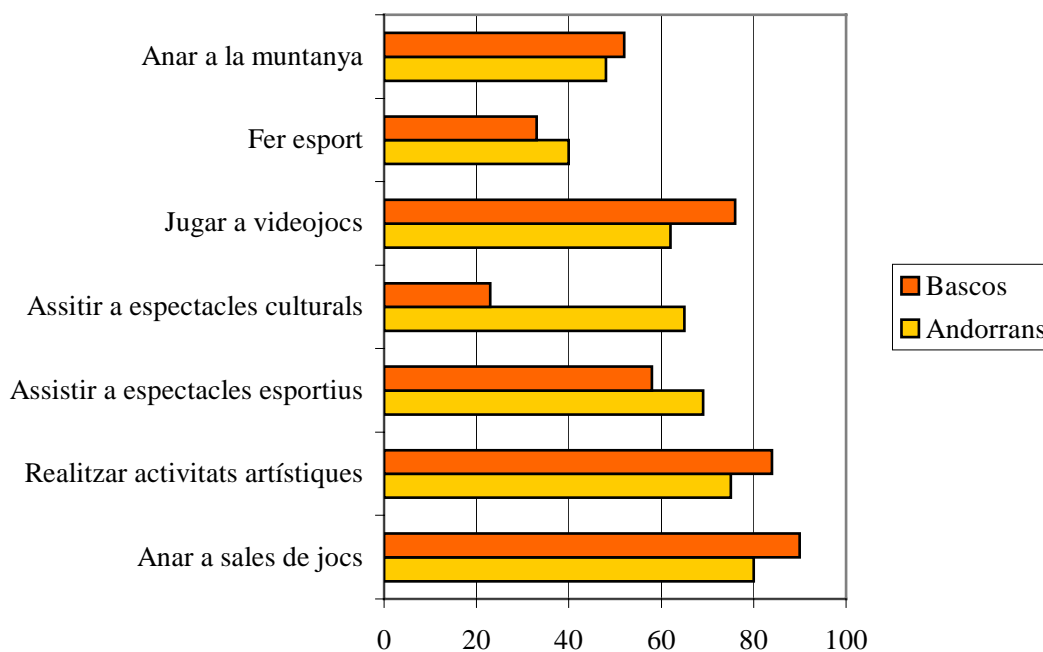
Com podem veure en aquest gràfic comparatiu de les activitats de lleure més realitzades pels joves bascos i andorrans cada dia o gairebé cada dia, tenen uns percentatges força similars. Tot i així trobem tres activitats que són més freqüents entre el col·lectiu basc que no l'andorrà: veure la TV, passejar o estar al carrer i descansar o no fer res.

Activitats realitzades en cap de setmana o festius, o de tant en tant

Pel que fa a les activitats realitzades en cap de setmana o festius trobem més diferències entre els joves andorrans i els bascos. Entre els andorrans observem que anar a la discoteca o de copes, descansar i especialment anar de compres són tres activitats pròpies del cap de setmana que realitzen amb percentatges força més elevats que els bascos. Entre aquests últims veiem que és molt més freqüent que entre els andorrans assistir a espectacles culturals o esportius, passejar o estar al carrer i estar amb els amics o amigues.

Activitats realitzades mai o gairebé mai

Finalment, en aquest gràfic podem veure pels dos col·lectius que estem comparant, aquelles activitats que han contestat que no realitzen mai o gairebé mai, destacant que assistir a espectacles culturals i esportius són activitats menys realitzades pels joves del principat, i en canvi jugar a videojocs, realitzar alguna activitat artística o anar a sales de jocs són els joves del País Basc els que en major proporció diuen que no les fan mai.

4.3.- Estàs afiliat en alguna associació o organització?

	Freqüència	Percentatge
Sí	138	13,3
No	896	86,5
Ns/Nc	2	,2
Total	1036	100,0

Si ens centrem en el fet d'estar afiliat en algun tipus d'associació, independentment, del grau de participació, veiem que tant sols un 13,3% dels joves enquestats afirmen estar afiliats. D'entre aquests, els joves que estudien i treballen són els que, tot i fer-ho en percentatges baixos, estan més en una afiliació que no pas els que treballen, que tan sols ho estan en un 9,4%.

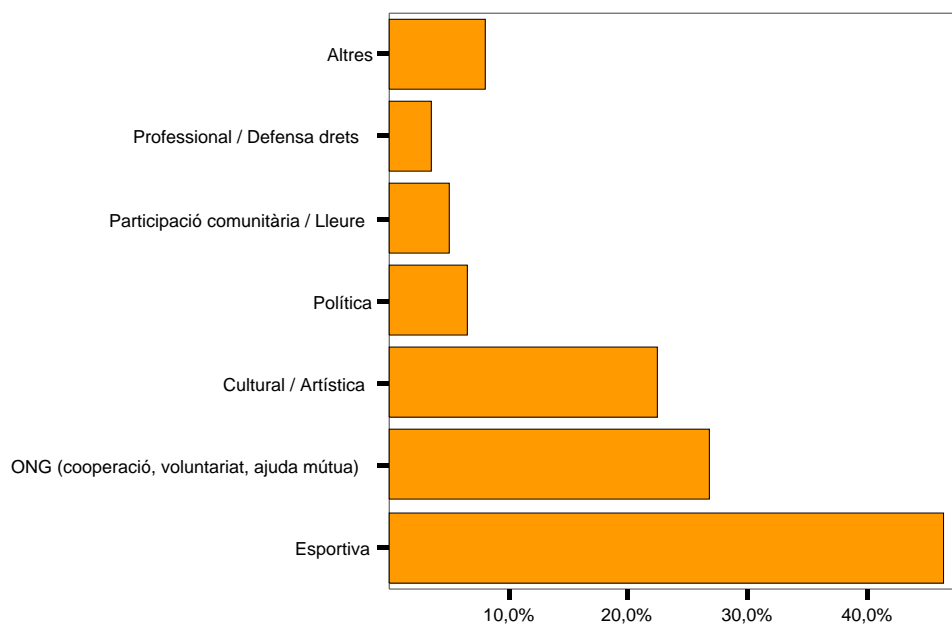
Pel que fa al tipus d'ocupacions, aquells que presenten un índex més elevat d'afiliació són els comandaments intermedis (23,5%) i els professionals i tècnics (23%), mentre aquells que presenten menys índex d'afiliació són els treballadors no qualificats, amb un 6,7%.

També hem pogut trobar una relació significativa entre el fet d'estar afiliat a algun tipus d'associació i la nacionalitat de l'enquestat. D'aquesta manera els joves de nacionalitat andorrana han contestat estar afiliats en un 20,4% respecte el 12,8% dels espanyols, 7,5% dels francesos o el 2,9% dels portuguesos.

Tipus d'associació a la que estan afiliats els joves

	Freqüència	Percentatge
Esportiva	64	46,4%
ONG (cooperació, voluntariat, ajuda mútua)	37	26,8%
Cultural / Artística	31	22,5%
Política	9	6,5%
Participació comunitària / Lleure	7	5,1%
Professional / Defensa drets	5	3,6%
Altres	11	8,0%
Total	138	

Taula multiresposta: els enquestats poden donar més d'una resposta, per tant la suma dels percentatges és superior a 100.

Per tipus d'associacions, els joves andorrans estan afiliats principalment a associacions i/o organitzacions de caràcter esportiu (46,4%), ONG's de cooperació, ajuda mútua o voluntariat (26,8%) i en tercer lloc a associacions de caràcter cultural o artístic (22,5%).

Si comparem els resultats obtinguts en aquesta enquesta de joventut andorrana amb el cas dels joves bascos³², i amb els de la resta de l'estat espanyol³³, podem comprovar que les associacions esportives són les que tenen més joves afiliats. Igualment a Europa³⁴, són els clubs esportius els que aconsegueixen un major èxit, ja que casi tres de cada deu joves (28%) pertanyen a aquest tipus d'associacions.

Tipus d'associació a la que estan afiliats els joves per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats			Total
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Cultural / Artística	21,3%	24,1%	24,2%	23,1%	20,8%	22,5%
Esportiva	55,0%	34,5%	69,7%	44,2%	34,0%	46,4%
Participació comunitària / Lleure	5,0%	5,2%		7,7%	5,7%	5,1%
ONG (cooperació, voluntariat, ajuda mútua)	21,3%	34,5%	24,2%	21,2%	34,0%	26,8%
Política	8,8%	3,4%	6,1%	7,7%	5,7%	6,5%
Professional / Defensa drets	5,0%	1,7%			9,4%	3,6%
Altres	5,0%	12,1%	3,0%	11,5%	7,5%	8,0%
Base	80	58	33	52	53	138

Taula multiresposta: els enquestats poden donar més d'una resposta, per tant la suma dels percentatges és superior a 100.

³² *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

³³ *Valores y Creencias de los jóvenes*, 2001, CIS

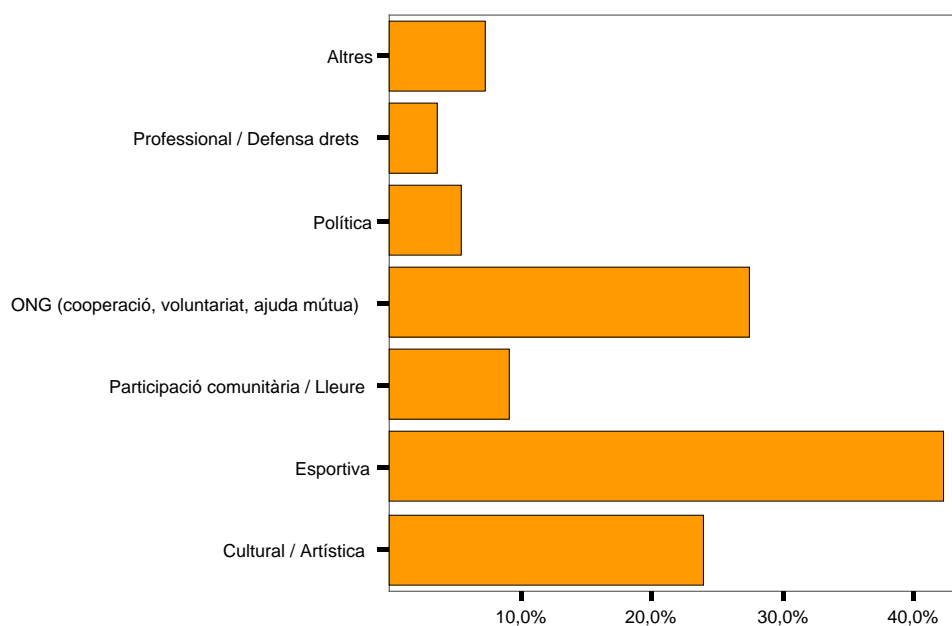
³⁴ *Los jóvenes europeos en el 2001*, Sondeo de opinión europeo.

Per sexes s'observen diferències. Els joves andorrans destaquen en les associacions de caràcter esportiu, polític i les professionals o de defensa de drets. Contràriament les joves andorranes tenen percentatges més elevats en les associacions i/o organitzacions culturals i artístiques, ONG's, de participació comunitària o de lleure.

Per edats, veiem una relació proporcional negativa: a més edat menys percentatge de joves afiliats, excepte en les associacions de professionals i les de caràcter polític, que augmenta en la franja d'edat de 20 a 24 anys.

4.4.- Participes en alguna associació o organització?

	Freqüència	Percentatge
Sí	109	10,5
No	925	89,3
Ns/Nc	2	,2
Total	1036	100,0

Els joves enquestats participen en associacions i/o organitzacions de diferents tipus en tan sols un 10,5%.

Cal destacar que per edat o sexe no hem trobat diferències significatives en relació al fet de participar o no en alguna associació. Segurament això es deu a que pocs joves han contestat afirmativament aquesta pregunta i per tant el resultat és difícil d'extrapolar a la resta de la població. Tot i així sí que podem parlar de certes tendències que apunten que els nois participen en major grau que les noies, i en especial que entre tots els joves aquells que més ho fan es situen en la franja d'edat de 20 a 24 anys.

Per altra banda hem pogut observar una relació significativa entre l'activitat principal del jove (estudiar, treballar, o no estudiar ni treballar) i el grau de participació. En aquest sentit destaquen especialment els joves que estan estudiant i treballant alhora (20%), per sobre els que tenen com a activitat principal treballar (7%).

Si ens fixem amb la nacionalitat veiem clarament una major participació al món associatiu entre els joves andorrans (16,6%) i els joves de nacionalitat francesa (10%), que no pas entre els joves portuguesos 3,4% o els espanyols (8%).

Tipus d'associació en la que participen els joves per sexe i edat

	Sexe		Agrupació per edats			Total
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Cultural / Artística	22,4%	26,2%	36,7%	18,6%	19,4%	23,9%
Esportiva	46,3%	35,7%	63,3%	27,9%	41,7%	42,2%
Participació comunitària / Lleure	10,4%	7,1%	3,3%	11,6%	11,1%	9,2%
ONG (cooperació, voluntariat, ajuda mútua)	19,4%	40,5%	16,7%	34,9%	27,8%	27,5%
Política	6,0%	4,8%	3,3%	4,7%	8,3%	5,5%
Professional / Defensa drets	4,5%	2,4%		2,3%	8,3%	3,7%
Altres	7,5%	7,1%	3,3%	11,6%	5,6%	7,3%
Base	78	52	38	48	44	130

Taula multiresposta: els enquestats poden donar més d'una resposta, per tant la suma dels percentatges és superior a 100.

Si ens fixem en aquelles associacions i/o organitzacions en les que els joves més participen podem veure que altra vegada destaquen aquelles de caràcter esportiu (42,2%) i les ONG's de voluntariat o cooperació (27,5%). Contràriament, entre aquelles amb menor participació destaquen les de temàtica política (5,5%) i les organitzacions de professionals o de defensa de drets (3,7%). Per sexes les noies participen principalment en associacions tipus ONG'S i de temàtica cultural o artística. En canvi els nois afirmen participar principalment en organitzacions esportives.

Per edats els joves entre 16 i 19 anys participen principalment en les entitats esportives (63,3%) i culturals i/o artístiques (36,7%). Els joves situats en la segona franja d'edat destaquen en la participació en organitzacions tipus ONG's i els de l'última franja d'edat (de 25 a 29 anys) destaquen també en les de caràcter esportiu.

4.5.- T'agradaria participar més activament en l'entorn social que vius?

	Sexe		Agrupació d'edats			Total
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Sí, m'agradaria	43,7%	52,5%	45,4%	52,4%	46,2%	48,0%
Crec que hi participo prou	24,1%	21,0%	24,9%	20,2%	23,1%	22,6%
No m'agradaria	29,2%	23,2%	26,1%	23,8%	28,1%	26,3%
Ns/Nc	3,0%	3,4%	3,6%	3,6%	2,6%	3,2%
Base	535	501	249	332	455	1036

En termes generals, els joves andorrans afirmen en un 48% que les agradaria participar més activament del que ho fan en l'entorn social en el que viuen.

Per sexes veiem una lleugera tendència de les noies a voler participar més (el 53% de les noies pel 44% dels nois), mentre que els nois o no voldrien participar més o consideren que ja ho fan prou. Per la variable edat no trobem diferències significatives respecte a aquesta qüestió.

Si ens fixem en els anys de residència sí que trobem alguna diferència. Mentre aquells que han viscut sempre a Andorra i aquells que porten més de 16 anys en el país, responen que tenen cert interès en ampliar la participació en l'entorn social en el que viuen, els que fa menys que estan aquí no mostren aquest interès.

També entre aquells que responen que els agradaria participar de manera més activa, destaquen els que pertanyen al col·lectiu d'estudiants. Contràriament aquells que han respost negativament aquesta pregunta són els joves que no treballen ni estudien, sinó que es troben en d'altres situacions com estar a l'atur, de baixa, dedicar-se a tasques domèstiques...

Dins dels joves treballadors podem considerar que aquells que es mostren més reticents o bé que declaren que no els agradaria participar més activament a l'entorn social en el que viuen són els treballadors qualificats o semiquelificats de la indústria, l'agricultura i la construcció i els treballadors en general no qualificats. Contràriament, aquells que sí han respost que els agradaria ser més actius pertanyen a la categoria de comandaments intermedis. Entre uns i altres trobem aquells que consideren que ja participen prou, que són els propietaris i gerents i els professionals tècnics o similars.

Finalment podem establir una relació directa i positiva entre aquells que han contestat que estaven afiliats o participaven en alguna associació i aquells que afirmen que els agradaria participar més activament al seu entorn social. Paral·lelament veiem que aquells que no estan afiliats ni participen a cap associació i/o organització no els agradaria tampoc participar més.

5.- SATISFACCIÓ I VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ

Des de diferents àmbits socials (institucions, organismes públics i privats...) que es dediquen a l'estudi o la investigació de la joventut, s'acostuma a definir aquesta com a quelcom homogeni, que s'estructura al voltant de determinats eixos o paràmetres enquadrats en el que s'ha institucionalitzat com a "generació jove"³⁵.

És difícil poder delimitar on comença i on acaba una generació, ja que aquests canvis acostumen a respondre a processos socials complexos i difícils de temporalitzar. De totes maneres existeix un consens social a l'hora de poder qualificar i emmarcar a cada grup de joves al voltant d'alguns dels eixos que conformen a grans trets la identitat de cada generació juvenil.

Moltes vegades una generació acaba definint-se, des de diferents àmbits socials (institucions, mitjans de comunicació...) a partir o al voltant d'una idea o símbol que es considera caracteritzador i aglutinador d'una part important del conjunt de joves d'una època concreta. D'aquesta manera podem parlar de la generació de hippys, la generació del 68, la generació de la democràcia, etc.

A part d'aquesta identificació generalista, cada generació concreta la seva identitat a partir d'una sèrie de factors més o menys constants com els problemes que els són comuns, la situació socioeconòmica, el nivell de satisfacció, la comparació amb les generacions anteriors... A partir d'aquests elements es configura la visió que la societat i la pròpia joventut té de si mateixa en cada moment històric.

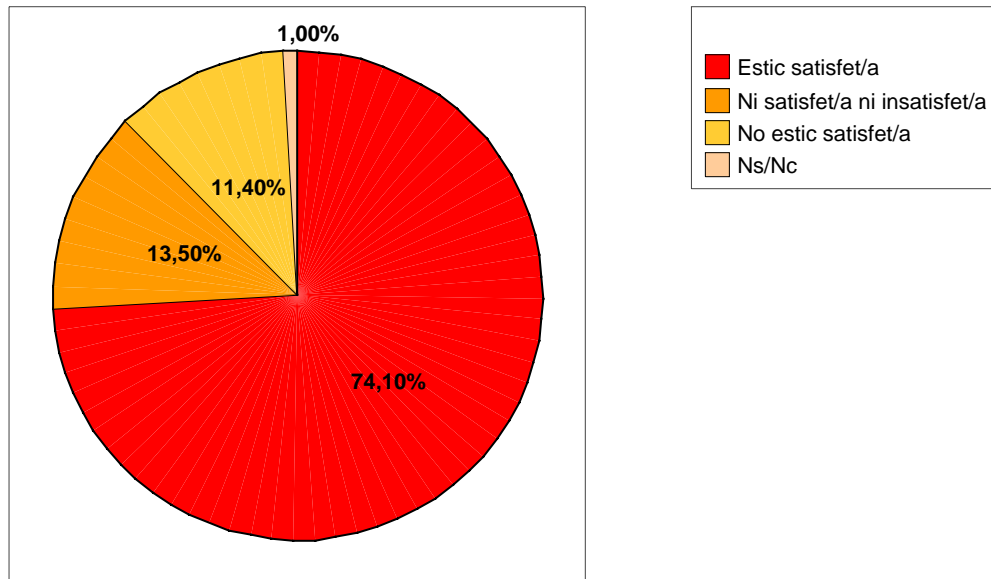
Tot seguit s'analitzen alguns d'aquests aspectes de la joventut: satisfacció amb la situació personal, valoració de la situació dels joves i d'Andorra en general, i principals preocupacions.

5.1.- Estàs satisfet/a amb la teva situació personal actual?

	Freqüència	Percentatge
Estic satisfet/a	768	74,1
Ni satisfet/a ni insatisfet/a	140	13,5
No estic satisfet/a	118	11,4
Ns/Nc	10	1,0
Total	1036	100,0

Els joves andorrans es mostren satisfets de la seva vida personal actual en un 74,1%, mentre que aquells que no ho estan són un 11,4% i finalment aquells que afirmen no estar ni satisfets ni insatisfets són un 13,5%.

³⁵ Instituto de la Juventud (INJUVE), "Introducción", del *Sondeo periódico de opinión y situación de la gente joven 2002*: Consejería Técnica de Planificación y Evaluación, Servicios de Documentación y Estudios, 2002.

Satisfacció amb la situació personal per sexe, edat i estat civil

		Estàs satisfet/a amb la teva situació personal actual?			
		Estic satisfet/a	Ni satisfet/a ni insatisfet/a	No estic satisfet/a	Ns/Nc
Sexe	Home	73,5%	14,8%	11,0%	,7%
	Dona	74,9%	12,2%	11,8%	1,2%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	71,9%	12,9%	13,3%	2,0%
	De 20 a 24 anys	72,9%	13,9%	12,3%	,9%
	De 25 a 29 anys	76,3%	13,6%	9,7%	,4%
Quin és el teu estat civil?	Solter/a	70,1%	14,2%	14,5%	1,2%
	Casat/ada	80,0%	17,9%	2,1%	
	Visc en parella	87,0%	8,3%	4,2%	,5%
	Separat/ada	66,7%	22,2%	11,1%	
	Divorciat/ada	66,7%	22,2%	11,1%	
Total		74,1%	13,5%	11,4%	1,0%

El grau de satisfacció personal entre els i les joves d'Andorra no presenta diferències significatives. De la mateixa manera, per edats, tampoc trobem diferències importants, tot i que entre els joves de 25 a 29 anys disminueix el tant per cent d'aquells que afirmen no estar satisfets per la seva vida personal actual. Creuant el grau de satisfacció amb la nacionalitat dels enquestats tampoc podem destacar elements estadísticament significatius.

En canvi si ens fixem amb les respostes donades pels joves que treballen, els que no treballen i els que estudien trobem alguna tendència diferent. Mentre que aquells que estan estudiant o treballant es mostren tan sols en un 8,5% i un 11,6%, respectivament,

no satisfets de la seva vida personal actual, aquells que no treballen (situacions d'atur, baixa, dedicació a les tasques domèstiques...) es mostren insatisfets/es en un 39,3%.

L'estat civil o la forma de convivència influeix en la percepció que les joves tenen de la seva vida personal actual. D'aquesta manera veiem que entre els joves que viuen en parella, i els casats són els que manifesten estar satisfet de la seva vida personal en major proporció (el 87% i el 80% respectivament), mentre que entre els separats i divorciats aquest percentatge baixa fins el 66,7%. Entre els solters un 70,1% diu que està satisfet de la seva vida personal.

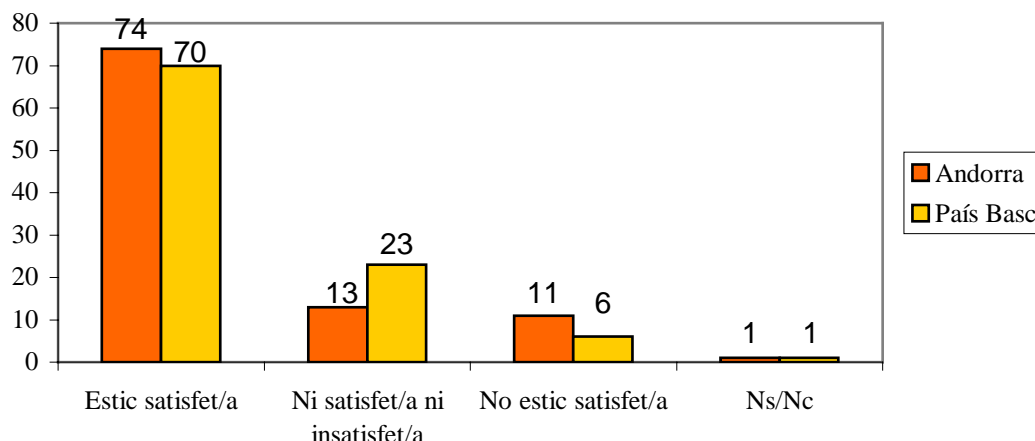
Donada la importància que en la societat actual té la feina i l'autorealització individual a partir d'aquesta, podem dir que les característiques o condicions laborals influiran en la satisfacció que mostri l'individu amb la seva vida personal. En aquest cas ens referim a un seguit de característiques de qualsevol ocupació laboral que poden influir en el grau de satisfacció que l'individu té de la vida personal que porta en l'actualitat. D'aquesta manera hem trobat relacions estadísticament significatives entre la satisfacció manifestada i una alta qualificació laboral, una feina que resulti interessant, amb perspectives de futur, que mantingui relació respecte a la formació de l'individu, amb l'estabilitat laboral i amb ser una feina ben pagada.

Podem establir les següents hipòtesis:

- En aquelles feines considerades com a molt qualificades, més percentatge d'individus es mostren satisfets amb la vida personal que tenen en l'actualitat.
- Quan més es qualifica d'interessant una feina, major és el tant per cent d'individus que afirmen estar satisfets amb la seva vida personal.
- Quan més perspectives de futur té una feina, major és el tant per cent d'individus que afirmen estar satisfets amb la seva vida personal.
- Quan major és el grau de relació entre l'ocupació laboral d'un individu i la seva formació, major és el tant per cent d'individus que afirmen estar satisfets amb la seva vida personal.
- Quan major és el grau d'estabilitat laboral, major és el tant per cent d'individus que afirmen estar satisfets amb la seva vida personal.
- Quan més ben paga és una feina, major és el tant per cent d'individus que afirmen estar satisfets amb la seva vida personal

Seguint dins l'àmbit laboral, trobem també relacions estadísticament significatives entre el grau de satisfacció que mostren els joves andorrans treballadors i el fet que la feina que tinguin sigui la desitjada o buscada. D'aquesta manera trobem un tant per cent més elevat de persones que afirmen estar satisfetes amb la seva vida entre aquells que ens havien respost que tenien la feina que buscaven. Percentatge que disminueix notablement entre aquells que tenen una feina que desitjarien canviar i aquells que tot i no voler canviar de feina, no tenen la que buscaven.

Comparativa entre Andorra i País Basc

* Percentatges arrodonits

Elaboració pròpia a partir de l'enquesta i l'estudi *Juventud Vasca 2004*³⁶

En línies generals podem dir que els joves andorrans es mostren lleugerament més satisfets de la seva vida personal actual que els joves bascos, que mostren percentatges més alts en l'opció "ni satisfet/a ni insatisfet/a", tot i que d'altra banda també trobem un percentatge més alt entre els andorrans de l'opció oposada a la primera, on afirmen no estar satisfets.

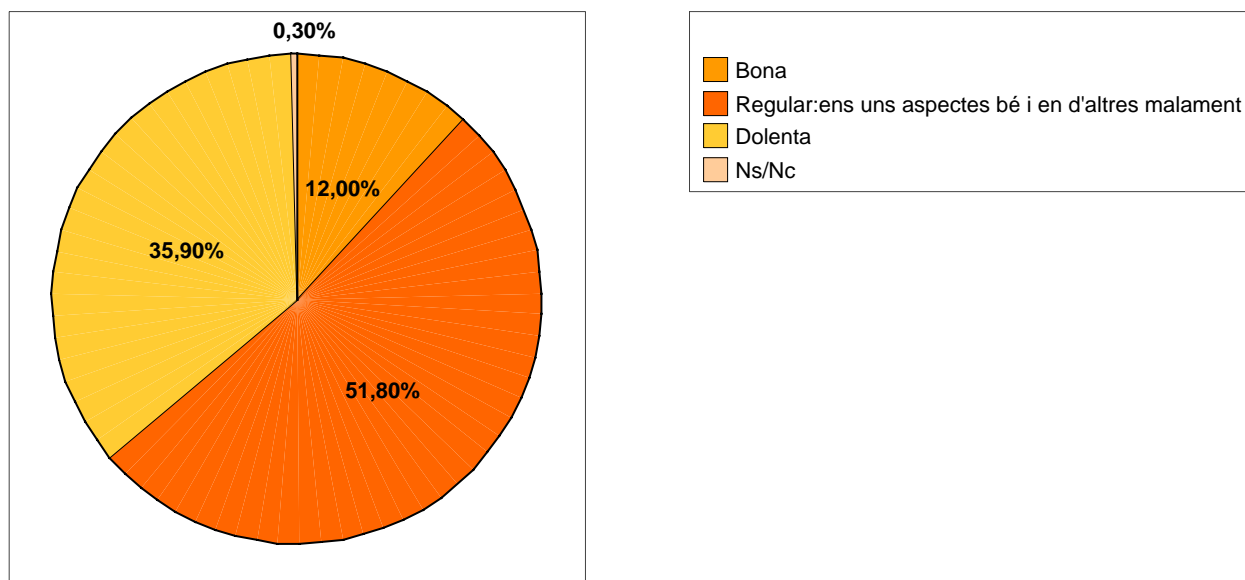
5.2.- Com veus la situació de la gent jove, en general, en l'actualitat?

	Sexe		Agrupació d'edats			Total
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Bona	12,3%	11,6%	10,8%	9,0%	14,7%	12,0%
Regular/ en uns aspectes bé i en d'altres malament	47,7%	56,3%	57,4%	49,4%	50,5%	51,8%
Dolenta	39,6%	31,9%	31,3%	41,0%	34,7%	35,9%
Ns/Nc	,4%	,2%	,4%	,6%		,3%
Base	535	501	249	332	455	1036

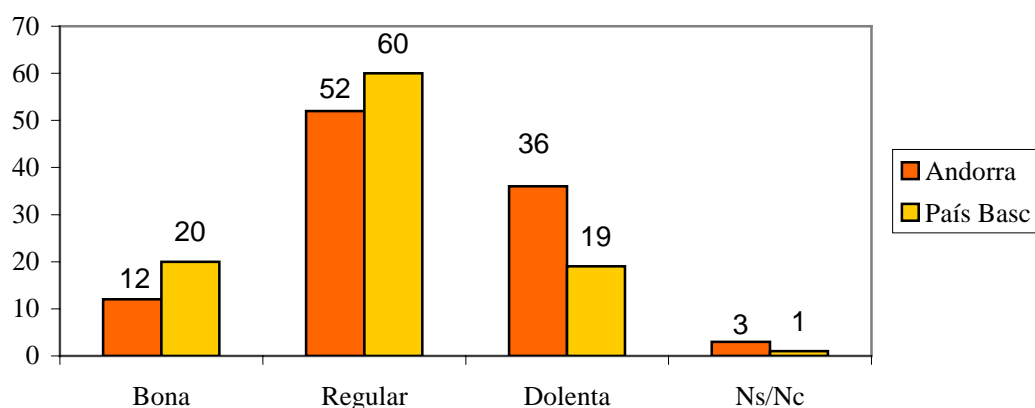
Els joves enquestats consideren en un 52% que la situació del col·lectiu jove en general és regular (en algunes coses bé, i en d'altres malament), un 12% pensa que és bona i un 36% que és dolenta.

Aquesta valoració no té variacions estadísticament significatives si la relacionem amb les variables sociodemogràfiques de sexe, edat o nacionalitat.

³⁶ *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

Comparativa Andorra i País Basc:

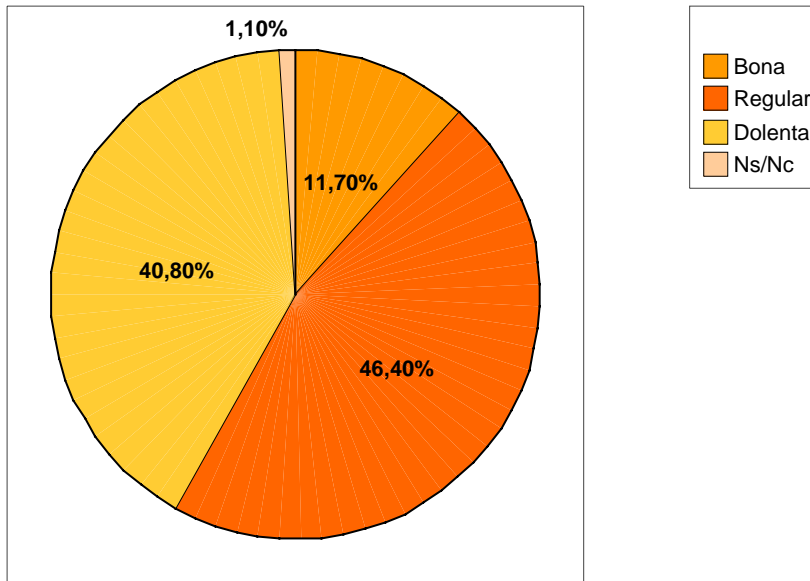
* Percentatges arrodonits

Elaboració pròpia a partir dels resultats de l'enquesta i l'estudi *Juventud Vasca, 2004*³⁷

Si realitzem una comparativa entre els resultats obtinguts en aquesta resposta entre els joves d'Andorra i els joves del País Basc veiem tendències diferents. Podem dir que els joves del País Basc són més optimistes amb la situació de la joventut basca, ja que els percentatges en la resposta “bona” i “regular” són més elevats que entre els joves andorrans. Contràriament doncs, segons aquesta comparació, entre els joves andorrans hi ha una tendència més pessimista o negativa en la valoració del seu col·lectiu d'iguals.

³⁷ *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

5.3.- Com veus la situació general d'Andorra?

Valoració de la situació general d'Andorra per sexe, edat i anys de residència

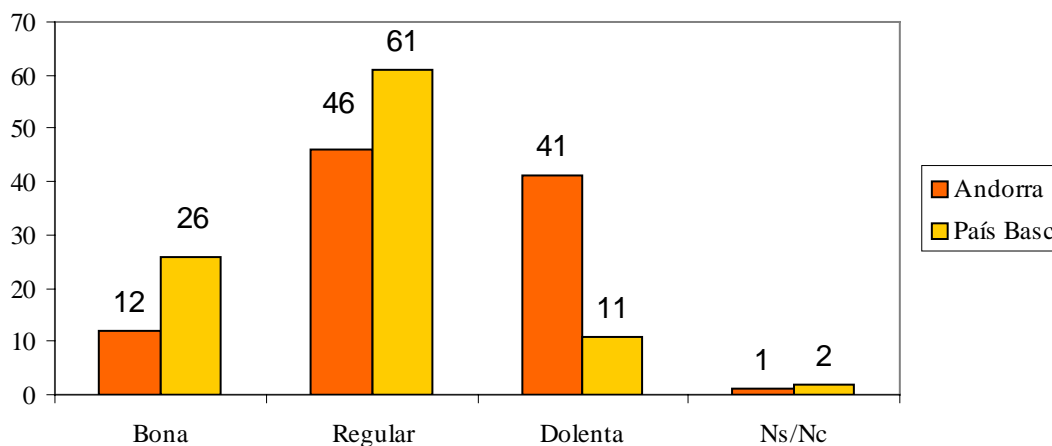
		Com veus la situació general a Andorra?			
		Bona	Regular/ en uns aspectes bé i en altres malament	Dolenta	Ns/Nc
Sexe	Home	12,7%	40,2%	46,5%	,6%
	Dona	10,6%	53,1%	34,7%	1,6%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	10,8%	47,8%	40,6%	,8%
	De 20 a 24 anys	9,6%	43,1%	45,5%	1,8%
	De 25 a 29 anys	13,6%	48,1%	37,6%	,7%
Quants anys de residència portes a Andorra?	Sempre ha residit a Andorra	8,2%	46,3%	44,4%	1,1%
	5 anys o menys	17,5%	49,1%	32,0%	1,4%
	6 a 15 anys	15,2%	42,4%	41,8%	,6%
	16 anys o més	5,9%	45,8%	47,5%	,8%
Total		11,7%	46,4%	40,8%	1,1%

Els joves d'Andorra valoren principalment com a regular la situació general al seu país amb un 47%, mentre que un 41% considera que és dolenta i un 12% considera que és bona.

Aquesta percepció més aviat negativa té algunes variacions segons el sexe, de manera que els nois fan una valoració una mica més positiva. Per la variable edat no trobem diferències prou significatives.

Si ens fixem amb la nacionalitat o els anys de residència a Andorra dels joves enquestats trobem diferències estadísticament importants. D'una banda aquells que fan una valoració més negativa són els joves que porten més temps a Andorra (16 o més anys) i aquells que sempre han residit al país, amb un 47,5% i un 44% respectivament. Per altra banda aquells que valoren en línies generals més positivament Andorra són justament aquells que fa més poc que hi viuen.

Comparativa Andorra i País Basc

* Percentatges arrodonits

Elaboració pròpia a partir dels resultats de l'enquesta i l'estudi *Juventud Vasca, 2004*³⁸

Com ja vèiem a la comparativa anterior, els joves bascos valoren més positivament la situació general del País Basc que no els andorrans valoren el seu país. També entre els bascos trobem un percentatge superior de joves que consideren que la situació al seu entorn és regular, és a dir que en alguns aspectes bé però que en altres malament. La diferència més important la trobem en el tant per cent de joves que valoren negativament la situació al principat, d'un 41% respecte als coetanis bascos que no són tan pessimistes amb el seu context (11%).

³⁸ *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

5.4.- Quins són els tres problemes que et preocupa principalment com a jove?

	Freqüència	Percentatge
Preu de l'habitatge	490	47,3%
Feina	232	22,4%
Diners, nivell de vida car	204	19,7%
Drogues, alcohol, tabac	160	15,4%
Salaris	151	14,6%
Manca d'activitats i llocs d'oci	123	11,9%
Violència, delinqüència, guerres	119	11,5%
Manca d'ajudes i polítiques socials	84	8,1%
Medi ambient, manca d'espais verds	80	7,7%
Trànsit	68	6,6%
Futur	64	6,2%
Educació	59	5,7%
Economia	55	5,3%
Política i funcionament de l'administració	49	4,7%
Estudis	46	4,4%
Família	45	4,3%
Dificultats en l'emancipació	42	4,1%
Desorientació, manca d'iniciativa	34	3,3%
Fam, pobresa i injustícies	33	3,2%
Manca de valors	32	3,1%
Racisme, xenofòbia, problemes dels immigrants	31	3,0%
Salut	29	2,8%
Transport	28	2,7%
Mentalitat tancada de la gent	23	2,2%
Societat, situació d'Andorra	22	2,1%
Amor, relacions personals	21	2,0%
Massa obres	20	1,9%
Massa gent, immigració	20	1,9%
Política laboral, sindicats, condicions de treball	17	1,6%
Pressió policial i lleis	16	1,5%
Manca de vida social i participació	15	1,4%
Manca de temps lliure, per estar amb la família	15	1,4%
Manca d'oferta i promoció cultural	13	1,3%
Amistat	10	1,0%
Aparcaments i infraestructures deficientes	9	,9%
Estabilitat personal i familiar	7	,7%
Qualitat de vida i realització personal	7	,7%
Libertat d'expressió	7	,7%
Religió	6	,6%
Manca de qualificació	5	,5%
Rutina, monotonia	5	,5%
Situació dels joves	5	,5%
Manca de seguretat	4	,4%
Cap	5	,5%
Altres	40	3,9%
Ns/Nc	33	3,2%

* Multiresposta: els percentatges sumen més de 100 perquè cada persona podia donar més d'una resposta

En demanar als joves les seves principals preocupacions i agrupant les diferents respostes que podien donar (fins a tres), destaca que el problema que consideren que més els afecta com a joves és pel preu de l'habitatge, ja que gairebé la meitat dels joves enquestats (47%) l'han esmentat en primer, segon o tercer lloc.³⁹ El següent tema de preocupació entre els joves, concretament per a un 22%, està relacionat amb la feina (futur laboral, perspectiva de trobar un treball relacionat amb els estudis, situació laboral, manca de varietat laboral, etc.). A continuació, el problema més esmentat (gairebé un 20%) està relacionat amb els diners i el nivell de vida car, seguit del consum excessiu de drogues, alcohol o tabac entre els joves i els problemes que se'n deriven (15%). El nivell dels salaris també preocupen a un 15% dels joves, ja que consideren que són molt baixos.⁴⁰ Un 12% diu que els joves tenen problemes per la manca d'activitats i llocs d'oci, i un altre 12% es preocupa per la violència juvenil i en general, la delinqüència i les guerres.

Entre la resta de problemes que preocupen als joves destaquen la manca d'ajudes i polítiques socials (8%), els problemes del medi ambient i la manca d'espais verds (8%), el trànsit (7%), el futur (6%), l'educació (gairebé un 6% que esmenta l'educació en general, la manca d'oferta acadèmica d'Andorra, etc.) i l'economia (5%). Entre un 4% i un 5% també han considerat com a problemes de la joventut la política i el funcionament de l'administració, els estudis, la família o les dificultats per emancipar-se. Com es pot veure a la taula, hi ha una altra gran varietat de temes que preocupen als joves.⁴¹

No hi ha grans diferències entre les respostes dels nois i les noies, només destaca lleugerament una preocupació superior entre les noies per la feina, els salaris i la manca d'ajudes i polítiques socials, mentre que els nois diuen en una proporció una mica més alta que els preocupa el preu de l'habitatge, el trànsit o els temes relacionats amb l'àmbit polític i el funcionament de l'administració.

Per edat, sí que es veu un augment considerable de la preocupació pel preu de l'habitatge entre els grups de més edat (només el 28% dels més joves pel 53% a partir dels 20 anys), i també augmenta amb l'edat la proporció dels que esmenten com a problema els diners o el nivell de vida car, la violència o el trànsit, alhora que disminueix la proporció dels que diuen problemes relacionats amb la feina, amb el consum de drogues legals o il·legals, per la manca d'activitats o espais d'oci o en relació amb els estudis, que són els àmbits que preocupen en major proporció els més joves (de 16 a 19 anys). Aquesta relació sembla correspondre a les diferents situacions i estils de vida dels joves adolescents i els joves més adults en funció de l'etapes del cicle vital en que es troben.

³⁹ Un 32% l'ha esmentat en primer lloc, un 11% l'ha considerat com el segon problema i un 4% en tercer lloc.

⁴⁰ Es podrien considerar conjuntament en un mateix àmbit les respostes dels salaris baixos i les relacionades amb el nivell de vida car, entenent que fan referència a la problemàtica per fer front a les despeses quotidianes en relació a uns ingressos insuficients, de manera que sumarien un percentatge del 34% i es situarien com la segona preocupació dels joves.

⁴¹ Es pot veure la taula de respostes detallada a l'annex.

Principals preocupacions per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Preu de l'habitatge	48,6%	45,9%	28,1%	53,9%	53,0%
Feina	20,0%	25,0%	26,5%	24,4%	18,7%
Diners, nivell de vida car	18,9%	20,6%	13,7%	19,3%	23,3%
Drogues, alcohol, tabac	15,0%	16,0%	19,3%	14,2%	14,3%
Salaris	12,7%	16,6%	10,0%	19,0%	13,8%
Manca d'activitats i llocs d'oci	12,3%	11,4%	20,1%	14,2%	5,7%
Violència, delinqüència, guerres	11,0%	12,0%	7,6%	9,3%	15,2%
Manca d'ajudes i polítiques socials	6,0%	10,4%	5,2%	10,2%	8,1%
Medi ambient, manca d'espais verds	7,9%	7,6%	7,6%	6,6%	8,6%
Trànsit	9,2%	3,8%	3,6%	7,5%	7,5%
Futur	7,3%	5,0%	4,0%	9,3%	5,1%
Educació	5,6%	5,8%	4,0%	5,4%	6,8%
Economia	5,4%	5,2%	4,0%	3,9%	7,0%
Política i funcionament de l'administració	6,7%	2,6%	4,4%	4,5%	5,1%
Estudis	2,8%	6,2%	11,6%	3,3%	1,3%
Família	3,6%	5,2%	3,6%	2,7%	5,9%
Dificultats en l'emancipació	3,6%	4,6%	5,2%	3,9%	3,5%
Desorientació, manca d'iniciativa	3,4%	3,2%	1,6%	1,8%	5,3%
Fam, pobresa i injustícies	3,0%	3,4%	3,2%	1,5%	4,4%
Manca de valors	3,6%	2,6%	4,0%	3,3%	2,4%
Racisme, xenofòbia, problemes dels immigrants	4,1%	1,8%	3,6%	3,0%	2,6%
Salut	2,6%	3,0%	2,0%	2,7%	3,3%
Transport	1,9%	3,6%	6,8%	2,4%	,7%
Mentalitat tancada de la gent	3,6%	,8%	2,0%	1,2%	3,1%
Societat, situació d'Andorra	2,8%	1,4%	1,6%	3,0%	1,8%
Amor, relacions personals	1,5%	2,6%	3,2%	2,1%	1,3%
Massa obres	1,9%	2,0%	1,6%	1,8%	2,2%
Massa gent, immigració	1,9%	2,0%	3,2%	1,8%	1,3%
Política laboral, sindicats, condicions de treball	1,5%	1,8%	,4%	1,5%	2,4%
Pressió policial i lleis	2,2%	,8%	2,4%	2,4%	,4%
Manca de vida social i participació	1,9%	1,0%	,8%	1,8%	1,5%
Manca de temps lliure, per estar amb la família	1,1%	1,8%	1,6%	1,5%	1,3%
Manca d'oferta i promoció cultural	,9%	1,6%		1,5%	1,8%
Amistat	,9%	1,0%	2,8%	,3%	,4%
Aparcaments i infraestructures deficientes	,7%	1,0%	,4%	,9%	1,1%
Estabilitat personal i familiar	,7%	,6%		,6%	1,1%
Qualitat de vida i realització personal	,9%	,4%	,4%	1,2%	,4%
Llibertat d'expressió	1,1%	,2%	,8%	,3%	,9%
Religió	,9%	,2%		,3%	1,1%
Manca de qualificació	,6%	,4%	,4%	,3%	,7%
Rutina, monotonia	,4%	,6%	1,2%	,6%	
Situació dels joves	,6%	,4%	,4%	,6%	,4%
Manca de seguretat	,2%	,6%		,6%	,4%
Cap	,6%	,4%		,6%	,7%
Altres	3,6%	4,2%	4,8%	3,0%	4,0%
Ns/Nc	2,4%	4,0%	7,6%	1,8%	1,8%

* Multiresposta: els percentatges sumen més de 100 perquè cada persona podia donar més d'una resposta

6.- POLÍTICA I IDENTITAT NACIONAL

Avui en dia entenem la participació política com “*aquell conjunt d'actes i actituds que serveixen per influir, d'una manera més o menys directa i més o menys legal, en les decisions dels qui detenen el poder en el sistema polític o de cada una de les organitzacions polítiques, així com en la seva selecció, per tal de conservar o modificar l'estructura- i, per tant, els valors- del sistema d'interessos dominant*”.⁴²

També podem dir que actualment pensar en termes de valors polítics en els joves, és parlar de valors democràtics, ja que ja fa temps que la societat va integrar aquests valors democràtics com a valors personals, tot i que molt sovint aquests no es converteixen en comportaments socials visibles.

Els mecanismes de participació que cada vegada ens són més familiars, són molt diferents en forma i contingut que els de fa uns anys. Per aquest motiu és important poder parlar de tipologies o classificacions de formes de participació. D'aquesta manera podem parlar de *participació indirecta* que es basa en l'existència d'un òrgan o d'una persona que representa la voluntat dels ciutadans i que intenta traduir en accions aquesta voluntat, i la *participació directa* quan podem dir que l'acció del participant es desenvolupa sense intermediaris. Una altra distinció és la que es realitza entre la *participació convencional* (el vot i tots els elements relacionats amb els processos electorals) i la *no convencionals* (formes no tant generalitzades i comunes de participació com ara les discussions informals). També podem distingir entre formes de *participació individuals* i formes de *participació col·lectives*, com votar o pertànyer a alguna associació, en la segona forma de participació; formes de *participació legals i il·legals*....

A l'hora d'analitzar les tendències de participació, valors, ideologies i actituds polítiques de la joventut d'Andorra ens trobem amb un problema de falta de dades tant quantitatives com qualitatives, que no ens permet parlar ni en perspectiva temporal ni de forma comparativa amb altres grups de població o estats. En aquest sentit les aportacions d'estudis realitzats a Catalunya o a l'Estat Espanyol en general, ens permeten plantejar situacions en forma d'hipòtesis que creiem que reflecteixen també la realitat política dels joves d'Andorra. Tot i així, caldria realitzar estudis que ens permetessin descriure com aquests models observats encaixen amb les particularitats andorranes com ara la recent constitució de partits polítics.

Com hem dit, hi ha conclusions que podem considerar que són aplicables al cas dels joves d'Andorra. D'aquesta manera podem dir que tot i que en alguns aspectes els joves demostren haver adquirit valors democràtics i de tolerància, en d'altres responen segons l'escala de valors i la manera de participar o no participar dels seus pares. És a dir que els joves mostren un paper passiu en la pràctica de responsabilitats col·lectives, de la mateixa manera que ho fan els adults, i que no són altres que les característiques d'un règim no participatiu.⁴³

⁴² Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, Serrano, Jordi (dir.), (1999), *Joves i participació a Catalunya*, , Generalitat de Catalunya, Departament General de Joventut, Barcelona., pp: 19.

⁴³ Ídem

Les diferències doncs entre els joves i els adults són força escasses. Per tant parlem de que els joves, com els adults, s'interessen poc per la política, pertanyen poc a associacions, i es declaren altament partidaris de la democràcia (tot i criticar-ne el funcionament). Com a diferències trobem que es situen una mica més a l'esquerra de l'escala ideològica, i que tenen nivells de participació política no convencional més elevats.

Tot i així no podem dir que es tracti d'un col·lectiu homogeni, sinó que trobem diferències internes importants, tant en funció de criteris de caràcter ideològic com sociològic. Aquestes diferències venen donades principalment pel nivell de recursos econòmics i educatius, que marquen graus d'implicació política diferenciats. Com hem dit anteriorment però, caldria acabar de verificar aquests perfils amb estudis més contextualitzats Andorra.

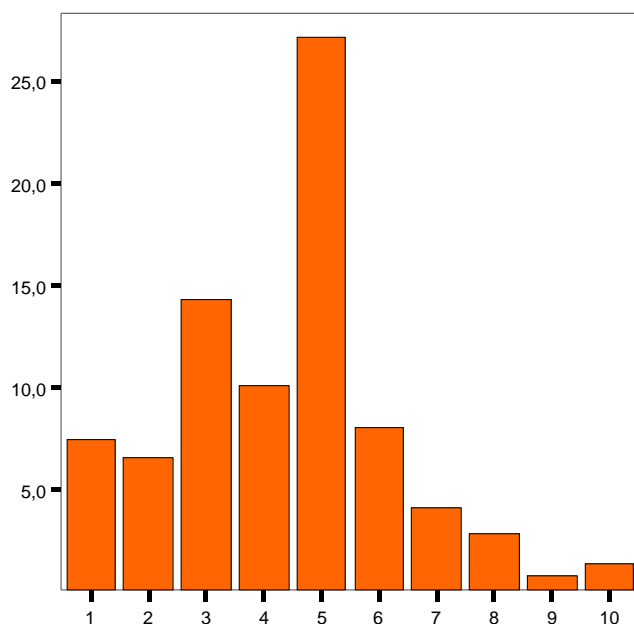
Finalment podem dir que els joves participen poc dels partits polítics, i no només com a conseqüència de les característiques anteriorment descrites, sinó que també es deu a la incapacitat dels partits per obrir-se generacionalment. Trobem una important manca de sintonia entre els programes polítics i els joves, que ara tenen noves preocupacions que els partits polítics no assumeixen, o ho fan malament o tard. Les formes de participació en els partits polítics també cal que canviïn si es vol que els joves s'hi sentin integrats.

En aquest apartat intentarem aportar alguns elements que ens ajudin a descriure l'actitud política dels i les joves andorrans, analitzant les seves tendències ideològiques, l'autoposicionament en els eixos ideològics esquerra-dreta, els sentiments de pertinença o identitats nacionals...

6.1.- En política s'utilitza l'expressió esquerra o dreta. Com et definiries en una escala entre 1 (esquerra) i 10 (dreta)?

	Freqüència	Percentatge
1	77	7,4
2	67	6,5
3	148	14,3
4	105	10,1
5	282	27,2
6	83	8,0
7	42	4,1
8	29	2,8
9	7	,7
10	13	1,3
Total	853	82,3
Ns/Nc	107	10,3
Total	1036	100,0

Cal tenir en compte que hi ha 77 individus que han respost que es consideren anarquistes i/o apolítics que no apareixen en aquesta taula, ja que en aquest cas es valora el posicionament polític dels joves d'Andorra.

Puntuació mitjana en l'escala esquerra-dreta per sexe, nacionalitat i edat

		Com et definiries en una escala entre 1 i 10, on 1 és esquerra i 10 és dreta políticament?	
		Mitjana	N vàlid
Sexe	Home	4,3	N=436
	Dona	4,3	N=417
Quina nacionalitat tens?	Andorrana	4,2	N=391
	Espanyola	4,0	N=229
	Francesa	5,0	N=35
	Portuguesa	4,9	N=155
	Altres	4,9	N=43
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	4,4	N=208
	De 20 a 24 anys	4,2	N=277
	De 25 a 29 anys	4,4	N=368
Total		4,3	N=853

Partint de l'escala d'ideologia política, on 1 equival a esquerra i 10 a dreta, podem calcular una mitjana. A partir d'aquí podem veure que els nois i les noies andorrans es situen en el valor 4,3 que equival a una posició de centre-esquerra.

Per nacionalitats també veiem que destaca bàsicament l'opció centre o centre-esquerra, amb algunes diferències. Els joves de nacionalitat francesa, portuguesa i d'aquelles altres nacionalitats més minoritàries a Andorra, es situen més al centre (5) o molt a prop, mentre que els joves de nacionalitat andorrana i espanyola es situen lleugerament més en posicions de centre-esquerra, amb 4,2 i 4 de mitjana respectivament.

Si ens fixem en les respostes donades per grups d'edats observem altra vegada la tendència política de centre-esquerra, amb valors molt similars en els tres franges d'edat destacades.

Puntuació mitjana en l'escala esquerra-dreta per ocupació

		Mitjana	N vàlid
Situació actual: estudiar, treballar i altres situacions particulars (baixa, atur...)	Joves estudiants	4,2	N=283
	Treballadors	4,4	N=551
	No treballen	4,1	N=19
Ocupació actual dels joves treballadors	Professionals, tècnics i similars	4,2	N=96
	Propietaris i gerents	5,3	N=16
	Comandaments intermedis	4,3	N=13
	Personal administratiu i similar	4,2	N=148
	Comerciants, venedors i similars	4,5	N=233
	Personal dels serveis de restauració,	4,2	N=143
	Qualificats i semiqualficats industria,	4,6	N=128
	Treballadors no qualificats	4,3	N=22
	Nc	2,2	N=5

Els joves andorrans, independentment de la situació actual en la que es trobin (treballant, estudiant o d'altres situacions), es situen políticament al centre o centre-esquerra, amb poques variacions. D'entre aquests, els que treballen de forma habitual són els que manifesten situar-se més pròxims al valor 5 (concretament en el punt 4,4). Pel que fa a les ocupacions específiques veiem altra vegada una clara tendència de centre o centre-esquerra, amb l'excepció dels propietaris i gerents, que tot i situar-se al centre apunten una tendència cap a les posicions polítiques més de centre-dreta.

Comparativa de la posició d'ideologia política entre països i zones

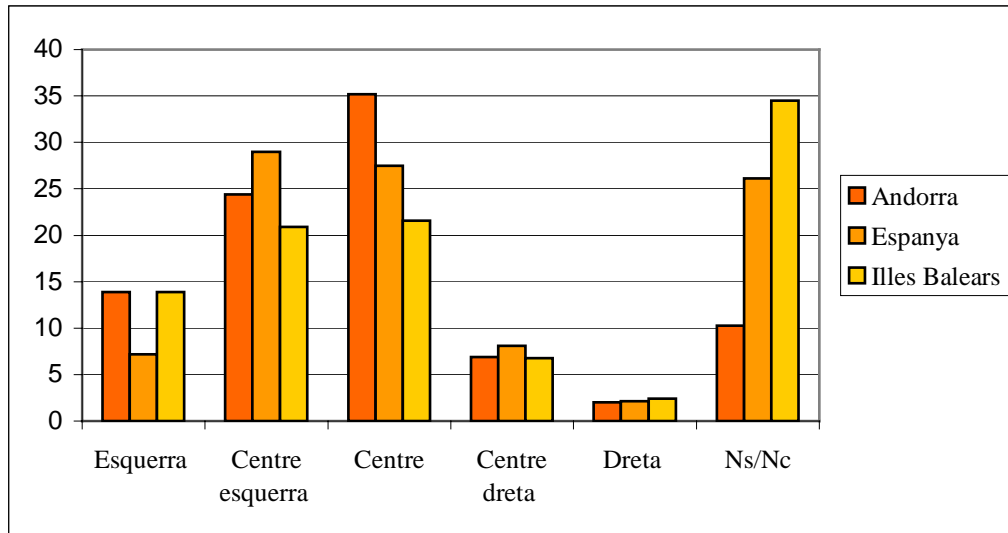
Per realitzar aquesta taula hem considerat cinc posicions polítiques possibles a partir de la següent relació:

- Posició 1 i 2 a l'escala → Esquerra
- Posició 3 i 4 a l'escala → Centre esquerra
- Posició 5 i 6 a l'escala → Centre
- Posició 7 i 8 a l'escala → Centre dreta
- Posició 9 i 10 a l'escala → Dreta

	Andorra	Espanya	Illes Balears
Esquerra	13,9	7,2	13,9
Centre esquerra	24,4	29	20,9
Centre	35,2	27,5	21,6
Centre dreta	6,9	8,1	6,8
Dreta	2	2,1	2,4
Ns/Nc	10,3	26,1	34,5

Elaboració pròpia⁴⁴

⁴⁴ Taula d'elaboració pròpia a partir dels resultats obtinguts en l'Enquesta de Joventut a Andorra, el *Sondeo sobre la juventud española*, 2004 del CIS, i l'*Anàlisi de la realitat social dels joves a les Balears*, del 2005.

Elaboració pròpia⁴⁵

Podem comparar els resultats obtinguts en aquesta pregunta amb dos realitats o contextos diferents: els joves espanyols i els joves de les Illes Balears. En aquest sentit podem veure que les posicions més d'esquerra són iguals pels joves andorrans i els joves de les Illes, mentre que la resta d'Espanya té un percentatge bastant inferior (7,2%). En les posicions de centre esquerra en canvi, trobem que els espanyols són els que tenen el percentatge més alt, seguits dels andorrans i en últim lloc dels joves de les illes. Els joves andorrans són majoria en la posició més central de l'escala ideològica amb un 35,2%, seguit dels espanyols amb un 27,5% i dels joves illencs amb un 21,6.

El tres grups de joves comparteixen percentatges molt similars en la posició centre dreta, amb una petita superioritat per part dels joves espanyols, i en la posició dreta. Finalment podem veure els percentatges d'aquells joves que davant d'aquesta pregunta o no es posicions o no contesten. Destaca amb diferència el percentatge dels joves illencs (34,5%), seguit del dels joves d'Espanya (26,1), i amb percentatge bastant més baix, els joves andorrans amb un 10,3%.

⁴⁵ Gràfic d'elaboració pròpia a partir dels resultats obtinguts en l'Enquesta de Joventut a Andorra i els estudis esmentats anteriorment.

6.2.- Quin partit polític està més a prop de la teva manera de pensar?

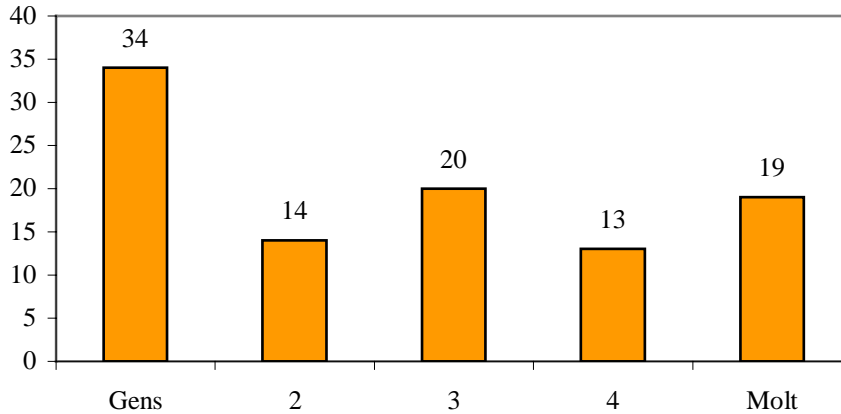
	Freqüència	Percentatge
Centre Demòcrata Andorrà	7	,7
Grup d'unió Parròquial Independent d'Ordino	2	,2
Partit del Verds d'Andorra	92	8,9
Partit Liberal d'Andorra	71	6,9
Partit Socialdemòcrata	123	11,9
Renovació Democràtica	7	,7
Segle 21	7	,7
Cap partit	611	59,0
Ns/Nc	116	11,2
Total	1036	100,0

En primer lloc caldria destacar que el 59% del joves enquestats consideren que no hi ha cap partit que coincideixi amb la seva manera de pensar, indicant un gran distanciament dels joves respecte els partits polítics. En aquest sentit, hem de tenir en compte que el fet de poder exercir el dret de votar pot influir en aquest tant per cent tant elevat, ja que aquells joves que no tinguin la nacionalitat no ho poden fer. Però tot i que els joves de nacionalitat andorrana són els que més s'han definit propers a algun partit polític, un 55% no ha triat cap partit i un 11% no ha respost (entre els joves no andorrans un 62% ha dit que no considera cap partit proper a la seva manera de pensar i un 12% no han respost).

El 12% dels joves consideren que aquell partit que més s'acosta a la seva manera de pensar és el Partit Socialdemòcrata. En segon i tercer lloc trobem que els joves s'identifiquen amb un 9% i un 7% amb el Partit dels Verds d'Andorra i el Partit Liberal d'Andorra respectivament.

En aquesta qüestió no hem trobat diferències significatives pel que fa a les variables sexe. En canvi sí que hi ha diferències significatives quan relacionem l'edat amb la resposta donada de quin és el partit amb el qual un considera que coincideix més amb la seva manera de pensar. D'aquesta manera en la primera franja d'edat (de 16 a 19 anys) trobem que el partit més seleccionat és el Partit dels Verds d'Andorra amb un 10,4%. En canvi en la segona i tercera franja d'edat (de 20 a 24 anys i de 25 a 29 anys), hi ha un tant per cent més elevat de joves que consideren que és el Partit Socialdemòcrata el que s'identifica més amb la seva manera de pensar, concretament amb un 12% i un 14% respectivament.

6.3.- En quin grau et sents andorrà, en una escala de l'1 (gens andorrà) al 5 (molt andorrà)?

Identitat andorrana per sexe, edat, anys de residència i nacionalitat

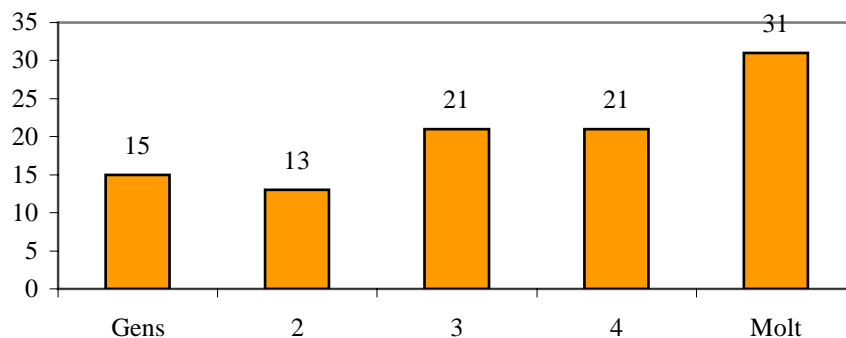
		En quin grau et sents andorrà/na?				
		1 (gens)	2	3	4	5 (molt)
Sexe	Home	35,3%	12,0%	19,6%	12,9%	20,2%
	Dona	31,9%	16,6%	20,8%	13,0%	17,8%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	25,7%	13,7%	18,5%	16,1%	26,1%
	De 20 a 24 anys	34,9%	12,3%	25,6%	11,4%	15,7%
	De 25 a 29 anys	37,1%	15,8%	17,1%	12,3%	17,6%
Quants anys de residència a Andorra?	Sempre ha residit a Andorra	8,9%	11,5%	23,2%	19,3%	37,2%
	5 anys o menys	67,4%	16,5%	12,0%	3,4%	,7%
	6 a 15 anys	45,5%	16,4%	21,8%	9,7%	6,7%
	16 anys o més	31,4%	16,1%	26,3%	16,1%	10,2%
Quina nacionalitat tens?	andorrana	8,3%	11,4%	23,3%	18,8%	38,1%
	espanyola	48,1%	18,0%	19,4%	9,7%	4,8%
	francesa	60,0%	10,0%	17,5%	7,5%	5,0%
	portuguesa	53,4%	15,7%	19,1%	7,8%	3,9%
	altres	70,2%	14,0%	5,3%	5,3%	5,3%
Total		33,7%	14,2%	20,2%	12,9%	19,0%

En el fet de manifestar sentir-se més o menys andorrà no podem parlar de diferències per la variable sexe, però sí si tenim en compte el grup d'edat. D'aquesta manera entre els més joves (de 16 a 19 anys) tenim un percentatge de 26% de persones que manifesten sentir-se molt andorranes. Aquest percentatge es situa al voltant del 16% pel que tenen entre 20 i 24 anys i en un 17% pels joves de l'última franja d'edat. Contràriament veiem que a més edat més augmenta el percentatge de joves que manifesten no sentir-se gens andorrans.

Si ens fixem en els anys de residència a Andorra dels joves enquestats veiem una relació directa i proporcional entre ser o portar molts anys a Andorra i sentir-se andorrà, i portar pocs anys i no sentir-se andorrà.

Pel que fa a la nacionalitat també trobem importants diferències. Mentre que aquells joves que tenen nacionalitat andorrana se senten en percentatges elevats andorrans, els joves d'altres nacionalitats i els de nacionalitat francesa, tot i viure a Andorra, manifesten també en percentatges importants, no sentir-se gens andorrans.

6.4.- I en quin grau et sents europeu/a?

Identitat europea per sexe, edat, anys de residència i nacionalitat

		En quin grau et sents europeu?				
		1 (gens)	2	3	4	5 (molt)
Sexe	Home	16,1%	12,9%	20,4%	17,8%	32,9%
	Dona	13,2%	12,4%	21,0%	24,0%	29,5%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	16,1%	12,4%	19,3%	19,7%	32,5%
	De 20 a 24 anys	14,2%	13,3%	23,2%	17,8%	31,6%
	De 25 a 29 anys	14,3%	12,3%	19,6%	23,5%	30,3%
Quants anys de residència portes a Andorra?	Sempre ha residit a Andorra	15,4%	15,2%	23,8%	19,9%	25,8%
	5 anys o menys	17,5%	9,3%	17,2%	20,6%	35,4%
	6 a 15 anys	12,1%	13,3%	17,0%	20,6%	37,0%
Quina nacionalitat tens?	16 anys o més	8,5%	10,2%	22,0%	24,6%	34,7%
	andorrana	15,7%	16,1%	24,2%	19,1%	24,9%
	espanyola	16,3%	9,7%	20,1%	22,8%	31,1%
	francesa	5,0%	17,5%	2,5%	12,5%	62,5%
	portuguesa	2,0%	6,4%	19,6%	25,5%	46,6%
	altres	50,9%	19,3%	12,3%	12,3%	5,3%
Total		14,7%	12,6%	20,7%	20,8%	31,3%

Davant la pregunta “*en quin grau et sents europeu?*”, un 31% dels enquestats han respost que se senten molt europeus, un 20,8% que bastant, un 20,7% que una mica, un 12,6% que més aviat poc i finalment un 14,7% han respost que gens.

Aquest percentatges no varien de manera significativa si tenim en compte la variable sexe ni la variable edat. En canvi sí trobem diferències significatives quan ens fixem en la variable anys de residència a Andorra. Podem dir que dels joves enquestats, aquells que se senten en un percentatge més elevat com a “molt” europeus són aquells que

porten de 6 a 15 anys vivint aquí, mentre que aquells que mostren un percentatge més elevat de la categoria “sentir-se gens europeus” són els que porten 5 o menys anys residint al principat.

Per nacionalitats aquells que manifesten sentir-se menys europeus són, d'una banda els qualificats com a altres nacionalitats (ja que molts d'ells no provenen d'Europa) i els espanyols amb un 16,3% seguit dels andorrans amb un 15,7%. Contràriament, aquells que manifesten sentir-se molt europeus són els francesos amb un 62,5% dels enquestats i els portuguesos amb un 46,6%.

Identitat andorrana i europea

				Total
	No se sent europeu	Ni molt ni poc europeu	Se sent europeu	
No se sent andorrà	153 14,8%	82 7,9%	261 25,2%	496 47,9%
Ni molt ni poc andorrà	50 4,8%	59 5,7%	100 9,7%	209 20,2%
Se sent andorrà	80 7,7%	73 7,0%	178 17,2%	331 31,9%
Total	283 27,3%	214 20,7%	539 52,0%	1036 100,0%

En aquesta taula hem relacionat les dues preguntes anteriors sobre sentir-se o no andorrà i sentir-se o no europeu. D'aquesta manera podem veure que gairebé el 15% dels joves enquestats no se senten ni andorrans ni europeus. Contràriament el 17% manifesta sentir-se molt andorrà i europeu alhora. Al mateix temps, veiem que un 25% dels enquestats manifesta no sentir-se andorrà i sí sentir-se europeu. Finalment, i en direcció contrària veiem que gairebé un 8% els joves enquestats han contestat que se senten andorrans i no europeus.

7.- RELIGIÓ

Com podem comprovar en aquest apartat, la religió no forma part de la vida diària de la joventut andorrana actual. En aquesta petita introducció intentarem explicar com es conformen les noves maneres de creure dels joves.

La característica principal és la transició progressiva des d'un model únic de creença, tancat, totalitzador, recolzat amb la tradició i imposat generacionalment com una construcció global que dota de sentit la vida i socialitza de forma lineal, a un nou sistema molt complex de creences heterodox, que sorgeix de la coexistència d'una heterogeneïtat d'ètiques civils i religioses, caracteritzades pel relativisme i la fragmentació de la conceptualització del sagrat. Apareixen gran diversitat de creences i estils de creences, cada vegada més autònomes i independents de la tradició religiosa. Aquest pluralisme que es desenvolupa des de fa més de dos dècades, acaba materialitzant-se, en paraules del sociòleg Andrés Canteras⁴⁶, en "*un procés d'autoproducció social de creences i models de creences molt diversos i heterodoxos*", que va molt més enllà de la llibertat religiosa que en un principi es creia que donava lloc a aquesta situació. A diferència del que havia estat previst es produeix una important reconfiguració de les creences que afecta al sentit mateix del que sigui sagrat i religiós. Un nou sentit que escapa del "control" de les esglésies i que es pot qualificar d'una autèntica revolució cultural de las creences, com a conseqüència de la importància que està tenint en l'orientació vital dels subjectes i per tant, en el propi desenvolupament històric i cultural de les societats.

Es tracta d'un procés singular de secularització en el que més que perdre creients, s'ha produït un important canvi en el tipus d'ortodòxia en el sistema de creences, que ara es desenvolupa al marge de les esglésies. Aquestes segons molts creients mantenen uns dogmes desfasats de les noves concepcions sobre la vida, i per tant es produeix una desmonopolització del model anterior únic i tradicional de creure, i una consegüent desinstitucionalització. D'aquesta manera en les últimes dues dècades ha disminuït molt el número de creients practicants, al mateix temps que ha augmentat el d'individus que es consideren indiferents i no practicants.

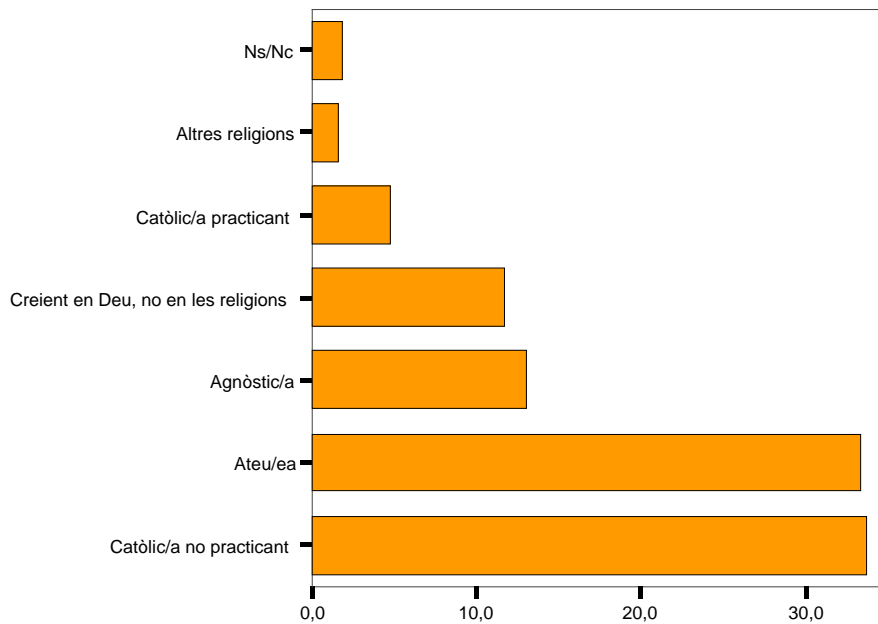
En aquest apartat es tractarà sobre la definició en matèria religiosa dels joves i la freqüència de participació en l'església o algun altre centre de culte.

⁴⁶ Canteras, Andrés (2001), "*Los nuevos modos de creer de los jóvenes: Una interpretación sociològica*", *Revista Estudios de Juventud*, nº53 (Monografia: *Juventud, creencias y sectas*), INJUVE, junio 2001-

7.1.- Com et consideres en matèria religiosa?

	Freqüència	Percentatge
Catòlic/a no practicant	349	33,7
No creient, ateu/ea	345	33,3
Indiferent, agnòstic/a	135	13,0
Creient en Déu, no en les religions	121	11,7
Catòlic/a practicant	50	4,8
Altres religions	17	1,6
Ns/Nc	19	1,8
Total	1036	100,0

Podem veure que pràcticament el 34% dels joves enquestats es consideren com a catòlics no practicants. La segona opció més contestada, amb un 33%, és aquella en la que els joves han afirmat considerar-se com a no creients o ateus, mentre que un 13% es defineix com agnòstic i un 12% afirma que creu en Déu però no en les religions. D'altra banda només un 5% es consideren catòlics practicants i un 2% pertanyen a altres religions.

Religiositat per sexe, edat i nacionalitat

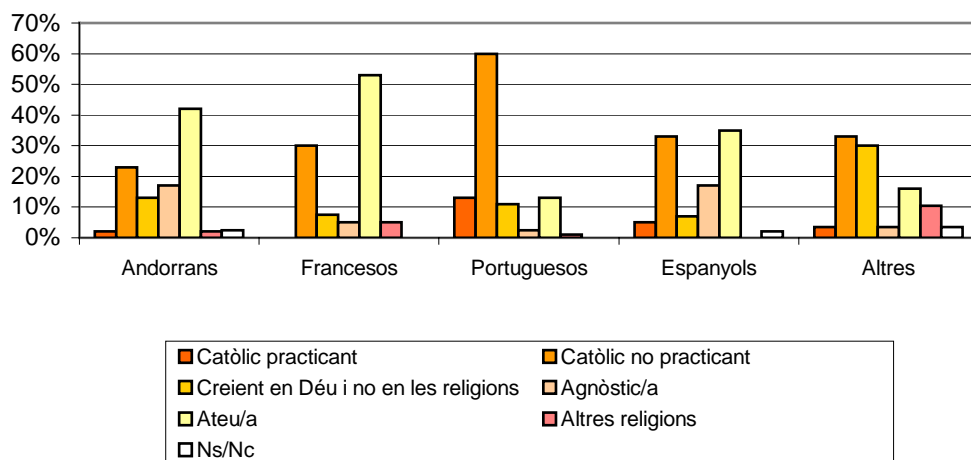
		Com et consideres en matèria religiosa?						
		Catòlic/a practicante	Catòlic/a no practicante	Altres religions	Creient en Déu, no en les religions	Indiferent, agnòstic/a	No creient, ateu/ea	Ns/Nc
Sexe	Home	3,2%	30,7%	2,2%	10,8%	14,6%	36,4%	2,1%
	Dona	6,6%	36,9%	1,0%	12,6%	11,4%	29,9%	1,6%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	2,0%	28,9%	3,2%	8,0%	10,0%	45,8%	2,0%
	De 20 a 24 anys	4,8%	30,1%	,9%	11,4%	13,6%	35,8%	3,3%
	De 25 a 29 anys	6,4%	38,9%	1,3%	13,8%	14,3%	24,6%	,7%
Nacionalitat	Andorrana	1,8%	22,6%	1,6%	12,8%	17,0%	41,7%	2,5%
	Espanyola	4,8%	32,9%	,3%	7,3%	17,3%	35,3%	2,1%
	Francesa		30,0%	5,0%	7,5%	5,0%	52,5%	
	Portuguesa	12,7%	59,8%	,5%	11,3%	2,5%	13,2%	
	Altres	3,5%	33,3%	10,5%	29,8%	3,5%	15,8%	3,5%

La consideració en matèria religiosa canvia significativament segons la variable sexe. D'aquesta manera veiem que entre els joves hi ha més noies que es consideren catòliques practicants, de la mateixa manera que també hi ha més noies que afirmen ser catòliques però no practicants. També podem observar diferències importants entre els sexes pel que fa a aquells joves que han contestat considerar-se creients en Déu i no en les religions, ja que augmenta el percentatge de les noies per sobre els nois. Pel que fa a l'opció de considerar-se agnòstic, per una banda, i ateu per l'altre, observem que han estat dos respostes més habituals entre els nois.

Si ens fixem en les grups d'edat establerts veiem també diferències significatives i importants pel que fa a la identificació en matèria religiosa. Les diferències més rellevants les trobem entre els més joves (de 14 a 19 anys) i els més grans (de 25 a 29 anys), de manera que podríem afirmar que a més edat sembla haver-hi un posicionament més clar sigui quina sigui l'opció escollida. És a dir, trobem un percentatge més important de joves de 25 a 29 anys que han afirmat considerar-se catòlics no practicants, però també creients en Déu i no en les religions. Finalment també trobem un percentatge més important de joves de 25 a 29 anys que han contestat considerar-se agnòstics que no entre els joves de la primera franja d'edat. Només en l'opció de considerar-se no creient o ateu, són els joves de menys edat els que han respost en percentatges més elevats.

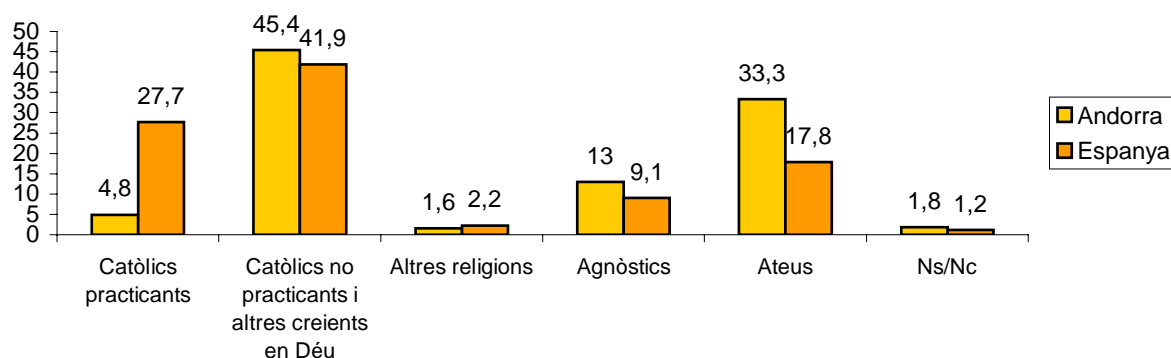
Quan relacionarem les respostes donades pels joves andorrans en aquesta pregunta amb la nacionalitat que tenen també trobem diferències significatives. D'aquesta manera veiem que els joves de nacionalitat portuguesa han contestat en percentatges més elevats que la resta de nacionalitats en l'opció de catòlics practicants i especialment amb percentatge diferenciat, en la resposta catòlics no practicants. En els joves de nacionalitat francesa i també andorrana podem observar que destaquen en percentatge l'opció de considerar-se ateu/a. Per altre banda en el cas dels espanyols, conjuntament amb els andorrans, han donat percentatges importants en la resposta de considerar-se agnòstic. Finalment el percentatge més alt de joves que es consideren creients en Déu i no en les religions, són del grup d'altres nacionalitats.

Religiositat per nacionalitat

Comparativa entre els joves d'Andorra i els joves d'Espanya

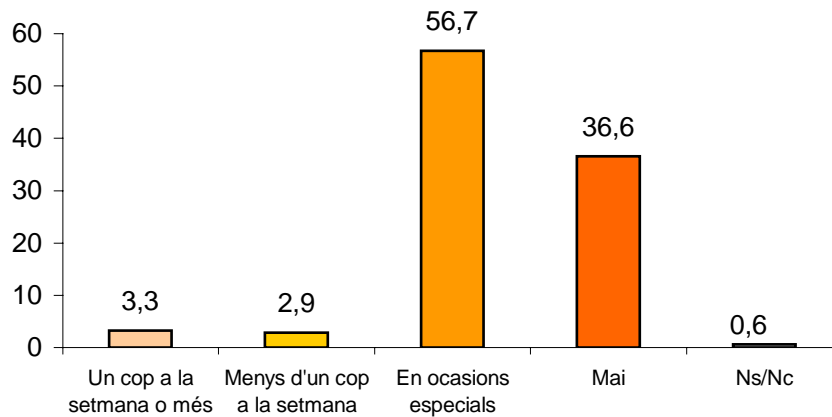
Podem comparar els resultats obtinguts entre els joves d'Andorra i els joves d'Espanya pel que fa al sentiment religiós. Entre els joves espanyols trobem un percentatge molt més elevat de joves que es consideren catòlics practicants (30%) que no pas entre els joves d'Andorra (5%). Entre d'altres diferències podem destacar que els joves d'Andorra manifesten considerar-se agnòstics (13%) i ateus (33,3%) en percentatges més elevats que entre els i les joves d'Espanya, amb un 9% i un 18% respectivament. Finalment el percentatges entre aquests dos col·lectius de joves, són molt més similars pel que fa aquells que es consideren catòlics no practicant o creients en Déu i no en les religions, i aquells que formen part d'altres religions.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats obtingut en l'enquesta de Joventut d'Andorra 2006 i les dades del *Sondeo sobre la juventud española 2003* (CIS).⁴⁷

⁴⁷ CIS, (2003), *Sondeo sobre la juventud española 2003*, Espanya

7.2.- Amb quina freqüència participes en l'església o en el centre de culte?

La participació en l'església o altre centre de culte és una pràctica molt poc habitual entre els joves andorrans, ja que un 56,7% afirmen anar-hi només en ocasions especials, i un 37% no hi participa mai. Tan sols un 3% dels enquestats participa a l'església una vegada per setmana o més.

Tot i que no podem parlar de diferències molt grans, la pràctica del culte religiós té tendència a ser més freqüent entre les noies joves que entre els nois. Per grups d'edat no podem destacar cap diferència significativa en les seva participació a l'església o algun centre de culte. Si ens fixem en les nacionalitats, tot i que els índex de participació són molt baixos per totes, podem dir que els portuguesos participen una mica més que no pas els francesos, els espanyols o els andorrans.

Els que més assisteixen a l'església o centre de culte són els catòlics practicants (un 36% almenys un cop per setmana, encara que un altre 36% menys d'un cop a la setmana) i els creients d'altres religions (un 35% almenys un cop per setmana), encara que aquests juntament amb els que es declaren no creients o ateus i els agnòstics són els que diuen en major proporció que no hi participen mai (més del 50%). La majoria dels catòlics no practicants (84%) i els creients en Déu però no en les religions (59%) diuen que només participen en les ocasions especials.

Pràctica religiosa per sexe, edat, nacionalitat i religiositat

		Amb quina freqüència participes a l'església o en el centre de culte?				
		Un cop a la setmana o més	Menys d'un cop a la setmana	Només en ocasions especials	Mai	Ns/Nc
Sexe	Home	2,1%	2,8%	53,1%	41,7%	,4%
	Dona	4,6%	3,0%	60,5%	31,1%	,8%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	3,2%	2,0%	53,4%	41,0%	,4%
	De 20 a 24 anys	3,9%	2,4%	55,7%	37,3%	,6%
	De 25 a 29 anys	2,9%	3,7%	59,1%	33,6%	,7%
Nacionalitat	Andorrana	2,2%	1,3%	52,5%	43,7%	,2%
	Espanyola	1,7%	2,1%	57,1%	38,4%	,7%
	Francesa			65,0%	35,0%	
	Portuguesa	6,4%	6,4%	69,1%	17,2%	1,0%
	Altres	10,5%	8,8%	36,8%	42,1%	1,8%
Com et consideres en matèria religiosa?	Catòlic/a practicant	36,0%	36,0%	22,0%	4,0%	2,0%
	Catòlic/a no practicant	,6%	2,9%	84,0%	12,0%	,6%
	Altres religions	35,3%		5,9%	58,8%	
	Creient en Déu, no en les religions	3,3%	,8%	58,7%	37,2%	
	Indiferent, agnòstic/a	,7%	,7%	46,7%	51,9%	
	No creient, ateu/ea	,9%		41,4%	57,4%	,3%
	Ns/Nc			26,3%	63,2%	10,5%

8.- HÀBITS I VALORS SOCIALS

A l'hora de conèixer les percepcions que tenen els joves sobre determinats aspectes de l'esfera personal o social, cal tenir en compte que existeixen el que denominem sistemes de valors a través dels quals es configuren les valoracions que es realitzaran. Podem definir els valors com les *“concepcions d'allò desitjable que serveixen d'orientació a les idees i a les pràctiques humanes. Els valors inspiren els pensaments i l'acció, d'aquí el gran interès en esbrinar els universos valoratius presents en tota cultura.”*⁴⁸

De la mateixa manera que podem parlar de valors propis entre el col·lectiu de joves, o valors de la joventut, els hàbits poden considerar-se com l'acció conseqüent que respon a un determinat valor. Així doncs també trobem hàbits juvenils, que encara que segurament molts no són exclusius dels individus d'aquesta edat, sí són realitzats de manera freqüent per bona part d'aquest. Dins dels hàbits, com qualsevol acció o costum, podem distingir hàbits socialment rebutjables, hàbits que comporten un risc, hàbits saludables...

Quan parlem del col·lectiu de joves, és fàcil associar-lo de manera immediata a actituds que comporten un risc. Especialment si estem parlat de temes com el consum de drogues il·legals, la conducció automobilística temerària, les relacions sexuals sense protecció... En aquest sentit no està de més apuntar algunes reflexions.

D'entrada cal tenir en compte que en certa mesura, la joventut com a etapa de canvis o transició (encara que les característiques d'aquestes s'han modificat) sempre ha estat *“un període de recerca: els joves busquen el seu lloc en la societat i la seva identitat, i en aquest procés sovint es desafia allò que és percebut com a límit o restricció”*⁴⁹. Podem dir que els joves degut a la naturalesa incerta de la seva condició tendeixen a conductes de risc amb un percentatge superior que el col·lectiu d'adults. De totes maneres no hem d'oblidar que part de les conductes anomenades de “risc” com seria mantenir relacions sexuals sense precaució, conduir sota l'efecte de l'alcohol... són també conductes presents a la resta de societat adulta i que per tant podrien ser un reflex d'uns hàbits ja presents i estesos.

També caldria introduir una segona reflexió respecte a la suposada propensió al risc dels joves, abans de concloure que es tracta d'una característica inherent a la seva condició de jove. És possible, i de fet hi ha moltes teories socials que ho sostenen, que els forts canvis socioculturals de les darreres dècades hagin enfortint o afeblit aquesta propensió al risc. Podem comprovar que mai en la història s'havien fet tantes campanyes de prevenció contra els accidents de trànsit, contra el consum de tabac o d'altres drogues, i tot i així els percentatges de mortalitat a les carreteres o del consum de drogues entre els joves segueixen augmentant. Per tant, i seguint les reflexions de Serracant (2001)⁵⁰, cal preguntar-nos si aquesta tendència a l'alça està relacionada amb els canvis econòmics o

⁴⁸ Setién, Mª Luisa (1996), *“Nosotros y los otros. Vivencias personales y tolerancia social”* en Elzo, Javier (director), *Los valores en la Comunidad Autónoma del País Vasco y Navarra*, Vitoria-Gasteiz: Eusko Jaurlaritz- Gobierno Vasco.

⁴⁹ Serracant, Pau (2001), *Viure al dia: condicions d'existència, comportaments i actituds dels joves catalans*, Generalitat de Catalunya, Departament de la presidència, Secretaria general de la Joventut.

⁵⁰ Ídem

culturals. Autors com C. Offe (1992)⁵¹ i R. Castels (1997)⁵² consideren que la precarietat, la incertesa i la discontinuïtat dels joves en el mercat laboral, i per tant la seva posició de feblesa estimula la competitivitat i l'individualisme. Per altra banda, i des d'un punt de vista cultural, aquesta provisionalitat en les condicions laborals dels joves, la trobem també en la seva esfera privada: *“la nova “condició juvenil” és definida com una etapa caracteritzada per l'experimentació i la flexibilitat, i els gestors públics s'han preocupat cada cop més de facilitar als joves el gaudi del seu oci (...)”* (Serracant, 2001).

Podríem, en aquest sentit, aventurar-nos a dir que aquest nou esperit de canvi, innovació, i experimentació, s'està convertint en l'ideal d'individu de tota la societat, i no només del col·lectiu dels més joves. S. Cardús i J. Estruch (1984)⁵³ en aquesta direcció afirmen que la joventut ha passat a ésser l'edat model en una societat sense models per oferir a la joventut.

En aquest apartat s'establiran quins són els valors socials bàsics que tenen els i les joves i que poden arribar a determinar els seus comportaments socials. S'analitzaran a partir de dos àmbits concrets. D'una banda l'àmbit social (valors socials bàsics, comportament socials de rics...) i de l'altre els valors socials en l'àmbit dels “altres” (percepció que tenen els joves dels membres d'altres col·lectius, semblants i diferents, com la tolerància a la diferència).

8.1.- Amb quina freqüència utilitzes els mitjans de transport següents?

	Amb quina freqüència vas a peu?	Amb quina freqüència utilitzes l'autobús?	Amb quina freqüència utilitzes el cotxe?	Amb quina freqüència utilitzes la moto?	Amb quina freqüència utilitzes la bicicleta?
Cada dia (5-7 dies a la setmana)	67,2%	12,0%	43,4%	8,6%	2,5%
1-4 dies a la setmana	12,3%	9,4%	18,5%	5,3%	2,3%
Algun dia al mes	3,7%	9,2%	7,3%	2,9%	2,4%
De tant en tant	8,2%	13,8%	11,2%	5,7%	8,0%
Mai o quasi mai	8,7%	55,6%	19,4%	77,3%	84,7%
Ns/Nc		,1%	,1%	,2%	

Podem veure que entre els joves andorrans la forma més freqüent (de 5 a 7 dies a la setmana) de moure's és a peu (67,2%), seguida del cotxe (43,4%), l'autobús (12%), la moto (8,6%) i finalment la bicicleta (2,5%).

Per mostrar aquesta realitat de forma més clara hem realitzat un gràfic en el que es mostren els mitjans de transport més utilitzats, agrupant les freqüències temporals utilitzades anteriorment en tres de noves: utilització esporàdica (mai o quasi mai),

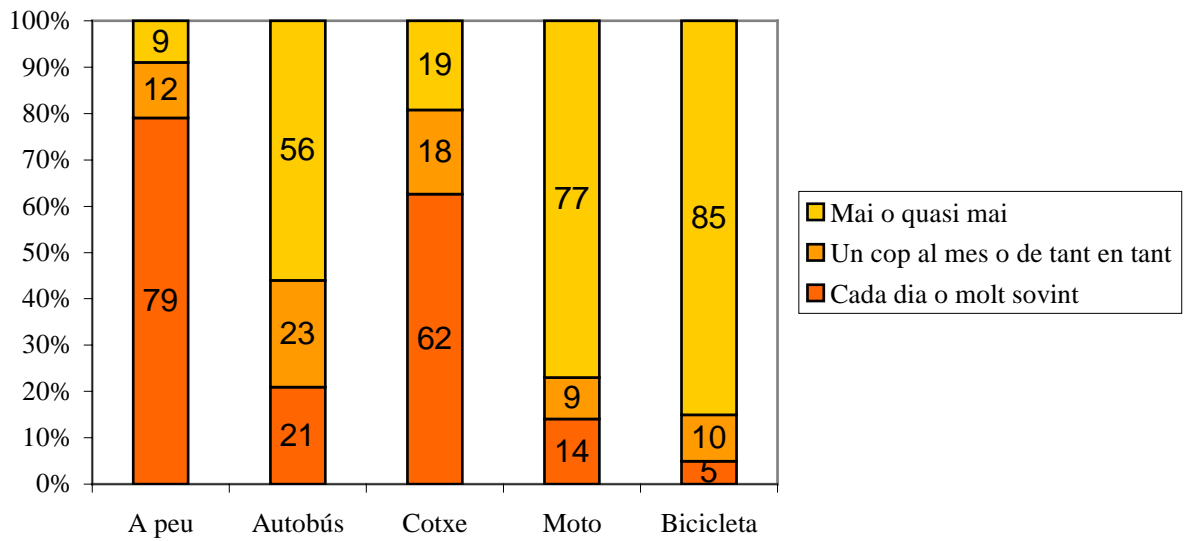
⁵¹ Offe, C., Heinze, R. (1992), *Beyond employment: times, work and the informal economy*, Philadelphia, Temple University Press.

⁵² Castels, R. (1997), *La metamorfosis de la cuestión social: una crónica del salario*. Buenos Aires, Paidós

⁵³ Estruch, J., Cardús, S. (1984), *Les Enquestes a la joventut de Catalunya: “bells deliris fascinen la raó”*, Catalunya, Direcció General de la Joventut.

utilització no molt freqüent (un cop al més o de tant en tant) i utilització de forma quotidiana o gairebé (cada dia o gairebé cada dia o alguns dies a la setmana).

Freqüència d'utilització dels mitjans de transport

* Percentatges arrodonits

Freqüència d'utilització dels mitjans de transport per sexe i edat

		Sexe		Agrupació d'edats			Total
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
A peu?	Cada dia (5-7 dies a la setmana)	64,7%	69,9%	81,5%	64,5%	61,3%	67,2%
	1-4 dies a la setmana	11,0%	13,6%	8,8%	14,8%	12,3%	12,3%
	Algun dia al mes	5,0%	2,2%	2,8%	3,0%	4,6%	3,7%
	De tant en tant	9,7%	6,6%	4,8%	7,8%	10,3%	8,2%
	Mai o quasi mai	9,5%	7,8%	2,0%	9,9%	11,4%	8,7%
Autobús?	Cada dia (5-7 dies a la setmana)	8,6%	15,6%	20,5%	13,3%	6,4%	12,0%
	1-4 dies a la setmana	6,9%	12,0%	18,5%	8,4%	5,1%	9,4%
	Algun dia al mes	9,5%	8,8%	20,1%	6,6%	5,1%	9,2%
	De tant en tant	13,1%	14,6%	18,5%	15,4%	10,1%	13,8%
	Mai o quasi mai	61,9%	48,9%	22,5%	56,3%	73,2%	55,6%
	Ns/Nc		,2%			,2%	,1%
Cotxe?	Cada dia (5-7 dies a la setmana)	46,4%	40,3%	25,7%	48,8%	49,2%	43,4%
	1-4 dies a la setmana	16,4%	20,8%	23,7%	17,5%	16,5%	18,5%
	Algun dia al mes	8,0%	6,6%	12,4%	4,2%	6,8%	7,3%
	De tant en tant	10,5%	12,0%	16,5%	10,5%	8,8%	11,2%
	Mai o quasi mai	18,7%	20,2%	21,3%	19,0%	18,7%	19,4%
	Ns/Nc		,2%	,4%			,1%
Moto?	Cada dia (5-7 dies a la setmana)	13,1%	3,8%	10,0%	6,9%	9,0%	8,6%
	1-4 dies a la setmana	6,7%	3,8%	5,6%	3,9%	6,2%	5,3%
	Algun dia al mes	3,6%	2,2%	5,6%	1,8%	2,2%	2,9%
	De tant en tant	6,4%	5,0%	8,0%	6,0%	4,2%	5,7%
	Mai o quasi mai	70,3%	84,8%	70,7%	81,3%	78,0%	77,3%
	Ns/Nc		,4%			,4%	,2%
Bicicleta?	Cada dia (5-7 dies a la setmana)	3,4%	1,6%	3,2%	2,7%	2,0%	2,5%
	1-4 dies a la setmana	3,9%	,6%	1,6%	2,7%	2,4%	2,3%
	Algun dia al mes	3,4%	1,4%	2,8%	3,3%	1,5%	2,4%
	De tant en tant	10,5%	5,4%	10,8%	5,4%	8,4%	8,0%
	Mai o quasi mai	78,9%	91,0%	81,5%	85,8%	85,7%	84,7%

Si analitzem la mobilitat dels joves d'Andorra segons la variable sexe, podem veure algunes diferències. Tant nois com noies es mouen principalment a peu i en segon lloc en cotxe. Les diferències més grans les trobem en la utilització que fan uns i altres d'altres mitjans de transport. D'aquesta manera els nois utilitzen més sovint la moto i la bicicleta, mentre que les noies utilitzen més freqüentment l'autobús.

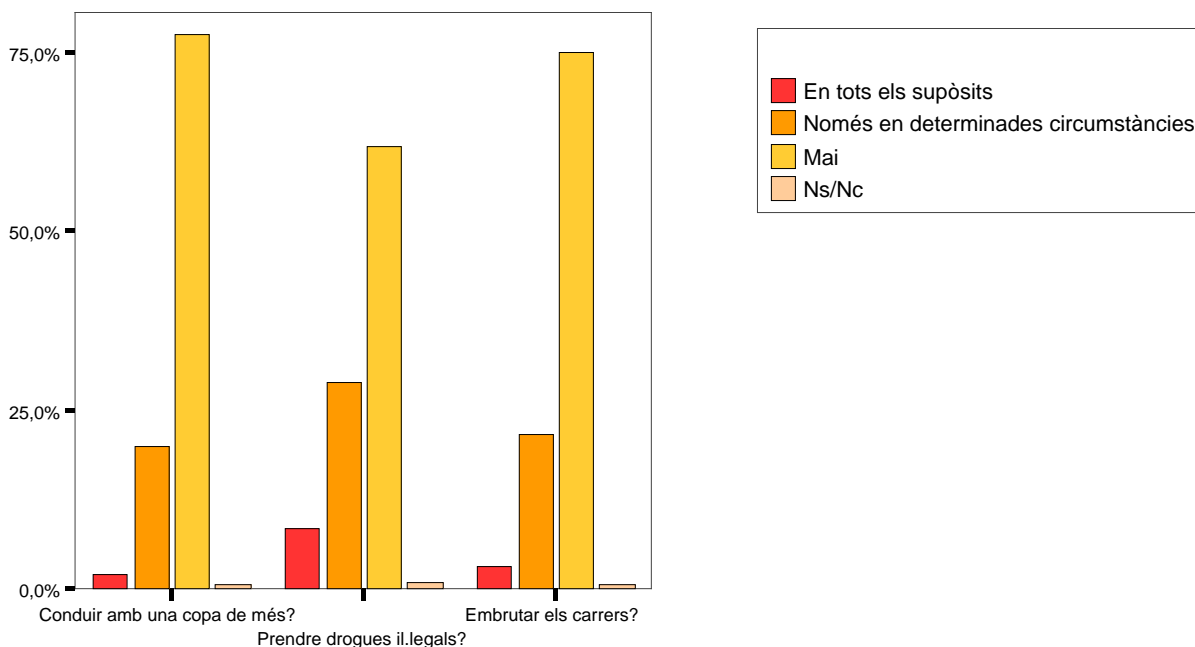
Entre els joves que estudien i aquells que no treballen (atur, baixa, dedicació a les tasques domèstiques...) hi ha un tendència important a moure's a peu i en autobús, mentre que entre els que treballen augmenta l'ús del cotxe, però sense convertir-se en el mitjà de transport principal.

Si ens fixem amb els joves andorrans treballadors podem veure que hi ha algunes ocupacions en que la utilització del cotxe es situa per sobre de la mobilitat que havíem considerat pròpia, segons les respostes obtingudes dels joves, anar a peu. Aquestes ocupacions o categories laborals són els professionals, tècnics o similars, i els propietaris o gerents.

Per edats podem veure tendències evolutives. És a dir tot i que anar a peu és l'opció més freqüent de mobilitat entre els joves, va disminuint progressivament amb l'edat fins a situar-se a un 61,3%. En sentit contrari la utilització del cotxe augmenta amb l'edat fins a ser del 49,2% diàriament entre els més grans. En el mateix sentit disminueix la utilització de l'autobús, que probablement és substituït pel cotxe.

8.2.- De les situacions següents, quines justificaries?

	Justificaries conduir amb una copa de més?		Justificaries prendre drogues il.legals?		Justificaries embrutar els carrers?	
	Freqüència	Percentatge	Freqüència	Percentatge	Freqüència	Percentatge
En tots els supòsits	21	2,0%	88	8,5%	31	3,0%
Només en determinades circumstàncies	207	20,0%	299	28,9%	224	21,6%
Mai	802	77,4%	640	61,8%	775	74,8%
Ns/Nc	6	,6%	9	,9%	6	,6%

8.2.1.- Conduir amb una copa de més

		Justificaries conduir amb una copa de més?			
		En tots els supòsits	Només en determinades circumstàncies	Mai	Ns/Nc
Sexe	Home	3,0%	23,7%	72,1%	1,1%
	Dona	1,0%	16,0%	83,0%	
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	4,0%	20,5%	74,3%	1,2%
	De 20 a 24 anys	2,4%	22,3%	75,3%	
	De 25 a 29 anys	,7%	18,0%	80,7%	,7%
Quina nacionalitat tens?	andorrana	3,6%	22,6%	73,1%	,7%
	espanyola	1,0%	21,8%	77,2%	
	francesa	2,5%	7,5%	82,5%	7,5%
	portuguesa	,5%	14,7%	84,8%	
	altres		17,5%	82,5%	
Total		2,0%	20,0%	77,4%	,6%

Si valorem en global la resposta donada a aquesta pregunta pels joves andorrans podem afirmar que una important majoria, un 77,4% no justificarien mai l'actitud descrita. Per contra un 20% la justificaria només en determinades circumstàncies, i un petit percentatge del 2% afirma que la justificaria sota qualsevol supòsit.

En aquesta pregunta trobem resultats diferenciats si tenim en compte la variable sexe. D'aquesta manera veiem que entre les joves andorranes hi ha una tendència superior a no justificar el conduir amb una copa de més que no pas entre els nois. De la mateixa manera trobem diferències per l'edat. Podem observar com a més edat menys es justifica el fet de conduir amb una copa de més. Si ens fixem amb les nacionalitats també podem veure algunes diferències. Sembla que aquells que menys justifiquen l'acció que estem valorant són els portuguesos (el 85% dels enquestats afirmen que no justificarien mai aquesta acció), els francesos i els descrits com a "altres nacionalitats" menys presents a Andorra, que ho fan en un 82,5%.

8.2.2.- Prendre drogues il·legals

		Justificaries prendre drogues il·legals?			
		En tots els supòsits	Només en determinades circumstàncies	Mai	Ns/Nc
Sexe	Home	12,1%	32,1%	54,4%	1,3%
	Dona	4,6%	25,3%	69,7%	,4%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	11,2%	28,5%	59,0%	1,2%
	De 20 a 24 anys	9,6%	31,6%	58,7%	
	De 25 a 29 anys	6,2%	27,0%	65,5%	1,3%
Quina nacionalitat tens?	andorrana	9,9%	36,3%	52,7%	1,1%
	espanyola	12,5%	33,6%	53,3%	,7%
	francesa	2,5%	20,0%	72,5%	5,0%
	portuguesa	2,5%	11,3%	86,3%	
	altres	3,5%	15,8%	80,7%	
Total		8,5%	28,9%	61,8%	,9%

En aquest cas el que es valora és fins a quins grau els joves andorrans justifiquen el consum de drogues il·legals. Podem veure ja en un primer cop d'ull que es tracta d'una acció que, tot i que la major part dels enquestats afirmen no justificar-ho mai, en un 62%, el percentatge respecte la pregunta anterior disminueix notablement. És a dir sembla indicar que entre els joves andorrans és més justificable prendre drogues il·legals que conduir amb una copa de més. El 30% dels enquestats justificarien aquesta acció només en determinades circumstàncies, mentre que el 8,5% la justificaria sempre.

Introduint la variable sexe, altra vegada veiem que són les joves enquestades aquelles que tendeixen a justificar menys el consum de drogues il·legals, com ja passava amb la conducció amb una copa de més. Per edats també veiem una tendència similar amb la pregunta anterior: a més edat menys es justifica el consum de drogues il·legals. Finalment si introduïm la variable nacionalitat dels joves tornem a trobar semblances amb els resultats de la justificació que es donava a conduir amb una copa de més, sent els portuguesos i els "d'altres nacionalitats" (argentins, marroquins, etc.) aquells que menys justifiquen prendre drogues il·legals. En sentit contrari trobem que els joves de nacionalitat andorrana i espanyola aquells que tenen un percentatge més elevat de respostes on afirmen justificar el consum de drogues il·legals.

8.2.3.- Embrutar els carrers

		Justificaries embrutar els carrers?			
		En tots els supòsits	Només en determinades circumstàncies	Mai	Ns/Nc
Sexe	Home	4,1%	24,5%	70,7%	,7%
	Dona	1,8%	18,6%	79,2%	,4%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	6,0%	34,5%	58,2%	1,2%
	De 20 a 24 anys	3,9%	19,6%	76,2%	,3%
	De 25 a 29 anys	,7%	16,0%	82,9%	,4%
Quina nacionalitat tens?	andorrana	3,8%	25,1%	70,4%	,7%
	espanyola	3,1%	20,8%	75,4%	,7%
	francesa		10,0%	90,0%	
	portuguesa	2,5%	19,1%	77,9%	,5%
	altres		15,8%	84,2%	
Total		3,0%	21,6%	74,8%	,6%

Un cop més veiem que la majoria de joves responen que mai justificarien el fet d'embrutar el carrer (75%). D'entre aquests són les noies aquelles que menys justifiquen l'acció, i per edats tornem a trobar diferències que apunten a una tendència similar a la trobada en les preguntes anteriors: a més edat menys es justifiquen accions com aquesta. En canvi per nacionalitats no hem pogut veure diferències estadísticament significatives en les respostes donades pels joves.

Comparativa Andorra i País Basc

	En tots els supòsits		En determinades circumstàncies		Mai	
	Andorra	País Basc	Andorra	País Basc	Andorra	País Basc
Conduir amb una copa de més	2	0	20	19	77	80
Prendre drogues il·legals	9	9	29	32	62	58
Embrutar els carrers	3	1	22	24	75	74

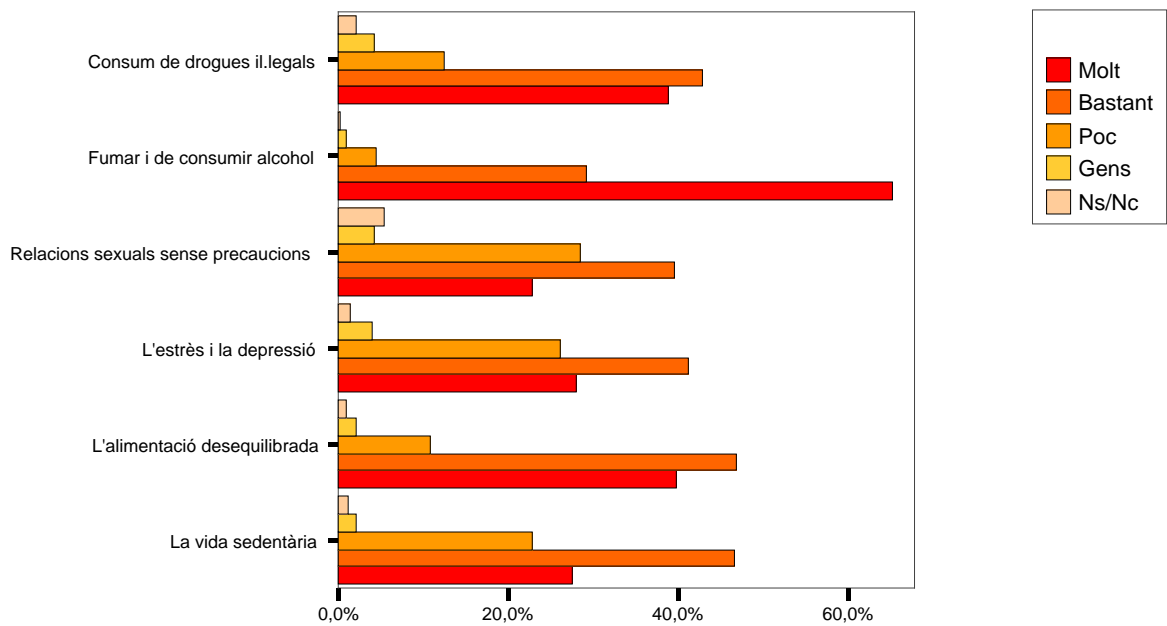
* Percentatges arrodonits

Comparant les respostes dels joves d'Andorra amb els joves del País Basc⁵⁴, s'observa que en els dos casos la majoria mai justificaria que es condueixi amb una copa de més, que es prenguin drogues il·legals ni que s'embrutin els carrers, destacant que entre aquests comportaments el que menys es justifica és la conducció sota els efectes de l'alcohol (amb major proporció al País Basc), mentre que el consum de drogues il·legals, tot i que la majoria mai ho justificaria, és el que en major proporció es justificaria en algunes circumstàncies o en tots els supòsits (entre els joves dels País Basc es justifica en major proporció).

⁵⁴ *Juventud Vasca 2004: Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004*

8.3.- Segons la teva opinió, en el teu entorn, en quina mesura creus que estan estesos els hàbits o situacions següents, entre els joves?

	Molt	Bastant	Poc	Gens	Ns/Nc
La vida sedentària	27,5%	46,6%	22,7%	2,1%	1,1%
L'alimentació desequilibrada	39,7%	46,8%	10,8%	1,9%	,8%
L'estrès i la depressió	27,9%	41,1%	26,0%	3,9%	1,2%
Relacions sexuals sense precaucions	22,7%	39,4%	28,5%	4,2%	5,2%
Fumar i de consumir alcohol	65,3%	29,2%	4,4%	,9%	,2%
Consum de drogues il.legals	38,9%	42,7%	12,4%	4,2%	1,9%

Segons les respostes donades pels joves d'Andorra els hàbits més estesos entre el seu col·lectiu són fumar i consumir alcohol (65,3%), portar una alimentació desequilibrada (40%) i consumir drogues il·legals (39%). En canvi segons els enquestats les situacions menys esteses són mantenir relacions sexuals sense protecció (4,2%) i patir d'estrès o depressió (3,9%).

Percepció dels hàbits estesos entre els joves per sexe i edat

		Sexe		Agrupació d'edats			Total
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Vida sedentària	Molt	26,0%	29,1%	25,7%	27,1%	28,8%	27,5%
	Bastant	49,3%	43,7%	50,2%	45,8%	45,3%	46,6%
	Poc	21,7%	23,8%	20,5%	22,6%	24,0%	22,7%
	Gens	1,9%	2,4%	2,4%	3,0%	1,3%	2,1%
	Ns/Nc	1,1%	1,0%	1,2%	1,5%	,7%	1,1%
Alimentació desequilibrada	Molt	36,6%	42,9%	39,8%	37,3%	41,3%	39,7%
	Bastant	48,4%	45,1%	45,8%	50,6%	44,6%	46,8%
	Poc	12,1%	9,4%	11,2%	9,3%	11,6%	10,8%
	Gens	2,1%	1,8%	2,0%	2,1%	1,8%	1,9%
	Ns/Nc	,7%	,8%	1,2%	,6%	,7%	,8%
Fumar i de consumir alcohol entre el joves	Molt	67,1%	63,5%	71,5%	71,1%	57,8%	65,3%
	Bastant	26,9%	31,5%	25,3%	27,4%	32,5%	29,2%
	Poc	4,9%	4,0%	2,0%	1,2%	8,1%	4,4%
	Gens	,9%	,8%	,8%	,3%	1,3%	,9%
	Ns/Nc	,2%	,2%	,4%		,2%	,2%
Consum de drogues il·legals	Molt	42,2%	35,3%	46,2%	39,5%	34,5%	38,9%
	Bastant	41,3%	44,1%	39,0%	45,2%	42,9%	42,7%
	Poc	11,6%	13,2%	9,2%	9,9%	15,8%	12,4%
	Gens	3,7%	4,6%	4,0%	2,7%	5,3%	4,2%
	Ns/Nc	1,1%	2,8%	1,6%	2,7%	1,5%	1,9%
Relacions sexuals sense precaucions	Molt	20,6%	25,0%	26,5%	22,9%	20,4%	22,7%
	Bastant	37,0%	41,9%	40,6%	40,7%	37,8%	39,4%
	Poc	32,0%	24,8%	24,5%	26,2%	32,3%	28,5%
	Gens	4,9%	3,6%	4,8%	4,5%	3,7%	4,2%
	Ns/Nc	5,6%	4,8%	3,6%	5,7%	5,7%	5,2%

Com hem dit anteriorment els joves andorrans consideren que hi ha uns hàbits més estesos que d'altres entre el seu propi col·lectiu. Tot i que el resultat final no varia, sí que podem trobar diferències significatives entre les respostes donades per nois o noies o per grups d'edat.

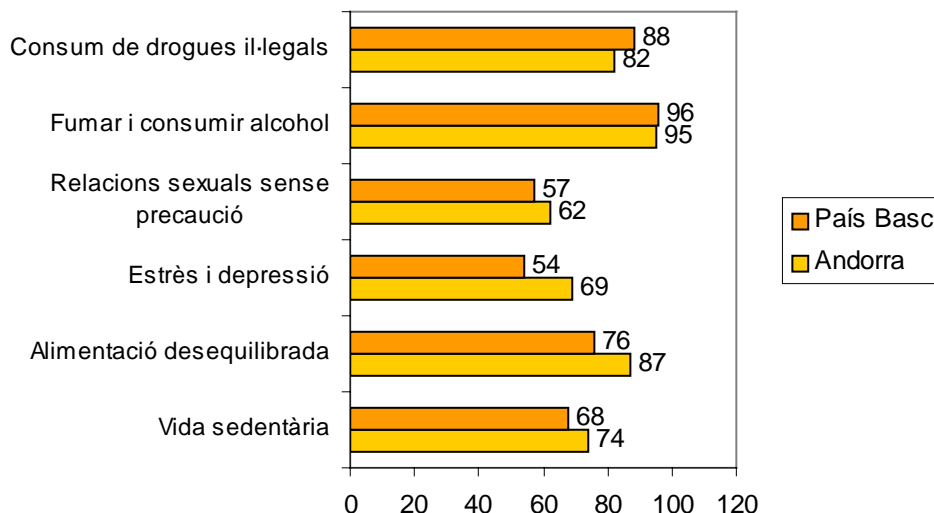
Aquest és el cas de la pregunta referida a l'estrès i la depressió. En aquest cas les noies han donat percentatges més elevats en considerar l'extensió d'aquesta situació entre les joves. És a dir, les noies consideren en percentatges, més elevats que els nois, que aquest problema es troba força present entre aquest col·lectiu.

Per altra banda, i davant la pregunta sobre l'hàbit de fumar i consumir alcohol i la del consum de drogues il·legals, trobem diferències no per la variable sexe, sinó per grups d'edat. En les dos preguntes els joves del primer grup d'edat (de 16 a 19 anys) tendeixen a considerar en percentatge més elevat, que aquests hàbits estan molt estesos entre el col·lectiu de joves andorrans.

Percepció dels hàbits estesos entre els joves per nacionalitat

		Quina nacionalitat tens?					Total
		andorrana	espanyola	francesa	portuguesa	altres	
Vida sedentària	Molt	25,1%	35,6%	22,5%	21,6%	29,8%	27,5%
	Bastant	51,8%	44,6%	42,5%	42,2%	35,1%	46,6%
	Poc	20,2%	17,6%	32,5%	30,9%	31,6%	22,7%
	Gens	2,2%	,7%	2,5%	3,9%	1,8%	2,1%
	Ns/Nc	,7%	1,4%		1,5%	1,8%	1,1%
Alimentació desequilibrada	Molt	35,9%	46,0%	40,0%	38,2%	42,1%	39,7%
	Bastant	49,3%	42,9%	45,0%	46,6%	49,1%	46,8%
	Poc	11,0%	9,0%	10,0%	14,7%	5,3%	10,8%
	Gens	2,9%	1,4%	5,0%	,5%		1,9%
	Ns/Nc	,9%	,7%			3,5%	,8%
Fumar i consumir alcohol	Molt	65,7%	65,7%	60,0%	67,6%	56,1%	65,3%
	Bastant	29,4%	29,4%	27,5%	27,0%	35,1%	29,2%
	Poc	4,3%	3,8%	5,0%	4,9%	7,0%	4,4%
	Gens	,4%	1,0%	5,0%	,5%	1,8%	,9%
	Ns/Nc	,2%		2,5%			,2%
Consum de drogues il.legals	Molt	34,1%	42,2%	45,0%	42,2%	43,9%	38,9%
	Bastant	45,7%	43,9%	35,0%	38,7%	31,6%	42,7%
	Poc	13,7%	8,7%	15,0%	12,7%	17,5%	12,4%
	Gens	4,5%	3,5%	2,5%	3,9%	7,0%	4,2%
	Ns/Nc	2,0%	1,7%	2,5%	2,5%		1,9%
Hàbit de tenir relacions sexuals sense prendre precaucions	Molt	17,3%	24,6%	27,5%	28,4%	31,6%	22,7%
	Bastant	40,6%	41,5%	30,0%	37,3%	33,3%	39,4%
	Poc	30,9%	25,6%	30,0%	29,4%	19,3%	28,5%
	Gens	5,6%	3,1%	5,0%	3,4%	1,8%	4,2%
	Ns/Nc	5,6%	5,2%	7,5%	1,5%	14,0%	5,2%

Si ens fixem en les respostes donades en aquesta pregunta per joves de diferents nacionalitats no trobem que les seves respostes tinguin diferències significatives, excepte en la pregunta sobre l'extensió de l'hàbit de mantenir relacions sexuals sense prendre precaucions. En aquest cas veiem que són els joves portuguesos i els "d'altres nacionalitat", i en menor mesura els francesos, aquells que en percentatges més elevats responen que aquest hàbit està molt estès entre el col·lectiu al qual pertanyen.

Comparativa entre els joves d'Andorra i del País Basc (% molt + bastant)

* Percentatges arrodonits

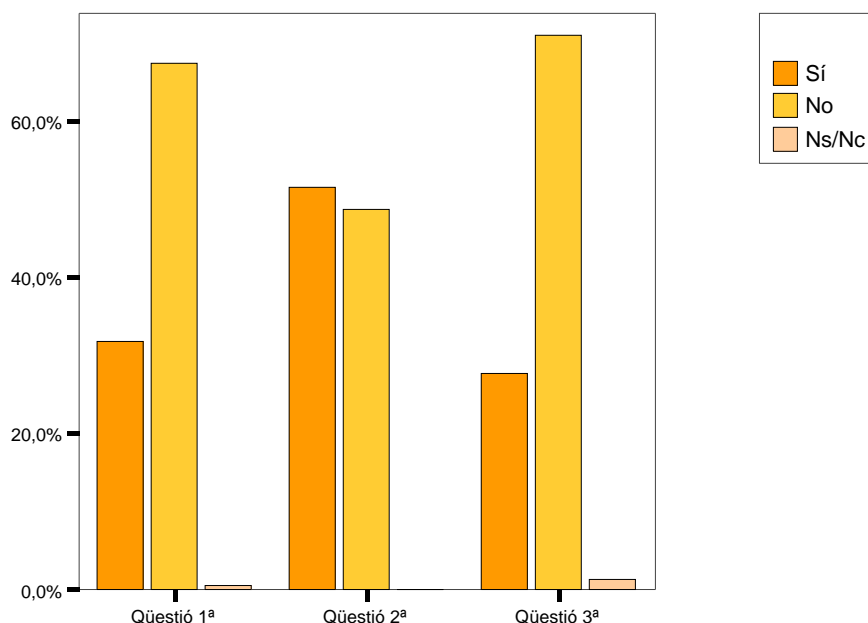
Sumant els que pensen que aquests hàbits estan molt o bastant estesos entre els joves i comparant-ho amb les respostes dels joves del País Basc,⁵⁵ es pot considerar que la proporció de joves que creuen que aquests hàbits són freqüents entre el seu col·lectiu són bastant similars, de manera que el consum de tabac i alcohol (drogues legals) és el que es considera més estès, seguit del consum de drogues il·legals –en una proporció lleugerament superior en el cas del País Basc–; l'alimentació desequilibrada, la vida sedentària, l'estrès i la depressió⁵⁶ i les relacions sexuals sense precaució, com es mostra en el gràfic, són hàbits que consideren més habituals els joves d'Andorra.

8.4.- Quina d'aquestes accions has fet al menys una vegada al llarg dels últims dotze mesos?

	Sí	No	Ns/Nc
Has conduït, almenys una vegada al llarg dels últims dotze mesos, sense respectar les normes de trànsit?	31,9%	67,4%	,7%
Has begut més del compte almenys una vegada al llarg dels últims dotze mesos?	51,4%	48,6%	,1%
Has consumit drogues il·legals almenys un cop durant els últims dotze mesos?	27,8%	70,8%	1,4%

⁵⁵ *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

⁵⁶ En l'enquesta del País Basc es va demanar per problemes psicològics en general enlloc de l'estrès i la depressió.

Qüestió 1 → Conduir sense respectar les normes de trànsit

Qüestió 2 → Beure més del compte

Qüestió 3 → Consumir drogues il·legals.

A través d'aquesta pregunta s'intenta analitzar quines són les actituds de risc més freqüents entre els joves andorrans.

En la primera qüestió, referida a la conducció sense respectar les normes de trànsit, trobem que un 67,4% dels enquestats afirmen no haver fet aquesta acció els últims dotze mesos. Pel que fa a veure més del compte, més de la meitat dels enquestats (51,4%), ens contesten que sí ho ha fet últimament. Finalment més del 70% dels enquestats afirmen no haver consumit drogues il·legals en l'últim any.

Actes realitzats en els darrers dotze mesos per sexe, edat i nacionalitat

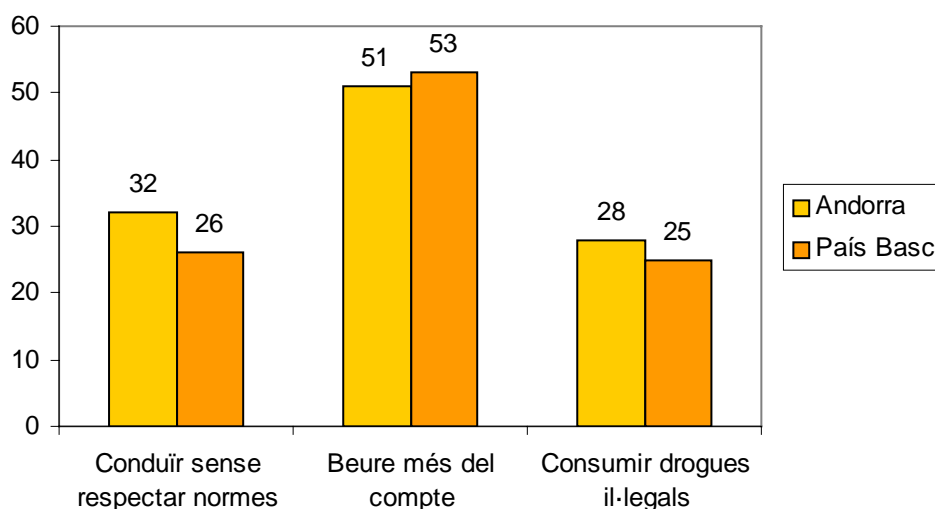
		Conduir sense respectar les normes de trànsit.			Consumir drogues il·legals			Beure més del compte		
		Sí	No	Ns/Nc	Sí	No	Ns/Nc	Sí	No	Ns/Nc
Sexe	Home	40,6%	58,7%	,7%	35,3%	63,6%	1,1%	60,9%	39,1%	
	Dona	22,8%	76,6%	,6%	19,8%	78,6%	1,6%	41,1%	58,7%	,2%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	18,9%	80,3%	,8%	32,9%	66,3%	,8%	60,6%	39,4%	
	De 20 a 24 anys	36,4%	63,3%	,3%	33,4%	65,1%	1,5%	52,4%	47,6%	
	De 25 a 29 anys	35,8%	63,3%	,9%	20,9%	77,6%	1,5%	45,5%	54,3%	,2%
Quina nacionalitat tens?	andorrana	36,5%	62,8%	,7%	35,7%	63,7%	,7%	59,4%	40,6%	
	espanyola	33,2%	65,7%	1,0%	31,5%	65,7%	2,8%	53,3%	46,7%	
	francesa	27,5%	72,5%		27,5%	72,5%		37,5%	62,5%	
	portuguesa	27,9%	71,6%	,5%	10,3%	88,7%	1,0%	38,2%	61,3%	,5%
	altres	7,0%	93,0%		10,5%	87,7%	1,8%	35,1%	64,9%	
Total		31,9%	67,4%	,7%	27,8%	70,8%	1,4%	51,4%	48,6%	,1%

En les tres preguntes podem trobar diferències significatives entre els homes i les dones. D'aquesta manera veiem que dels joves enquestats que afirmen haver conduït sense respectar les normes de circulació, hi ha un 41% dels nois i un 23% de les noies. Pel que fa al consum de begudes alcohòliques també trobem un percentatge bastant més gran de nois que de noies (35% i 20% respectivament) que afirmen haver realitzat aquest pràctica en els últims dotze mesos. Finalment consumir drogues il·legals també sembla ser un pràctica més habitual entre els nois (61%) que entre les noies (41%).

Les diferències donades per la variable edat no són tan significatives, però si mostren tendències diferents. En especial calen destacar els percentatges elevats de joves de 16 a 19 anys que afirmen haver begut més del compte i haver consumit drogues il·legals.

En aquestes qüestions no trobem diferències significatives quan les relacionem amb la variable nacionalitat. És a dir, conduir sense seguir les normes de seguretat, beure més del compte o consumir drogues il·legals és fa o no en iguals percentatges independentment de la nacionalitat del jove.

Comparativa entre Andorra i el País Basc

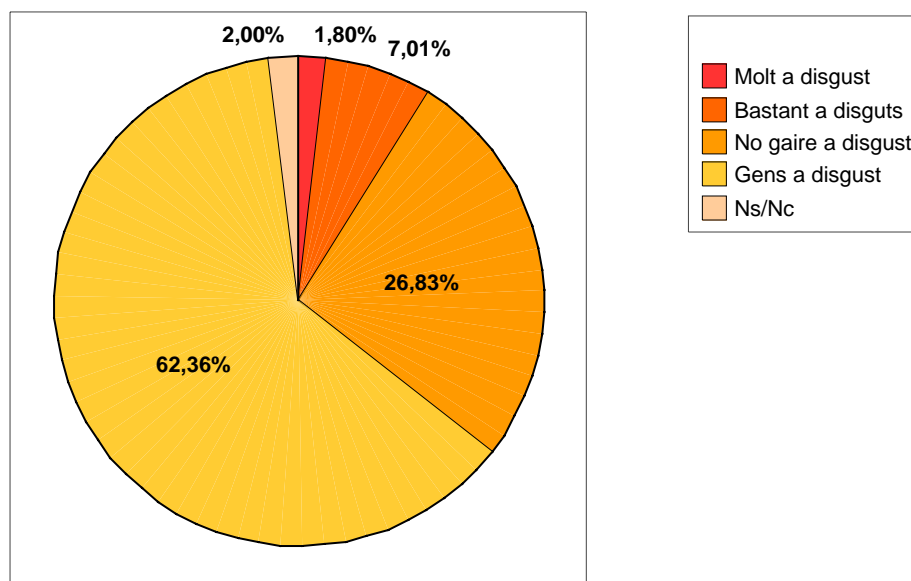

* Percentatges arrodonits

Comparant les conductes poc saludables o incíviques que han reconegut els joves andorranos amb els resultats de l'enquesta dels joves del País Basc,⁵⁷ s'observa que la conducta que més han realitzat en el darrer any tant uns com altres és la de beure més del compte (el 51% dels joves d'Andorra i el 53% dels joves bascos) i la que menys han fet és consumir drogues il·legals (el 28% dels joves d'Andorra i el 25% dels bascos); en relació a la conducció sense respectar les normes de trànsit ho han reconegut un 32% dels joves d'Andorra i un 26% dels bascos.

⁵⁷ *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

8.5.- En quina mesura et trobes a disgust amb la gent que té idees, creences o valors diferents dels teus?

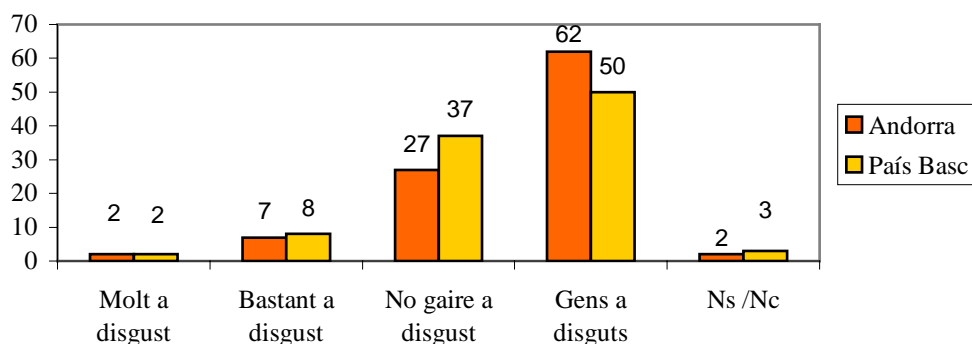

Tolerància per sexe, edat i nacionalitat

		En quina mesura et trobes a disgust amb la gent que té idees, creences o valors diferents dels teus?				
		Molt a disgust	Bastant a disgusts	No gaire a disgust	Gens a disgust	Ns/Nc
Sexe	Home	2,4%	7,3%	27,9%	59,8%	2,6%
	Dona	1,2%	6,8%	25,7%	64,9%	1,4%
Agrupació d'edats	De 16 a 19 anys	2,0%	9,6%	28,5%	57,4%	2,4%
	De 20 a 24 anys	3,0%	6,3%	25,3%	62,7%	2,7%
	De 25 a 29 anys	,9%	6,2%	27,0%	64,6%	1,3%
Quina nacionalitat tens?	andorrana	2,5%	6,1%	28,7%	60,8%	2,0%
	espanyola	1,4%	8,0%	30,4%	56,7%	3,5%
	francesa	2,5%	5,0%	22,5%	65,0%	5,0%
	portuguesa	1,0%	8,3%	23,5%	67,2%	
	altres	1,8%	7,0%	8,8%	82,5%	
Total		1,8%	7,0%	26,8%	62,3%	2,0%

Com podem veure en el gràfic, més del 62% dels joves enquestats manifesten no sentir-se gens a disgust amb les persones que no comparteixen els mateixos valors, creences o idees que ells, mentre que un 27% manifesta sentir-se no gaire a disgust, un 7% bastant a disgust i finalment menys d'un 2% respon sentir-se molt a disgust.

Aquest percentatges no manifesten canvis importants en funció de l'edat, el sexe o la nacionalitat de l'enquestat.

Comparativa Andorra i País Basc

*Percentatges arrodonits

Elaboració pròpia, a partir dels resultats de l'enquesta i l'estudi *Juventud vasca 2004*⁵⁸

Si comparem els resultats obtinguts en aquesta pregunta amb els resultats de l'enquesta elaborada en el País Basc podem observar alguna diferència respecte a com se senten els joves amb aquelles persones que tenen idees, creences o valors diferents als seus, però en general en ambdós casos la majoria manifesten que no se senten a disgust: les diferències són més de matís entre els joves que manifesten sentir-se “gens a disgust” o “no gaire a disgust” ja que els joves d'Andorra manifesten en major proporció que no se senten gens a disgust que els joves bascos.

8.6.-Tens por d'anar sol/a durant la nit per la parròquia o barri on vius?

	Sexe		Agrupació d'edats			Total
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Sí	3,7%	8,2%	6,8%	6,0%	5,3%	5,9%
No	96,3%	91,8%	93,2%	94,0%	94,7%	94,1%

La immensa majoria d'enquestats responen que no tenen por d'anar sols de nit per la seva parròquia o barri. Tot i així hi ha una diferència significativa quan ens fixem en la variable sexe. Les noies, tot i ser majoria les que responen negativament a la pregunta, tenen un percentatge més elevat que els nois quan responen de forma afirmativa.

⁵⁸ *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004

9.- SEXUALITAT

La sexualitat és un dels aspectes fonamentals en totes les etapes de la vida de l'individu, però és precisament en la pubertat i l'adolescència, amb els canvis biològics propis d'aquesta època, quan l'individu comença a manifestar i a prendre consciència de les necessitats sexuals. És per aquest motiu que l'existència de pràctiques sexuals en aquestes etapes han de ser considerades com a quelcom normal i probablement habitual. A més a més cal tenir en compte que les conductes sexuals canvien i/o evolucionen entre les joves de 15 a 29 anys de manera notable.

L'estudi de les relacions sexuals entre els i les joves comporta entrar en un univers simbòlic format per expectatives, referents social i valors associats, que permeten entendre els termes en que s'estableixen i interpreten les relacions sexuals. La manera com entren en joc les dinàmiques relacionals entre gèneres, amb les seves diferències i estereotips associats, com els diversos elements que apareixen quan el sexe és ocasional o es realitza amb una parella habitual, són aspectes que adopten un paper important en aquest univers d'expectatives i valors.

Tot i que actualment no tenim pel cas d'Andorra molta informació quantitativa relacionada amb les pràctiques sexuals de la joventut, podem considerar que aquestes són similars a les obtingudes en determinats estudis a l'Estat Espanyol. Segons les Informes de l'INJUVE⁵⁹ els nois i les noies s'inicien precoçment en les relacions sexuals completes (17,7 d'edat mitja), sent els joves més actius que les joves, encara que la diferència tendeix a fer-se cada vegada més petita. Per altra banda, la majoria afirmen que mantenen les seves relacions sexuals amb una parella estable, i casi la totalitat afirma tenir relacions sexuals heterosexuals.

Des d'una perspectiva més qualitativa cal tenir en compte que la sexualitat i la conducta sexual (i en especial la juvenil) presenta perspectives molt diverses d'interpretació i de lectura, a més a més de la possibilitat d'adoptar posicions molt diferenciades des de les que entendre aquest univers. A partir d'estudis com el de l'INJUVE⁶⁰, podem considerar que el rol de la sexualitat, carregat d'elements referencials i simbòlics, dota als comportaments sexuals d'una funcionalitat i sentit, que sobrepassen de llarg la visió restrictiva d'una funció genital, i que acaben sent de vital importància per poder entendre la cultura i la manera de "ser jove".

A aquesta dimensió sexual, cal afegir-hi un altre element, que ja sigui per bé o per mal, es converteix en bàsic: el risc i la seva experimentació. Aquest proporciona un sentit existencial a les conductes i pràctiques sexuals dels joves. Entre els joves existeix una consciència formal sobre la presència de tres tipus de riscos (afectius, embarassos i malalties de transmissió sexual). El context en que es desenvolupen les trobades, els estereotips sobre el comportament dins de les parelles sexuals, les relacions internes de poder, les importants diferències de gènere tant en les perspectives com en les actituds i comportaments, exerceixen una poderosa influència a l'hora de buscar l'equilibri entre el plaer, el risc i la prevenció d'aquest.

⁵⁹ Ochaíta, Esperanza y Espinosa, Mª Angeles: "Las prácticas sexuales de los adolescentes y jóvenes españoles" en *Revista Estudios de Juventud*, N° 63 (Monografía: *Juventud y sexualidad*). INJUVE, desembre 2003.

⁶⁰ Megías, Eusebio y Méndez, Susana: "Introducción", *Revista Estudios de Juventud*, n° 63 (Monografía: *Juventud y Sexualitat*), INJUVE, Desembre, 2003

El risc té conseqüències no desitjades entre els propis joves (embarassos, malalties de transmissió sexual...), que no només conformen un motiu objectiu de preocupació, sinó que acaba formant part del discurs dels propis joves, al mateix temps que acaba sent una part essencial de la lectura que els adults realitzen sobre els comportaments juvenils.

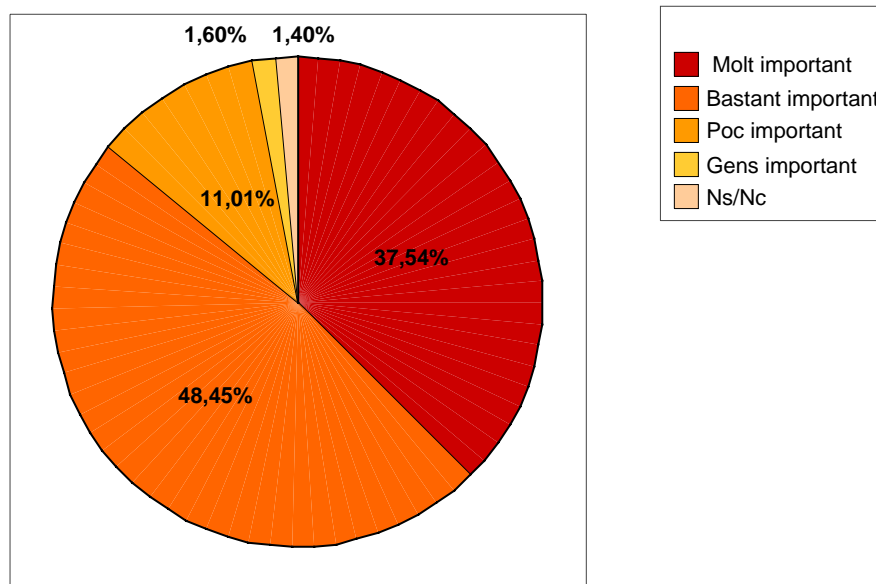
En aquest sentit el discurs adult aposta per la necessitat de posar en marxa estratègies d'educació sexual, absolutament necessàries, però que poden acabar estant totalment condicionades no tant per la visió que els joves tenen de la seva sexualitat, que sembla que hauria de ser el punt de partida, sinó per la visió que els adults tenen sobre la forma en que se suposa que els joves viuen aquesta sexualitat. En qualsevol cas, i seguint autors com Megías y Méndez, el que queda clar és que la visió dels adults condiona i limita l'enfocament educatiu sobre la sexualitat.

Un altre element important a tenir en compte a l'hora d'analitzar i entendre la sexualitat juvenil, és la presència del sexe en la comunicació informal. Una comunicació constant, intencionada i estimulat, que juntament amb la sexualitat present en l'imaginari i en la realitat social, acaben confirmant hàbits i actituds davant del sexe.

A partir d'aquestes reflexions, s'intentarà realitzar una petita aproximació a la visió que els joves d'Andorra tenen de la sexualitat, a través d'elements com la importància que atorguen els joves a la sexualitat, la comunicació i confiança a l'hora de parlar de sexualitat en l'àmbit familiar, el cercle d'amistats i els professors.

9.1.- Avui en dia la sexualitat per a tu és important?

	Freqüència	Percentatge
Molt important	389	37,5
Bastant important	501	48,4
Poc important	114	11,0
Gens important	17	1,6
Ns/Nc	15	1,4
Total	1036	100,0

Entre els joves enquestats, un 48% considera que la sexualitat és bastant important per a ells, un 37,5% ho considera com a molt important, un 11% poc important i un 1,6% com a gens important.

La sexualitat apareix com a quelcom més valorat pels nois que per les noies, ja que prop d'un 89% dels nois consideren que és molt o bastant important per ells. Aquesta proporció baixa fins a un 83% quan tenim en compte les noies que valoren la sexualitat com a molt o bastant important.

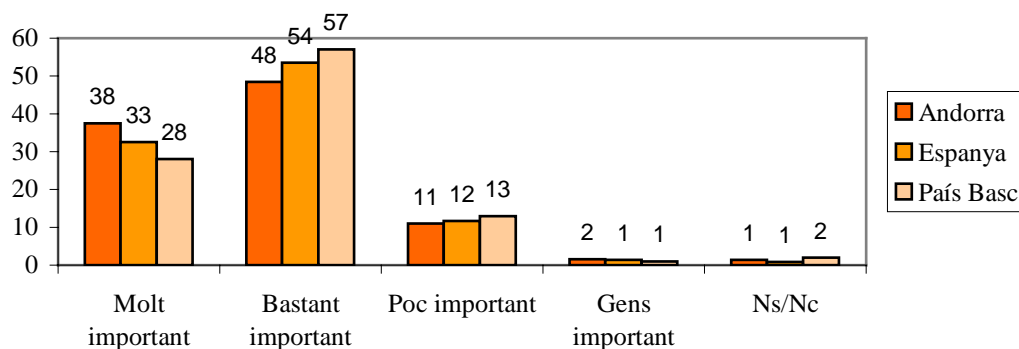
L'edat també marca algunes diferències dintre d'aquesta matèria, ja que a mesura que la persona s'acosta a l'edat adulta, la sexualitat és més apreciada. Així, al mateix temps que entre els joves de 16 a 19 anys la consideren molt o bastant important en un 76,7%, els de 20 a 24 ho fan ja en un 86,2% i finalment els joves de l'última franja d'edat considerada valoren la sexualitat molt o bastant important en un 91,6%.

Importància de la sexualitat per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Molt important	42,4%	32,3%	29,3%	38,9%	41,1%
Bastant important	46,4%	50,5%	47,4%	47,3%	49,7%
Poc important	9,2%	13,0%	18,9%	10,2%	7,3%
gens important	1,3%	2,0%	2,8%	1,8%	,9%
Ns/Nc	,7%	2,2%	1,6%	1,8%	1,1%
Base	535	501	249	332	455

Comparativa entre Espanya, Andorra i País Basc

	Andorra	Espanya	País Basc
Molt important	37,5	32,5	28
Bastant important	48,4	53,5	57
Poc important	11	11,7	13
Gens important	1,6	1,4	1
Ns/Nc	1,4	0,9	2

*Percentatges arrodonits
Elaboració pròpia⁶¹

Podem comparar la importància que els joves andorrans donen a la sexualitat amb el cas dels espanyols i dels bascos. Els tres col·lectius de joves consideren en primer lloc que la sexualitat per ells és un tema bastant important, i en especial destaca el País Basc amb un 57% de les respostes donades. Entre aquells que consideren com a molt important la sexualitat destaca Andorra, amb un 37,5%, seguit d'Espanya amb un 32,5 i finalment el país Basc amb un 28%. En la resta de valoracions (poc important, gens important i ns/nc) els percentatges que hem trobat pels joves andorrans, pels bascos i pels joves de la resta d'Espanya són molt similars

⁶¹ Fonts: *Enquesta Joventut d'Andorra*; *Juventud Vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura; i INJUVE, *Sondeo de opinión*, 2004.

9.2.- Parles o has parlat dels temes següents relacionats amb la sexualitat...?**9.2.1.- Amb els pares**

		Sexe		Agrupació d'edats			Total
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Mètodes anticonceptius?	Sí	47,3%	56,5%	53,8%	51,2%	51,0%	51,7%
	No	52,5%	42,9%	46,2%	48,2%	48,6%	47,9%
	Ns/Nc	,2%	,6%		,6%	,4%	,4%
Relacions sexuals?	Sí	43,6%	44,1%	44,6%	43,7%	43,5%	43,8%
	No	56,4%	55,5%	55,4%	56,0%	56,3%	56,0%
	Ns/Nc		,4%		,3%	,2%	,2%
Malalties de transmissió sexual?	Sí	47,5%	54,5%	53,4%	51,8%	48,8%	50,9%
	No	52,5%	45,1%	46,6%	47,9%	51,0%	48,9%
	Ns/Nc		,4%		,3%	,2%	,2%
Sentiments amorosos?	Sí	49,9%	63,9%	51,8%	54,8%	60,7%	56,7%
	No	49,9%	35,5%	48,2%	44,9%	38,7%	43,0%
	Ns/Nc	,2%	,6%		,3%	,7%	,4%

Sembla que la sexualitat és un tema que es parla amb la família amb certa freqüència. En general podem observar que pràcticament la meitat dels enquestats ha parlat amb els seus pares dels diferents temes relacionats amb la sexualitat. Concretament trobem que un 52% dels joves andorrans han parlat del mètodes anticonceptius, un 51% de les malalties de transmissió sexual i un 57% dels sentiments amorosos. En el cas de les relacions sexuals el percentatge es situa per sota la meitat dels enquestats (44%).

A més a més son les noies andorranes les que més conversen amb els seus pares sobre tots aquests aspectes relacionats amb la sexualitat, especialment del sentiments amorosos (64%, respecte el 50% dels nois) i dels mètodes anticonceptius (57, respecte el 44% dels nois).

Per edats, el grup que menys parla o ha parlat amb els seus pares sobre qüestions sexuals és el grup de major edat (de 25 a 29 anys), excepte en el cas dels sentiments amorosos, on són els més joves (de 16 a 19 anys) els que es mostren més reticents de comentar aquests temes amb els pares.

Segons la tendència política o pel fet de ser una persona més religiosa o no, no destaquen diferències significatives a l'hora de parlar sobre sexualitat amb els pares.

9.2.2.- Amb els amics o amigues

		Sexe		Agrupació d'edats			Total
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Mètodes anticonceptius?	Sí	76,8%	83,4%	86,7%	82,2%	74,7%	80,0%
	No	23,2%	16,4%	13,3%	17,5%	25,3%	19,9%
	Ns/Nc		,2%		,3%		,1%
Relacions sexuals?	Sí	87,1%	84,0%	91,2%	89,8%	79,6%	85,6%
	No	12,9%	15,6%	8,8%	9,9%	20,2%	14,2%
	Ns/Nc		,4%		,3%	,2%	,2%
Malalties de transmissió sexual?	Sí	76,1%	80,0%	78,3%	81,9%	74,9%	78,0%
	No	23,9%	19,4%	21,3%	17,8%	24,8%	21,7%
	Ns/Nc		,6%	,4%	,3%	,2%	,3%
Sentiments amorosos?	Sí	86,2%	89,6%	93,2%	88,3%	84,6%	87,8%
	No	13,6%	10,0%	6,8%	11,4%	14,9%	11,9%
	Ns/Nc	,2%	,4%		,3%	,4%	,3%

Aquesta taula posa de manifest que els joves andorrans amb qui realment parlen sobre temes de sexualitat és amb les seves amistats. Entre un 78% i un 88% dels enquestats manifesta haver tractat algun o tots d'aquest temes amb els seus amics i amigues. En general els temes que més converses generen són els sentiments amorosos (88%) i les relacions sexuals (86%), però també es parla molt sobre els mètodes anticonceptius (80%) i sobre les malalties de transmissió sexual (78%).

Les noies tornen a ser les que més parlen de la sexualitat també amb les seves amistats, excepte amb la qüestió de les relacions sexuals, que ho fan més els nois amb un 87% respecte el 84% de les noies. Entre els temes més tractats entre les joves andorranes destaca, per la diferència respecte els nois, el tema dels mètodes anticonceptius, on el 83% de les noies tenen aquestes converses respecte el 77% dels nois.

Per edats, contràriament al que passava amb els pares, són els més adolescents (de 16 a 19 anys) aquells que parlen més amb les seves amistats de la sexualitat en general, i en especial de les relacions sexual (90%). Només en un dels temes, concretament el de les malalties de transmissió sexual, són els de la franja de 20 a 24 anys els que més en parlen amb els amics, amb un 82% respecte el 78% dels més joves i el 75% dels més grans (25 a 29 anys).

Respecte el posicionament polític podem dir que a grans trets s'observa una tendència, encara que no és significativa estadísticament, a que els joves d'esquerra parlin una mica més que els que es consideren de centre o de dreta amb el seu cercle d'amistats sobre els diversos temes relacionats amb la sexualitat.

També podem parlar d'una certa tendència general que sembla apuntar que els i les joves andorranes no creients (ateus i agnòstics) parlin més d'aquest temes amb els seus amics i amigues, que no aquells joves catalogats com a creients (catòlics practicants o no, creients en Déu i no en les religions, i creients en d'altres religions).

9.2.3.- Amb els teus professors

		Sexe		Agrupació d'edats			Total
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	
Mètodes anticonceptius?	Sí	37,9%	39,7%	55,0%	39,8%	29,2%	38,8%
	No	61,7%	59,7%	45,0%	59,6%	70,1%	60,7%
	Ns/Nc	,4%	,6%		,6%	,7%	,5%
Relacions sexuals?	Sí	24,5%	24,4%	38,2%	23,5%	17,6%	24,4%
	No	75,3%	75,0%	61,8%	75,9%	82,0%	75,2%
	Ns/Nc	,2%	,6%		,6%	,4%	,4%
Malalties de transmissió sexual?	Sí	42,4%	51,5%	64,3%	49,1%	35,6%	46,8%
	No	57,2%	47,9%	35,3%	50,3%	64,0%	52,7%
	Ns/Nc	,4%	,6%	,4%	,6%	,4%	,5%
Sentiments amorosos?	Sí	9,2%	9,6%	10,0%	9,9%	8,6%	9,4%
	No	90,5%	89,8%	90,0%	89,5%	90,8%	90,2%
	Ns/Nc	,4%	,6%		,6%	,7%	,5%

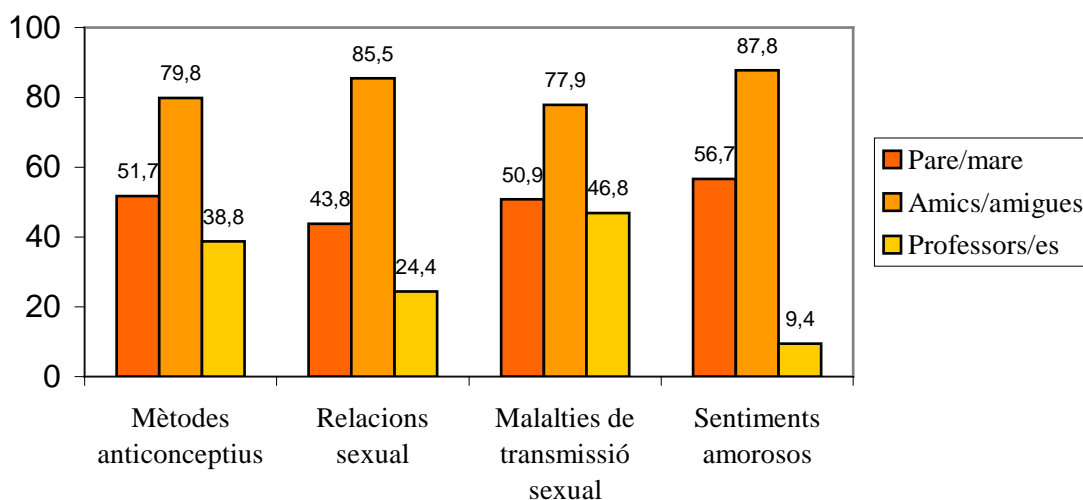
En aquest cas hem de dir que els joves andorrans parlen o han parlat molt poc amb els seus professors dels temes relacionats amb la sexualitat. L'únic tema que destaca, tot i no arribar al 50% és el que fa referència a les malalties de transmissió sexual.

Tot i la poca freqüència d'aquest tipus de converses amb els professors, novament són les noies les que més dialoguen amb els professors i en especial de les malalties de transmissió sexual.

L'edat marca una diferència substancial, de manera que a mesura que augmenta aquesta disminueixen les conversacions que es tenen o s'han tingut amb els educadors i educadores. Una explicació d'aquesta tendència ve donada pel fet de que a mesura que s'incrementa l'edat hi ha un descens de número de joves estudiants i, conseqüentment, de les seves relacions amb els professorat.

D'acord amb el posicionament polític en l'eix esquerra-centre-dreta es pot percebre una lleugera major reticència d'aquells que es consideren d'esquerres de parlar amb els seus professors/es sobre aquestes qüestions. Finalment, no s'aprecien diferències importants d'acord amb la religiositat dels i les joves andorranes pel que fa a mantenir o no converses de sexualitat amb els seus educadors/es.

Amb qui parles sobre temes relacionats amb la sexualitat?

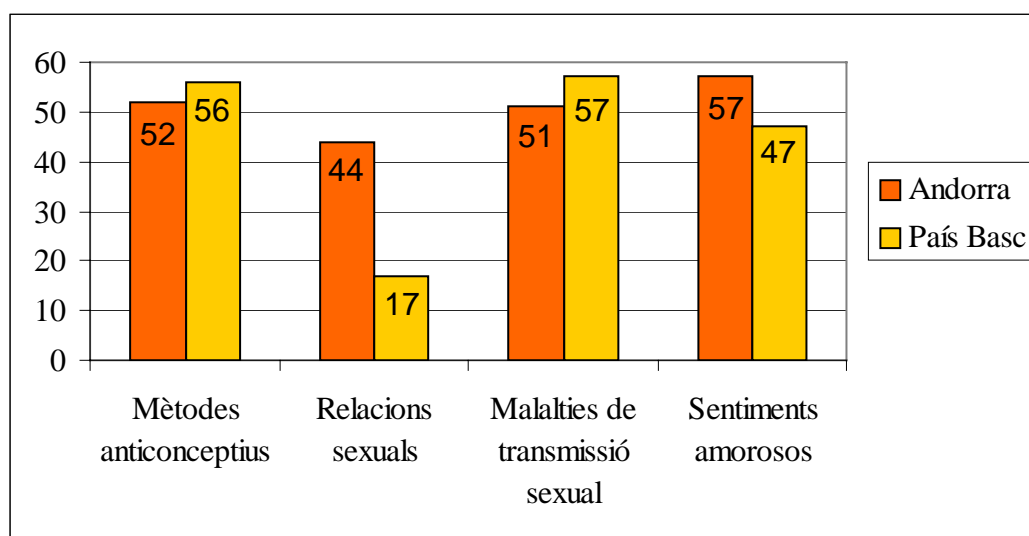

En resum, com podem veure en aquest gràfic, els i les joves andorranes, quan es tracta de parlar de temes relacionats amb la sexualitat prefereixen fer-ho en primer lloc amb el cercle d'amics, després amb la família i finalment amb els professors.

Comparativa País Basc i Andorra:

A continuació veurem els resultats obtinguts en comparar les respostes donades pels joves andorrans amb les respostes donades en el cas del joves bascos.⁶²

1) ¿Parles o has parlat amb els teus pares sobre aquests temes relacionats amb la sexualitat?

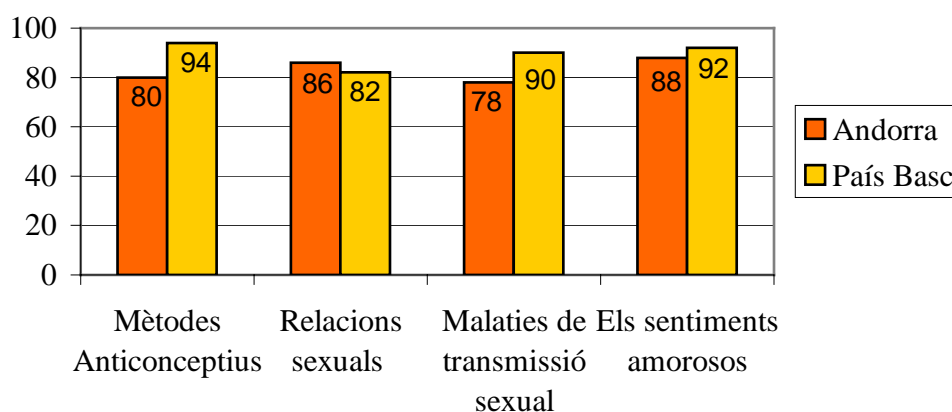

* Percentatges arrodonits

⁶² *Juventud vasca 2004*, Gobierno Vasco, Departamento de cultura, Dirección de juventud y acción comunitaria, Vitoria-Gasteiz, 2004.

Amb aquest gràfic podem veure la confiança o reticència que tenen els joves d'Andorra i bascos a l'hora de parlar de diversos temes relacionats amb la sexualitat amb els seus pares i mares. En aquest sentit veiem que entre els joves bascos hi ha més tendència que entre els d'Andorra de parlar o comentar amb els seus pares temes com els mètodes anticonceptius i les malalties de transmissió sexual. Per altra banda entre els joves d'Andorra es tendeix a parlar amb els pares altres temes com les relacions sexuals (amb molta diferència) o els sentiments amorosos.

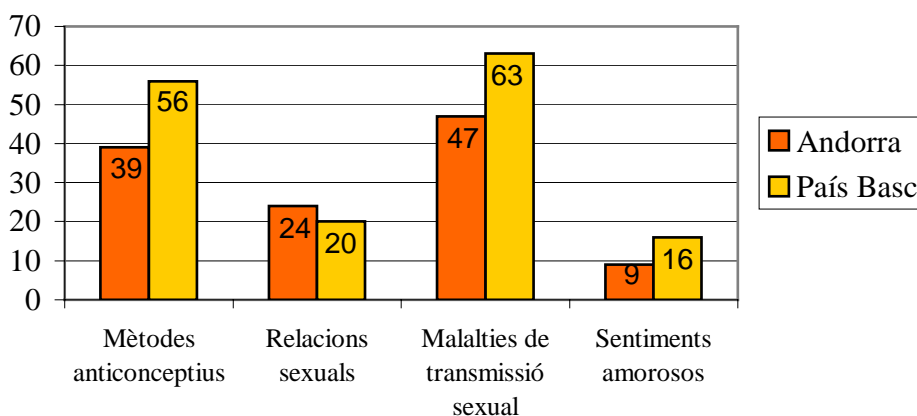
2) Parles ho has parlat amb els teus amics i amigues sobre els següents temes relacionats amb la sexualitat?

* Percentatges arrodonits

En termes generals podem confirmar que els joves, tant del País Basc com d'Andorra, parlen dels temes de sexualitat amb els amics o amigues molt més que no pas amb els pares o amb els professors. Tot i així cal destacar que els joves bascos parlen en percentatges superiors del que ho fan els andorrans d'aquestes temàtiques amb el seu cercle d'amistats.

3) Parles ho has parlat amb els teus professors i professores sobre els següents temes relacionats amb la sexualitat?

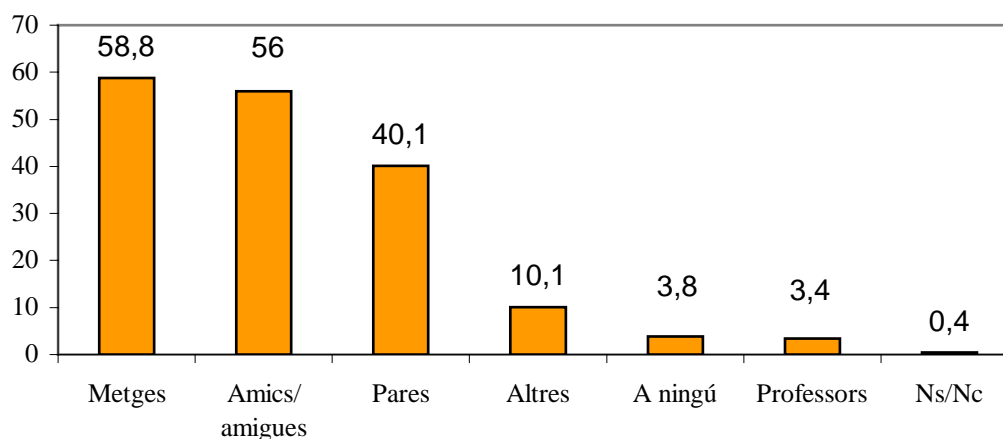
* Percentatges arrodonits

En aquest cas comparem la tendència o costum que els joves tenen de parlar amb els seus professors d'aquest temes. Veiem clarament que entre les joves bascos hi ha molta més confiança o predisposició per parlar amb els seus professors de tots els temes esmentats anteriorment. La única excepció la trobem amb el tema de les relacions sexuals, que els joves andorrans presenten un percentatge una mica superior.

9.3.- En cas de problemes o dubtes relacionats amb la sexualitat, a qui et dirigeixes?

	Freqüència	Percentatge
Metges	609	58,8
Amics/gues	580	56,0
Pares	415	40,1
Altres	105	10,1
A ningú	39	3,8
Professors	35	3,4
Ns/Nc	4	,4
Base	1036	

Els percentatges són superiors a 100 ja que tenen com a base les persones enquestades, que podien donar més d'una resposta.

Davant dels dubtes relacionats amb la sexualitat com ara l'ús d'anticonceptius, les malalties de transmissió sexual, etc., podem veure les persones a les que els i les joves es dirigeixen. D'aquesta manera un 59% dels enquestats opten per dirigir-se el metge, un 56% al cercle d'amistats i la tercera opció més escollida és consultar els pares amb un 40%. Entre les opcions emmarcades a la categoria "altres" trobem principalment la parella, els germans o d'altres familiars, Internet... En un percentatge petit, del 3,8% els joves decideixen acudir als seus professors/es.

A qui es dirigeixen en cas de dubtes o problemes relacionats amb la sexualitat

	Sexe		Total
	Home	Dona	
Pares	39,3	40,9	40,1
Amics/gues	52,5	59,7	56,0
Professors	3,2	3,6	3,4
Metges	56,6	61,1	58,8
Altres	8,8	11,6	10,1
A ningú	4,7	2,8	3,8
Ns/Nc	,4	,4	,4

Els percentatges són superiors a 100 ja que tenen com a base les persones enquestades, que podien donar més d'una resposta.

10.- CONEIXEMENT I UTILITZACIÓ DEL CATALÀ

La llengua és un element bàsic en la definició de la identitat nacional, ja que és un component fonamental de la seva cultura. A Andorra el català és l'única llengua oficial i també té una presència àmplia en el mitjans de comunicació i s'utilitza en els diferents sistemes educatius. Però en un país com Andorra, on la major part de la població és d'origen estranger, es fa evident la influència de la immigració a nivell lingüístic.

El domini de la llengua del país d'acollida es considera una de les estratègies fonamentals (juntament amb la concessió de la nacionalitat) per a la integració social dels immigrants. De fet, a les persones que volen adquirir la nacionalitat andorrana han de superar una prova per constatar l'existència d'una integració suficient, que té en compte com a element essencial, el coneixement de la llengua catalana i de les institucions andorranes.⁶³ També és necessari el coneixement de la llengua catalana per accedir a un lloc de treball en l'Administració pública, i en la resta de treballs d'atenció al públic a partir de l'any 2002.⁶⁴

Les dades disponibles mostren un bon nivell de coneixement del català per part de la població d'Andorra, tot i que el castellà presenta uns nivells de coneixement superiors. En els darrers anys es detecta una tendència a la baixa de l'ús del català i un augment de la utilització del castellà tant a casa com amb els amics i a la feina, si bé aquestes pràctiques lingüístiques estan molt relacionades amb la nacionalitat, amb la llengua materna de la població i amb els anys de residència a Andorra. D'altra banda, el català és utilitzat majoritàriament per la població en les relacions amb l'Administració pública i en determinats serveis com els bancs, companyies d'assegurances o gestories i en les visites al metge i al dentista, mentre que en alguns àmbits ha davallat el català a favor del bilingüisme (restaurants, botigues i perruqueries) i en altres predomina la utilització del castellà (transports públics, bars i grans magatzems).⁶⁵

Així doncs, tot i que la llengua catalana es troba en una posició de més prestigi a nivell administratiu i institucional, el castellà té més força per una qüestió pragmàtica, ja que és més utilitzat per la important presència d'immigrants castellanoparlants i altres que l'adopten com a llengua alternativa a la seva llengua materna, i pel fet que els catalanoparlants són bilingües i s'adapten a la llengua dels seus interlocutors si aquests no s'expressen en català (tot i que en potser l'entenen).

Tot seguit s'analitza el coneixement i l'ús del català a casa i amb els amics per part dels joves d'Andorra.

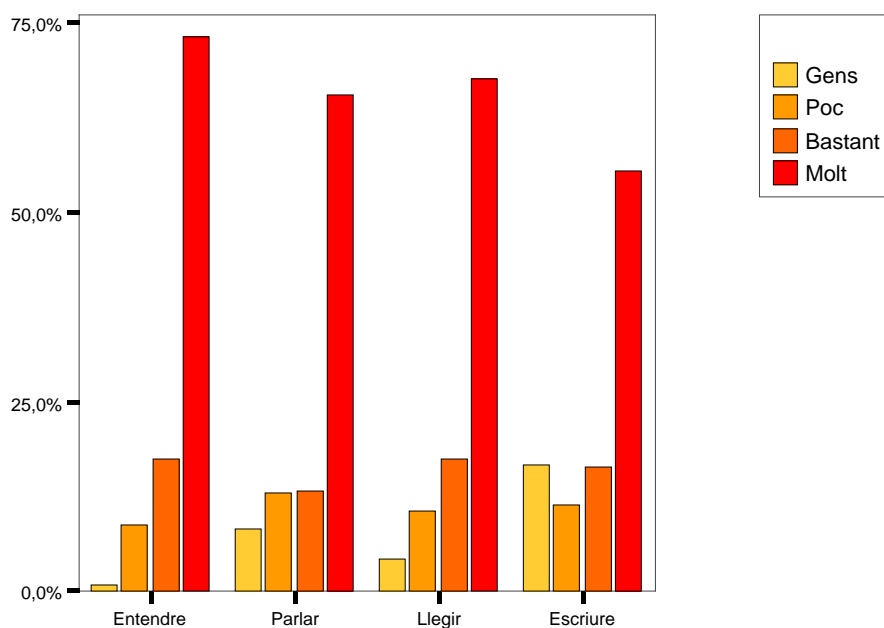
⁶³ *Llei qualificada de la nacionalitat, de 5-10-95*

⁶⁴ *Disposició transitòria segona de la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial, de 16-12-99*

⁶⁵ *Servei de Política Lingüística del Ministeri d'Afers exteriors, Cultura i Cooperació: Coneixements i usos lingüístics de la població d'Andorra. Situació actual i evolució (1995-2004).*

10.1.- Quin és el teu nivell de coneixement del català?

	Entendre	Parlar	Llegir	Escriure
Gens	,8%	8,2%	4,2%	16,7%
Poc	8,8%	12,9%	10,6%	11,4%
Bastant	17,4%	13,3%	17,6%	16,4%
Molt	73,1%	65,5%	67,6%	55,5%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Com podem observar en la taula, el tant per cent més elevat de les respostes donades es situen al nivell màxim de coneixement del català. De totes maneres aquest percentatge disminueix quan es demana el nivell que es té del català escrit.

El coneixement del català en tots els nivells descrits, no presenta diferències significatives en la variable sexe, però sí quan ens fixem en els grups d'edat. Trobem una clara relació inversament proporcional: a més edat menys coneixement del català a tots els nivells. És a dir entre els joves enquestats veiem que afirmen tenir millor coneixement del català aquells més joves (de 16 a 19 anys).

També trobem diferències significatives entre les respostes donades pels joves que estudien, pels que treballen i pels que es troben en d'altres situacions (atur, dedicació a les tasques domèstiques...). Podem afirmar que aquells que estudien tenen un coneixement més elevat en tots els aspectes de la llengua.

Per nacionalitats veiem diferències importants en el coneixement del català en tots els nivells. Andorrans a part, els joves que tenen un coneixement més alt de la llengua són els de nacionalitat espanyola (molts d'ells d'origen català). Entre les altres nacionalitats, especialment entre la francesa i la portuguesa, les diferències entre uns i altres són poc significatives pel que fa als coneixements del català.

Si ens fixem en els anys de residència podem constatar que a mesura que passa el temps, el nivell de coneixement del català, ja sigui escrit, parlat o llegit va augmentant progressivament.

Coneixement del català per sexe, edat i activitat

		Sexe		Agrupació d'edats			Activitat		
		Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	Estudiar	Treballar	Altres situacions
Entendre	Gens	,7%	,8%	1,6%	,3%	,7%	,6%	,9%	
	Poc	9,7%	7,8%	4,8%	9,3%	10,5%	2,8%	11,0%	21,4%
	Bastant	18,3%	16,4%	12,0%	15,4%	21,8%	8,8%	21,5%	14,3%
Parlar	Gens	71,2%	75,0%	81,5%	75,0%	67,0%	87,8%	66,6%	64,3%
	Poc	9,0%	7,4%	4,0%	9,3%	9,7%	2,2%	10,4%	21,4%
	Bastant	13,8%	12,0%	5,6%	12,7%	17,1%	4,4%	17,3%	3,6%
Llegir	Gens	13,6%	13,0%	17,3%	8,7%	14,5%	12,5%	13,8%	10,7%
	Poc	63,6%	67,7%	73,1%	69,3%	58,7%	80,9%	58,5%	64,3%
	Bastant	63,6%	67,7%	73,1%	69,3%	58,7%	80,9%	58,5%	64,3%
Escriure	Gens	4,7%	3,8%	2,8%	3,6%	5,5%	,6%	5,7%	10,7%
	Poc	12,1%	9,0%	6,8%	10,2%	13,0%	3,1%	13,9%	14,3%
	Bastant	17,6%	17,6%	15,7%	14,5%	20,9%	12,5%	20,0%	14,3%
	Gens	65,6%	69,7%	74,7%	71,7%	60,7%	83,7%	60,4%	60,7%
	Poc	17,8%	15,6%	7,6%	18,7%	20,2%	2,2%	23,1%	25,0%
	Bastant	12,5%	10,2%	6,0%	7,8%	16,9%	4,7%	14,5%	10,7%
	Gens	17,4%	15,4%	25,3%	15,1%	12,5%	21,9%	13,9%	14,3%
	Poc	52,3%	58,9%	61,0%	58,4%	50,3%	71,2%	48,5%	50,0%
	Bastant	52,3%	58,9%	61,0%	58,4%	50,3%	71,2%	48,5%	50,0%

Coneixement del català per nacionalitat i anys de residència

		Nacionalitat					Anys de residència			
		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres	5 anys o menys	6 a 15 anys	16 anys o més	Sempre ha residit a Andorra
Entendre	Gens		1,0%		1,0%	5,3%	1,7%	1,8%		
	Poc		5,5%	25,0%	25,0%	24,6%	24,4%	10,3%	1,7%	,2%
	Bastant	5,2%	18,7%	32,5%	33,3%	38,6%	36,8%	21,8%	10,2%	5,4%
Parlar	Gens	94,8%	74,7%	42,5%	40,7%	31,6%	37,1%	66,1%	88,1%	94,4%
	Poc	,2%	7,6%	15,0%	17,6%	36,8%	23,7%	9,1%	,8%	
	Bastant	,2%	14,2%	27,5%	32,4%	26,3%	34,4%	17,6%	2,5%	,4%
Llegir	Gens	10,5%	12,1%	27,5%	17,2%	17,5%	14,4%	19,4%	12,7%	10,6%
	Poc	89,2%	66,1%	30,0%	32,8%	19,3%	27,5%	53,9%	83,9%	89,0%
	Bastant	89,2%	66,1%	30,0%	32,8%	19,3%	27,5%	53,9%	83,9%	89,0%
Escriure	Gens	,2%	3,5%		12,3%	14,0%	9,3%	7,9%	2,5%	,2%
	Poc	1,3%	8,7%	30,0%	26,0%	24,6%	27,8%	12,7%	,8%	1,5%
	Bastant	9,2%	20,4%	32,5%	26,0%	28,1%	30,2%	21,8%	15,3%	8,7%
	Gens	89,2%	67,5%	37,5%	35,8%	33,3%	32,6%	57,6%	81,4%	89,6%
	Poc	,4%	17,3%	22,5%	41,7%	47,4%	45,7%	20,6%	3,4%	,4%
	Bastant	1,8%	13,8%	32,5%	21,6%	22,8%	23,4%	20,0%	6,8%	1,9%
	Gens	22,0%	10,7%	27,5%	11,3%	12,3%	6,5%	17,0%	18,6%	21,9%
	Poc	75,8%	58,1%	17,5%	25,5%	17,5%	24,4%	42,4%	71,2%	75,8%
	Bastant	75,8%	58,1%	17,5%	25,5%	17,5%	24,4%	42,4%	71,2%	75,8%

10.2.- Normalment en quina llengua parles a casa?**(Multiresposta)**

	Freqüència	Percentatge
Català	386	37,3
Castellà	586	56,6
Francès	76	7,3
Portuguès	204	19,7
Altres	54	5,2
Ns/Nc	1	,1
Base	1036	

En relació a la llengua amb la que parlen els joves a casa, s'han comptat totes les que utilitza habitualment, és a dir es podia donar més d'una resposta. Així, comptant totes les respostes donades per cada persona, observem que un 57% parla castellà, un 37% català, un 20% portuguès, un 7% francès i un 5% altres idiomes, entre els que destaca el galleg, l'anglès i l'àrab.

En un 76% de les llars han dit que parlen només una llengua, en un 21% se'n parlen dues i en un 2% tres o més llengües. Així podem veure que en un 35% dels casos només parlen castellà a la llar, gairebé un 24% només català, un 14% només portuguès, un 3% només francès i un 1% només altres llengües. Pel que fa a les llars on es parlen dues o més llengües, destaca que en un 13% es parla català i castellà (en algun cas també una tercera llengua), un 9% diu que parlen castellà i alguna altra llengua diferent del català i un 1% català i alguna altra llengua diferent del castellà. Finalment, menys d'1% diu que a casa parlen en més d'una llengua diferents del català i el castellà.

Llengua o llengües parlades a casa

	Freqüència	Percentatge
Només català	243	23,5
Només castellà	362	34,9
Català i castellà (i altres)	131	12,6
Només portuguès	142	13,7
Només francès	34	3,3
Només altres	10	1,0
Català i altres (no castellà)	12	1,2
Castellà i altres (no català)	93	9,0
Altres combinacions	8	,8
Ns/Nc	1	,1
Total	1036	100,0

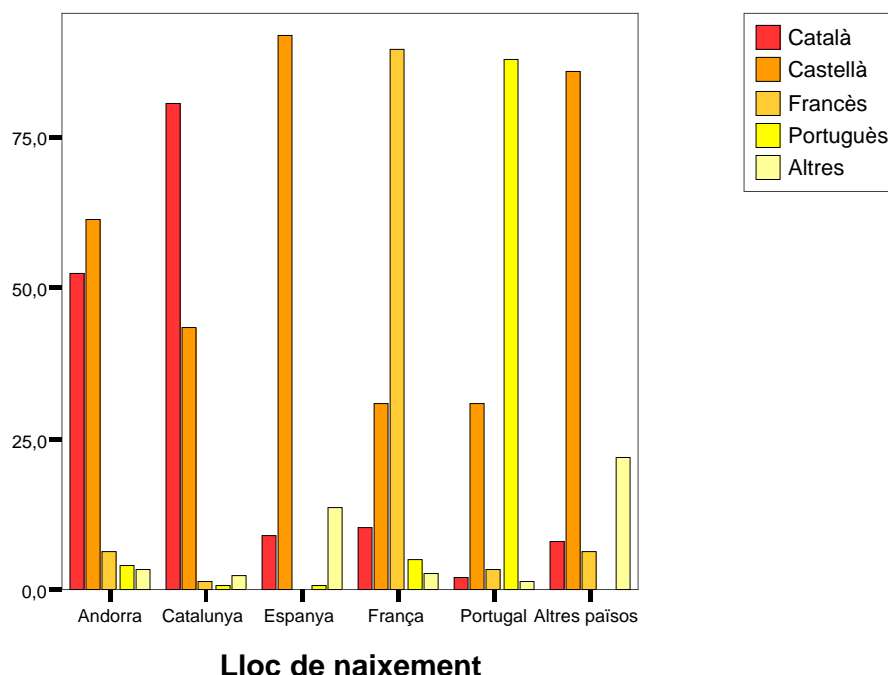
En aquests resultats, lògicament, s'observa una relació clara amb el lloc de naixement dels joves i la procedència dels seus pares, de manera que la majoria dels joves nascuts a Catalunya (i també si els pares són de Catalunya o d'Andorra) parlen català a casa, mentre que els joves nascuts a la resta de comunitats d'Espanya (i els que els pares són de la resta de comunitats d'Espanya) parlen majoritàriament en castellà. També parlen en castellà la majoria dels joves originaris d'altres països ja que són sobretot de països

llatinoamericans (Argentina). La majoria dels joves nascuts a França (i de pares francesos) parlen en francès a casa, mentre que els joves nascuts a Portugal (i de pares portuguesos) parlen en portuguès. Pel que fa als joves nascuts a Andorra, predomina lleugerament els que diuen que parlen només en castellà (38%) davant els que parlen només en català (34%) o els que parlen en les dues llengües (18%), però aquestes dades varien segons l'origen dels pares: si els pares són d'Andorra o de Catalunya la llengua majoritària és el català, mentre que si els pares són de la resta d'Espanya la majoria parla només en castellà a casa.

Llengües parlades a casa per lloc de naixement

		Lloc de naixement					
		Andorra	Catalunya	Espanya	França	Portugal	Altres països
llengua parlada a casa	Català	52,6%	80,6%	8,8%	10,3%	1,9%	7,8%
	Castellà	61,6%	43,6%	92,0%	30,8%	30,8%	85,9%
	Francès	6,4%	1,2%	,0%	89,7%	3,4%	6,3%
	Portuguès	3,9%	,6%	,8%	5,1%	88,0%	,0%
	Altres	3,4%	2,4%	13,6%	2,6%	1,4%	21,9%
	ns/nc	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,6%
Total	Base	435	165	125	39	208	64

* Multiresposta: els percentatges són superiors a 100 perquè cada persona podia donar més d'una resposta

En relació al lloc on han cursat els estudis obligatoris també s'observa que la majoria dels joves que han estudiat a Catalunya parlen només en català, els que han estudiat a la resta d'Espanya parlen majoritàriament en castellà, els que han estudiat a França en francès i els que han estudiat a Portugal en portuguès. Entre els que han estudiat a Andorra també hi ha més proporció que a casa parlen en castellà (36%) que en català (29%) o en català i castellà (16%), predominant el català entre els que han estudiat en el

sistema andorrà i el castellà entre els que han estudiat en el sistema espanyol. Tot i això, cal tenir en compte que aquestes relacions entre la llengua parlada a casa i el lloc on s'han cursat els estudis o el sistema educatiu estan influenciades per l'origen dels joves i de la seva família, ja que això influeix en el lloc o el sistema on han estudiat.

També es correlaciona la utilització del català a casa amb un millor coneixement en les diferents competències lingüístiques (entendre, parlar, llegir i escriure), de manera que els que parlen català a casa (com a única llengua o juntament amb una altra) són els que en major proporció diuen que tenen un nivell alt de l'idioma.

No s'observen diferències significatives entre nois i noies o entre els diferents grups d'edat.

10.3.- Normalment en quina llengua parles amb els teus amics o amigues?

(Multiresposta)

	Freqüència	Percentatge
Català	578	55,8
Castellà	870	84,0
Francès	167	16,1
Portuguès	158	15,3
Altres	39	3,8
Ns/Nc	1	,1
Base	1036	

Pel que fa a les llengües que utilitzen els joves per parlar amb els amics, una gran majoria (84%) utilitza el castellà, un 56% el català i en menor proporció el francès (16%), portuguès (15%) o altres llengües (4%) entre les que destaca l'anglès i el gallec.

A partir d'aquesta pregunta multiresposta es pot determinar que un 43% dels joves habitualment només utilitzen una llengua per parlar amb els seus amics (un 28% només parlen en castellà, un 10% només en català, un 4% només en portuguès i menys d'un 1% en francès o altres llengües), mentre que un 57% parlen dues o més llengües: un 44% parla català i castellà (en alguns casos també una tercera llengua), un 11% castellà i una altra llengua diferent del català, un 1% català i una altra llengua diferent del castellà i menys d'un 1% dues o més llengües diferents del català i el castellà.

Llengua o llengües parlades amb els amics

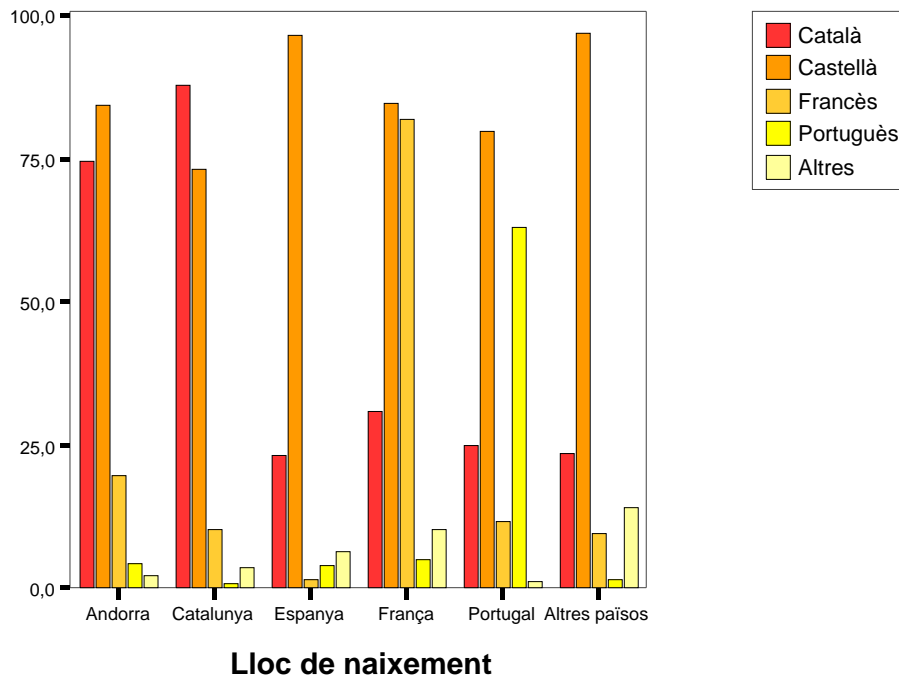
	Freqüència	Percentatge
Només català	108	10,4
Només castellà	294	28,4
Català i castellà (i altres)	460	44,4
Només portuguès	37	3,6
Només francès	5	,5
Només altres	2	,2
Català i altres (no castellà)	10	1,0
Castellà i altres (no català)	116	11,2
Altres combinacions	4	,4
Total	1036	100,0

El primer que cal destacar és que en les relacions amb els amics hi ha més bilingüisme (o multilingüisme) que dins la llar, degut a la gran presència al país de persones d'origen immigrant. Predomina els que parlen en català i castellà entre els joves nascuts a Andorra i a Catalunya, mentre que els nascuts a la resta d'Espanya i en altres països (sobretot són de Llatinoamèrica) diuen majoritàriament que només utilitzen el castellà; i pel que fa als joves nascuts a França i a Portugal predomina el castellà i el seu propi idioma, però també són bastants els que parlen en català i castellà. En relació als anys de residència s'observa que els que porten pocs anys diuen majoritàriament que parlen en castellà amb els amics (o en castellà i altres idiomes), mentre que en augmentar el temps de residència augmenta els que parlen en català i castellà. Això dona una idea tant de la integració lingüística com de l'ampliació del cercle d'amistats al llarg dels anys, ja que en un primer moment predominaria el castellà i amb el temps va augmentant la proporció dels que també utilitzen el català.

Llengües parlades amb els amics per lloc de naixement

		Lloc de naixement					
		Andorra	Catalunya	Espanya	França	Portugal	Altres països
llengua parlada amb els amics	Català	74,7%	87,9%	23,2%	30,8%	25,0%	23,4%
	Castellà	84,4%	73,3%	96,8%	84,6%	79,8%	96,9%
	Francès	19,8%	10,3%	1,6%	82,1%	11,5%	9,4%
	Portuguès	4,1%	,6%	4,0%	5,1%	63,0%	1,6%
	Altres	2,3%	3,6%	6,4%	10,3%	1,0%	14,1%
	ns/nc	,2%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
Total	Base	435	165	125	39	208	64

* Multiresposta: els percentatges són superiors a 100 perquè cada persona podia donar més d'una resposta

En aquest cas també s'observa que els joves que amb els amics parlen només català o en català i castellà o alguna altra llengua, diuen en major proporció que el seu nivell de català és alt en relació a les diferents competències (entendre, parlar, llegir i escriure).

Les diferències no són significatives en funció del sexe o en relació a l'edat.

11.- INFORMACIÓ I DEMANDA D'ACTIVITATS

En aquest apartat s'analitza la informació que tenen els joves per les activitats esportives i culturals organitzades a Andorra, així com les demandes de cursos, activitats, espais o serveis adreçats al col·lectiu jove. Aquests dos aspectes (coneixement i demanda) ens poden servir d'indicadors de l'interès dels joves per les activitats organitzades en la seva comunitat, malgrat que no sempre hi ha una equivalència entre l'interès i la participació efectiva.

11.1.- Coneixes la programació de les activitats esportives i culturals organitzades a la teva parròquia?

	Freqüència	Percentatge
Sí	460	44,4
No	570	55,0
Ns/Nc	6	,6
Total	1036	100,0

11.2.- I les organitzades al país?

	Freqüència	Percentatge
Sí	406	39,2
No	621	59,9
Ns/Nc	9	,9
Total	1036	100,0

La majoria dels joves diuen que no coneixen la programació de les activitats esportives i culturals que s'organitzen a la seva parròquia (55%) o al país en general (60%).

No s'observen diferències significatives en funció del sexe o l'edat, ni entre les parròquies. Per nacionalitat destaca que els joves andorrans coneixen majoritàriament la programació esportiva i cultural de la seva parròquia (56%) i també del país (51%), mentre que en la resta de grups nacionals la majoria diuen que no les coneixen. Els estudiants també estan més informats que els que treballen, i entre els ocupats són els professionals o tècnics i els propietaris, gerents o comandaments intermedis els que més coneixen la programació d'aquestes activitats. Finalment cal assenyalar que els joves que disposen de més temps lliure també són els que coneixen en major proporció les activitats esportives i culturals.

11.3.- Per quins mitjans t'informes habitualment?**(Multiresposta)**

	Ferqüència	Percentatge
Tele	534	51,5
Diaris	533	51,4
Els amics	438	42,3
Cartells	299	28,9
Internet	290	28,0
Ràdio	267	25,8
Revistes	190	18,3
Altres	13	1,3
Ns/Nc	176	17,0
Base	1036	

* Multiresposta: els percentatges sumen més de 100 perquè estan calculats sobre el total de persones enquestades, que podien donar més d'una resposta.

En aquesta pregunta es demanava tots els mitjans pels quals els joves s'informen de les activitats esportives i culturals de la seva parròquia i/o del país. Els mitjans d'informació més habituals per conèixer aquestes activitats són la televisió (52%) i els diaris (51%), seguit dels amics (42%). Amb menor proporció, hi ha qui s'informa habitualment a través dels cartells (29%), Internet (28%), la ràdio (26%) o a través de revistes (18%). Només un 1% ha esmentat altres mitjans com el treball, per telèfon, etc.

No hi ha grans diferències entre les respostes de nois i noies, però es pot observar que els nois diuen en més proporció que les noies que s'informen a través de diaris i Internet, mentre que les noies diuen en un percentatge superior que s'informen a través de revistes. Per edats, els menors de 20 anys diuen en proporcions superiors que els més grans que s'informen mitjançant la televisió, Internet o els amics, mentre que en augmentar l'edat també augmenta la proporció dels que s'informen a través de la ràdio, els diaris i les revistes.

11.4.- Hi ha algun curs que t'agradaria realitzar i que no existeix l'oferta a Andorra?

	Freqüència	Percentatge
Sí	384	37,1
No	590	56,9
Ns/Nc	62	6,0
Total	1036	100,0

Un 37% dels joves afirmen que hi ha algun curs que els agradaria realitzar i que no s'ofereix a Andorra, mentre que el 57% diu que no.

No s'observen diferències significatives entre nois i noies, ni en funció de l'edat. Per nacionalitats destaca que els andorrans i francesos (40% en els dos casos) i els espanyols (39%) estan més interessats a fer algun curs que els joves portuguesos (28%).

Segons l'activitat, els que més diuen que els agradaria fer algun curs que no existeix a Andorra són els que estudien i treballen alhora (47%)

(Als que els agradaria fer algun curs que no es fa a Andorra. N=384)

11.4.1.- Quin curs t'agradaria realitzar i que no existeix l'oferta a Andorra?

	Freqüència	Percentatge
Formació Professional i formació continuada	99	25,8
Formació universitària	78	20,3
Expressió artística	39	10,2
Salut i benestar	28	7,3
Esports	19	4,9
Formació de monitors i entrenadors esportius	18	4,7
Idiomes	16	4,2
Balls	12	3,1
Música	12	3,1
Cuina i restauració	9	2,3
Activitats lúdiques i culturals	7	1,8
Altres	35	9,1
Ns/Nc	12	3,1
Total	384	100,0

En tractar-se d'una pregunta oberta, els joves han dit una gran varietat de cursos que els agradaria realitzar i que no existeix oferta a Andorra, que en aquesta taula es presenten agrupats en àmbits temàtics. Cal assenyalar que, en alguns casos, són cursos que sí que s'ofereixen –encara que se'n demanda més quantitat i varietat o a preus més reduïts o gratuïts, etc.–, i també s'ha demanat més varietat de formació dins de l'ensenyament reglat (formació professional, batxillerat, ensenyament universitari...). Tot seguit es detallen alguns dels cursos inclosos en cada grup⁶⁶:

Formació professional i formació continuada (26%): cursos de disseny, programació informàtica, mòdul de publicitat i marketing, tècnic de so, mecànica, auxiliar veterinari, auxiliar de clínica, decoració i interiorisme, electrònica, més varietat de formació professional, etc.

Formació universitària (20%): Fisioteràpia, enginyeries, magisteri, recursos humans, dret, belles arts, medicina, psicologia, formació mediambiental, màster en treball social, administració i direcció d'empreses, arquitectura, etc.

Expressió artística (10%): fotografia, curs de cine, manualitats, art dramàtic, pintura, escultura, curs de clown, de malabarisme, tunning.

Salut i benestar (7%): puericultura, medicina natural, reflexologia, musicoteràpia, animació psico-deportiva, etc.

Esports (5%): submarinisme, capoeira, curs de vela, parapent, etc.

⁶⁶ La taula completa de respostes s'adjunta a l'annex.

Formació de monitors i entrenadors esportius (5%): monitor d'educació física, entrenador de futbol, entrenador d'esquí, monitor d'aeròbic, monitor de ciclisme, guia de muntanya, entrenador de gimnàstica, de natació, etc.

Idiomes (4%): idiomes a nivell professional, cursos d'idiomes gratuïts, japonès, anglès, llenguatge de signes.

Balls (3%): dansa del ventre, hip-hop, classes de ball, dansa contemporània, danses africanes, claqué.

Música (3%): curset de so i de punxar música, més varietat de cursos musicals, percussió, guitarra, gaita, violí de nivell elevat.

Cuina i restauració (2%): cuina, cocteleria, sommelier, viticultura.

Activitats lúdiques i culturals (2%): monitor de lleure, cursets culturals, curset d'escolta, tradicions i costums d'Andorra.

Altres (9%): pilotatges d'aviació, maquillatge professional, tatuatges i piercings, cursos especials de conducció, cursos de vendes, de socorrisme, etc.

Els nois demanen en major proporció formació professional i activitats relacionades amb l'esport i les noies diuen amb més freqüència que voldrien fer cursos universitaris i relacionats amb la salut i el benestar. Per edats també hi ha lleugeres diferències, destacant que els més joves demanen més cursos de formació professional i els més grans cursos universitaris.

11.5.- Trobes a faltar alguna activitat, espai o servei per als joves a Andorra?

	Freqüència	Percentatge
Sí	560	54,1
No	421	40,6
Ns/Nc	55	5,3
Total	1036	100,0

La majoria dels joves (54%) diuen que troben a faltar alguna activitat, espai o servei per als joves a Andorra, davant el 41% que no en troba a faltar cap.

En funció de l'edat o el sexe les diferències no són significatives. Els joves de nacionalitat andorrana són els que més diuen que troben a faltar alguna activitat, espai o servei per als joves (60%) i els portuguesos són els que menys ho diuen (37%). Per parròquies, els que han respost afirmativament en major proporció són els de la Massana (63%), Andorra la Vella (59%) i Sant Julià (59%).

(Als que troben a faltar alguna activitat, espai o servei per als joves a Andorra.
N=560)

11.5.1.- Quina activitat, espai o servei per als joves trobes a faltar a Andorra?

	Freqüència	Percentatge
Llocs d'oci	165	29,5
Més activitats d'oci i culturals	118	21,1
Més camps esportius i activitats esportives	65	11,6
Més parcs	34	6,1
Casals pels joves	34	6,1
Més concerts, sales dedicades a la música	32	5,7
Llocs de reunió, trobades, centres culturals joves	23	4,1
Transport de nit	17	3,0
Centre d'orientació juvenil	6	1,1
Centres d'educació i formació	6	1,1
Ball	4	,7
Ajudes per als joves	4	,7
Centre comercial-temàtic	3	,5
Locals per assajar musica	3	,5
Més biblioteques	3	,5
Algún grup de malabarisme o diables de correfocs	2	,4
Altres	15	2,7
Ns/Nc	26	4,6
Total	560	100,0

Agrupant les respostes donades, s'observa que gairebé un 30% dels joves troba a faltar més llocs d'oci i zones lúdiques (discoteques, sales de joc, bars, pubs, etc.), un 21% demanen més varietat d'activitats d'oci i culturals (incloent cinema, teatre, etc.), i un 12% demana més instal·lacions i activitats esportives. Entre les altres activitats, espais o serveis que els joves troben a faltar hi ha els casals pels joves (6%), més parcs i zones verdes (6%), més concerts i sales de música (6%), llocs de reunió o trobada, centres culturals per a joves (4%), servei de transport públic a la nit (3%), entre altres.

Les noies demanen en major proporció més varietat d'activitats d'oci i culturals, mentre que els nois diuen que troben a faltar amb més freqüència camps esportius i activitats esportives. Per edat, els més grans són els que més diuen que fan falta més activitats d'oci i culturals i els més joves demanen en major proporció més llocs d'oci.

Les categories de les demandes més freqüents es detallen en les taules següents:

Llocs d'oci:

	Freqüència
Llocs d'oci	50
Discoteques	33
Sales de joc	16
Zones lúdiques	16
Espais d'oci per joves gratuïts	16
Llocs esbarjo	12
Bars, pubs	11
Espais per a menors d'edat	3
Park Aquàtic	2
Llocs on anar els diumenges o festius a la tarda	1
Parc d'atraccions	1
Més llocs de festa	1
Llocs d'ambient gai	1
Sales infantils	1
Paint ball	1
Total	165

Més activitats d'oci i culturals:

	Freqüència
Més activitats d'oci i culturals	87
Més cinema	8
Més activitats d'oci per joves d'entre 14 i 18 anys	7
Oci alternatiu	3
Més cultura	3
Teatre decent	3
Cinema francès	3
Més diversitat	1
Activitats originals d'oci	1
Més activitats de lleure a Escaldes	1
Festivals de música i cine	1
Total	118

Més camps esportius i activitats esportives:

	Freqüència
Més camps esportius i activitats esportives	30
Pista de kàrting	4
Esports de muntanya	3
Torneig d'arts marcial	2
Circuit de motocross	2
Camp de golf	2
Arts marcial	2
Esport de risc (parapente, etc.)	2
Pistes de tennis	3
Més activitats a l'estiu al centre esportiu	2
Skatepark	2
Defensa personal	1
Espais per practicar futbol sala	1
Carril bici	1
Més futbol	1
Futbol americà	1
Activitats esportives amb horaris flexibles i gratuïts	1
Zones de tir amb arc	1
Equitació	1
Natació sincronitzada per adults	1
Rocòdrom d'entrenament i no de lleure	1
Parc d'escalada	1
Total	65

12.- SERVEIS DE JOVENTUT

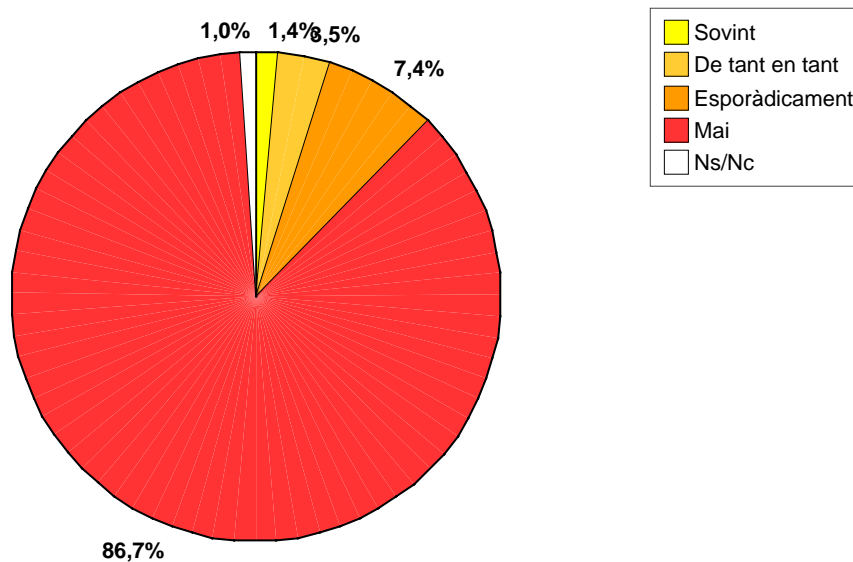
Dins de l'àmbit de les polítiques de joventut, el Govern d'Andorra ha posat en marxa el març de l'any 2006 el Punt Jove, un espai d'atenció als joves on disposen d'un servei d'ajuda i orientació en l'àmbit social i professional (poden rebre informació i assessorament en qüestions relacionades amb l'ensenyament, el treball, la sanitat, l'habitatge, l'emancipació, etc.). També posa a la disposició dels joves una àmplia oferta d'activitats, cursos i tallers, així com tota mena de recursos físics i digitals (ordinadors amb connexió a Internet).

Els comuns també han desenvolupat diferents serveis i actuacions orientades als joves, especialment en l'àmbit del lleure, la cultura, l'esport i la participació social.

En aquest apartat es demana la freqüència d'utilització per part dels joves d'aquests serveis.

12.1.- Amb quina freqüència utilitzes el Punt jove d'Andorra?

	Freqüència	Percentatge
Sovint	15	1,4
De tant en tant	36	3,5
Esporàdicament	77	7,4
Mai	898	86,7
Ns/Nc	10	1,0
Total	1036	100,0

Freqüència d'utilització del Punt Jove per sexe i edat

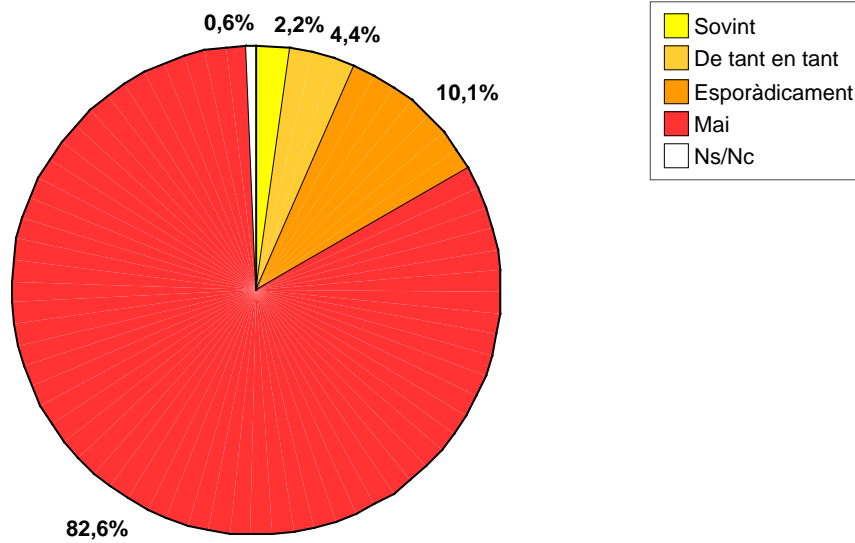
	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Sovint	1,9%	1,0%	4,4%	,6%	,4%
De tant en tant	3,6%	3,4%	7,2%	3,0%	1,8%
Esporàdicament	6,4%	8,6%	9,2%	7,2%	6,6%
Mai	87,5%	85,8%	77,5%	88,3%	90,5%
Ns/Nc	,7%	1,2%	1,6%	,9%	,7%
Base	535	501	249	332	455

Freqüència d'utilització del Punt Jove per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Sovint	2,2%	,7%	2,5%	,5%	1,8%
De tant en tant	6,1%	1,4%	,0%	1,5%	3,5%
Esporàdicament	9,4%	6,2%	7,5%	5,9%	3,5%
Mai	80,9%	90,3%	90,0%	92,2%	91,2%
Ns/Nc	1,3%	1,4%	,0%	,0%	,0%
Base	446	289	40	204	57

12.2.- Amb quina freqüència utilitzes els serveis comunals de joventut?

	Freqüència	Percentatge
Sovint	23	2,2
De tant en tant	46	4,4
Esporàdicament	105	10,1
Mai	855	82,5
Ns/Nc	7	,7
Total	1035	100,0

Freqüència d'utilització dels serveis comunals de joventut per sexe i edat

	Sexe		Agrupació d'edats		
	Home	Dona	De 16 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys
Sovint	2,4%	2,0%	4,0%	1,8%	1,5%
De tant en tant	4,1%	4,8%	8,9%	3,6%	2,6%
Esporàdicament	11,0%	9,2%	11,3%	11,1%	8,8%
Mai	81,8%	83,4%	74,2%	83,1%	86,8%
Ns/Nc	,6%	,6%	1,6%	,3%	,2%
Base	534	501	248	332	455

Freqüència d'utilització dels serveis comunals de joventut per nacionalitat

	Nacionalitat				
	Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Sovint	4,5%	,0%	,0%	,5%	3,5%
De tant en tant	7,4%	2,8%	,0%	2,0%	1,8%
Esporàdicament	13,7%	9,0%	10,0%	5,9%	3,5%
Mai	73,9%	86,9%	90,0%	91,7%	91,2%
Ns/Nc	,4%	1,4%	,0%	,0%	,0%
Base	445	289	40	204	57

La gran majoria dels joves diuen que mai utilitzen el servei del Punt Jove (87%) ni els serveis comunals de joventut (83%), un 7% i un 10% respectivament els utilitza esporàdicament, un 4% diu que utilitza aquests serveis de tant en tant i només un 1% utilitza sovint el Punt Jove i un 2% els serveis comunals de joventut.

En els dos casos no hi ha diferències significatives entre nois i noies, però sí que hi ha una relació en funció de l'edat, ja que disminueix la proporció dels que utilitzen el Punt Jove i els serveis comunals de joventut en passar dels més joves als més grans; en funció de la nacionalitat també s'observa que els andorrans són els que utilitzen aquests serveis amb més freqüència.

13.- CONCLUSIONS

En aquest estudi s'ha analitzat la població jove (entre els 16 i els 29 anys) des de diversos àmbits: el treball i els estudis, la família, el temps lliure i la participació, la política i la religió, hàbits i valors, etc. Aquesta informació s'ha presentat per al conjunt de la mostra i en funció de les variables que resultaven més rellevants i significatives en cada cas. En la mesura que es disposaven de dades, també s'han comparat els resultats amb els dels països de l'entorn.

Treball i estudis

En l'àmbit laboral destaca l'elevada proporció de joves que treballen (un 66% treballa, un 11% estudia i un 20% treballa i estudia alhora). Entre els menors de 20 anys la proporció d'estudiants és més alta i entre els de més edat augmenta la proporció dels que treballen.

La majoria dels joves van aconseguir el seu primer treball a través d'una persona coneguda (amics, familiars, etc.) o per recerca personal. Un 61% dels joves han tingut un o més treballs de curta durada (menys de sis mesos), tot i que un 71% també ha tingut algun treball durant més d'un any. En relació a la feina actual gairebé la meitat (49%) fa menys d'un any que hi treballa, un 32% entre un i tres anys i un 19% més de tres anys. El 70% té un contracte indefinit davant el 28% que té un contracte temporal o treballs esporàdics. La inestabilitat laboral, tant pel que fa al nombre de treballs temporals com al tipus de contracte i a la durada de la feina actual, és més alta entre els més joves i disminueix entre els més grans. Això pot estar relacionat d'una banda al fet que entre els més joves és més freqüent compaginar els estudis amb una feina i optar per treballs temporals o esporàdics, i d'altra banda també pot ser conseqüència d'una situació de major precarietat laboral per aquest segment de la població.

A l'hora de qualificar la seva feina, els joves consideren que és estable, interessant, qualificada, amb futur i ben pagada, però també pensen majoritàriament que és repetitiva. D'altra banda, la majoria diu que la seva feina no és perillosa ni estressant, però també pensen que no està relacionada amb la seva formació. S'observen diferències en funció de l'edat, ja que els majors de 25 anys consideren en major proporció que els més joves que la seva feina és qualificada, interessant, amb futur, relacionada amb la seva formació, estable i ben pagada. Els homes també consideren més sovint que les dones que la seva feina està ben pagada però també diuen en major proporció que és perillosa.

En general, els joves es mostren satisfets amb la seva feina (el 47% diu que té la feina que buscava i un 20%, malgrat que no té la feina que buscava no la canviaria, davant el 31% que canviaria de feina si pogués). Pel que fa a la possibilitat de treballar per compte propi, no s'ho plantegen gaire sovint com a alternativa (un 43% no s'ho ha plantejat i un 9% s'ho ha plantejat alguna vegada però té decidit no fer-ho, mentre que un altre 17% es mostra indecís: no s'ho han plantejat però pensen que pot ser necessari en un futur o s'ho està plantejant). En relació a la preferència per treballar a Andorra o marxar fora, un 46% prefereix treballar aquí davant un 32% que els agradaria marxar fora i un 20% que els és indiferent.

Més de la meitat dels joves consideren que el programa d'estudis que estan fent o que han fet respon a les seves expectatives professionals, i també diuen que en el centre d'estudis han rebut informació i orientació sobre el seu futur professional. D'altra banda, entre els que actualment no estan estudiant, un 57% s'han plantejat continuar la seva formació.

La majoria dels joves (62%) han cursat els estudis obligatoris a Andorra, tot i que un 38% els ha fet fora d'Andorra. El sistema educatiu amb que la majoria han fet els estudis obligatoris és l'espanyol, seguit del francès i l'andorrà, tot i que entre els més joves augmenta la proporció dels que han estudiat al sistema andorrà.

Família

La majoria dels joves de 16 a 29 anys són solters (71%), mentre que un 19% viuen en parella, un 9% estan casats i un 1% estan separats o divorciats. Naturalment la proporció de solters disminueix entre els grups de més edat, alhora que augmenta la dels casats o que viuen en parella. També hi ha més proporció de noies que viuen en parella o estan casades. Només un 7% dels joves tenen algun fill (pràcticament només els casats o parelles de fet).

En relació a la situació de convivència, un 46% dels joves viuen amb la família d'origen i un 43% viuen en un pis diferent de la família d'origen (emancipats), mentre que un 8% està en una situació intermèdia (viuen entre setmana en un pis diferent del familiar però els caps de setmana i festius viuen amb la família) i un 3% que es troba en altres situacions. La situació de convivència està estretament relacionada amb l'edat (els més joves són els que en major proporció viuen amb els pares, mentre que la majoria dels que tenen més de 25 anys ja s'han emancipat), l'estat civil (la majoria de joves solters viuen amb els pares, mentre que els casats, parelles de fet i separats o divorciats viuen en una llar independent de la seva família d'origen) i l'activitat (la majoria dels que estudien o compaginen estudis i feina viuen amb els pares, mentre que els que treballen viuen majoritàriament en una llar independent). També s'observa que les dones s'emancipen de la llar familiar abans que els homes (es casen o formen parella abans), i que els joves no andorrans o nascuts fora d'Andorra viuen en major proporció en una llar independent, degut a que en molts casos els joves immigrants ja han vingut a Andorra sense la seva família d'origen, per motius laborals.

Tot i això, la majoria dels joves declaren que preferirien viure en un pis independent de la seva família. Entre els motius que al·leguen com a dificultat per emancipar-se destaca especialment el preu de l'habitatge (86%), seguit de la possibilitat d'assolir suficients ingressos (45%); en canvi, només un 30% diu que és degut a la comoditat (estar millor amb la família d'origen).

Pel que fa a la independència econòmica, un 34% dels joves viuen dels seus propis ingressos i un 23% dels seus ingressos i dels de la seva parella, mentre que un 21% viu dels ingressos de la seva família i un 21% dels seus ingressos i dels familiars (els més joves, els que estudien o compaginen treball i estudis i els que viuen amb els pares). Igualment, els més joves, els estudiants i els que viuen amb els pares disposen de menys ingressos al mes, que els més grans, els que treballen i els que viuen en una llar diferent a la de la família d'origen.

La majoria dels joves casats o en parella diuen que comparteixen les tasques de la llar, però quan les fan en solitari (la persona enquestada sola o la seva parella) són les dones les que les assumeixen majoritàriament. En el cas dels joves que viuen a la llar familiar, les tasques es reparteixen entre els diferents membres, però són les mares les que les realitzen en major proporció (ja sigui en solitari o compartides).

Finalment, cal assenyalar que els joves es mostren majoritàriament satisfets amb la seva vida familiar actual (81%), especialment els joves que viuen en una llar independent, els casats o els que viuen amb la seva parella.

Temps lliure i participació

En les jornades laborables (de treball o estudi), més de la meitat dels joves (54%) diuen que disposen de tres o més hores diàries de temps lliure, mentre que un 37% només disposa d'una a dues hores i un 8% menys d'una hora. Els més joves (menors de 20 anys), els estudiants i els que viuen amb els pares són els que disposen de més temps lliure, mentre que els més grans, els que treballen i els que viuen sols o en parella tenen menys hores lliures.

Les activitats que fan més habitualment els joves en el temps lliure són escoltar música, veure la televisió, estar amb els amics, passejar o estar al carrer, llegir revistes o periòdics i entretenir-se amb l'ordinador. Entre les activitats que fan més habitualment els caps de setmana destaca anar a la discoteca o de copes, i entre les activitats que fan més esporàdicament anar de compres per oci i llegir llibres (no d'estudi). D'altra banda, hi ha activitats com fer esport o anar a la muntanya, assistir a espectacles esportius o culturals, realitzar activitats artístiques i les relacionades amb el joc (sales de joc, jocs d'atzar, videojocs) que molts joves diuen que no les fan gairebé mai. Els menors de 20 anys són els que diuen amb més freqüència que escolten música, estan amb els amics, passegen o estan al carrer, s'entenen amb l'ordinador o van a les discoteques o de copes. En canvi, els més grans són els que diuen en major proporció que llegeixen diaris o revistes.

Només un 13% dels joves estan afiliats a alguna associació o organització i només un 11% diuen que hi participen. Les associacions a les que més joves estan afiliats i participen són les esportives i ONG (de cooperació, voluntariat, ajuda mútua, etc.), mentre que les organitzacions polítiques i les professionals o de defensa dels drets i les de participació comunitària són les que compten amb menys joves afiliats o participants. D'altra banda, destaca que un 48% dels joves afirmen que els agradaria participar més activament en el seu entorn social (sobretot les noies, els que estudien i els joves que fa més temps que resideixen al país).

Satisfacció i valoració de la situació

Els joves d'Andorra se senten majoritàriament satisfets de la seva situació personal actual (74%), especialment els que viuen amb la seva parella (casats o no) i els que estan emancipats o en una situació intermèdia (entre setmana viuen en un pis diferent i els caps de setmana amb la família). Igualment es declaren més satisfets els joves que valoren més positivament la seva feina (els que la consideren qualificada, interessant, amb futur, estable i ben pagada) i els que tenen la feina que buscaven.

En canvi, els joves són més pessimistes a l'hora de valorar la situació de la gent jove en general: més de la meitat (52%) la qualifiquen de regular, un 36% considera que és dolenta i només un 12% pensa que és bona. També valoren majoritàriament com a regular la situació general d'Andorra (47%) i un 41% pensa que és dolenta, mentre que només un 12% considera que és bona. Entre els que es mostren més crítics destaquen els que fa més anys que viuen al país.

Els problemes que més preocupen al col·lectiu jove són el preu de l'habitatge, seguit de la feina i el nivell de vida car. A continuació s'esmenten els problemes derivats de l'excessiu consum de drogues, alcohol o tabac, els salaris baixos, la manca d'activitats i llocs d'oci per als joves i la violència en general.

Política i identitat nacional

Dins l'escala ideològica, els joves d'Andorra es defineixen majoritàriament com de centre esquerra, amb una mitjana de 4,3 entre 1 (esquerra) i 10 (dreta), amb petites variacions (sempre entre 4 i 5) en funció de la nacionalitat o l'ocupació. En demanar per la proximitat respecte algun partit polític, la majoria (59%) declara que no se senten identificats amb cap partit i un 11% no respon, dades que indiquen una gran desvinculació dels joves respecte els partits polítics. Entre els que es defineixen, les opcions més esmentades són el Partit Socialdemòcrata, el Partit dels Verds i el Partit Liberal.

Pel que fa al sentiment de pertinença a Andorra i a Europa sembla predominar la identitat europea, ja que un 52% se sent bastant o molt europeu (puntuacions 4 i 5) i un 28% poc o gens europeu (puntuacions 1 i 2),⁶⁷ mentre que un 48% declara que se sent poc o gens andorrà (puntuacions 1 i 2) i un 32% bastant o molt andorrà (puntuacions 4 i 5).⁶⁸ Com sembla lògic, se senten més andorrans els joves de nacionalitat andorrana i els que porten més anys de residència. D'altra banda, els andorrans i el grup d'altres nacionalitats (molts d'ells de països no europeus) són els que menys europeus se senten, mentre que els francesos i portuguesos són els que declaren sentir-se més europeus.

Religió

Un 34% dels joves es consideren catòlics no practicants, un 33% no creients o ateus i un 13% agnòstics o indiferents, mentre que un 12% diu que és creient en Déu però no en les religions. Només un 5% declara que és catòlic practicant i una minoria (menys d'un 2%) que pertany a altres religions. Les noies, els majors de 25 anys i els joves de nacionalitat portuguesa diuen en major proporció que són catòlics (practicants o no practicants), mentre que els homes, els més joves i els francesos i andorrans són en major proporció no creients o ateus.

La participació en l'església o en el centre de culte és molt poc habitual entre els joves, ja que un 57% només ho fa en ocasions especials i un 37% no hi participa mai. Només un 3% participa una vegada a la setmana o més. Tot i que la participació és baixa en tots els casos, les noies i els joves de nacionalitat portuguesa són els que ho fan més, mentre que els nois i els joves de nacionalitat andorrana són els que diuen amb major proporció que no hi participen mai. Naturalment també hi participen més els que es defineixen

⁶⁷ En una escala entre 1 (gens europeu) i 5 (molt europeu).

⁶⁸ En una escala entre 1 (gens andorrà) i 5 (molt andorrà).

com a catòlics practicants i els creients en altres religions, mentre que els ateus i els agnòstics són els que menys hi participen.

Hàbits i valors socials

La forma més habitual per desplaçar-se entre els joves és a peu (un 67% a diari) i en cotxe (43%). En canvi només un 12% utilitza diàriament l'autobús (el 56% diu que no l'utilitza mai o gairebé mai) i també són pocs els que es desplacen habitualment amb la moto (un 9% a diari i un 77% mai) o amb la bicicleta (un 3% a diari i un 85% mai). Els nois tendeixen a utilitzar més sovint el cotxe, la moto i la bicicleta, mentre que les noies utilitzen més sovint l'autobús. En funció de l'edat s'observa que la utilització del cotxe augmenta amb l'edat alhora que disminueix la utilització de l'autobús, que probablement és substituït pel cotxe com a mitjà de transport més habitual.

La majoria dels joves no justifiquen mai conductes perilloses o incíviques com conduir amb una copa de més (77%), embrutar els carrers (75%) o prendre drogues il·legals (62%). En tots els casos són les noies i els joves de més edat els que menys justifiquen aquestes accions.

Els hàbits que els joves consideren molt o bastant estesos entre el seu col·lectiu són fumar i consumir alcohol (95%), consumir drogues il·legals (82%) i portar una alimentació desequilibrada (87%). En proporcions inferiors també consideren que és molt o bastant habitual portar una vida sedentària (74%), patir d'estrès o depressió (69%) i mantenir relacions sexuals sense protecció (62%).

Pel que fa a les conductes de risc que reconeixen haver fet en els darrers dotze mesos més de la meitat (51%) diuen que han begut més del compte, un 32% ha conduït sense respectar les normes de trànsit i un 28% ha consumit drogues il·legals almenys un cop en l'últim any. Els nois reconeixen haver realitzat aquestes conductes en major proporció que les noies, i els més joves també són els que més reconeixen haver begut més del compte i haver consumit drogues il·legals.

Els joves declaren una gran tolerància respecte les persones que tenen idees, creences o valors diferents als seus, ja que un 62% no se sent gens a disgust amb aquestes persones i un 27% no gaire a disgust (només un 9% diu que s'hi sent molt o bastant a disgust).

Finalment, destaca que el sentiment de seguretat és molt elevat, ja que la gran majoria dels joves (94%) no tenen por d'anar sols de nit per la seva parròquia o barri (només un 8% de les noies i un 4% dels nois tenen por).

Sexualitat

La sexualitat és molt o bastant important per a la majoria dels joves (86%) i només un 12% ho considera poc o gens important. Els nois i els de més edat qualifiquen en major proporció la sexualitat d'important o molt important. Els joves parlen de la sexualitat amb la família amb certa freqüència (més de la meitat dels joves han parlat amb els seus pares dels mètodes anticonceptius, de les malalties de transmissió sexual i dels sentiments amorosos, i un 44% ha parlat de les relacions sexuals). Amb els amics, encara és més freqüent parlar de la sexualitat ja que entre un 78% i un 88% dels joves manifesta haver tractat algun d'aquest temes amb els seus amics i amigues. Per contra,

amb els professors és menys habitual que els joves hagin parlat d'aquests temes (del que més han parlat amb els professors és sobre les malalties de transmissió sexual i del que menys dels sentiments amorosos). Les noies són les que en general parlen més d'aquests temes amb els pares, els amics i els professors, excepte amb els amics sobre la qüestió de les relacions sexuals, que ho fan més els nois. Per edats, els més grans (de 25 a 29 anys) són els que menys parlen dels diferents temes en general, excepte en el cas dels sentiments amorosos, on són els més joves (de 16 a 19 anys) els que menys en parlen amb els pares.

En cas de tenir algun problema o dubte relacionat amb la sexualitat, els joves es dirigirien sobretot als metges (59%), als amics (56%) o als pares (40%).

Coneixement i utilització del català

La majoria dels joves tenen un coneixement alt del català en les diferents competències: entendre (73%), parlar (66%), llegir (68%) i escriure (56%). En tots els casos els més joves i els que estan estudiant són els que diuen en major proporció que el seu coneixement és alt. Els joves de nacionalitat andorrana i els espanyols (molts d'ells d'origen català) són els que tenen un coneixement més alt de la llengua a tots els nivells, i també augmenten les competències lingüístiques entre els que fa més anys que viuen a Andorra.

En relació a la llengua parlada a casa, destaca en primer lloc el castellà (57%), seguit del català (37%), el portuguès (20%) i el francès (7%), a més d'altres idiomes (5%). En tots els casos la llengua parlada a casa es relaciona amb el lloc d'origen dels joves o dels pares: la majoria dels joves nascuts a Catalunya parlen en català, mentre que els joves nascuts a la resta de comunitats d'Espanya parlen majoritàriament en castellà, els joves nascuts a França parlen en francès i els joves nascuts a Portugal parlen en portuguès; entre els joves andorrans, si els pares són originaris d'Andorra o de Catalunya la llengua majoritària és la catalana, mentre que si els pares són de la resta d'Espanya la majoria parla en castellà.

Amb els amics la majoria dels joves utilitza el castellà (84%) i el català (56%), i en menor proporció el francès (16%), portuguès (15%) o altres llengües (4%). En funció dels anys de residència s'observa que els que porten pocs anys diuen majoritàriament que parlen en castellà amb els amics (o en castellà i altres idiomes), mentre que en augmentar el temps de residència augmenta els que parlen en català i castellà.

Informació i demanda d'activitats

La majoria dels joves no coneixen la programació de les activitats esportives i culturals que s'organitzen a la seva parròquia (55%) o al país en general (60%). Els joves de nacionalitat andorrana són els que més informats estan d'aquestes activitats. Els mitjans d'informació més habituals són la televisió i els diaris, seguit dels amics; en menor proporció hi ha qui s'informa a través dels cartells, Internet, la ràdio o a través de revistes.

Un 37% dels joves diuen que els agradaria realitzar algun curs que no s'ofereix a Andorra, mentre que el 57% diu que no. Les demandes més freqüents són més varietat

de cursos de formació professional, més estudis universitaris, d'activitats artístiques, cursos relacionats amb la salut i el benestar, d'activitats esportives i d'idiomes.

La majoria dels joves (54%) també diuen que troben a faltar alguna activitat, espai o servei per als joves a Andorra. Sobretot es demanen més llocs d'oci (discoteques, sales de joc, bars, pubs, etc.) i més varietat d'activitats d'oci i culturals. També es demanen més instal·lacions i activitats esportives, més parcs i zones verdes, etc.

Serveis de joventut

La majoria dels joves diuen que mai utilitzen el servei del Punt Jove (87%) ni els serveis comunals de joventut (83%). Els més joves i els andorrans són els que utilitzen aquests serveis amb més freqüència.

ANNEXOS

Problemes que preocupen els joves

	Freqüència	Percentatge
Preu de l'habitatge	490	47,3
Preu habitatge	487	47,0
L'especulació immobiliària	2	0,2
Trobar un pis amb condicions	1	0,1
Feina	232	22,4
Feina	71	6,9
Futur laboral	46	4,4
Perspectiva de feina respecte estudis fets	28	2,7
Situació laboral	23	2,2
Manca de varietat laboral	17	1,6
Atur	16	1,5
Dificultat dels joves per trobar feina	12	1,2
Trobar un treball amb futur	8	0,8
Mantenir la feina	4	0,4
Trobar un treball millor	3	0,3
Treball sense motivacions	2	0,2
Estabilitat laboral i econòmica	1	0,1
Es valora poc la feina del treballador	1	0,1
Diners, nivell de vida car	204	19,7
Nivell de vida car	164	15,8
Els diners	23	2,2
No arribar a final de mes	13	1,3
Comprar un cotxe	2	0,2
Pujada del preu del combustible	2	0,2
Drogues, alcohol, tabac	160	15,4
Les drogues	84	8,1
L'alcohol no controlat	31	3,0
Consum excessiu de drogues	17	1,6
Tabac	9	0,9
Excessiu consum d'alcohol	6	0,6
Alcohol al volant	3	0,3
Degradació de la societat: alcohol i drogues	4	0,4
Despenalització d'algunes drogues	2	0,2
Falta d'informació drogues, sexe	1	0,1
Violència, alcohol i drogues	1	0,1
Vendre tabac als menors de 16 anys	2	0,2
Salaris	151	14,6
Salaris baixos	148	14,3
Assolir un bon sou	1	0,1
Salaris molt baixos per les dones	1	0,1
Sou base pels menors molt baix	1	0,1

Manca d'activitats i llocs d'oci	123	11,9
Manca de llocs d'oci	73	7,0
Manca d'activitats per als joves	21	2,0
Horari nocturn de les discoteques	9	0,9
Poques alternatives d'oci	7	0,7
El lleure	3	0,3
Manca locals per assajar	3	0,3
No poder sortir els caps de setmana	1	0,1
La majoria d'edat per entrar als llocs nocturns	1	0,1
La festa	1	0,1
Manca de llocs d'ambient	1	0,1
Manca de sales recreatives	1	0,1
Manca de discoteques pels menors de 16 anys	1	0,1
Pocs locals per estar fins als 18 anys	1	0,1
Violència, delinqüència, guerres	119	11,5
Violència juvenil	42	4,1
La violència	38	3,7
Les guerres	25	2,4
Delinqüència	6	0,6
Terrorisme	4	0,4
Maltractaments	2	0,2
L'augment dels delictes	1	0,1
Segrestos	1	0,1
Manca d'ajudes i polítiques socials	84	8,1
Ajudes socials	19	1,8
Manca d'ajudes pels joves	16	1,5
Manca d'ajudes als estudiants	12	1,2
Sanitat	5	0,5
Falta d'un Estat del Benestar	5	0,5
Poques ajudes econòmiques	7	0,7
Incompetència de la CASS	3	0,3
Pensions jubilació	3	0,3
No hi ha recursos per la vellesa	2	0,2
Beques per estudiar	2	0,2
Poques ajudes econòmiques pels fills	2	0,2
Més ajudes a l'habitatge	2	0,2
Manca d'ajudes a la maternitat	2	0,2
No facilitats per discapacitats	1	0,1
Els nens desprotegits	1	0,1
Pocs recursos a la sanitat	1	0,1
Manca d'ajudes per crear empreses	1	0,1
Medi ambient, manca d'espais verds	80	7,7
Medi ambient	49	4,7
Contaminació	25	2,4
Manca d'espais verds	3	0,3
No respectar l'entorn	1	0,1
La sostenibilitat	1	0,1

Futur planeta natura	1	0,1
Trànsit	68	6,6
El trànsit	65	6,3
La velocitat en el cotxe	1	0,1
Utilització abusiva del vehicle a Andorra	1	0,1
El cotxe	1	0,1
Futur	64	6,2
Futur	26	2,5
El futur d'Andorra	17	1,6
El futur fosc del món	9	0,9
Educació dels fills i el seu futur	3	0,3
El futur de les persones	2	0,2
Futur per la joventut	2	0,2
El futur econòmic d'Andorra	2	0,2
Perspectives per sortir fora d'Andorra	2	0,2
No hi ha futur pels joves	1	0,1
Educació	59	5,7
L'educació	27	2,6
Manca d'oferta acadèmica a Andorra	13	1,3
L'educació dels nens i els joves	7	0,7
Els horaris de l'any que ve de l'escola	3	0,3
Manca d'universitats	3	0,3
Manca d'escoles	2	0,2
Falta de formació professional	1	0,1
Poca preparació dels professionals docents	1	0,1
Més formació després de l'ESO	1	0,1
Precarietat dels estudis al país	1	0,1
Economia	55	5,3
Economia	35	3,4
Estabilitat econòmica	10	1,0
Les hipoteques o crèdits	6	0,6
L'economia personal	3	0,3
Economia del país	1	0,1
Política i funcionament de l'administració	49	4,7
La política	10	1,0
Impostos	9	0,9
Sistema polític	5	0,5
Els polítics només treballen per ells	4	0,4
Que mani el PLA	4	0,4
Política territorial	3	0,3
Hipocresia per part de les autoritats	2	0,2
Millora dels serveis públics	2	0,2
El futur polític del país	2	0,2
Caciquisme andorrà	2	0,2
Dificultats per entrar en el món de la política	1	0,1
La manca d'alternatives polítiques	1	0,1

Excés de burocràcia a Andorra	1	0,1
La situació de les nacions sense estat	1	0,1
Existència dels Coprínceps	1	0,1
Manca de rigor a la política	1	0,1
Estudis	46	4,4
Estudis	37	3,6
Desorientació a nivell d'estudis	4	0,4
Acabar els estudis	4	0,4
Dificultats per estudiar fora	1	0,1
Família	45	4,3
La família	34	3,3
Dolenta comunicació entre pares i fills	4	0,4
L'educació dins la família	3	0,3
Sobrepotecció dels fills	1	0,1
Problemes familiars	1	0,1
Filles	1	0,1
Suport familiar	1	0,1
Dificultats en l'emancipació	42	4,1
Accés a la independència	25	2,4
Emancipació difícil	15	1,4
La independència econòmica	2	0,2
Desorientació, manca d'iniciativa	34	3,3
Poca iniciativa dels joves	16	1,5
Desorientació juvenil	8	0,8
Pèrdua d'interès, desorientació personal	4	0,4
Les poques ganes de viure de la gent jove	2	0,2
Inactivitat	1	0,1
La incapacitat d'evolució	1	0,1
La poca inquietud pel que passa fora del país	1	0,1
Manca d'incentivació pels joves	1	0,1
Fam, pobresa i injustícies	34	3,3
Pobresa	10	1,0
Fam al món	9	0,9
Injustícies socials	6	0,6
Escàs repartiment de la riquesa	4	0,4
Feixisme	2	0,2
Crisis del petroli	1	0,1
Situació general del món actual	1	0,1
Massa gent al món, massa consum	1	0,1
Manca de valors	32	3,1
Manca de respecte	9	0,9
Manca de responsabilitat dins la societat	4	0,4
La poca conscienciació de la gent	2	0,2
Superficialitat juvenil	2	0,2
Manca de cultura en els joves	2	0,2

Materialisme	1	0,1
Intolerància	1	0,1
La frivolitat	1	0,1
La forma d'actuar i de pensar els joves	1	0,1
Manca d'educació a la societat	1	0,1
Manca de valors	1	0,1
L'autodestrucció	1	0,1
La falta de paraula de la gent	1	0,1
No hi ha consciència d'estudi entre el joves	1	0,1
El fort consumisme	1	0,1
Els joves són molt poc familiars	1	0,1
Hi ha poca confiança en la gent	1	0,1
Manca de llibertat personal	1	0,1
Racisme, xenofòbia, problemes dels immigrants	31	3,0
El racisme i la xenofòbia	19	1,8
Integració dels immigrants	8	0,8
Treballar fora de Portugal	2	0,2
Viure fora del seu país per la feina	1	0,1
Discriminació dels portuguesos a Andorra	1	0,1
Salut	29	2,8
La salut	19	1,8
Sedentarisme	3	0,3
Depressió juvenil	2	0,2
Anorèxia	1	0,1
Estrès	1	0,1
Estrès laboral	1	0,1
La salut de la família	1	0,1
Malalties de transmissió sexual	1	0,1
Transport	28	2,7
Transport	13	1,3
Manca de transport públic a la nit	10	1,0
Transport públic car	2	0,2
El sistema d'autobusos escolars	2	0,2
Horari transport públic	1	0,1
Mentalitat tancada de la gent	23	2,2
La mentalitat tancada del país	12	1,2
Mentalitat andorrana	4	0,4
Mentalitat dels joves	4	0,4
Contaminació mental de la gent	2	0,2
Caiguda nivell intel·lectual	1	0,1
Societat, situació d'Andorra	22	2,1
Societat	8	0,8
Monopoli STA	3	0,3
Estabilitat social	2	0,2
Limitacions d'Andorra	1	0,1
Mala imatge d'Andorra	1	0,1

Inestabilitat	1	0,1
Entrada d'Andorra a la UE	1	0,1
Degradació de la societat entre els joves	1	0,1
L'expansió del país	1	0,1
Cada cop marxa més gent d'Andorra	1	0,1
L'aïllament de la societat andorrana cap el món exterior	1	0,1
Endarrerits socialment versus altres països	1	0,1
Amor, relacions personals	21	2,0
Relacions sexuals	10	1,0
Amor	6	0,6
Falta de parella	2	0,2
La parella	2	0,2
Les dones	1	0,1
Massa obres	20	1,9
Excés de construcció	13	1,3
Massa obres	7	0,7
Massa gent, immigració	20	1,9
La immigració massa o negativa	11	1,1
Immigració	6	0,6
Hi ha massa gent	3	0,3
Política laboral, sindicats, condicions de treball	17	1,6
Mala política laboral	9	0,9
Situació sindical del país	2	0,2
Jornada laboral molt llarga	2	0,2
La manera de distribuir les vacances	1	0,1
Poques vacances	1	0,1
Els drets laborals	1	0,1
Condicions laborals	1	0,1
Pressió policial i lleis	16	1,5
Abús d'autoritat policial	8	0,8
La pressió policial	5	0,5
La policia i les lleis	1	0,1
Lleis de conducció	1	0,1
L'expulsió de gent que demana al carrer	1	0,1
Manca de vida social i participació	15	1,4
Manca de contacte i vida social entre el jovent	6	0,6
Falta de diàleg amb els joves, no s'escolta els joves	4	0,4
Associacionisme i vida social	4	0,4
La no participació dels joves a la política	1	0,1
Manca de temps lliure, per estar amb la família	15	1,4
Manca de temps per fer activitats	5	0,5
Massa hores de treball i poques amb la família	3	0,3
Poca vida familiar	2	0,2
Manca de temps lliure	4	0,4

S'ha de treballar el cap de setmana	1	0,1
Manca d'oferta i promoció cultural	13	1,3
Manca promoció cultural	9	0,9
Manca de recursos socioculturals	1	0,1
Manca d'interès pels afers culturals	1	0,1
Oferta sociocultural	1	0,1
Manca d'alternatives culturals	1	0,1
Amistat	10	1,0
L'amistat	7	0,7
Perdre les amistats	1	0,1
Els amics	2	0,2
Aparcaments i infraestructures deficientes	9	0,9
Manca d'aparcaments	4	0,4
Carreteres en mal estat	2	0,2
Aparcaments cars	1	0,1
Manca voreres en algunes parròquies	1	0,1
Infraestructures urbanes deficientes	1	0,1
Estabilitat personal i familiar	7	0,7
Estabilitat personal	4	0,4
Formar una família	2	0,2
Tenir una vida estable	1	0,1
Qualitat de vida i realització personal	7	0,7
La realització personal	3	0,3
Convivència	2	0,2
Que es mantingui la tranquil·litat que hi ha a Andorra	1	0,1
Viure bé	1	0,1
Llibertat d'expressió	7	0,7
Religió	6	0,6
Religions	4	0,4
L'església	1	0,1
Els joves no segueixen a Crist	1	0,1
Manca de qualificació	5	0,5
Gent poc qualificada	3	0,3
Manca personal qualificat	1	0,1
La poca preparació professional	1	0,1
Rutina, monotonía	5	0,5
La monotonía d'Andorra	3	0,3
L'avorriment	1	0,1
La rutina	1	0,1
Situació dels joves	5	0,5
La situació dels joves	2	0,2

Manca d'oportunitats pels joves	1	0,1
Els joves marxen del país	1	0,1
La situació de la joventut avui i el seu futur	1	0,1
Manca de seguretat	3	0,3
Falta de seguretat, falten policies	1	0,1
Poca seguretat en la via publica	1	0,1
Falta de seguretat	1	0,1
Altres	40	3,9
La qualitat alimentària	3	0,3
La música	2	0,2
El físic	2	0,2
La disciplina	2	0,2
La maduresa	2	0,2
La mort	2	0,2
No hi ha llocs per jugar al futbol	2	0,2
Estem molt verds en tots els aspectes	1	0,1
Els problemes quotidians	1	0,1
El turisme decreix	1	0,1
La mala programació de la televisió	1	0,1
Manca d'identificació cultural de la gent d'Andorra	1	0,1
Es parla poc català	1	0,1
Falta nivell esportiu al país	1	0,1
Les imposicions político-socials	1	0,1
El saber estar	1	0,1
La falsedat a Argentina	1	0,1
Manca de llocs per l'esport	1	0,1
El menjar dels restaurants és dolent	1	0,1
El país d'origen	1	0,1
L'obligació d'haver de ser algú	1	0,1
Poca conservació de patrimoni	1	0,1
Club Manoli	1	0,1
No es motiva al turisme	1	0,1
La corrupció a Argentina	1	0,1
Treure's el carnet de conduir	1	0,1
Els cursos de ball són massa cars	1	0,1
Els complexes	1	0,1
La inseguretat a Argentina	1	0,1
Massa llibertat per al jovent	1	0,1
No poder escollir el lloc per viure	1	0,1
Manca d'oportunitats per viatjar	1	0,1

Cursos que els agradaria realitzar i que no hi ha oferta a Andorra

	Freqüència	Percentatge
Puericultura	14	3,6
Formació continuada	14	3,6
Fotografia	11	2,9
Disseny	11	2,9
Curset de cine	11	2,9
Més carreres universitàries	11	2,9
Fisioteràpia	11	2,9
Programació informàtica	11	2,9
Pilotatge d'aviació	9	2,3
Enginyeries	9	2,3
Mòdul de publicitat i màrqueting	8	2,1
Monitor d'educació física	8	2,1
Manualitats	7	1,8
Magisteri	7	1,8
Idiomes a nivell professional	7	1,8
Recursos humans	6	1,6
Tècnic de So	6	1,6
Mecànica	6	1,6
Auxiliar veterinari	5	1,3
Més varietats en FP	5	1,3
Cuina	5	1,3
Cursos d'idiomes gratuïts	5	1,3
Auxiliar de clínica	4	1,0
Cursets de so i de punxar música	4	1,0
Decoració i interiorisme	4	1,0
Electrònica	4	1,0
Maquillatge professional	4	1,0
Dret	4	1,0
Belles Arts	4	1,0
Medicina	4	1,0
Psicologia	3	0,8
Submarinisme al mar	3	0,8
FP artística	3	0,8
Dansa del ventre	3	0,8
Formació mediambiental	3	0,8
Més varietat de cursos musicals	3	0,8
Hip-hop	3	0,8
Monitor de lleure	3	0,8
Medicina natural	3	0,8
Tatus i piercing	3	0,8
Art dramàtic	3	0,8
Cursos de conducció	3	0,8
Curs de vendes	3	0,8
Màster en treball social	2	0,5
Capoeira	2	0,5
Curset de vela	2	0,5
Reflexologia	2	0,5
Curset d'escultura	2	0,5
Curset de socorrisme	2	0,5
Classes de ball	2	0,5

Curs de cocteleria	2	0,5
ADE (Administració i Direcció d'Empreses)	2	0,5
Arquitectura	2	0,5
Tècnic en telecomunicacions	2	0,5
Percussió	2	0,5
Tècnic superior en obra pública	2	0,5
Entrenador de futbol	2	0,5
Musicoteràpia	2	0,5
Pintura	2	0,5
Àmbit sanitari	2	0,5
Classes de japonès	2	0,5
Batxillerat musical	2	0,5
Parapent	2	0,5
Cursets culturals	2	0,5
Animació psico-deportivo	2	0,5
Dansa contemporània	2	0,5
Forestal	2	0,5
Direcció i gestió hotelera	2	0,5
Pròtesi dental	1	0,3
Curset de nutrició esportiva	1	0,3
Curset de comadrona	1	0,3
Curset de model	1	0,3
Cursets de clown	1	0,3
Treballs verticals	1	0,3
Curset de tuning	1	0,3
Tècnic instal·lador de plaques solars	1	0,3
Sommelier	1	0,3
Curset d'escolta	1	0,3
Entrenador d'esquí	1	0,3
Biologia	1	0,3
Danses africanes	1	0,3
Anglès	1	0,3
Curset de mecanografia	1	0,3
Parkour	1	0,3
Més esports	1	0,3
Aeròbic	1	0,3
Farmàcia	1	0,3
Secretària de direcció	1	0,3
Curset de viticultura	1	0,3
Esport professional	1	0,3
Cursos de llenguatge de signes	1	0,3
Curs de claqué	1	0,3
Formació de beisbol	1	0,3
Professor de monitor d'aeròbic	1	0,3
Acupuntura	1	0,3
Cursets de guia de muntanya	1	0,3
Curs ascensors	1	0,3
FP lampisteria	1	0,3
Cosmetologia (perfumeria)	1	0,3
Jurat eqüestre	1	0,3
Esgrima	1	0,3
Pilot de motos	1	0,3
Locució i dicció	1	0,3
Educació social	1	0,3

Enquesta als joves d'Andorra 2006

Guitarra	1	0,3
Arxivística	1	0,3
Monitor de ciclisme	1	0,3
Classes de gaita	1	0,3
Curs superior de prevenció de riscos laborals	1	0,3
Tradicions i costums d'Andorra	1	0,3
Entrenador de Gimnàstica rítmica	1	0,3
Malabarisme	1	0,3
FP laborator	1	0,3
Audiovisuals	1	0,3
Filosofia	1	0,3
Violí de nivell elevat	1	0,3
Monitor d'autoescola	1	0,3
Maquetista de llibres	1	0,3
Entrenador de natació	1	0,3
Entrenador de Freerider	1	0,3
Funcionari subhastes	1	0,3
Policia	1	0,3
Hostessa d'avió	1	0,3
Noves tecnologies	1	0,3
Teologia	1	0,3
Defensa personal	1	0,3
Comptabilitat	1	0,3
Filologia anglesa	1	0,3
Sexologia	1	0,3
Iniciació al culturisme	1	0,3
Arts Marcials	1	0,3
Relacions públiques	1	0,3
NS/NC	12	3,1
Total	384	100,0